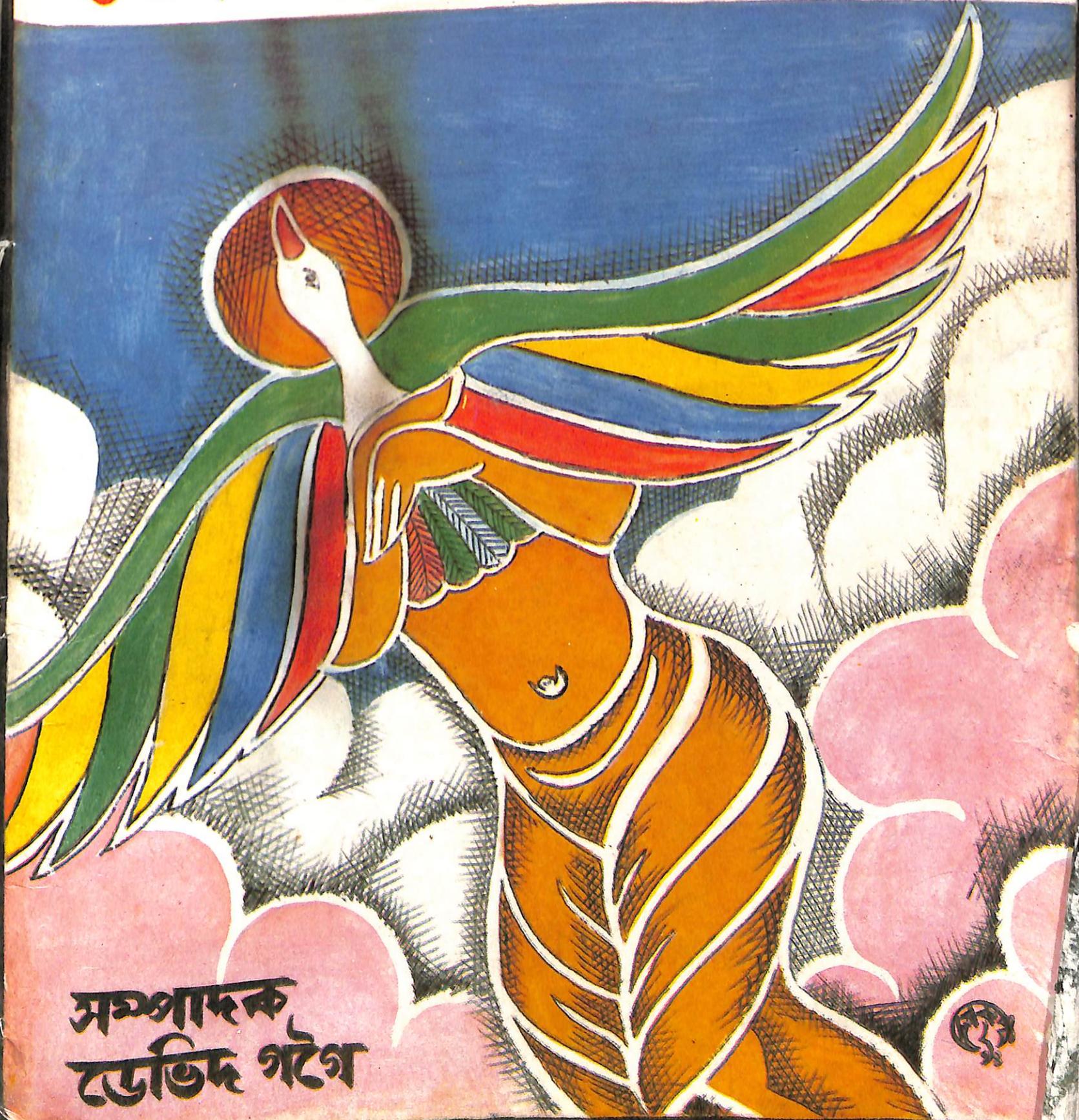


কুম্ভাখানা মহাবিদ্যালয়
আলোচনী



সম্পাদক
ডেভিদ গটেগ



ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

(সপ্তদশ সংখ্যা : ১৯৯৩-৯৪ চন)

শ্রুতি,
ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় "সুখি ভাষা"
ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ।



তত্ত্বাবধানত :
ডিব্বেশ্বৰ গগৈ
ঈশ্বৰ শ্ৰমণ বুঢ়াগোহাঁই

সম্পাদক :
ডেভিদ গগৈ

ଓଢ଼ଗା

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଜ୍ଞ ସ୍ତମ୍ଭାକାଂକ୍ଷୀ ଓ
ସାହିତ୍ୟାନୁବାଗୀର ହାତରୁ ଏହି ମୁଦ୍ରଣଗ୍ରନ୍ଥ
ଓଢ଼ଗା କବିତାମାଳା ।



চকুর



57

ঢকুরাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী সম্পাদনা সমিতি

অধ্যক্ষ— শ্রীযুত শিব প্রসাদ গগৈ, সভাপতি

অধ্যাপক— শ্রীযুত ডিহেশ্বর গগৈ, সভাপতি, সম্পাদনা সমিতি

অধ্যাপক— শ্রীযুত ঈশ্বর প্রসন্ন বৃত্তগোষ্ঠাধিঃ " "

অধ্যাপক— শ্রীযুত দিলীপ চাট্টোপাধ্যায়, শিক্ষক সদস্য

ডেপুটি সেক্রেটারি, সম্পাদক

ভোলন গোস্বামী, সদস্য

বাজা দত্ত, "

মুহল কোঁদর, "

দেবকুমার বকরা, "

জ্যোৎস্না গগৈ, সদস্য

ইলা ববা, "

বোর্ডিং আফ স্টুডেন্টস : দেবকুমার বকরা

অংগ সজ্জা ও পবিকল্পনা ব্যবস্থাপনা : সম্পাদক

প্রকাশক : সাহিত্য আফ আলোচনী বিভাগ
ঢকুরাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা



ছপা : বাণীপ্রকাশ মুদ্রণী, বামুণীমৈদাম, গুরাহাটি - ২১

অশ্রু অঞ্জলি

মহাবিদ্যালয়ৰ তিনিজনকৈ ছাত্ৰ ক্ৰমে ৩০শীপক চমুৱা (শ্ৰাৱক ৩য় বৰ্ষ), ৩০শীপন গঠে। উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক) আৰু ৩০শীপন চমুৱা (শ্ৰাৱক ৩য় বৰ্ষ)ৰ অকাল বিয়োগত আমি মৰ্মাহত হৈছো। সমূহ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী ও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে শ্ৰেণীলোকৰ আত্মাৰ সদৃগতি অৰ্থে শোকাক্ৰম যচাৰ লগতে শ্ৰেণীলোকৰ শোক সম্বন্ধে পৰিয়াল কেইটালৈ সমবেদনা জনাইছো। লগতে এই বছৰটোত মৃত্যু বৰণ কৰা প্ৰাণিক্ৰম সাহিত্যিক ১৯৯৭ চনৰ অসম সাহিত্য সভাৰ মৰিগাওঁ অধিবেশনৰ সভাপতি ৩০শীপন গঠে, প্ৰাণিক্ৰম কবি সমালোচক ৩০শীপন গঠে আৰু বিশিষ্ট সাহিত্যিক সমালোচক ৩০শীপন দত্ত গোপালৰ মৃত্যুত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী ও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অশ্রু অঞ্জলি যাচিছে।

অশ্রু অঞ্জলি

এই ক্ৰমে ৩০তম পৰিষ্কাৰ (স্বাক্ষৰ ৩য় বৰ্ষ), ৩০তম পৰিষ্কাৰ (উচ্চতৰ
৩০তম পৰিষ্কাৰ দাস (স্বাক্ষৰ ২য় বৰ্ষ)ৰ অক্ষয় প্ৰিয়োগত আমি
৩০তম পৰিষ্কাৰ-শিক্ষিত্ৰী ও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে ৩০তম পৰিষ্কাৰ আত্মাৰ
৩০তম পৰিষ্কাৰ শোক সম্বন্ধে পৰিষ্কাৰ কেইটালৈ সমবেদনা জনাইছোঁ।
৩০তম পৰিষ্কাৰ প্ৰতিবেদন সাহিত্যিক ১৯৯৪ চনৰ অসম সাহিত্য
৩০তম পৰিষ্কাৰ ৩০তম পৰিষ্কাৰ কবি সমালোচক ৩০তম পৰিষ্কাৰ
৩০তম পৰিষ্কাৰ দত্ত গোপালীৰ মৃত্যুত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ
অশ্রু অঞ্জলি যাচিছে।

MUKUNDA MADHAVA SHARMA,
M.A., PH. D., DLITT. (CAL) KAVYATIRTHA
Vice-Chancellor



DIBRUGARH UNIVERSITY
DIBRUGARH-786 004
ASSAM : INDIA
PH : 70239 (O)
70203 (R)
4.12.94

প্ৰতি— শ্ৰীভেত্তিদ গগৈ
সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদক
ডকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়
ডকুৱাখনা—৭৮৭০৫৫

স্নেহাপ্ৰদেৰু,

তোমালোকৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ সম্পাদনাৰ জাৰ তোমাৰ ওপৰত পৰা বাবে
তোমালৈ অভিনন্দন জনাইছোঁ।

আলোচনীৰ আগলুক সংখ্যাটোৱে যাতে পঢ়ুৱৈ সমাজৰ মাজলৈ শান্তি, প্ৰেম—সদিচ্ছা
আদিৰ জাৰ আৰু সজ আদৰ্শ কঢ়িয়াই আনিব পাৰে আৰু ই যাতে এটি সাংগ্ৰহীক ৰূপে
স্বীকৃতি লাভ কৰিব পাৰে তাৰ বাবে পৰম আন্তৰিকতাৰে মোৰ শুভেচ্ছা জনালোঁ।

এই চিন্তিৰেই তোমালোকৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, বিষয়া
কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যথাযোগ্যভাৱে সম্ভাষণ আৰু শুভেচ্ছা জনাইছোঁ।
তোমালৈ স্নেহ শুভেচ্ছাৰে। ইতি

মুকুন্দ মাধৱ শৰ্মা

শুভেচ্ছা

টকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন প্ৰকাশৰ যো-বা চলা বুলি জানিবলৈ পাঠ প্ৰণী হৈছে। আলোচনীখনত শৈক্ষিক সমস্যা, বাস্তৱ জলন্ত সমস্যা জাতীয় কীৰ-ৰ বিভিন্ন সমস্যাবলীৰ লগতে মহাবিদ্যালয় খনিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক চিন্তা-চৰ্চাৰ প্ৰতিফলন ঘটিব বুলি আশা কৰিলো।

টকুৱাখনা অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু জনসাধাৰণ বাস্তৱে সম্মুখীন হোৱা সমস্যাবলীৰ সমাধানৰ বিষয়ে আলোচনীখনত বেথা পাও হ'ব বুলি আশা কৰিলো।

সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জনালো।

(সৰ্বানন্দ সোনোৱাল)

সভাপতি

সদৌ অসম ছাত্ৰসন্থা

(সমুজ্জল কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য)

সাধাৰণ সম্পাদক

সদৌ অসম ছাত্ৰসন্থা

সূচীপত্র

বিষয়		
১।	আলোচনী সম্পাদনা সমিতি	
২।	উচর্গা	
৩।	অশ্রু অঞ্জলি	
৪।	শুভেচ্ছা	
৫।	সম্পাদকীয়	
প্রবন্ধ		
৬।	ঢকুরাখনার কাট' বিহু	জিতবাম কলিতা
৭।	অন্ধবিশ্বাস আৰু বৰ্তমান সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ	ইন্দ্ৰাণী বৰুৱা
৮।	অমৰ চিত্ৰশিল্পী ভিনচেণ্ট ভেনগগ	বীণা স্মৃত
৯।	ড° লীলা গগৈৰ জীৱন আৰু সাহিত্য	তুষাৰজ্যোতি দত্তবৰা
১০।	অসমৰ যুৱ উশ্বৰ্ণতাৰ কাৰণ আৰু সমাধানৰ উপায়	জয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
১১।	বামানুজ আৰু অংকৰ জগতলৈ তেওঁৰ অৱদান	শিখাৰাণী গগৈ
১২।	A Brief History of Teakwondo	প্ৰাঞ্জল গগৈ
১৩।	পানী মেটেকা : এবিধ অৱহেলিত উদ্ভিদ	অচ্যুৎ কুমাৰ গগৈ
গল্প		
১৪।	বানপানী	দিলীপ হাতীবৰুৱা
১৫।	এজাক বৰযুগ লাগে	নন্দ চুতীয়া
১৬।	ভয়	দিগন্ত কুমাৰ গগৈ
১৭।	সভাপতিৰ মন্তব্য	শুভ দাস
১৮।	অপমৃত্যু	জিতু কুমাৰ চমুৱা
১৯।	মুখা	দেৱকৃষ্ণ
কবিতা		
২০।	এটি বিষন্ন ৰোমাণ্টিক সন্ধিয়া	শিৱপ্ৰসাদ গগৈ
২১।	এটি উপকথা	ফনীন্দ্ৰ কুমাৰ গগৈ

আমাৰ পূজনীয়



শ্ৰীযুত শিৱপ্ৰসাদ গগৈ
অধ্যক্ষ, ঢকুৱাখানা মহাবিদ্যালয়

প্ৰতিষ্ঠা দিনৰ পৰা যিজনৰ ত্যাগ, কৰ্মনিষ্ঠা ও একাগ্ৰতা জড়িত হৈ আছে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো ধূলিকণাৰ
লগত....।
যিজনৰ অপৰিসীম ত্যাগ, সৃষ্টিশীল হাতৰ পৰশ নতুবা নৱ সৃষ্টি উন্মেষণ।

আমাৰ পূজনীয়



শ্ৰীযুত শিৱপ্ৰসাদ গগৈ
অধ্যক্ষ, ঢকুৱাখানা মহাবিদ্যালয়

প্ৰতিষ্ঠা দিনৰ পৰা যিজনৰ ত্যাগ, কৰ্মনিষ্ঠা ও একাগ্ৰতা জড়িত হৈ আছে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো ধূলিকণাৰ
লগত....।
যিজনৰ অপৰিসীম ত্যাগ, সৃষ্টিশীল হাতৰ পৰশ নতুবা নৱ সৃষ্টি উন্মেষণ।

- ২২। প্রত্যাহৰ্তন
 ২৩। এটি কবিতা
 ২৪। বিষয় গান
 ২৫। কবিতা
 ২৬। বৌদ্ধস্মৃত হৈ উঠ
 ২৭। নিশা হ'লে ছুখৰ বন্ধা নামে
 ২৮। উপলক্ষি
 ২৯। নতুন সূৰ্য্য
 ৩০। নিঃসঙ্গতাৰ ভয়াবহতা
 ৩১। 'ন'ত আকাৰ নাম
 ৩২। অঘৰী

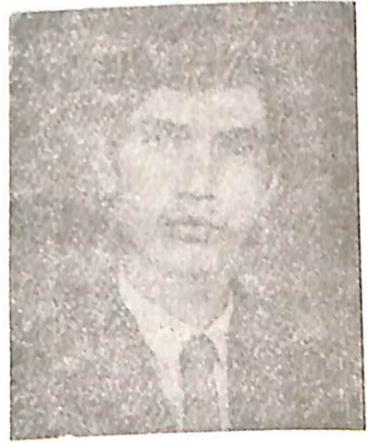
প্ৰতিবেদন

- ৩৩। উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন
 ৩৪। সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
 ৩৫। সং সাঃ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
 ৩৬। সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ প্ৰতিবেদন
 ৩৭। সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
 ৩৮। ক্ৰীড়া শাখাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
 ৩৯। সমাজসেৱা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
 ৪০। তৰ্ক আৰু আলোচনা শাখাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
 ৪১। শব্দীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
 ৪২। ছাত্ৰ জিৱনী কোঠা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
 ৪৩। ছাত্ৰী জিৱনী কোঠা সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

১৯৯৩-৯৪ চনৰ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল

জোৎস্না গগৈ	৫৪
শুমিৰ শৰতীয়া	৫৪
কয়লু গগৈ	৫৫
জোলানাথ শৰ্মা	৫৫
বিষ্ণু দত্ত	৫৬
বালেশ্বৰ বৰুৱা	৫৭
নৱজোতী কোঁৱৰ	৫৭
কেশ ফুকন	৫৯
ডেভিদ গগৈ	৬০
চিন্মন বৰবৰুৱা	৬২
ঈশ্বৰ প্ৰসন্ন বুঢ়াগোহাঞি	৬৩
দিগন্ত কুমাৰ গগৈ	৬৪
হাৰেন বৰুৱা	৬৫
বাবুল গগৈ	৬৮
ডেভিদ গগৈ	৭০
গুণমণি সন্দিকৈ	৭২
ৰামেন চন্দ্ৰীয়া	৭৪
অপূৰ্ব গগৈ	৭৬
জীৱনজোতি দত্তবড়া	৭৮
দীপক ছুৰৰা	৮০
ভূপেন গগৈ	৮২
ৰীণা দত্ত	৮৪
	৮৬

ॐ स ह्पा द की य ॐ



‘जमय आजि दुःजमय’

साम्प्रतिक समयव परिवेश सटाँकै वव जटिल है पबिछे । चाबिओफाले विबाट एक उच्छुंखल आक अवाजक परिवेश । এই উচ্ছুংখলতা কেবল বাज-नीतित नहय, अर्थनीति, शिक्षानीति, वैदेशिक वाणिज्य आदि सकलोते एक नामहीन अवाजकताई गा कबि उठा सम्प्रति पबिलक्षित हैछे । ई केबल असमत नहय, भावतवर्ष तथा समग्र विश्वते এই व्याधिब आवहारा विद्यमान है पबिछे । इयाब फलश्रुपे नानान अप्रीतिकब कार्या येने हत्या, लुठन, धर्षण, शिक्षा पद्धतिब णपवत छुष्ट चक्रब वेँका आक्रमन, बाजनैतिक उथान पतन तथा विभिन्न हिंसामूलक कार्या संघटित ह'व धबिछे । वछिनिया, कवाणु आदि आफ्रिकाब केइखनमान देशब आजिब पबिस्थिति अति भयावह । सकलोते केबल हत्या, लुठन, तथा हिंसामूलक कार्याब पबिस्फुटन घटिछे । आजिब एने परिवेशब पर्यालोचना कबिबलै आमि सिमान दूबलै यावह नालागे, आमाब निजा मातृभूमि असमलै चालेई सेइविलाक कार्याब हवह चित्र देखिबलै पाम । उदाहरण श्रुपे किछुदिनब आगते संघटित होरा बबपेटा जिलाब वाँशवाबीब हत्याकाण्ड कथा उल्लेख कबिब पाबि इयेई असमब वर्तमान पबिस्थितिब निर्गम साफ्ती नहयने ? এইविलाक कुटाघात मूलक कार्या किय संघटित ह'बलै पाइछे ? भाई-भाईब माजत प्रतिशोध पवायण मनोभार किय गा कबि उठिछे ? এই समस्या समूहब विशद आलोचना कबिबलै आजिब पबिस्थितिये आमाक सुविधा प्रदान कबा नাই । एयाब कथा आहे—“कलमब एने एटा महान शक्ति आहे, यिटे शक्ति पाबमानरिब बोगाबो नাই” इयेई विश्वयुद्धब अन्ततम काबक, विपवीते इयेई विश्वशान्तिब प्रतीक । विश्वयुद्ध ह'बने, विश्व शान्ति ह'ब सेइटे निर्भय कबिब कलमब पाक् केइटाब णपवत । एने एक महा शक्तिमान कलमब जबियतेओ किन्तु आजिब यि उट'भट' पबिस्थिति, ताक निर्मूल कबिबलै वर्तमानब समाजखन सफ्फय होरा नাই । यि सकल महान लोके कलमब जबियते समाजखनब अवाजकता समूह दूब कबिबलै यंपबोनास्ति चेष्टा चलाईछे, तेँ लोकेकेई वुटा आङ्गुलि देखुवाइ; अवाजकता ‘काबक’बोब निर्विवादे घुबि फुबिछे । आजिब बेपकरा समाजत कलमब आखब केइटाब

ওপৰত গুৰু দিয়া লোকনো কেইজন আছে? যি কেইজন বয়োজেষ্ঠ বৃদ্ধ সেটকেইজন? 'কল্প বৃদ্ধ বয়োজেষ্ঠ সকলে কবিব কি? একো কবিব নোৱাৰে, যদিহে ডেকা চামটোৱে ককালত উজালি বান্ধি থলত নাহে। কিন্তু ডেকাচামৰ আজিৰ ছবাবস্থা চায় কোনে? হয় নিবহুৱা, নহয় বিকৃত মানসিকতাৰ বলি হোৱা। এই চাম ডেকাই যে দেশৰ উন্নতি হকে কিবা এটা কবিব পাৰিব তাক আশা কৰা মিছা। গতিকে আমাৰ বতৰলোকৰ প্ৰকৃত নিবাসয়ৰ উপায় বিচৰাৰ সময় হ'ল। কেবল কাগজ কলমেতে আৱদ্ধ নাথাকি, তাক কাৰ্য্যকৰণ ৰূপ দিবলৈ আগবাঢ়ি আহিব হ'ল, নহলে কাইলৈব সমাজখনৰ স্থিতি অৱস্থা দেখা কঠিন যে হৈ পৰিব, সি দুৰূপ।

দেশৰ ভৱিষ্যতৰ ধৰণী হ'ল আজিৰ ছাত্ৰ সমাজ। আজি ছাত্ৰ কাঠলৈ দেশৰ নেতা হ'ব ত আৰু মুখৰ বিষয়। কিন্তু তাৰ বাবে লগা যি যি প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতা (বিদ্যা, বুদ্ধি, আচাৰ বাওঁহাৰ) সেৱাখন আজিৰ ছাত্ৰ সমাজত বৰ্তমান যি উচ্চুংখলতাই গা কৰি উঠিছে, তাৰ আশু সমাধানৰ পথ যদি এই ব্যাধিয়ে ভালকৈ নিপোতাৰ আগতেই উলিওৱা নহয়, তেন্তে ছাত্ৰ সমাজৰ পত্তন যে অনিবাৰ্য্য, ত অস্বীকাৰ্য্য। তাৰ সমাধান বৰ্তমান এক বিৰাট উচ্চুংখল পৰিস্থিতি বিৰাজমান। শিক্ষাৰ প্ৰযুক্ত্যৰ ওপৰত গুৰু নিদি আজি ছাত্ৰ সমাজ অন্ধ দিশলৈ ধাৱমান হৈছে। ব'ত আছে ভৱিষ্যত বুলিবলৈ কেৱল অন্ধকাৰ। আজিৰ ছাত্ৰ সমাজ বিকৃত মানসিকতাৰ বলি হৈছে, আজিৰ ছাত্ৰ সমাজ নিচায়ুক্ত জৱাৰ সেৱক হৈ পৰিছে; কাঠলৈ সেই ছাত্ৰ সমাজেই হৈ পৰিব দেশৰ কলংক অন্ধকাৰৰ এক স্তূপ। তাৰ বাবে দায়ী কোন? আজিৰ শিক্ষাগুষ্ঠান সমূহলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে ছাত্ৰ আৰু শিক্ষকৰ মাজৰ সমন্বয়ৰ হেতু ডালত যুগে ধৰিলে। আগৰ দৰে আজিৰ শিক্ষক আৰু ছাত্ৰৰ সমন্বয়ৰ হেতু মৰম, শ্ৰদ্ধা তথা ভক্তিৰ সানমিহলি চিক্‌মিক্‌নি নাই। আজিৰ সমন্বয়ৰ হেতু উৱলিলে, কোনো কোনো ঠাইত যে চিঙিয়েই গৈছে; তাকো হুই কবিব নোৱাৰি। ফলস্বৰূপে সাম্প্ৰতিক সময়ৰ সমগ্ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ টোৱেই বিনষ্ট হৈ গৈছে। এইবিলাক পৰিৱেশ আগৰ দৰে স্থিতি কৰা উপায় নাইনে? যিয়ে আমাৰ এই সমন্বয়ৰ হেতুডাল গঢ়িব পাৰিব।

এইখিনিতে ফাল্ছি বেকনৰ এটি উক্তি প্ৰনিধান যোগ্য।

"That which is post is gone and Irrevocables and wiseman have enough to do with things present and to come. Therefore they do but trifle with themselves, that labouring past matters. There is no man doth a wrong sake but there by to purchase himself profit or plesure of honour of the like. Therefore why should I be angry with a man for loving himself better then me and if any man should do wrong merely out of ill nature why it is like the thorn or briar which prick and scratch because they can to no other.

অৰ্থাৎ বেকনৰ মতে অতীতত হোৱা ভুল অথবা অপকৰ্ম সমূহ যাতে ভৱিষ্যতে নহয় তাৰ বাবেহে আমি চিন্তা কৰা উচিত। আমাৰ বৰ্তমান সমাজৰ উচ্চুংখল ব্যক্তিসমূহক যদি আমি নিৰ্দিষ্ট কিছুমান উপায়েৰে সুস্থ পথলৈ ঘূৰাই আনিব পাবো, তেন্তিয়া তেওঁলোকে অতীততে কৰা ভুল সমূহ এৰি ভৱিষ্যতে ভাল কাম কৰিবলৈ নিশ্চয় সংকল্প ল'ব পাৰে। তেন্তিয়া সমাজত অৰাজকতা বহুত কমিব। কোনো ব্যক্তিয়ে এটা ভুল কৰিলে বা বাহ্যিক কাৰকৰ অত্যাধিক প্ৰভাৱৰ বাবে কোনো ব্যক্তি বেয়া হ'লে (বিশেষকৈ ছাত্ৰ সমাজ) তাক যে পুনৰ ভাল

এখন মহাবিদ্যালয়ৰ উল্লেখিত সমস্যা সমূহ আশু সমাধান কৰিব পাৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি। তাৰ বাবে ভাত্ৰ সমাজৰ কাৰ্যকলাপ হ'ব লাগিব অশুমুখী অৰ্থাৎ মহাবিদ্যালয়ৰ ভিতৰতে সীমাবদ্ধ হ'ব লাগিব।

উপসংহাৰ : বৰ্তমানৰ যি শৈক্ষিক পৰিবেশ তাক নিয়ন্ত্ৰিত কৰিবলৈ হ'লে আমাক প্ৰয়োজন হৈছে সমন্বয়। এখন মহাবিদ্যালয় শৈক্ষিক পৰিবেশ নিয়ন্ত্ৰিত হয় ছাত্ৰ আৰু শিক্ষাগুৰু সকলৰ সমন্বয়ৰ যোগেদি। উচ্চুৎখলতাৰ ব্যাস্তিক কাৰক যিয়েই নাথাকক, মহাবিদ্যালয়ৰ আভ্যন্তৰীণ প্ৰতিবোধ ক্ষমতা নূঢ় আৰু স্থ-নিয়ন্ত্ৰিত হ'লে ব্যাস্তিক কৰাকে মহাবিদ্যালয় একোখনৰ পৰিবেশৰ মাজত থাকি বিশেষ কোনো মুনাফা আদায় কৰিব নোৱাৰে। তাৰ বাবে ভাত্ৰ সমাজ হ'ব লাগিব উচ্চুৎখলতাৰ বিপৰীতে সবল স্থপ্তিব আৰু শিক্ষা গ্ৰহণৰ প্ৰতি উদ্যমশীল মনোভাৱাপন্ন। লগতে শিক্ষাগুৰু সকলো ভাত্ৰ নিয়মিত পাঠদানৰ প্ৰতি সচেষ্টি হ'ব লাগিব আৰু শিক্ষাগুৰুঠানটোৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ অক্ষুন্ন ৰাখিবলৈ চেষ্টাৰ ক্ৰতি কৰিব নালাগিব। তেতিয়াহে মহাবিদ্যালয় সমূহৰ সাম্প্ৰতিক যি শৈক্ষিক পৰিবেশ তাক প্ৰতিবোধ কৰিব পৰা হ'ব বুলি মোৰ বিশ্বাস।

ডেভিদ গগৈ

॥ ঢকুৱাখনাৰ ফাৰ্ট' বিহু ॥

জিতৰাম কলিতা

মুৰব্বী, অসমীয়া বিভাগ

ঢকুৱাখনা কলেজ

অসমৰ জাতীয় উৎসৱবোৰৰ ভিতৰত বঙালী বিহুৱেই অতি বৰ বহুইছৰ উৎসৱ। ঋতুৰাজ বসন্তৰ পৰশত সকলোতে মানুহে ভাবিব নোৱাৰা ধৰণে প্ৰকৃতিৰ বুকুত প্ৰত্যেক বছৰে পৰিবৰ্তন হয়। গতিকে প্ৰতিটো জাতি-উপজাতিয়ে কিবা নহয় কিবা প্ৰকাৰে বসন্তক উৎসৱৰ মাজেৰে আদৰণি জনায়। পৃথিৱীৰ ভিন্ ভিন্ ঠাইত উদযাপিত বসন্ত উৎসৱবোৰতকৈ অসমৰ বঙালী বিহু উৎসৱ আটাইতকৈ বেছি প্ৰানোচ্ছল আৰু উদ্দামপূৰ্ণ। যৌৱনৰ এনে উদাত্ত আৰু মুক্ত সুৰ আন ক'তো নাই। অতি প্ৰাচীন কালৰপৰাই বৰদৈচিলাৰ দৰে বাউলী দেওনচা কলিজাৰ চেৰেংভমক ডেকা গাভৰুৰ দেহ মনৰ ভাষাবোৰ গান হৈ, নাচ হৈ, ছববি নগজা বিহুতলীত ঢোল, পেঁপা, গগনাৰ চেঙ হৈ প্ৰকাশ পাই আহিছে তাৰ ইতিহাস নাই।' এনে ধৰণৰ মুকলি মূৰীয়া চঞ্চল আৰু উদ্দাম নৃত্য গীতৰ সৃষ্টি হোৱাৰ যথেষ্ট ইতিহাস অসমীয়া সমাজত আছে। এই বঙালী বিহুৰ এটা ৰূপ ঢকুৱাখনাৰ ফাৰ্ট' বিহু। ডুবিৰ দেৱদাসী নৃত্য, জামুগুৰি হাটৰ বাবে চহৰীয়া ভাওনা যেনেকৈ উক্ত ছয়োখন অঞ্চলৰ সুকীয়া কৃষ্টি, ঠিক সেইদৰে ফাৰ্ট' বিহু ঢকুৱাখনাৰ একক আৰু অদ্বিতীয় কৃষ্টি। ঢকুৱাখনাৰ এজন শিক্ষিত সমাজ-কৰ্মী বৃদ্ধৰ মতে, "তেতিয়াৰ দিনত আজি-কালিৰ চৰকাৰী মজলীয়া স্কুলৰ খেল পথাৰৰপৰা চাৰিকড়ীয়া নৈৰ পাৰে পাৰে এমাইল ব্যাসাৰ্ধৰ ভিতৰত বহুত জোপোহা গছ-গছনি আছিল। এই ঠাইলৈ বহাগ মাহৰ তিনিদিনৰ পাছত গোটেই অঞ্চলৰ

ডেকা-গাভৰুবোৰ স্বতঃস্ফুৰ্তভাৱে আহি বিহু পাতিছিল। বহুত দুৰ-দূৰণিৰপৰা জনজাতীয় লোকসকলো আহিছিল। এই বিহু একে লেথাৰিয়ে বহাগৰ ১৫ তাৰিখলৈকে চলিছিল। আমাৰ দেউতাহঁতৰ দিনতো ফাৰ্ট' বিহু আছিল।"

ফাৰ্ট' বিহু সম্পৰ্কে কেইবাজনো স্থানীয় সমালোচকে বসন্ত বৰ্ণনা দাঙি ধৰিছে। এইবোৰৰ ভিতৰত হোমেন বৰগোহাঞিৰ বৰ্ণনাটো অধিক মনোগ্ৰাহী।

১৯১৮ চনতে ফাৰ্ট' বিহু ঢকুৱাখনাৰ পৰা বিলুপ্ত হয়। নিজ চকুৰে ফাৰ্ট' বিহু দেখা মানুহবোৰৰ বেছি ভাগৰে মৃত্যু ঘটিল। ফাৰ্ট' বিহু ঢকুৱাখনাৰ এটা নিজস্ব উৎসৱ। ঢকুৱাখনাৰ চাৰিওফালে অসংখ্য মিৰি (মিচিং) গাওঁ আছে। প্ৰতি বছৰে বহাগ বিহুৰ সময়ত বিহুবলীয়া মিচিং ডেকা-গাভৰুৱে দল বান্ধি ঢকুৱাখনাৰ চাৰিকড়ীয়া নৈৰ পাৰত বিহু মাৰিবলৈ আহে। সেই বিহু চাবলৈ গাওঁ ভুঁই ভাহি-ভুঁই আহি হাজাৰ হাজাৰ মানুহ ঢকুৱাখনাত জমা হয়। ঠাইখন লোকে লোকাৰণ্য হয়। সাতদিন সাতৰাতি এই ফাৰ্ট' বিহু চলে। কেৱল যে মিচিংসকলেই এই সাৰ্বজনীন বিহু উৎসৱত অংশ লয় এনে নহয়; ঢকুৱাখনাৰ আহোম, চুতীয়া, কৈৱৰ্ত আদি সকলো সম্প্ৰদায়ৰ মানুহেই আনন্দৰ এই বলিয়া বানত নিজকে উটুৱাই দিয়ে। সেই সাতদিনৰ কাৰণে মুকলি আকাশেই হয় ঘৰৰ চাল আৰু চাৰিকড়ীয়া নৈৰ পকা পকা বালিয়েই হয় বিচনা। উজ্জল নীল আকাশৰ

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী ॥ ১ ॥

তলত চাৰিকড়ীয়াৰ পাবৰ ঘন সেউজীয়া অৰণ্যৰ মাজত
 সাতদিন সাতৰাতি ধৰি চলে এই উদ্দাম বসন্ত উৎসৱ।
 ফাট' বিহুৰ সম্পৰ্কত দিয়া ওপবোক্ত বৰ্ণনা অতি বাস্তব-
 ধৰ্মী। আনকি বিহু মাৰিবলৈ অহা ডেকা-গাভৰুৰ স্থানীয়
 বাইজে আহাৰ যোগান ধৰিছিল। আঠীয়াৰ নফলা পাত-
 বোৰ পাৰি তাৰ ওপৰত ভাত থৈছিল আৰু ডেকা-গাভৰুৱে
 ঘূৰণীয়াকৈ বহি একেখন পাততে ভাত খাইছিল।

চকুৱাখনাৰ এই বন্ধোৎসৱটিৰ নাম ফাট' বিহু কয় হ'ল
 সেই সম্পৰ্কে বহুতো সমালোচকে বহু ধৰণৰ ব্যাখ্যা দাঙি
 ধৰিছে। এই ব্যাখ্যাবোৰৰ ভিতৰত অধ্যাপক ডিহেশ্বৰ গগৈৰ
 মত প্ৰাধান্য যোগ্য।

এই অনুষ্ঠানটোৰ নাম 'ফাট বিহু' কয় বাখিলে এতিয়ালৈকে
 লিখিত ৰূপত ক'তো পাবলৈ নাই। ফাট' বিহুত অংশ
 গ্ৰহণ কৰা ছুই এজন বয়সীয়া লোক আছে যদিও সুধি
 চালে প্ৰত্যয় জন্মকৈ উত্তৰ পোৱা নাই। কোনোৱে কয়
 বিহুৱা বিহুৱতীসকল ভাঁহি ভুঁইবি আহি বসুমতী
 কালো যেন কৰে কাৰণেই ফাট' বিহু। আনসকলে
 অনুমানতে 'ঢোল ফাটে মাত ফাটে নাচোতে কাপোৰ-
 কানি ফাটে' ইত্যাদিৰ কাৰণেই ফাট' বিহু নামটো হ'ল
 বুলি মত পোষণ কৰে। সেইবোৰ দেখোন নহয় যেন
 লাগে।

*** ফাট' বিহু অনুষ্ঠিত হৈছিল চাৰিকড়ীয়া নৈৰ
 পাবত। ফাট' মানে নৈ আদিৰ দাঁতিত বেহা-বেপাৰৰ
 কৰ সংগ্ৰহ কৰা ঠাই। আহোম স্বৰ্গদেউসকলৰ দিনত
 বোধকৰো উত্তৰ পাবৰ বেহা-বেপাৰ কৰ বাজহ আদি
 তুলিবলৈ লুইত হৈ চাৰিকড়ীয়া নৈয়েদি শুটিয়াই আহি
 থানিকা পাতিছিল চকুৱাখনাৰ ওচৰত। ফাট'লৈ মানুহ
 আহে। ফাট'লৈ আহি বিহু মাৰে বাবেই ফাট' বিহু।
 কৃষি জীৱি সমাজখনৰ ডেকা-গাভৰুৱে পৃথকে বাতি বিহু
 পাতিছিল গাঁৱৰ পথাৰত, যুৰীয়া জামুৰ তলত। ফাট'
 বিহু পাতিছিল দিনত, ডেকা-গাভৰু লগ হৈ চাৰিকড়ীয়াৰ
 পাবত।^৪

চকুৱাখনা আচলতে এটা মৌজাৰ নাম, গাঁৱৰ নাম নহয়।
 ॥ ২ ॥ চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

শ্ৰীক আহোম শাসনৰ সমাজ ইয়াৰ বিস্তৃত অঞ্চল জমা
 আছিল। বাট পথ শুচল নাছিল। উত্তৰ পাবত বেহা-বেপাৰ
 কৰ বাজহ সংগ্ৰহ কৰিবলৈ লুই = হৈ চাৰিকড়ীয়া নৈয়েদি
 আহোম বিষয়া এটা অঞ্চললৈ আহিছিল। কৰ সংগ্ৰহত মুঠ
 হবলৈ সম্ভৱত চুতামা দ্বিতীয়ৰ ৰজাৰ দিন = চাৰিকড়ীয়া আৰু
 কটা নৈ সংযোগ কৰি চকুৱাৰে মাটী হ'ল এটা জান খানিছিল
 আৰু তেতিয়াৰেপৰা এটা অঞ্চলৰ নাম হয় চকুৱাখনা। বৰ্তমান
 বালিগাঁৱত থকা পানীৰ সন্মুখতে চাৰিকড়ীয়া নৈৰ উত্তৰ পাৰে
 আছিল ফাটটো। ইয়াৰে বাহৰ পাৰি আহোম বিষয়াই
 বেহা-বেপাৰ কৰ সংগ্ৰহ কৰিছিল।

১৮২৬ খ্ৰীঃত ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ চুক্তি অনুসৰি অসম ইংৰাজ
 হাতলৈ যায়। ইংৰাজে শাসনৰ সুবিধাৰ কাৰণে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ
 উত্তৰ পাৰক পাঁচটা মৌজাত নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। ইয়াৰে এটা
 আছিল চকুৱাখনা মৌজা।^৫ ইংৰাজ শাসনৰ ফলত ক্ষমতাচ্যুত
 আহোম শাসকসকলৰ অস্থৰত ফোভৰ সৃষ্টি হয়। এনে ক্ষোভ
 বিক্ষোভিত হোৱাৰ সুযোগ নিদি নিজে নিজে উপশম হোৱাৰ
 সময় দি তলিতে শেষ কৰিবলৈ ডেভিদ স্কটে চেষ্টা কৰিছিল।
 ভেখেতে অসমৰ পৰিস্থিতি মূল্যায়ন কৰি উজনি অসমৰ এক
 খণ্ডক আহোম ৰাজবংশৰ কোঁৱৰ এজনক বুঢ়ীত প্ৰশাসনৰ ছত্ৰ-
 ছাঁয়াত কৰতলীয়া ৰজা পতাৰ প্ৰস্তাৱ দিলে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে
 পুৰন্দৰ সিংহক উজনি অসমৰ এক খণ্ডত কৰতলীয়া ৰজা
 পাতিবলৈ ১৮৩৩ চনৰ ২ মাৰ্চত পুৰন্দৰ সিংহৰ লগত ইংৰাজৰ
 এখন চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়। ২৪ এপ্ৰিলত সামৰিক কুচ-
 কাৰাজৰ লগতে উনৈশটা টোপধৰনিৰ অভিবাদন গ্ৰহণ কৰি
 পুৰন্দৰ সিংহ উজনি অসমৰ ৰজা হ'ল। উজনি অসম ৰাজ্যখন
 বাৰ্ষিক পঞ্চাশ হেজাৰ নগদ ধনৰ "নজবাণী" দিবলৈ চুক্তি
 পত্ৰমতে ঠিক কৰা হয়।^৬ চকুৱাখনা এইদৰে ইংৰাজৰ হাতৰ
 পৰা পুৰন্দৰ সিংহৰ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত হ'ল। স্থানীয় বাইজে
 বিদেশীৰ শাসনৰ পৰিবৰ্তে নিজৰ ৰজাৰ অধীন হোৱাত উৎফুল্লিত
 হয়। সমগ্ৰ লক্ষীমপুৰ জিলাৰ ৰাজহৰ পৰিমাণ ১৮২৬-১৯৩৫
 চনলৈ আছিল ১১০০০০০ (এঘাৰ হাজাৰ) টকা। উজনি
 অসমত কৰৰ হেঁচা তীব্ৰ হৈ পৰে। নৈ পাৰ হ'বলৈ ঘাটকৰ
 বহুৱা হয়। ইয়াৰ ফলতে বকুলগুৰিৰ ওচৰত থকা নৈখন

এটা কড়ি দিলেহে ঘাটুয়েয়ে পাৰ কৰাইছিল বাবে নৈখনৰ নাম হ'ল একড়িয়া। ঢকুৱাখনাৰ বৰ্তমান পুলিচ থানাৰ সম্মুখত থকা নৈখন পাৰ হবলৈ ঘাটুৱৈক চাৰিটা কড়ি দিব লাগিছিল। এইবাবে এই নৈখনৰ নাম হ'লপৈ চাৰিকড়ীয়া। প্ৰথম অৱস্থাত ঢকুৱাখনা বাইজে স্বাধীনতা পোৱাৰ আনন্দত উৎফুল্লিত হৈ কব সংগ্ৰহৰ বাবে ফাটলৈ অহা আহোম বিষয়াক বহুগীত আৰু নৃত্যৰে আদৰণি জনালে। এইদৰে পিছৰ প্ৰতিবছৰে বহাগৰ প্ৰথম সপ্তাহত কব সংগ্ৰহ কৰিবলৈ অহা ৰাজবিয়াক নৃত্য-নৃত্যবিপৰা অহা প্ৰজাই বিহু নৃত্য আৰু গীতেৰে সন্তোষ জনাইছিল আৰু বঙালী বিহু উকুৱা উৎসৱ তাতে পালন কৰিছিল। এই বিহুকে এই অঞ্চলৰ মানুহে ফাটৰ বিহু আখ্যা দিলে। ঢকুৱাখনাৰ বেছি ভাগ মানুহ তিব্বতবৰ্মী আৰু তিব্বত-চীনীয় গোষ্ঠীৰ অন্তৰ্গত। এওঁলোকৰ মুখত 'ব' বৰ্ণৰ উচ্চাৰণ আয়ে নহয়। 'ব' ব ঠাইত 'অ' ধ্বনিৰ উচ্চাৰণ হয়। এইবাবে আহোম সম্প্ৰদায়ে "সাজ চিৰণীয়া হ'ল" বুলি নকৈ "সাজ চিৰণীয়া হ'ল" বুলি কয়। একে ধৰণেৰে "ফাটৰ বিহু" চাবলৈ যাওঁ বুলি নকৈ "ফাট বিহু" চাবলৈ যাওঁ বুলি কবলৈ ললে। এই দৰেহে "ফাট" বিহু" শব্দৰ সৃষ্টি হ'ল।

উন্নৈশ শক্তিকাব আগভাগৰেপৰা সোৱণশিৰী আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মাজত ঢকুৱাখনা এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কেন্দ্ৰ। ইংৰাজ শাসনৰ আৰম্ভণিতে (১৮২৬-১৮৩০) আহোম ৰাজত্বত প্ৰচলিত খেল-মেল ভাঙি দি মৌজা পাতি কৰ কাটল তুলিছিল। ইয়াত মধ্য শ্ৰেণীৰ মানুহ যথেষ্ট পৰিমাণে ক্ষুণ্ণ হৈছিল। ইংৰাজৰ ঠাইত উজনি অসমত পুৰন্দৰ সিংহই শাসন কৰিবলৈ লোৱাত এই শ্ৰেণীৰ মানুহে আগৰ ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তন হব বুলি আশা কৰিছিল। কিন্তু পুৰন্দৰ সিংহৰ দিনতো আন ঠাইৰ দৰে সমগ্ৰ উত্তৰ পাৰতো ইংৰাজৰ নিয়মেৰে কৰ কাটল তুলিছিল। অথচ বায়তে পুৰাণ নিয়মৰপৰা জাঁতৰি যাব লুখুজিছিল। এওঁৰ ৰাজত্বকালত তলতীয়া বিষয়াবিলাকে নিয়মীয়া খাজনাৰ উপৰিও নানা অজুহাত উলিয়াই লা, কাঁহ, পিতল, মুগা, এৰী, ধান, চাউল, মাটি-মাহ আদি সংগ্ৰহ কৰিছিল। সেইসময়ত গাঁৱৰ ঘৰবিলাকৰ কাষে কাষে ধাননি পথাৰ আৰু মাটি অতি সাকৰা। ধানৰ উপৰিও সৰিয়হ আৰু মাটিমাহ প্ৰচুৰ পৰিমাণে

উৎপন্ন হৈছিল। এৰা, খোৱা আলু, কেচেক, চোম আদি গছ প্ৰচুৰ পৰিমাণে আছিল। এৰীপলু আৰু মুগা প্ৰচুৰ পৰিমাণে পুহিছিল আৰু মানুহে এৰী আৰু মুগাৰে সকলো প্ৰকাৰৰ সাজ-পাৰ তৈয়াৰ কৰি লৈছিল। গতিকে এনে স্বচ্ছল অৱস্থাত সামূহিকভাৱে বিহু মাৰিবলৈ যোৱাটো তেনেই সম্ভাষণ কথা। স্বভাৱ কবিয়ে এইবাবেই লিখিছিল—

আজি ফট নতুবা ফাট হব
 আজি ৰজাক কোনে কৰ দিব ?
 x x x x
 x x x x
 আজি ফাট বিহুতলী মিলন থলী
 আজি বাইজেই ৰজাৰ অটল তলী

ইংৰাজে প্ৰতি ব্যক্তিৰপৰা তেওঁ খেতি কৰা মাটি অনুপাতে খাজনা তুলিছিল। কিন্তু ৰজাই ঘৰমূৰি ৩ টকা খাজনা লৈ ছপুৰা মাটি খাবলৈ দিছিল। কোম্পানীৰ লালবন্দী দিবলৈ ধন তুলিবলৈ মানুহক নানান ধৰণে হেঁচা দিছিল। সোৱণ-শিৰীৰ নৈৰ সোণ কমোৱা সোণোৱালে ৫ টকা কৰ দিব লাগিছিল আৰু আঠ অনা মিচিঙক পচা দিব লাগিছিল। গতিকে সকলো প্ৰজাই পিছলৈ ৰজাৰ কৰ-কাটলৰ ব্যৱস্থাক কটু সমালোচনা কৰিছিল আৰু ৰজাৰ কৰ-কাটলৰ অব্যৱস্থাৰ ফলতে বহুত মানুহে গাওঁ এৰি উঠি গৈছিল। এই সময়তে চিচি নামৰ এখন সমৃদ্ধিশালী গাওঁ আছিল। ইয়াৰ বছেৰেকীয়া ৰাজহ আছিল ৭ হেজাৰ টকা। এই গাওঁখন জনসংখ্যাৰ ফালৰ পৰা বৃহৎ আছিল বাবে চিচি বৰ গাওঁ নামে খ্যাতি হৈছিল। কিন্তু নিৰাপত্তাৰ অভাৱ, শোষণ আৰু ৰজাৰ দাবোগাজনৰ দুৰ্নীতিৰ ফলত মানুহ ইমানেই ভাগি গ'ল যে পিছত তিনি চাৰি হেজাৰ টকাহে ৰাজহ আদায় হয়। ১৮৩৮ চনৰ ১৬ ছেপ্তেম্বৰত ইংৰাজ চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত অনুসৰি কেপ্টেইন হোৱাইটে পুৰন্দৰৰ ৰাজ্যখণ্ডৰ প্ৰশাসনীয় দায়িত্ব নিজৰ হাতলৈ আনি আহোম সামন্ততন্ত্ৰৰ উত্থানৰ সম্ভাৱনা চিৰদিনলৈ কৰ কৰে।

ইংৰাজৰ পোনপটীয়া শাসনৰ অধীন হোৱাত প্ৰথম অৱস্থাত ঢকুৱাখনীয়া বাইজে স্বস্তিৰ নিশ্বাস এৰে। ওচৰৰ সীমান্ত পাহাৰত (বৰ্তমান অৰুণাচল) বাস কৰা আদি, ডফলা, গাছি

অন্ধ বিশ্বাস আৰু বৰ্তমান সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

শ্ৰীইন্দ্ৰানী বৰুৱা

উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বাৰ্ষিক (কলা)

বিংশ শতাব্দীৰ শেষ দশকত আধুনিক যুগৰ মানৱ সমাজখনক অন্ধ বিশ্বাসে আৱৰি ৰখা চিন্তাধাৰা আৰু কৰ্ম-কাণ্ডৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ গৈ মাজে মাজে বহুতো প্ৰশ্নৰ সন্মুখীন হবলগীয়া হয়। এহাতে যেনেকৈ মানৱ জাতিয়ে আধুনিক বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰে সফলতাবে মানৱ সভ্যতা আৰু সংস্কৃতি গঢ়ি তুলিছে, আনহাতে তেনেকৈ এই বিশ্বৰ মানৱ সমাজখন সম্পূৰ্ণভাৱে অন্ধ বিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ আদিৰ পৰা মুক্ত হব নোৱাৰাটো এক চিন্তনীয় বিষয় বুলি উল্লেখ কৰিব পাৰি। বিশেষকৈ, আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ ক্ষুদ্ৰজাতি আৰু জনগোষ্ঠী সমূহৰ সমাজ জীৱনক এতিয়াও অন্ধ বিশ্বাস আৰু কু-সংস্কাৰে আৱৰি ৰখা অন্ধকাৰাচ্ছন্ন অৱস্থা এটাই গ্ৰাস কৰি আছে।

অন্ধ বিশ্বাস হ'ল প্ৰাচীন ৰীতি-নীতি, ধাৰণা আৰু পৰম্পৰাৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত বিশ্বাস। অন্ধ বিশ্বাসে যুক্তি, তৰ্ক, জ্ঞান, সঁচা-মিছা আদি মানি নচলে। অজ্ঞানৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি যি বিষয়ৰ বা মতামতৰ প্ৰতি বিশ্বাস উৎপন্ন হয় তেনে অজ্ঞানমূলক সংস্কাৰ বা বিশ্বাসক অন্ধ বিশ্বাস বোলে। "অজ্ঞানতা হ'ল মনৰ অন্ধকাৰ বাতি, যিটো বাতিত চন্দ্ৰ আৰু তৰাৰ লেখ নাই।" পৰ্য্যবেক্ষণ পৰীক্ষাৰ চালনিৰে চালি-জাৰি নোচোৱাকৈ যুক্তিৰ ভেটিত সহতনে তুলি নোলোৱাকৈ অন্ধভাৱে যি বিশ্বাস কৰা যায়, সিয়েই অন্ধ বিশ্বাস। আমাৰ দেশত সকলো ধৰণৰ মানুহৰ মাজ-তেই কু-সংস্কাৰ থকা দেখা যায়। মানুহৰ মন সাধাৰণতে দুৰ্বল।

এই মানসিক দুৰ্বলতাইও কু-সংস্কাৰ বা অন্ধ বিশ্বাসৰ জন্ম দিয়ে। কেতিয়াবা কেতিয়াবা অজ্ঞতাও ইয়াৰ কাৰণ হয়। সেইবাবে অজ্ঞ আৰু দুৰ্বল চিন্তৰ মানুহৰ বাবে অন্ধ বিশ্বাস আশ্ৰয়স্থল। ইয়াৰ যেনেকৈ আশ্ৰয়, কু-সংস্কাৰ বা অন্ধ বিশ্বাসো তেনে এক প্ৰকাৰৰ আশ্ৰয়। চন্দ্ৰ গ্ৰহণৰ সময়ত বাহৰ গ্ৰাসৰ পৰা চন্দ্ৰক ৰক্ষা কৰিবলৈ হেজাৰ হেজাৰ মানুহে গংগা-স্নান কৰে বুলি নেহকৰে তেওঁৰ আত্মজীৱনীত লিখিছিল। যিবিলাক কথা বা ধাৰণা সমাজত প্ৰচলিত, কিন্তু যিবোৰক যুক্তিৰে সিদ্ধাৰ নোৱাৰি সেইবোৰেই অন্ধ বিশ্বাস। এনেবোৰ ধাৰণাৰ পৰা কেতিয়াবা উদ্ভূত কাৰ্য্যৱলীয়ে প্ৰত্যক্ষভাৱে কেতিয়াবা পৰোক্ষভাৱে সমাজ জীৱনৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়, আনকি সমাজ আৰু ব্যক্তি জীৱনৰ গতি ধাৰাও সলনি কৰি দিয়ে। সময়ত কেতবোৰ অন্ধ-বিশ্বাস হেৰাই যায় আৰু সেইবোৰৰ অবলুপ্তি ঘটে। সময়ত কেতবোৰ নতুন অন্ধ বিশ্বাস গঢ়ি উঠে; যেনে অন্ধ বিশ্বাস অবিহনে সমাজ একোখন জীয়াই থাকিব নোৱাৰে।

এই অন্ধ বিশ্বাসসমূহে আমাৰ ভাৰতীয় সমাজত এক গুৰুত্ব-পূৰ্ণ স্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। ভাৰতীয় সমাজ পদে পদে অন্ধ বিশ্বাসৰ সৈতে জড়িত হৈ আহিছে আৰু এইবোৰে আমাৰ সামাজিক প্ৰগতিত চূড়ান্ত আঘাট হানিছে। এঠাইলৈ যাত্ৰা কৰাৰ সময়ত পিছফালে হাঁচি মাৰিলে যাত্ৰা নিষিদ্ধ বুলি খবৰ লোৱা হয়। বাওঁফালৰ চকুৰ পতা নাচিলে ভাল আৰু সোঁফালৰ চকুৰ পতা নাচিলে অমঙ্গল ধাৰণা কৰা হয়। কিন্তু দবাচলতে

মিৰি আদি সম্প্ৰদায়ৰ উপদ্রৱ ৰোধ কৰি উত্তৰ পাৰত শাস্তি
শৃঙ্খলা স্থাপন কৰে। এইবাবে এই অঞ্চলৰ জনসাধাৰণে
বুঢ়িছক ধন্যবাদ জনায়। সময় যোৱাৰ লগে লগে সাম্ৰাজ্য-
বাদী ইংৰাজৰ স্বৰূপ বুজি পাবলৈ অসমৰ ৰাইজৰ সবহদিন
নেলাগিল। ইংৰাজৰ শোষণ আৰু শাসনত সকলো ৰাইজ
অতীৰ্ত হৈ পৰে।

প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ শেষ ভাগত জাপানৰ হাতত ইংৰাজ সেনা
পৰাজয় হোৱাত আজাদহিন্দ ফৌজে অগ্ৰসৰ কৰি কোচিমাৰ
উপস্থিত হোৱাত ১৯১৮ চনত চকুৱাখনাত এই বাতৰি বনজুঠৈ
দৰে বিয়পি পৰিল যে বিশ্বযুদ্ধত ইংৰাজ হাৰিছে আৰু
ভাৰতত ইংৰাজৰ শাসন ওৰ পৰিবলৈ সবহদিন নাই। এই
সকলো স্বাধীন হ'ল। এইবাবে উত্তৰ পাৰত একাংশ ৰাইজে
মোহন গামৰ নেতৃত্বত চকুৱাখনাত থকা কেণ্ডাৰ দোকান-
পোহাৰ আৰু চহকী মানুহৰ ঘৰবোৰত লুটপাত কৰিবলৈ আৰম্ভ
কৰিলে। চকুৱাখনাৰ মানুহে এই দিনবোৰক লুটপাতৰ দিন
বুলি বহুত দিনলৈকে মনত ৰাখিছিল।^৮

১ম মহাসমৰত মিত্ৰ শক্তিৰ জয়লাভ হোৱাত ভাৰতত

ইংৰাজৰ শাসন বন্ধি থাকিল। ইংৰাজ চিপাহীয়ে বুঢ়িছ
কৰা বহুতো যুৱকক ধৰি শাস্তি দিয়ে আৰু বহুতে ইংৰাজ
ধৰা নিৰ্দি আত্মগোপন কৰে। ইয়াৰ ফলত পিছৰ বছৰত
(১৯১৯ চনত) ফাট বিহু মাৰিবলৈ মানুহ নহা হ'ল।^৯ বা
প্ৰথম সপ্তাহত জনাৰাজ চকুৱাখনাৰ থানা মুখ যেন খুন্দা
পৰিণত হ'ল।

এনেকৈয়ে চকুৱাখনাৰ এটা থলুৱা বৰ্ণীতা উৎসৱৰ
মৃত্যু ঘটাত সমাজকৰ্মী পৰমা বৰাৰ পৰা লিখকে জানিব পাৰি
যে স্থানীয় ৰাইজে এই উৎসৱ পুনৰ অমুষ্টিত কৰিবলৈ ইচ্ছা
সমাজকৰ্মী সৰবৰাহীলোক ইন্দ্ৰ বৰগোহাঞিৰ সভাপতি
এখন ৰাজহুৱা সভা অমুষ্টিত হয় আৰু সেই সভাতে ১৯১৯
চনৰপৰা ফাট বিহু পুনৰ অমুষ্টিত কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত
কৰে। সেই বছৰতো ফাট বিহুত অসংখ্য লোকৰ সমাগন
হৈছিল। সেইবাবে উৎসৱৰ মাজতে গোলমাল হয়
এচাম সমাজবিৰোধী লোকে দোকান-পোহাৰ লুটপাত কৰিবলৈ
ললে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে চকুৱাখনাৰ ফাট বিহু নামৰ
বৰ্ণীতা উৎসৱৰ অকাল মৃত্যু হয়।

১। অমিয় কুমাৰ সন্দিকৈ, বিহুতলী এটি চিন্তা, বিহুৱান, নৱম সংখ্যা, ১৯৮৮ পৃঃ ১

২। ইন্দ্ৰ বৰগোহাঞি, এখেত প্ৰখ্যাত সাহিত্যিক হোমেন বৰগোহাঞিৰ পিতৃ।

৩। হোমেন বৰগোহাঞি, চকুৱাখনাৰ ফাট বিহু, "প্ৰকাশ", ১২ শ বছৰ, ৭ম সংখ্যা, ১৯৮৭; পৃঃ ৬০

৪। ডিব্ৰুগড় গৰ্গৈ, দেহা গৰকিলে প্ৰেমে, পাতনি

৫। ড° লীলা গৰ্গৈ, কেপ্টেইন জেনকিন্সৰ ডায়েৰী, উজনি অসম ভ্ৰমণ, প্ৰকাশ, ১৩ শ বছৰ, তৃতীয় সংখ্যা, পৃঃ ৪৪

৬। চন্দ্ৰ শেখৰ দাস, চিন্তা ভৱঙ্গিনী, পৃঃ ১৪

৭। চন্দ্ৰ শেখৰ দাস, চিন্তা ভৱঙ্গিনী, পৃঃ ১৪

৮। হোমেন বৰগোহাঞি, পূৰ্বোক্ত গ্ৰন্থ।

এইবোৰ ধাৰণাৰ কোনো যুক্তি নাই। এঠাইলৈ যাবলৈ ওলালে
 মেকুৰী দেখিলে বেয়া আৰু ক'লা মেকুৰী দেখিলেতো সাংঘাতিক
 ছৰ্ঘটনাৰ সংকেত বুলিয়েই কোৱা হয়। কিন্তু মাৰ্কিন যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ
 ৰাষ্ট্ৰপতি বিল ক্লিনটনৰ প্ৰিয় হ'ল ক'লা মেকুৰী। যিটোক তেওঁ
 সকলো সময়তে লগত ৰাখে। ক'লা মেকুৰী মাৰিলে সোণৰ
 মেকুৰী দিব লাগে এইবোৰ ধাৰণাৰ কোনো যুক্তি নাই। কু-
 সংস্কাৰ আৰু অন্ধবিশ্বাসবোৰ আমাৰ সমাজত পাৰম্পৰিকভাৱে
 এটা প্ৰজন্মৰ পৰা আন এটা প্ৰজন্মলৈ সঞ্চারিত মূল কাৰণ হ'ল
 লাভৰ ধাৰণা। উদাহৰণস্বৰূপে আমাৰ সমাজত প্ৰচলিত এটা
 উপদেশ হল—

মঙ্গলে উবা বৃধে পাও।
 যাহা ইচ্ছা তাহা যাও ॥

মঙ্গলবাবে পুৱাৰ ভাগত বিকোনো কাম কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈ
 বৃধবাবে সেই কামৰ শুভাৰম্ভ কৰিলে, সেই কামত ফলৱন্তী
 হ'বই। আকৌ বৃহস্পতিবাবে বাৰবজাৰ পিছত হ'ল "বাৰবেলা"।
 এই সময়ছোৱাত কাৰ্য্য সিদ্ধি নহয় বুলি ধাৰণা এটা আছে,
 সেইবাবেই বহুতেই এনে বাৰবেলাত শুভ কাম আৰম্ভ নকৰে।
 ইয়াৰ অৰ্থ হল এয়ে যে, কোন সময়ত কাম কৰিলে কৰোঁতাজন
 লাভবান হ'ব, সেই সম্পৰ্কে সচেতন কৰা। এনে প্ৰবাদ বাক্য
 মানি চলা সকলোৱেই যে লাভবান হৈছে, সেই কথাৰ হিচাব
 নিশ্চয় কোনেও ৰখা নাই আৰু পৰীক্ষাও কৰি চোৱা নাই।
 কিন্তু আমি আনবাৰত আৰম্ভ কৰা কামবোৰত সদায়েই সাফল্য
 অৰ্জন কৰোনে? এতিয়াও কোনো কোনো সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰ
 মাজত এনে ধাৰণা আছে যেন হাইজ্জা, বসন্ত আদি বোগ ভূত-
 প্ৰেত, দেৱতা আদিৰ বাবেহে সোঁচৰে আৰু দেৱ-দেৱীক সন্তুষ্ট
 কৰিব পাৰিলে এনেবোৰ বোগৰ পৰা আৰোগ্য লাভ কৰাটো
 সম্ভৱ হয়। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাই এহাতে মানৱ সমাজলৈ
 অত্যাৱশ্যকীয় সাফল্য কঢ়িয়াই আনিলেও আজিও আদিম মানুহৰ-
 দৰে অন্ধবিশ্বাসে বেছিভাগ মানুহৰেই মন ঢাকি ৰখা দেখা গৈছে।
 আনহাতে মানৱ ইতিহাসৰ সুদীৰ্ঘ কালছোৱাত সত্যাত্ম-
 সন্ধানী বহুতেই চৰম নিৰ্যাতন ভুগিব লগা হৈছিল। উদাহৰণ-
 স্বৰূপে গেলিলিঅ'ৰ কথাই আঙুলিয়াব পাৰি। গেলিলিঅ'ৱে
 ১৬৩২ খ্ৰীত প্ৰমাণ কৰিলে যে সূৰ্য্য নহয় পৃথিৱীখনহে সূৰ্য্যৰ

১৬ ৥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

চাৰিওকালে ঘূৰে। খ্ৰীষ্টান ধৰ্ম্মমাজতসকলে এট সত্যতা মানি
 নললে। তেওঁলোকৰ দৃষ্টিত গেলিলিঅ' হৈ পৰিল বিধৰ্মী
 নাস্তিক। তাৰবাবে তেওঁ জীৱনৰ শেষ কালছোৱাত বন্দী জীৱন
 কটাবলগীয়া হয়। পবিত্ৰ বাইবেল চুট গেলিলিঅ'ই শপত
 খাবলগাও হ'ল। আজিৰপৰা ৩৬০ বছৰৰ পাচতহে খ্ৰীষ্টান
 ধৰ্ম্মগুৰু সকলে গেলিলিঅ'ৰ আৱিষ্কাৰ সত্য বুলি স্বীকাৰ
 কৰিলে। গেলিলিঅ'ৰ আৱিষ্কাৰ সম্পৰ্কে অনুসন্ধান কৰাৰ
 উদ্দেশ্যে এটি কমিটিও গঠন কৰা হয়। শেহান্তৰত ১৯২২ ৰ ১২
 অক্টোবৰত ভেটিকান নগৰত বিজ্ঞানী, ধৰ্ম্মপ্ৰাণ ব্যক্তি আৰু
 নোবেল বঁটা বিজয়ী বিজ্ঞানীসকলৰ সভা এখনত পোপ জন প'লে
 গেলিলিঅ'ৰ আৱিষ্কাৰ শুদ্ধ বুলি স্বীকাৰ কৰে। অৱশ্যে এই
 তথ্য সত্য আছিল বুলি প্ৰমাণ কৰিবলৈকো ১২ বছৰকাল অনু-
 সন্ধান কৰিবলগা হয়। কিন্তু মন কৰিবলগীয়া কথা এইটোৱেই
 যে, অন্ধবিশ্বাস আমাৰ ধৰ্ম্মীয় আচাৰ-অমুচাৰৰ সৈতেও জড়িত হৈ
 আহিছে।

প্ৰাচীন কালৰ পৰাই বৰুণ দেৱতাই পানীৰ যোগান ধৰে বুলি
 ধাৰণাটো চলি আহিছে। সোমহে বৰুণ দেৱতাক সন্তুষ্ট কৰিবলৈ
 পূজা পাৰ্বনবো ব্যৱস্থা কৰি অহা হৈছে। আমাৰ অসমতো
 খবাং বতৰত ভেকুলীৰ বিয়া পাতি বৰষুণ নমাবলৈ চেষ্টা কৰা হয়।
 এনেবোৰ কাৰ্য্যৰ সৈতে যে, এচাম অশিক্ষিত মানুহৰেই ধান-
 ধাৰণা জড়িত হৈ আহিছে সি নহয়; উদাহৰণ স্বৰূপে ১৯৮৮ ৰ
 মে'ৰ ঘটনা এটিৰ ওপৰত দৃষ্টিপাত কৰিব পাৰি। সিদিনা
 মথুৰাৰ আৰ্য্যসমাজ মন্দিৰ প্ৰাঙ্গনত ৮৪ বছৰীয়া বৈদিক পণ্ডিত
 হৰিপ্ৰসাদ শৰ্মাই ধৰিত্ৰীলৈ বৰষুণ নমোৱাৰ উদ্দেশ্যে যজ্ঞ আৰম্ভ
 কৰে। পণ্ডিত গৰাকীয়ে দাবী কৰে যে, যজ্ঞ আৰম্ভ হোৱাৰ ৪৮
 ঘণ্টাৰ পৰা ৭২ ঘণ্টাৰ ভিতৰতেই আকাশত মেঘ দেখা দিব আৰু
 গিব গিবকৈ বৰষুণ পৰিব। তেওঁৰ যজ্ঞৰ মন্ত্ৰ পাঠ কৰাৰ প্ৰতি
 ছঘণ্টাৰ মূৰে মূৰে বায়ুৰ তাপ, আৰ্দ্ৰতা, বতাহৰ গতিবেগ আদি
 নিৰ্ণয়ৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰৰ বতৰ বিজ্ঞান আৰু গ্ৰীষ্ম মণ্ডলীয়
 বতৰ বিজ্ঞান বিভাগৰ বিশেষজ্ঞসকল ব্যতিবশ্ত হৈ পৰে। তেওঁ-
 লোকৰ ধাৰণা আছিল যে, যজ্ঞৰ মন্ত্ৰই বৰষুণ নমাবই; কিন্তু
 নিৰ্দিষ্ট সময় পাৰ হৈ গ'ল এটোপ বৰষুণো নপৰিল, বতাহৰ
 আৰ্দ্ৰতাও বৃদ্ধি নাপালে। আনকি এসপ্তাহৰ পিছতো বৰষুণ

হোৱা দেখা নগল কিন্তু এইটোৱেই অন্ধবিশ্বাস নহয় জানো ?

ভূত-প্ৰেত, পিশাচ, যথিনী ইত্যাদি তথাকথিত অশৰীৰী জীৱবোৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপে ৰহনাপ্ৰসূত। এইবোৰ অতীজতো নাছিল আৰু বৰ্তমানো নাই। এইবোৰ দেখিবলৈ পোৱাটো মানসিক প্ৰক্ৰিয়াহে। এইবোৰৰ কোনো তৌতিক অস্তিত্ব থাকিব নোৱাৰে। মৃত ব্যক্তিৰ আত্মা মতি আনি ভৱিষ্যতৰ বিষয়ে প্ৰশ্ন কৰি জানিব পৰা কথাটো সম্পূৰ্ণ মিছা।

আমাৰ সমাজত এচাম ধুবন্ধৰ মানুহে ব্যৱসায়ৰ উদ্দেশ্যে বস্ত্ৰৰ বিভিন্ন প্ৰচলন কৰিছে। এক সৰহ সংখ্যক মানুহে বোগ-ব্যাদি, তৃষ্ণ-তৃৰ্দশা আদিৰ পৰা পৰিত্ৰান পাবৰ কাৰণে বস্ত্ৰ পৰিধান কৰে। এই কথাত বস্ত্ৰতো উচ্চ শিক্ষিত লোকেও পতিয়ন যায়। এজন শিক্ষিত মানুহৰ আঙুলিত যদি প্ৰৱাল, গোমেদ আদি বস্তুই শোভাবৰ্দ্ধন কৰে তেন্তে তেওঁৰ শিক্ষাৰ মৰ্যাদা ক'ত ?

পুৱাই উঠি বা যাত্ৰাকালত এটা শালিকা দেখাটো শুভলক্ষণ নহয় বুলি ধৰা হয় ; কিন্তু ছুটা দেখাটো ভাল আৰু শুভ বুলি ধৰা হয়। কলা-সংস্কৃতিত একৰ ধাৰণাৰ সৈতে বহুধাৰণৰ তৃষ্ণদায়কতা আৰোপ হয়। সেইবাবেই এই ভ্ৰান্ত ধাৰণা আমাৰ সমাজত চলি আহিছে।

আমাৰ জাতিটোৰ নাৰীসমাজলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে, এতিয়াও আমাৰ অধিক সংখ্যক নাৰীয়েই নাৰী মুক্তিৰ কথাবোৰ উচ্চাৰণ কৰিলে বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত নাৰী মুক্তিৰ প্ৰধান অস্ত্বায়স্বৰূপ কুসংস্কাৰ তথা অন্ধবিশ্বাসসমূহৰ পৰা মুক্ত হব পৰা নাই। নাৰীয়ে এইটো কৰিব নোপায় ; সেইটো চুব নাপায় ; অমুকটো কৰিলে সমাজে হাঁহিব, অমুকটো কৰিলে সমাজচ্যুত হব লাগিব — আদি সমাজ-জীৱনত প্ৰচলিত অন্ধবিশ্বাস তথা কু-সংস্কাৰসমূহে আমাৰ নাৰী জাতিটোক বাস্তৱ দৃষ্টিভঙ্গী গ্ৰহণ কৰাৰ পৰা জ্ঞাতৰত থকাৰ লগতে নাৰীৰ মানসিকতাক মুক্ত আৰু স্বাধীন হোৱাৰ পৰা বঞ্জন কৰি ৰাখিছে।

আমি এইখিনিতে আৰু এটা কথা কব খোজো যে, মানৱ সমাজত ধৰ্ম্মীয় চিন্তা-চৰ্চা প্ৰৱল হৈ অহাৰ লগে লগে নিৰন্ধৰ লোকসকলে ভক্তিবাদৰ ছত্ৰ-ছায়াত কোনো যুক্তি

তৰ্কৰ প্ৰতি সচেতন নোহোৱাকৈ ধৰ্ম্মীয় গোড়ামিৰে অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰসমূহকে জীৱন ধাৰণৰ অপবিহাৰ্য্য বৈশিষ্ট্য হিচাপে আকোঁৱালি ললে আৰু সামাজিক ৰীতি-নীতি, প্ৰথাবোৰক সমাজৰ লাগতিয়াল গাৰ্হ'নি হিচাপে গ্ৰহণ কৰিলে।

আকৌ সংগী নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰতো আমাৰ সমাজত অন্ধ-বিশ্বাসে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। আমাৰ সমাজত মানসিক তথা শাৰীৰিক উপযুক্ততা (Compatibility) ৰ কোনো বিজ্ঞানসন্মত পৰীক্ষা নকৰাকৈয়ে আমাৰ দৰা-কৰ্ম্ম সাজু হব লগা হয় যুগ্ম জীৱনৰ বাবে গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ নিৰ্দেশমতে। ফলত কেনোবা হব লগা হয় সম্ভানহীন, বিকলাঙ্গ সম্ভানৰ পিতৃ-মাতৃ। কোনোবাই গোটেই জীৱন বঞ্চিত হব লগা হয় দাম্পত্য সুখৰ পৰা। দেশ-বিদেশত এনেধৰণৰ বিজ্ঞানসন্মত বাশি-যোৰা চোৱা প্ৰথা আৰম্ভ হৈছে যদিও আমাৰ অন্ধবিশ্বাসী সমাজ ব্যৱস্থাই এনে বিজ্ঞানসন্মত ব্যৱস্থাৰ বাবে পৰিবেশ আজিও সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰিলে। সাধাৰণ মানুহৰ কথাতো বাদেই উচ্চশিক্ষিত ব্যক্তি, বিজ্ঞানী নিজকে প্ৰগতিশীল বুলি দাবী কৰা যুৱক-যুৱতীসকলো নিজ জীৱন-সংগীনি নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত আজিও জ্যোতিষীৰ কৃপা-প্ৰাৰ্থী।

এতিয়া প্ৰশ্ন হয় — বিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এই প্ৰাচীন বাশি-যোৰা চোৱা প্ৰথা, জ্যোতিষী গণনা কৰা ইত্যাদিবোৰ প্ৰয়োজনীয়নে ? এই ধৰণৰ ধ্যান ধাৰণাৰ বিৰুদ্ধে বিশ্বজুৰি এচাম লোকে যুক্তিৰ পথেৰে মানুহক আগবঢ়াই নিবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছে। ভাৰতবৰ্ষৰো ড° আব্ৰাহাম কুভুৱে সূদীৰ্ঘকাল ধৰি এই ধৰণৰ ভণ্ডামিৰ বিৰুদ্ধে এককভাৱে যুঁজ কৰিছিল। সুখৰ কথা যে, অসমতো এই বিষয়ে জনসাধাৰণক সজাগ কৰি তুলিবলৈ এদল লোকে ওলাই আহিছে। সংখ্যাত কম হলেও তেওঁলোকৰ এই প্ৰচেষ্টা যে আদৰ্শীয় তাৰ প্ৰমাণ সদ্য প্ৰকাশিত “বিজ্ঞান, অন্ধবিশ্বাস আৰু সমাজ” নামৰ পুথিখনিয়েই ডাঙি ধৰিছে। যোগেশ্বৰ প্ৰভাৱতী কাউণ্ডেচন ট্ৰাষ্টৰ অৰ্থ-সাহাৰ্য্যত প্ৰকাশিত উক্ত প্ৰবন্ধ সংকলনটো সম্পাদনা কৰিছে পৰমানন্দ মজুমদাৰ, যোগেশ চন্দ্ৰ ডেকা, অতনু কুমাৰ চৌধুৰী আৰু জগন্নাথ পাটগিৰিয়ে। এই পুথিখনিক অন্ধবিশ্বাস

আক কু-সংস্কাৰৰ বিৰুদ্ধে এক বলিষ্ঠ পদক্ষেপ বুলি কব পাৰি। অন্ধবিশ্বাসবোৰৰ এটা নিজস্ব স্বয়ংক্রিয় প্ৰক্ৰিয়া আছে। এই প্ৰক্ৰিয়া সময় সাপেক্ষ। প্ৰতিটো অন্ধবিশ্বাস আক কু-সংস্কাৰৰ জন্ম আৰু শ্ৰীবৃদ্ধিৰ অন্তৰ্ভুক্ত একো একোটা নিৰ্দিষ্ট পটভূমি থাকে। ইয়াৰে সকলোবোৰ যে ধৰ্মীয় গোড়ানী আৰু সামাজিক বীতি-নীতিবোৰেই ফল সেই কথা কোৱা টান। ভ্ৰান্ত ধাৰণা, ভুল ব্যাখ্যা আৰু শোষণৰ কৌশল আদি নানান কাৰকে কেতিয়াবা এককভাৱে আৰু কেতিয়াবা সমূহীয়ভাৱে

এনেবোৰ প্ৰক্ৰিয়াত ভাগ লোৱা দেখা যায়। গতিকে এই প্ৰক্ৰিয়াটোক জটিলতৰ কৰি তুলিছে ব্যক্তিগত মনস্তত্ত্ব আৰু জনগণৰ সামূহিক মনস্তত্ত্বৰ জটিলতাট।

গতিকে আমাৰ মনবোৰ সংস্কাৰমুক্ত কৰি বৈজ্ঞানিক মানসিকতাৰ অধিকাৰী হৈ পৃথগীৰ ক্ৰতিৰ সমানে সমানে আগবাঢ়ি যোৱা। সকলো জনগণই আত্মমৰ্যাদা আৰু স্বাৰ্থ প্ৰত্যাহাৰে সুস্থ মানসিকতাৰ গভীৰতা প্ৰতিষ্ঠা কৰি লব লাগিব আধুনিক জীৱনৰ সত্যৰ উপলক্ষিক।



আমাৰ পৰম শ্ৰদ্ধাৰ



অধ্যাপক/অধ্যাপিকাসকলৰ একাংশ

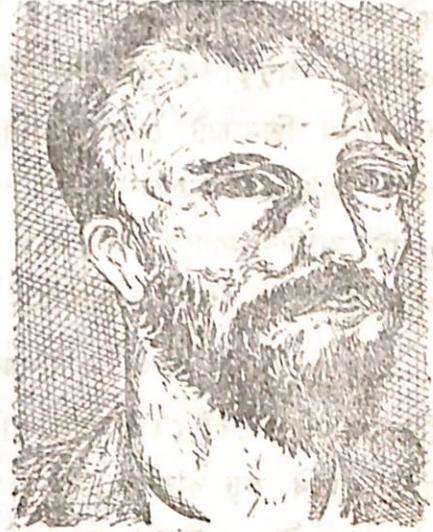


মাননীয় অধ্যক্ষ আৰু উপাধ্যক্ষৰে সৈতে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ একাংশ —

অম্বৰ চিত্ৰশিল্পী ভিনচেণ্ট ভেনগগ

শ্ৰীমতী ৰীণা সূত

স্নাতক ৩য় বাৰ্ষিক (কলা)



পৃথিৱীখনে তেতিয়াও সাৰ পাই উঠা নাছিল যেতিয়া চিত্ৰশিল্পী ভিনচেণ্ট ভেনগগে যুগজয়ী তৈলচিত্ৰ “ছানফ্লাৱাৰ”ৰ সৃষ্টি কৰিছিল। তন্মুচল্লম পৃথিৱীখনৰ সেইটো প্ৰজন্মৰ এচাম মানুহে শিল্পীজনক ঘোষণা কৰিছিল— উন্মাদ বুলি সৰ্গোৰেৰে। অথচ তেওঁৰ কৰ্মজীৱনৰ বাছকবনীয়া শিল্পসৃষ্টিসমূহক ভাল চকুৰে এপলক চাবলৈ তেওঁলোকৰ অৱসৰ নাছিল। ওৰেটো জীৱনত পোৱা লাঞ্ছনা, হতাশা আৰু চৰম দাবিদ্ৰবে গীড়িত আকলুৱা প্ৰাণটোক শেষত তেওঁ বাধ্য হল মহাকালৰ বুকুত জিবণী দিবলৈ। দক্ষিণ ফ্ৰান্সৰ সেউজী চহৰ আৰ্লচ্। ডাঃ গ্যাচ নামৰ এজন চিকিৎসকৰ লগত সাধাৰণ কথাতে তৰ্কাতৰ্কি লাগি শিল্পীজনে আত্মহত্যা কৰিছিল নিজৰ দেহত নিজে গুলি কৰি এই আৰ্লচ্ৰ বুকুতেই। মৃত্যুৰ আগমুহূৰ্তত ভিনচেণ্টে ডাঃ গ্যাচক মাথো এষাৰ কথা কৈছিল—“গুলিটো বুকুৰ ঠিক ঠাইত নালাগিল বোধহয়।”

এইগৰাকী শিল্পীৰ জন্ম হৈছিল— ১৮৫৩ চনৰ ৩০ মাৰ্চত হলেণ্ডৰ জুনদাৰ্থ নামৰ এখন সৰু গাঁৱৰ এক কচিবান অভিজাত

পৰিয়ালত। ভিনচেণ্টৰ মাকৰ নাম আছিল আনা কনিলিয়া আৰু দেউতাকৰ নাম আছিল থিঅ’ডৰ ভেনগগ। ভিনচেণ্ট ভেনগগৰ ভৱিষ্যত উপজিবা সম্পৰ্কে পৰিয়ালৰ সকলোৱেই বিচাৰিছিল ভেনগগে শিক্ষকতা কিম্বা ধৰ্মযাজকৰ নিচিনা এক বৃত্তিৰ কাৰণে লিখা-পঢ়া কৰক। কিন্তু অতি কম বয়সৰে পৰা ভেনগগে নিজকে অধিক সময় বিচাৰি পাইছিল চিত্ৰ বিষয়ক আলোচনা আৰু চিন্তা-চৰ্চাৰ মাজেৰেহে। ১৯৬৯ চনত গগে কৰ্মজীৱনৰ পাতনি মেলিলে হেগৰ কপি নামৰ এটুকুৰা ঠাইৰ এজন চিত্ৰকৰৰ সহায়কাৰী হিচাপে। ভিনচেণ্টৰ বিচিত্ৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য আছিল। তেওঁ গ্ৰাহকক বেয়া ছবি কিমাত বাধা দিছিল। সাধাৰণতে এজন বিক্ৰেতাই গ্ৰাহকক নানা চলাহী কথাৰে পতিয়ন নিয়াই দোকানৰ সামগ্ৰীবিলাক বিক্ৰী কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে। এই ক্ষেত্ৰত ভেনগগ আছিল ব্যতিক্ৰম। সেইবাবে তেওঁ সহায়ক পদটোৰ পৰা অব্যাহতি লব লগাত পৰিল। আৰু লগে লগে আৰম্ভ হৈছিল তেওঁৰ যাযাবৰী জীৱন।

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী ॥ ৯ ॥

সংঘাট আৰু ব্যৰ্থতা আছিল তেওঁৰ নীৰৱ সময়ৰ সংগী।
তেওঁৰ মাক আৰু দেউতাকে পুত্ৰৰ যাযাবৰী অৱস্থাৰ অহমানৰ
বাবে অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা কৰি চিন্তাঘৰিত হব লগা হৈছিল।
ভেনগগেও বুজিছিল তেওঁৰ অক্ষম জীৱনৰ অস্থিৰ অপূৰ্ণ
প্ৰাপ্তিৰ কথা। মনৰ এই তুমুবাৰি বেদনাৰ কথা প্ৰকাশ কৰি
তেওঁ ভায়েক থিঅ'লৈ প্ৰায়ে চিঠি লিখিছিল। ভেনগগৰ
জীৱনৰ এই এজন মাত্ৰ ভাই থিঅ' যিয়ে ভেনগগৰ মনৰ
প্ৰতিটো অনুভূতিক বুজি পাইছিল।

আৰু ধুমুহাৰ মৰ্যাদা লভিছিল। ভেনগগৰ চিত্ৰত ভাট ক
আৰু শক্তিশালী ষ্ট্ৰোকৰ প্ৰয়োগ হৈছিল। তাৰ বাদেও কেতবোৰ
বক্তব্যৰ সমাচাৰ ঘটিছে তেওঁৰ ভিতৰত। যেনে "ষ্ট্ৰেবী নাইট"
চুলিৰ নিচিনা চৌ খেলি মোহা বক্তব্যৰ সৃষ্টি কৰিছে ধুমুহা
চাকনৈয়া "ষ্ট্ৰেবী নাইট"ত। গগৰ অধিকাংশ চিত্ৰত থকা এই
আকৃ-বাক্যবোৰ বহুতে উদ্ভাৱনাৰ প্ৰকাশ বুলিহে কৰা যোৱে।

শোভাৰ মাজতো কেৱল হালধীয়া বঙকেই বেছি প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ
ধৰিলে। আৰ্শচলৈ এদিন বসন্ত আহিল আৰু ফুলি উঠিল
প্ৰচুৰ সূৰ্যামুখী ফুল। ভেনগগ এইবাৰ সূৰ্যামুখী ফুলৰ প্ৰতি
আকৰ্ষিত হ'ল। আৰ্শচৰ সূৰ্য্যৰ অশান্ত প্ৰখৰতাত ফুলি উঠিল
ভেনগগৰ যুগজয়ী 'ছানফাৱাৰ' প্ৰশাস্তিৰ গভীৰতা লৈ।
ভেনগগৰ এই ছুনিবাৰ ব্যস্ততাৰ মাজতো প্ৰেম আৰু ভাল-
পোৱাৰ নিসংগতাই মাজে মাজে তেওঁক কোবাই লৈ যায়হি।
প্ৰাৰম্ভিক।

খুজিছিল। কিন্তু ব্যৰ্থ হোৱাত নিজৰ কাণ এখনকে কাটি তেওঁ
বণিতা বাচেলক উপহাৰ হিচাবে দিয়ে।
অৱশেষত তেওঁক ভায়েক থিঅ'ই অভাচ'ৰ মানসিক
চিকিৎসালয়ত ভৰ্ত্তি কৰে। ভেনগগৰ মানসিক অসুস্থতা ধাৰা-
বাহিক নোহোৱাত সুস্থ সময়ত তেওঁ ছবি অঁকাত লাগি গৈছিল।
মৃত্যুৰ ছবিছটা ঘণ্টাৰ প্ৰাক্‌মুহূৰ্ত্তত কেনভাচৰ বুকুত চিত্ৰিত হৈ
ব'ল "সোণালী শস্য পথাৰত উবন্ত কাউৰীৰ জাক", নিসংগ
আত্মাৰ কবিতাময় যেন লগা ভেনগগৰ জীৱনৰ শেষ ছবি।

সংঘাট আৰু ব্যৰ্থতা আছিল তেওঁৰ নীৰৱ সময়ৰ সংগী।
তেওঁৰ মাক আৰু দেউতাকে পুত্ৰৰ যাযাবৰী অৱস্থাৰ অহেমানৰ
বাবে অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা কৰি চিন্তাঘৰিত হ'ব লগা হৈছিল।
ভেনগগেও বুজিছিল তেওঁৰ অক্ষম জীৱনৰ অস্থিৰ অপূৰ্ণ
প্ৰাপ্তিৰ কথা। মনৰ এই তুমুলি বেদনাৰ কথা প্ৰকাশ কৰি
তেওঁ ভায়েক থিঅ'লৈ প্ৰায়ে চিঠি লিখিছিল। ভেনগগৰ
জীৱনৰ এই এজন মাত্ৰ ভাই থিঅ' যিয়ে ভেনগগৰ মনৰ
প্ৰতিটো অনুভূতিক বুজি পাইছিল; যিখনে উৱিগ্ৰতক মহৎ
শিল্পপ্ৰাণ ভিনচেণ্ট ভেনগগক এজন যুগজয়ী চিত্ৰকৰ হিচাপে
আৰু আধুনিক চিত্ৰকলাৰ পথ প্ৰদৰ্শক হিচাপে চোঁজান গগা
চুবাৰ্ট আদিৰ লগতে স্থান দখল কৰা

আৰু ধুমুহাৰ মৰ্যাদা লভিছিল। ভেনগগৰ চিত্ৰত
আৰু শক্তিশালী ষ্টোকৰ প্ৰয়োগ হৈছিল। তাৰ বাদেও
বক্তব্যৰ সমাচাৰ ঘটিছে তেওঁৰ জীৱিত। যেনে "ষ্ট্ৰী নাইট"
চুলিৰ নিচিনা চৌ খেলি মোৱা বক্তব্যৰ সৃষ্টি কৰিছে
চাকনৈয়া "ষ্ট্ৰী নাইট"ত। গগৰ অধিকাংশ চিত্ৰত
আৰু-বাক্যৰ বক্তব্য উদ্ভাৱনাৰ প্ৰকাশ বুলিহে কৰিব
অৱশ্যে এই গগৰ এটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য। তেওঁ
বিলাকৰ দ্বাৰা যেন বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল জীৱনত
শোকৰ মৰ্মবেদনাৰ

শোভাৰ মাজতো কেৱল হালধীয়া বঙকেই বেছি প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ
ধৰিলে। আৰ্শচলৈ এদিন বসন্ত আহিল আৰু ফুলি উঠিল
প্ৰচুৰ সূৰ্যামুখী ফুল। ভেনগগ এইবাৰ সূৰ্যামুখী ফুলৰ প্ৰতি
আকৰ্ষিত হ'ল। আৰ্শচৰ সূৰ্য্যৰ অশাস্ত প্ৰখৰতাত ফুলি উঠিল
ভেনগগৰ যুগজয়ী 'ছান্দ্ৰাৱাৰ' প্ৰশাস্তিৰ গভীৰতা লৈ।

ভেনগগৰ এই ছনিবাব ব্যস্ততাৰ মাজতো প্ৰেম আৰু ভাল-
পোৱাৰ নিসংগতাই মাজে মাজে তেওঁক কোবাই লৈ যায়হি।
তেওঁ আছিল অত্যন্ত বন্ধ কিন্তু প্ৰচণ্ড আবেগিক। প্ৰাবলিক
জীৱনচোৱাত তেওঁ নিজৰ প্ৰেম আৰু আদৰ্শক কিভাৱে গ্ৰহণ
কৰিব বিচাৰিছিল সেই কথা বিশ্লেষণ কৰাটো কঠিন। প্ৰেম
কৰিব বিচাৰিছিল সেই কথা বিশ্লেষণ কৰাটো কঠিন। প্ৰেম
কৰিব বিচাৰিছিল সেই কথা বিশ্লেষণ কৰাটো কঠিন।

খুজিছিল। কিন্তু ব্যৰ্থ হোৱাত নিজৰ কাণ এখনকে কাটি তেওঁ
বণিতা বাচেলক উপহাৰ হিচাবে দিয়ে।

অৱশেষত তেওঁক ভায়েক থিঅ'ই অভাচ'ৰ মানসিক
চিকিৎসালয়ত ভৰ্ত্তি কৰে। ভেনগগৰ মানসিক অসুস্থতা ধাৰা-
বাহিক নোহোৱাত সুস্থ সময়ত তেওঁ ছবি অঁকাত লাগি গৈছিল।
মৃত্যুৰ ছবিছটা ঘণ্টাৰ প্ৰাক্‌মূহূৰ্ত্তত কেনভাচৰ বুকুত চিত্ৰিত হৈ
ব'ল "সোণালী শস্য পথাৰত উৰন্ত কাউৰীৰ জাক", নিসংগ
আত্মাৰ কবিতাময় যেন লগা ভেনগগৰ জীৱনৰ শেষ ছবি।
পিছদিনাই ভেনগগে আত্মহত্যা কৰিলে। তেওঁ আছিল মাৰাত্মক-
ভাৱে অনুভূতিপ্ৰৱণ। ভিনচেণ্ট ভেনগগে জীৱনত এখনো
প্ৰদৰ্শনী পতা নাছিল। বন্ধু বৰ্গৰ শত অনুবোধ পিছ পেলাই

সংঘাট আৰু ব্যৰ্থতা আছিল তেওঁৰ নীৰৱ সময়ৰ সংগী। তেওঁৰ মাক আৰু দেউতাকে পুত্ৰৰ যাযাবৰী অৱস্থাৰ অৱসানৰ বাবে অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা কৰি চিন্তাধিত হ'ব লগা হৈছিল। ভেনগগেও বুজিছিল তেওঁৰ অক্ষম জীৱনৰ অস্তিত্ব অপূৰ্ণ প্ৰাপ্তিৰ কথা। মনৰ এই তুমুবাৰি বেদনাৰ কথা প্ৰকাশ কৰি তেওঁ ভায়েক থিঅ'লৈ প্ৰায়ে চিঠি লিখিছিল। ভেনগগৰ জীৱনৰ এই এজন মাত্ৰ ভাই থিঅ' যিয়ে ভেনগগৰ মনৰ প্ৰতিটো অনুভূতিক বুজি পাইছিল; যিজনো ভৱিষ্যতক মহৎ শিল্পপ্ৰাণ ভিনচেৰ্ট ভেনগগক এজন যুগজয়ী চিত্ৰকৰ হিচাপে আৰু আধুনিক চিত্ৰকলাৰ পথ প্ৰদৰ্শক হিচাপে চৈকান গগাঁ চুবাৰ্ট আদিৰ লগতে স্থান দখল কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ভিলে ভিলে গঢ়ি উঠিবলৈ ইন্ধন যোগাইছিল।

১৮৭৮ চনত তেওঁ কবিনেজলৈ যায় এজন ধৰ্মপ্ৰচাৰক হিচাপে। তাতেই তেওঁ কয়লা খনিৰ শ্ৰমিকসকলৰ দুখৰ জীৱন যাত্ৰা দেখি কঢ় বাস্তৱৰ নিষ্ঠুৰতা উপলব্ধি কৰে। ববিনেজৰ কোনো এটা পুৰাবেলা ভেনগগ গৈ বহিছিল মাৰ্কাচৰ কয়লা-খনিৰ এটা মামৰে ধৰা লোহাৰ পাইপৰ ওপৰত। হঠাৎ তেওঁৰ চকুত পৰিল পকুৱাবদৰে ক'লা জখলা পোছাক পিন্ধা এজন মানুহ খনিৰ প্ৰৱেশ দ্বাৰেদি ওলাই আহিছে। মানুহটোৰ প্ৰতি হঠাৎ তীব্ৰ আকৰ্ষণবোধ কৰিলে তেওঁ। একো নভবাকৈয়ে এখন চিঠিৰ পামৰ পিঠিত শ্ৰমিকজনৰ অপস্বয়মান ছবিটো আঁকি পেলালে। তাৰ পাছতো তেনেধৰণৰ কেইবাটাও স্কেছ কৰি তেওঁ উদ্বেলিত উদ্বেজনা অনুভৱ কৰিলে। সেয়াই আছিল আৰম্ভণি। ছুৰ্নিবাৰ গতিত শ্ৰমিকসকলৰ ধুত্ৰায়িত অৱয়বৰ স্কেছ কৰি যাবলৈ ধৰিলে। প্ৰতিটো বেখা বিজ্ঞাসৰ মাজেদি ফুটি উঠিছিল ববিনেজৰ বাসিন্দাসকলৰ পৰিচ্ছন্ন বৈশিষ্ট্য।

চিত্ৰকলাৰ ইতিহাসলৈ প্ৰতীকবাদৰ বিকাশ ঘটোৱাত গগাঁ আৰু গগৰ যোগদান আছিল অভূতপূৰ্ব। ছয়োবে ছবিবিলাকত প্ৰতীকী অভিব্যঞ্জন ব্যৱহৃত হৈছিল বিভিন্ন অৰ্থত। উভয়ে ইম্প্ৰেছ'নিষ্ট শিল্পীসকলৰ আবেষ্টনীত থাকিলেও ছবি আঁকিছিল স্বতন্ত্ৰবীয়াকৈ নিজস্ব ষ্টাইলত। আদি অৱস্থাত ভেনগগৰ ছবি সমূহত বৰ্ণময় প্ৰকৃতিৰ সুন্দৰ উপস্থাপনা দেখা গৈছিল যদিও তেওঁৰ চিত্ৰবোৰত শেহলৈ চন্দ্ৰ আৰু বতাহে কালাস্তক যম

॥ ১০ ॥ চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

আৰু ধুমুহাৰ মৰ্যাদা লভিছিল। ভেনগগৰ চিত্ৰত জীৱন আৰু শক্তিশালী ষ্টোৰকৰ প্ৰয়োগ হৈছিল। তাৰ বাদেও বেংক বক্ৰবেখাৰ সমাচাৰ ঘটিছে তেওঁৰ ছবিত। যেনে "ষ্টেৰী নাইট" চুলিৰ নিচিনা চৌ খেলি যোৱা বক্ৰবেখাই সৃষ্টি কৰিছে বুকু চাকনৈয়া "ষ্টেৰী নাইট"ত। গগৰ অধিকাংশ চিত্ৰত ধৰ্ম আৰু-বাকু-বাৰ বক্ততে উদ্ভাদনাৰ প্ৰকাশ বুলিহে ক'ব পাৰে। অৱশ্যে এইটো গগৰ এটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য। তেওঁ বিলাকৰ দ্বাৰা যেন বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল জীৱনত দুখ, শোকৰ মৰ্মবেদনাৰ বেখা। বৰ্তমান প্ৰায় একশোটি চিত্ৰ বিক্ৰী হোৱা 'Portrait of Vincent vengogh' ইয়াৰ উদাহৰণ।

ভেনগগে জীৱনৰ ছাৰ্ভিচটো বসন্ত অৰ্থৰ কাৰণে ভাৰত ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি থাকিবলগা হয়। তেওঁ আমষ্টাৰডামত সৰু ঘৰ ভাড়া লৈ ইন্ডিঅ' হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰি থকা অৱস্থাতে দেউতাকৰ মৃত্যু হয়। দেউতাকৰ মৃত্যুৰ পাছত তেওঁ মাজে মাজে ঘৰলৈ গৈছিল। কিন্তু ভনীয়েক এলিজাবেথে নিৰ্ধৰ্মী ভেনগগৰ ঘৰলৈ যাবলৈ বাধা দি নিজৰ পথ বাচি লবলৈ কোৱাত এই ভিনচেৰ্ট ভেনগগ স্থানেনত থাকিবলৈ লয়। স্থানেনত জি এন নামে এটা কুৰুক পৰিয়ালৰ লগত তেওঁৰ বন্ধু গঢ়ি উঠে। ডি গ্ৰুটৰ পৰিয়ালৰ আলুখায়েই গ্ৰুটৰ পৰিয়ালতে নিৰ্ভৰ এটি কোঠাত ভাড়াত থাকি ছবি আঁকাৰ কামত ভেনগগ নিৰ্ভৰ মনে বাতিয়ে দিনে কাম কৰে। এই দৰিদ্ৰ পৰিয়ালটোৰ আলুখোৱাৰ এক দৃশ্য তেওঁ আৱদ্ধ কৰি ৰাখিলে "পটেট" ইটাৰ ছবিত। সেইখনেই আছিল ভেনগগৰ প্ৰথম বৃহৎ তৈল ছবি। ভিনচেৰ্টে বিচাৰিছিল ছবিৰ মাজত জীৱনৰ আৰু বাস্তৱৰ মাজত দৰিদ্ৰ আৰু পৰিশ্ৰমৰ সঁচা ৰূপ। "পটেট" ইটাৰ"ৰ মাজত তাৰ এক পূৰ্ণতা বিচাৰি পাই বহুদিনৰ মূৰত ভেনগগ এবাৰ তৃপ্ত হ'ল।

আৰ্গচ! ভিনচেৰ্টৰ জীৱনৰ শিল্পবি উদয় আৰু জীৱনৰ অন্তগামী হোৱাৰ সাফল্যতম অভিশপ্ত ঠাই। আৰ্গচৰ হালধীয়া সূৰ্য্যক তেওঁ ছবিৰ মাজত বন্দী কৰিবৰ বাবেই ভেনগগে অৱশ্যে হাতেৰে হালধীয়া ৰং কেন্‌ভাচৰ বুকুত সানিবলৈ ধৰিলে। আৰ্গচৰ সূৰ্য্যৰ উত্তাপত ভেনগগৰ হৃদকুৱে প্ৰকৃতিৰ শাসন

শোভাৰ মাজতো কেৱল হালধীয়া বঙকেই বেছি প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ
 ধৰিলে। আৰ্শ্ৰলৈ এদিন বসন্ত আহিল আৰু ফুলি উঠিল
 প্ৰচুৰ সূৰ্য্যমুখী ফুল। ভেনগগ এঠবাৰ সূৰ্য্যমুখী ফুলৰ প্ৰতি
 আকৰ্ষিত হ'ল। আৰ্শ্ৰচৰ সূৰ্য্যৰ অশাস্ত প্ৰখৰতাত ফুলি উঠিল
 ভেনগগৰ যুগজয়ী 'চান্দ্ৰাৱাৰ' প্ৰশাস্তিৰ গভীৰতা লৈ।

ভেনগগৰ এই ছুণিবাৰ ব্যস্ততাৰ মাজতো প্ৰেম আৰু ভাল-
 পোৱাৰ নিসংগতাই মাজে মাজে তেওঁক কোবাই লৈ যায়হি।
 তেওঁ আছিল অত্যন্ত বন্ধ কিন্তু প্ৰচণ্ড আবেগিক। প্ৰাবলিক
 জীৱনচোৱাত তেওঁ নিজৰ প্ৰেম আৰু আদৰ্শক কিভাৱে এহন
 কবিৰ বিচাৰিছিল, সেই কথা বিশ্লেষণ কৰাটো কঠিন। প্ৰেম
 আৰু ভালপোৱাৰ আকাশত ভেনগগ আছিল এক উৰন্ত কাঙাল
 পখী। আৰ্শ্ৰচত তেওঁ লগ পায় কিশোৰী বণিতা বাচেলক।
 গ'বৰ ব'দে পোৱা চেহেৰা, বঙা চকু, টপামূৰ, জধলা পোছাক
 আৰু দেহৰ বিসংগতি সৰু সৰু কাণ দেখি আৰ্শ্ৰচৰ লৰা-ছোৱালী
 বিলাকে তেওঁক লালপাগল বুলি জোকাইছিল। বাচলে
 ধেমালিতে প্ৰায় তেওঁক কৈছিল—“তোমাৰ কাণ এখন মোক
 দিবানে লাল পাগল ?

প্ৰখৰ সূৰ্য্যৰ তাপকো আওকাণ কৰি একেৰাহে কাম কৰি
 থাকোতে তেওঁৰ মগজুৰ বিকৃতিয়ে দেখা দিলে আৰু এদিন অস্থিৰ
 হৈ তেওঁ মহবাসী শিল্পী বন্ধু প'ল গগাৰ কাণ এখন কাটিব

খুজিছিল। কিন্তু ব্যৰ্থ হোৱাত নিজৰ কাণ এখনকে কাটি তেওঁ
 বণিতা বাচেলক উপহাৰ হিচাবে দিয়ে।

অৱশেষত তেওঁক ভায়েক থিঅ'ই অভাচ'ৰ মানসিক
 চিকিৎসালয়ত ভৰ্ত্তি কৰে। ভেনগগৰ মানসিক অসুস্থতা ধাৰা-
 বাহিক নোহোৱাত সুস্থ সময়ত তেওঁ ছবি অঁকাত লাগি গৈছিল।
 মৃত্যুৰ ছবিছটা ঘটাৰ প্ৰাক্‌মূহূৰ্ত্তত কেনভাচৰ বুকুত চিত্ৰিত হৈ
 ব'ল “সোণালী শস্য পথাৰত উৰন্ত কাউৰীৰ জাক”, নিসংগ
 আত্মাৰ কবিতাময় যেন লগা ভেনগগৰ জীৱনৰ শেষ ছবি।
 পিছদিনাই ভেনগগে আত্মহত্যা কৰিলে। তেওঁ আছিল মাৰাত্মক-
 ভাৱে অনুভূতিপ্ৰৱণ। ভিনচেণ্ট ভেনগগে জীৱনত এখনো
 প্ৰদৰ্শনী পতা নাছিল। বন্ধু বৰ্গৰ শত অনুবোধ পিছ পেলাই
 ছবিসমূহ অঁকি থৈছিল হোটেলৰ বেৰত “টানজৰীয়া কাফেত।
 আজি সেই সমাজৰ পৰা পৰিত্যক্ত, অৱহেলিত উন্মাদজন শিল্প-
 জগতৰ অন্ততম দিগ্বিজয়ী বীৰ গগে তেতিয়াই ভৱিষ্যত পুৰুষে
 তেওঁ স্বীকৃতি দিব বুলি অনুমান কৰিছিল। ভাতৃ থিঅ'লৈ
 চিঠিত লিখিছিলও, কিন্তু নিশ্চিত নাছিল।

কবি নৱকান্ত বৰুৱাৰ ভাষাত—

“সমদলৰ শেষৰ মানুহজনে জনা নাছিল
 তেওঁ যে এটা নতুন সমদলৰ আগশাৰীত।”





ড° লীলা গগৈৰ জীৱন আৰু সাহিত্য

শ্ৰীতুষাৰ জ্যোতি দত্তবৰা
স্নাতক, তৃতীয় বাৰ্ষিক (কলা)

ড° লীলা গগৈ অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ

অসম চৰকাৰৰ বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগত গৱেষক হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰাৰ পিছত ১৯৫৬ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লোক সংস্কৃতি গৱেষণা আৰু জনজাতীয় সংস্কৃতি বিভাগত গৱেষক হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰে। সেই একে বছৰতে গগৈদেৱে "নতুন অসমীয়া" সংবাদ পত্ৰৰ সম্পাদনা বিভাগত যোগদান কৰে। ১৯৬০ চনত গগৈদেৱে পুনৰ পুৰণি কৰ্মস্থল শিৱসাগৰ চৰকাৰী হাইস্কুললৈ ঘূৰি আহি প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰে যদিও ১৯৬৩ চনত আকাশবাণী 'গুৱাহাটী কেন্দ্ৰত 'স্প'কেন ৱৰ্ড প্ৰডিউচাৰ' (Spoken Word Producer) হিচাপে যোগদান কৰে। সেই একে বছৰতে গগৈদেৱে গড়গাওঁ মহাবিদ্যালয়ত অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে। গড়গাওঁ মহাবিদ্যালয়ত এবছৰ কাল অধ্যাপনা কৰাৰ পাছত পুনৰ ১৯৬৪ চনত শিৱসাগৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে। এনেদৰে প্ৰায় ৩৪ বছৰ কাল বিভিন্ন স্থানত, বিভিন্ন বিভাগত, বিভিন্ন পদবীত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰাৰ পাছত গগৈদেৱে ১৯৬৮ চনত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰবক্তা হিচাপে স্থায়ী নিযুক্তি লাভ কৰে। ১৯৭৩ চনত উক্ত

চনৰ পৰা ১৯৮০ চনলৈকে তেখেতে অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰধান সম্পাদক পদত অধিষ্ঠিত আছিল। ১৯৮০-৮১ বৰ্ষত তেখেতে সাহিত্য সভাৰ উপসভাপতি নিৰ্বাচিত হৈছিল। ১৯৮৩ চনত বজাইগাৱঁত অনুষ্ঠিত অসম সাহিত্য সভাৰ 'বুৰঞ্জী অধিবেশন'ৰ তেখেতে সভাপতিৰ পদ অলংকৃত কৰিছিল। ১৯৭৩ চনৰপৰা ১৯৯০ চন পৰ্য্যন্ত সৰ্বভাৰতীয় পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন সমিতিৰ সদস্য, ডিব্ৰুগড় হুসমানবক্স সুবৰমল কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য, শিৱসাগৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য, নতুন দিল্লীৰ সাহিত্য একাদেমীৰ পুথি পৰ্য্যায়-লোচক আৰু নেশ্বনেল বুক ট্ৰাষ্টৰ অনুবাদক হিচাপেও দায়িত্ব পৰিচালনা কৰিছিল। মৃত্যুৰ সময়লৈকে ড° গগৈদেৱে অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি পদবীতে আছিল।

ড° লীলা গগৈদেৱৰ সাহিত্যিক জীৱন আৰম্ভ হয় ১৯৫৪ চনত "খৰা শিয়ালৰ বিয়া" শীৰ্ষক শিশু কবিতা পুথি প্ৰকাশেৰে। সেই একে বছৰতে "সোণতৰা" শীৰ্ষক শিশু উপযোগী চুটি গল্প সংকলন এটিও প্ৰকাশ পায়। পৰৱৰ্তী বৰ্ষত ১৯৫৫ চনত "পোনাকনৰ সপোন" শীৰ্ষক শিশু কাহিনী পুথি প্ৰকাশ হয়। এনেদৰে মাত্ৰ ছটা বছৰতে তিনিখন শিশু সাহিত্যৰ গ্ৰন্থ প্ৰকাশ কৰি উলিয়াই ড° গগৈদেৱে সাহিত্যিক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ



ড° লীলা গগৈৰ জীৱন আৰু সাহিত্য

শ্ৰীতুষাৰ জ্যোতি দত্তৰ
স্নাতক, তৃতীয় বাৰ্ষিক (কলা)

ড° লীলা গগৈ অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এটা পৰিচিত নাম। সাহিত্যবথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ দৰে হাস্য-ব্যংগ ৰচনাৰে পাঠক-শ্ৰোতাৰ মনৰ মাজত হাঁহিব খুনপাক জগাই তোলা আৰু তত্ব-গধুৰ ৰচনাৰে তত্ব সন্ধানীমূলক পাঠকৰ মনত চিন্তাৰ উদ্ৰেক কৰিবপৰা বিবল গুণৰ অধিকাৰী সু-সাহিত্যিক, সাংবাদিক, গীতিকাৰ, বুৰঞ্জীবিদ তথা ১৯৯৪ চনৰ অসম সাহিত্য সভাৰ বাৰ্ষিক মৰিগাওঁ অধিবেশনৰ সভাপতি ড° লীলা গগৈক চিনি নোপোৱা লোক নাই বুলিব পাৰি। সোঁ সিদিনা ২৩/৭/৯৪ তাৰিখে তেখেতৰ বিয়োগৰ বাতৰিয়ে গভীৰ শোক সাগৰত পেলাই থৈ গ'ল।

এই গৰাকী মণিষী কথা শিল্পীৰ জন্ম হৈছিল শিৱসাগৰ জিলাৰ চেৰেকাপাৰ হাতীমুৰীয়া গাঁৱত ১৯৩০ চনৰ ২৫ নৱেম্বৰত। পিতৃ ঔধনীৰাম গগৈ আৰু মাতৃ ঔসকমলা গগৈৰ সুযোগ্য পুত্ৰ লীলা গগৈৰ সৰুতে নাম আছিল "নীলকণ্ঠ"। গগৈদেৱৰ শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ হৈছিল ১৯৩৫ চনৰ চেৰেকাপাৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত। "যি মূলা বাঢ়িব তাৰ ছুপাততে চিন"—

॥ ১২ ॥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

এই কথাৰ প্ৰমাণ দাঙি ধৰে তেৰ বছৰীয়া লীলা গগৈৰ ১৯৪৩ চনত শিৱসাগৰ চৰকাৰী মজলীয়া বিদ্যালয়ৰপৰা উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত আৰু উচ্চ অসমীয়াসহ প্ৰথম হৈ উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯৫০ চনত শিৱসাগৰ চৰকাৰী হাইস্কুলৰপৰা সংস্কৃতত লেটাৰসহ প্ৰথম বিভাগত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯৫৩ চনত গগৈদেৱে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰা আই. এ. পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত ১৯৫৮ চনত একেখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰা সম্পূৰ্ণ অনিয়মীয়া শিক্ষক পৰীক্ষাৰ্থী হিচাপে বি. এ. পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। চাৰি বছৰৰ পাছত ১৯৬২ চনত গগৈদেৱে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰা সম্পূৰ্ণ প্ৰাইভেট পৰীক্ষাৰ্থী হিচাপে অসমীয়া সাহিত্য বিষয়ত এম. এ. পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। "অসমীয়া বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ সমালোচনামূলক অধ্যয়ন"—বিষয়ত গগৈদেৱে গৱেষণা কৰি গগৈদেৱে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰা পি. এইছ. ডি ডিগ্ৰী লাভ কৰে।

ড° লীলা গগৈদেৱৰ কৰ্মজীৱন আৰম্ভ হয় ১৯৫১ চনত শিৱসাগৰ টাউন হাইস্কুল সহকাৰী শিক্ষকৰূপে। ১৯৫৪ চনত

অসম চৰকাৰৰ বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগত গৱেষক হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰাৰ পিছত ১৯৫৬ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লোক সংস্কৃতি গৱেষণা আৰু জনজাতীয় সংস্কৃতি বিভাগত গৱেষক হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰে। সেই একে বছৰতে গগৈদেৱে "নতুন অসমীয়া" সংবাদ পত্ৰৰ সম্পাদনা বিভাগত যোগদান কৰে। ১৯৬০ চনত গগৈদেৱে পুনৰ পুৰণি কৰ্মস্থল শিৱসাগৰ চৰকাৰী হাইস্কুললৈ ঘূৰি আহি প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰে যদিও ১৯৬৩ চনত আকাশবাণী 'গুৱাহাটী কেন্দ্ৰত 'স্প'কেন ৱৰ্ড প্ৰডিউচাৰ' (Spoken Word Producer) হিচাপে যোগদান কৰে। সেই একে বছৰতে গগৈদেৱে গড়গাওঁ মহাবিদ্যালয়ত অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে। গড়গাওঁ মহাবিদ্যালয়ত এবছৰ কাল অধ্যাপনা কৰাৰ পাছত পুনৰ ১৯৬৪ চনত শিৱসাগৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে। এনেদৰে প্ৰায় ষষ্ঠ বছৰ কাল বিভিন্ন স্থানত, বিভিন্ন বিভাগত, বিভিন্ন পদবীত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰাৰ পাছত গগৈদেৱে ১৯৬৮ চনত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰবক্তা হিচাপে স্থায়ী নিযুক্তি লাভ কৰে। ১৯৭৩ চনত উক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথি প্ৰস্তুতি সমন্বয় সমিতিৰ সচিব হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰে। ১৯৮৩ চনত উক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ বীডাৰ নিযুক্তি লাভ কৰাৰ লগতে পুনৰ অতিৰিক্ত ভাৱে পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন সমন্বয় সমিতিৰ সচিব হিচাপে দায়িত্ব-ভাৰ বহন কৰে আৰু অৱসৰ গ্ৰহণৰ সময়লৈকে এই অতিৰিক্ত দায়িত্ব কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰে। ১৯৯০ চনত সেই বছৰতে অৱসৰ গ্ৰহণ পদলৈ পদোন্নতি লাভ কৰে যদিও সেই বছৰতে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাকৰিত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি থকাৰ সময়তে অসম চৰকাৰে তেখেতক বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগৰ অৱৈতনিক সঞ্চালক হিচাপে নিযুক্তি দিয়ে আৰু ১৯৯১ চনলৈ উক্ত পদত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰে। ১৯৯১ চনত ড° গগৈয়ে পূৰ্ণ-কালীন সঞ্চালক হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰে আৰু ১৯৯৩ চনলৈ এই দায়িত্ব পালন কৰে।

১৯৫১ চনৰপৰা ১৯৯৩ চনলৈ এই সুদীৰ্ঘ কৰ্ম জীৱনৰ মাজতে ড° লীলা গগৈদেৱে বিভিন্ন ৰাজহুৱা অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ লগতো জড়িত থাকি একনিষ্ঠভাৱে সেৱা আগবঢ়াইছিল। ১৯৭৮

চনৰ পৰা ১৯৮০ চনলৈকে তেখেতে অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰধান সম্পাদক পদত অধিষ্ঠিত আছিল। ১৯৮০-৮১ বৰ্ষত তেখেতে সাহিত্য সভাৰ উপসভাপতি নিৰ্বাচিত হৈছিল। ১৯৮৩ চনত বজাইগাৱঁত অনুষ্ঠিত অসম সাহিত্য সভাৰ 'বুৰঞ্জী অধিবেশন'ৰ তেখেতে সভাপতিৰ পদ অলংকৃত কৰিছিল। ১৯৭৩ চনৰপৰা ১৯৯০ চন পৰ্য্যন্ত সৰ্বভাৰতীয় পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন সমিতিৰ সদস্য, ডিব্ৰুগড় হনুমানবক্স সুবৰমল কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য, শিৱসাগৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য, নতুন দিল্লীৰ সাহিত্য একাদেমীৰ পুথি পৰ্য্যা-লোচক আৰু নেছনেল বুক ট্ৰাষ্টৰ অনুবাদক হিচাপেও দায়িত্ব পৰিচালনা কৰিছিল। মৃত্যুৰ সময়লৈকে ড° গগৈদেৱে অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি পদবীতে আছিল।

ড° লীলা গগৈদেৱৰ সাহিত্যিক জীৱন আৰম্ভ হয় ১৯৫৪ চনত "খৰা শিয়ালৰ বিয়া" শীৰ্ষক শিশু কবিতা পুথি প্ৰকাশেৰে। সেই একে বছৰতে "সোণতৰা" শীৰ্ষক শিশু উপযোগী চুটি গল্প সংকলন এটিও প্ৰকাশ পায়। পৰৱৰ্তী বৰ্ষত ১৯৫৫ চনত "পোনাকনৰ সপোন" শীৰ্ষক শিশু কাহিনী পুথি প্ৰকাশ হয়। এনেদৰে মাত্ৰ দুটা বছৰতে তিনিখন শিশু সাহিত্যৰ গ্ৰন্থ প্ৰকাশ কৰি উলিয়াই ড° গগৈদেৱে সাহিত্যিক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰি অসমীয়া সাহিত্যত বুৰঞ্জী, সংস্কৃতি, লোক সাহিত্য, লঘু-বচনা, শিশু সাহিত্য, গীত আৰু কবিতা, উপন্যাস সংকলন আৰু সম্পাদনা আৰু অনুবাদ গ্ৰন্থকে ধৰি বিবিধ পুথি ৰচনা কৰি থৈ গৈছে। ড° গগৈদেৱৰ দ্বাৰা ৰচিত বুৰঞ্জীমূলক গ্ৰন্থ কেইখন হ'ল— (১) বুৰঞ্জীয়ে পৰশা নগৰ (১৯৫৭), (২) হেকুৱা দিনৰ কথা (১৯৫৭), (৩) শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ কথা (১৯৭৭), (৪) বেৰিমাৰ গ'ল (১৯৮৩), (৫) বুৰঞ্জী সাহিত্য (১৯৮৮), (৬) বুৰঞ্জীয়ে কথা কয় (১৯৯১) ইত্যাদি।

ড° গগৈ আছিল প্ৰকৃত অৰ্থত এজন লোক সংস্কৃতিৰ গৱেষক। তেখেত এগৰাকী উজনি অসমৰ খাচ গাৱঁৰ মানুহ হিচাপে গাৱঁ-ভূঞা ঘূৰি ফুৰি লোক সংস্কৃতিৰ সমল গোটাইছিল। সংগৃহীত সমলেৰে লোক সংস্কৃতিৰ বিষয়ক ভালেকেইখন গ্ৰন্থ তেখেতে ৰচনা কৰিছিল। সেই সংস্কৃতিমূলক গ্ৰন্থকেইখন হ'ল— (১) আহোম জাতি আৰু অসমীয়া সংস্কৃতি (১৯৬১) (২) বিহু

এটি সমীক্ষা (১৯৬৯) (৩) 'টাই' সংস্কৃতিৰ ৰূপবেধা (১৯৭১) (৪) সাহিত্য-সংস্কৃতি বুৰঞ্জী (১৯৭২) অসমৰ সংস্কৃতি (১৯৮২)।
 তেখেতৰ লোক সাহিত্য সম্পর্কীয় গ্ৰন্থবোৰ হ'ল—(১) অসমৰ
 লোক গীতি (১৯৫৭), (২) মণিবাম দেৱানৰ গীত (১৯৫৭),
 (৩) জোনবাই এ, এটি তৰা দিয়া (১৯৫৭), (৪) অসমীয়া লোক
 সাহিত্যৰ ৰূপবেধা (১৯৬৮), (৫) বিহুগীত আৰু বনঘোষা (১৯৬৯)
 ইত্যাদি। লোক সাহিত্যৰ সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতক সেই সময়ৰ
 গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ড° বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাদেৱে
 অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। ড° লীলা গগৈদেৱৰ "অসমৰ সংস্কৃতি"
 নামৰ আলোচনাত্মক গ্ৰন্থ আৰু "বিহুগীত আৰু বনঘোষা"
 নামৰ সংগ্ৰহ সংকলনটি উল্লেখযোগ্য। সাংস্কৃতিক কৰ্মী হিচাপে
 তেখেতে বৃহত্তৰ অসমৰ প্ৰায় সকলো ঠাই ভ্ৰমণ কৰিছিল।
 ১৯৮৩ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাৰা অনুষ্ঠিত অসমৰ জাতিগত
 আৰু সমন্বয়ৰ আদৰ্শযুক্ত চিন্তামূলক পুথি "অসমৰ সংস্কৃতি" গ্ৰন্থৰ
 বাবে "সাতানাত বন্ধাচৌধুৰী বঁটা" লাভ কৰি তেখেতে নিজস্ব
 প্ৰতিভাৰ স্বাক্ষৰ ডাঙি ধৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। গগৈদেৱে
 ভালেখিনি গীত আৰু কবিতাৰ পুথিও বচনা কৰিছে। তেখেতৰ
 গীতৰ পুথিকেইখন হ'ল—(১) গীতি মালধ (১৯৬৪), (২)
 সোণালী (১৯৭৮), (৩) জোনাকৰ গীত (১৯৭৯)। বোমালিক
 সুবীয়া এই গীতত সমাজ জীৱনৰ চিত্ৰও ফুটি ওলাইছে।
 ড° গগৈৰ উপন্যাসকেইখন হ'ল—(১) "সৰগৰ মুকুতা" (১৯৫৭),
 (২) "ডকাইত কোন" (১৯৫৭), (৩) "নীলা খামৰ চিঠি" (১৯৬৩),
 (৪) "নৈ বৈ যায়" (১৯৮৩) ইত্যাদি। "নৈ বৈ যায়" নামৰ
 বৃহৎ কলেবৰৰ উপন্যাসখন অসমৰ গ্ৰাম্য জীৱনৰ পটভূমিত
 বচনা কৰা হৈছে। এইখন উপন্যাসক অসমীয়া সাহিত্যৰ এখন
 শ্ৰেষ্ঠ উপন্যাস বুলি গণ্য কৰিব পাৰি।

ড° গগৈ দেৱৰ শিশু সাহিত্যৰাজি হ'ল—(১) "খঁৰা শিয়ালৰ
 বিয়া" (১৯৫৪), (২) "সোণতৰা" (১৯৫৪), (৩) "পোনাকনৰ
 সপোন" (১৯৫৫), (৪) "অনুপম কোঁৱৰৰ সাধু" (১৯৫৯),
 (৫) "লাচিত বৰফুকন" (১৯৬২), (৬) "বংমনৰ কথা" (১৯৬৩),
 (৭) "জয়মতী কুঁৱৰী আৰু মূলাগাভৰু" (১৯৬৩) (৮) "ভাৰতৰ
 কথা" (১৯৭২) ইত্যাদি। এই আটাইবোৰ শিশু উপযোগী
 বচনা। শিশুসকলৰ মনৰ খোবাক যোগোৱাৰ উপৰিও নৈতিক

॥ ১৪ ॥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

শিক্ষা আৰু দেশাত্মবোধ জাগ্ৰত কৰাত এই পুথিসমূহে নিশি-
 ভাৱে সহায় কৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰত "বংমনৰ কথা" পুথিখন
 ১৯৫৩ চনত শিশু সাহিত্যৰ পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম
 হৈছিল।

ড° গগৈৰ সংকলন আৰু সম্পাদনাৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য
 গ্ৰন্থ হ'ল—'আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ পৰিচয়' আৰু ইয়াৰ
 ভাৱে সম্পাদন কৰা সংকলন হৈছে "অসমীয়া সংস্কৃতি" (১৯৬৬)
 অসমীয়া গ্ৰন্থপঞ্জী (১৯৭২), "যতীন্দ্ৰ নাথ ছুৱৰা: কবি আৰু
 কবি প্ৰতিভা" (১৯৮৭) ইত্যাদি। তেখেতে ভালেকেইখন
 পুৰণি পুথিও সম্পাদনা কৰিছিল। তেখেতৰ সম্পাদিত পুথি-
 বোৰ হ'ল—(১) "কুমৰ হৰণ" (১৯৭২), (২) "কালিয় মন"
 (১৯৭২), (৩) "চোৰধৰা কুমুৰা" (১৯৭২) আৰু (৪) "অৰুণ
 বধ" (১৯৭৩) ইত্যাদি। ড° গগৈৰ নিজস্ব প্ৰৱন্ধ সংকলন
 হ'ল—"সাহিত্য: ছটিমান আলোচনা" (১৯৮৩) আৰু "চিহ্ন
 স্বাক্ষৰ" (১৯৯১)। তেখেতে অৰুণাচল প্ৰদেশ ভ্ৰমণ কৰি
 অৰুণাচলৰ মানুহ আৰু নৃত্যৰ ওপৰত "সীমান্তৰ মাটি আৰু
 মানুহ" (১৯৬৩) নামৰ গ্ৰন্থ বচনা কৰিছিল। এইখন গ্ৰন্থ
 ১৯৬৫ চনত কেন্দ্ৰীয় গৃহ মন্ত্ৰনালয়ৰপৰা পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছিল।
 তেখেতৰ অনুবাদমূলক গ্ৰন্থ হ'ল—"বঙ্গৰ লোক সংস্কৃতি" এই
 পুথিখন ১৯৮৩ চনত ৰচিত হৈছিল। তেখেতে ইংৰাজী ভাষাতো
 ভালেকেইখন মূল্যবান গ্ৰন্থ বচনা কৰি থৈ গৈছে—(১) "The
 Tai-Khamtis of North East India" (1971),
 (2) "The Buranjis : Historical Literature of
 Assam" (1986), (3) "The History of the system
 of Ahom Administration" (1991) ইত্যাদি। ইয়াৰ
 ভিতৰত "The Buranjis : Historical Literature of
 Assam" নামৰ বৃহৎ কলেবৰৰ আলোচনা গ্ৰন্থখন হ'ল তেখেতৰ
 ডিগ্ৰীৰ বাবে বচনা কৰা গৱেষণা গ্ৰন্থ। এই গ্ৰন্থখন অসমৰ
 প্ৰাচীন বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ ওপৰত গগৈয়ে কৰা এক তুলনামূলক
 অধ্যয়ন। ড° গগৈদেৱে ইয়াৰ উপৰিও অসমৰ বিভিন্ন পত্ৰ-
 পত্ৰিকাত বিভিন্ন সময়ত অসংখ্য মূল্যবান প্ৰৱন্ধ লিখি থৈ গৈছে।
 ড° গগৈ এগৰাকী হাত্মবসিক লিখক। এই বিষয়ত তেখেতৰ
 যথেষ্ট প্ৰতিভা পৰিলক্ষিত হৈছে। অসমীয়া হাত্ম ব্যংগ সাহিত্যৰ

গতিধাৰাত হেমচন্দ্ৰ, গুনাভিবাম বেজবৰুৱা, দণ্ডিনাথ কলিতাৰ পাছতেই ড° লীলা গগৈয়ে স্থান অধিকাৰ কৰিছিল। তেখেতে এটা সময়ত বাতৰি কাকতত “কপলিং ছিগাবেল” নামৰ বচনা-লানিয়ে যথেষ্ট জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিছিল। তেখেতৰ এনে লঘু বচনাসমূহৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য হ’ল— (১) “কপলিং ছিগাবেল” (১৯৫২), (২) “বিয়েৰিং চিঠি” (১৯৭৬), (৩) “বুকোদৰ বৰুৱাৰ বিয়া” (প্ৰথম আৰু দ্বিতীয়খণ্ড, (১৯৭৭), (৪) “বিশেষ কি লিখিম” (১৯৭৮), (৫) “ঘেৰাঘেৰী বাচ” (১৯৮১) (৬) “মুকলি চিঠি” (১৯৮৬), (৭) “হাঁহি আৰু বাঁহী” (১৯৮৫) ইত্যাদি। বিশেষকৈ তেখেতৰ ‘বুকোদৰ বৰুৱা বিয়া’খনক গুৱাহাটী দূৰদৰ্শন কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে প্ৰচাৰিত হৈ যোৱাত অসমত যথেষ্ট জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰা শ্ৰেষ্ঠ ধাৰাবাহিকৰূপে পৰিলক্ষিত হৈছে।

মুঠ কথাত ড° গগৈয়ে সাহিত্যৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত ইমানবোৰ গ্ৰন্থ লিখি এক অভিলেখ সৃষ্টি কৰি থৈ গৈছে। তেখেতক সাহিত্যৰ এজন সাধক নাইবা সাহিত্যযোগী হিচাপে অভিহিত কৰিব পাৰি। ড° গগৈৰ সাহিত্যকৃতি সম্পৰ্কে ড° মহেশ্বৰ নেওগদেৱে মন্তব্য কৰিছে এনেদৰে—“His publications numbering as many as forty nine include such very useful study as “Assamar Sanskriti” “Tai Sanskritir Rup-Rekha” as a teacher (Lecture and the Reader) in the Assamese department and Secretary D.U.C.C. and as Honourary Director. Dept. of Historical and Antiquarian studies, Assam, Dr. Gogoi has made Solid Contribution to study of Assam’s past” তদুপৰি আকৌ এবাৰ ড° গগৈৰ বিষয়ে ড° নেওগদেৱে কৈছে—“He has already made his mark in the field of Assamese Literature and the History. He has brought a good mass of materials regarding Assam’s History of the Ahom period of light.”

অসমীয়া ভাষা সাহিত্য সংস্কৃতিৰ নিস্বার্থ সেৱক লীলা গগৈৰ সাহিত্য জীৱনৰ আৰম্ভণি হয় কুৰি শতিকাৰ পঞ্চাশৰ দশকৰ পৰা। “খঁৰা শিয়ালৰ বিয়া” নামৰ শিশু পুথিখনেৰে আৰম্ভ-

প্ৰকাশ কৰা লীলা গগৈ পঞ্চাশৰ দশকত কিন্তু এগৰাকী প্ৰৱন্ধকাৰ হিচাপেহে প্ৰখ্যাত হৈ উঠিছিল। ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাই ১৯৫৯ চনত প্ৰকাশ কৰা “অসমীয়া সাহিত্যৰ ইতিবৃত্ত” গ্ৰন্থত লীলা গগৈৰ উল্লেখ এনেদৰে কৰিছিল—“দাৰ্শনিক, ঐতিহাসিক, ধাৰ্মিক বা আন তথাপূৰ্ণ প্ৰৱন্ধ বচনাত ভৱানন্দ দত্ত, বাজমোহন নাথ, পণ্ডিত মনোৰঞ্জন শাস্ত্ৰী, শৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী, তীৰ্থ নাথ শৰ্মা, কেশৱ নাৰায়ণ দত্ত, লীলা গগৈ, বিশ্বনাৰায়ণ শাস্ত্ৰী, সদানন্দ চলিহা আদিৰ নাম উল্লেখযোগ্য।” উক্ত লেখকসকলৰ নামৰ লগতেই ড° শৰ্মাই লীলা গগৈৰ নামটো উল্লেখ কৰা কথাই গগৈৰ কলেজীয়া জীৱনতে প্ৰৱন্ধকাৰ হিচাপে স্বীকৃতি পোৱাৰ ইংগিত দিয়ে। প্ৰকৃত পক্ষে লীলা গগৈ এগৰাকী সৃষ্টিশীল সমালোচক আছিল।

ড° গগৈদেৱে সাহিত্য সৃষ্টিক সাধনা হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল। শিশু কবিতা ‘খঁৰা শিয়ালৰ বিয়া’ৰপৰা হাঁহিৰ খুন্পাক ‘বুকোদৰ বৰুৱাৰ বিয়া’লৈ” তেখেতে প্ৰায় তিনিবুৰি গ্ৰন্থ লিখি উলিয়াইছিল। বুৰঞ্জী আৰু সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰটো তেখেতৰ প্ৰতিভাই স্পষ্ট স্বাক্ষৰ ৰাখিব পাৰিছিল। উপন্যাস আৰু লঘু বচনা সৃষ্টি কৰি তেখেতে পাঠকক আমোদ দিব পাৰিছিল। গীত আৰু কবিতা বচনা কৰাৰ উপৰিও তেখেতে কেইবাখনো মূল্যবান গ্ৰন্থ সংগ্ৰহ আৰু সম্পাদনা কৰি উলিয়াইছিল। অনুবাদ সাহিত্য বচনা কৰিও তেখেতে সুখ্যাতি লাভ কৰিছিল। এফালে লোক-সংস্কৃতি আৰু আনফালে বুৰঞ্জীৰ গৱেষণা এই দুয়োটি দিশত ড° লীলা গগৈয়ে অসমীয়া জাতীয় জীৱনলৈ চিৰস্মৰণীয় বৰঙনি আগবঢ়াই থৈ গৈছে। “কপলিং ছিগাবেল” লিখা লীলা গগৈয়ে ড° সূৰ্য্যকুমাৰ ভূঞাৰ সান্নিধ্যত আহি অসমীয়া বুৰঞ্জী সাহিত্যত মনোনিবেশ কৰিছিল। বুৰঞ্জী প্ৰীতিৰ বাবে তেখেতে শেষত ড° মহেশ্বৰ নেওগৰ তত্বাৱধানত বুৰঞ্জী সাহিত্য বিষয়ক গৱেষণা কৰি পি, এইছ, ডি, ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল। ভালেমান বুৰঞ্জীমূলক গ্ৰন্থ লিখাৰ উপৰিও বিভিন্ন আলোচনী আৰু বাতৰি কাকতত তেখেতে বহুতো বুৰঞ্জী বিষয়ক প্ৰৱন্ধ লিখি থৈ গৈছে।

অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি, উপ-সভাপতি, প্ৰধান সম্পাদক আৰু বুৰঞ্জী শাখাৰ সভাপতি হিচাপে ড° গগৈদেৱে

কাৰ্ধ্যনিবাহ কৰিছিল। তেখেতে প্ৰধান সম্পাদক হোৱা কালচোৱাত কেইটিমান স্ববণযোগ্য কাম কৰিছিল। ড° গগৈয়ে ১৯৭৮ চনৰ গোলাঘাট অধিবেশনৰ আৰু ১৯৭৯ চনৰ গুৱালকুছি অধিবেশনৰ প্ৰধান সম্পাদকৰ গুৰু-দায়িত্ব বহন কৰিছিল। তেখেতৰ দিনত সাহিত্য সভাৰ তৃতীয় সভাপতি "কালিবাম মেধি"ৰ জন্ম শতবাৰ্ষিকী পালন কৰা হৈছিল। "কালিবাম মেধি বচনাৱলী," "কালিবাম মেধি স্মৃতিগ্ৰন্থ", মেধিৰ ইংৰাজী বচনাৱলী "ষ্টাডিজ্ ইন বৈকৱাইট লিটাৰেচাৰ এণ্ড কালচাৰ অৱ আসাম" নামৰ গ্ৰন্থ প্ৰকাশ কৰা হৈছিল।

ড° গগৈৰ বচনাবাজিকলৈ আজি অসমীয়া জাতিয়ে বিশ্ব-বাসীৰ আগত গৌৰৱ কৰিব পাৰে। তেখেতে অসমীয়া বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ গদ্য আৰু তাৰ নৌষ্ঠৰ সম্পৰ্কে বিস্তৃত ব্যাখ্যা দাঙি ধৰিছিল। ড° গগৈৰ বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ ওপৰত গভীৰ জ্ঞানৰ পৰিচয় আছিল।

ইং ১৯৩০ চনৰ ২৫ নৱেম্বৰত লীলা গগৈয়ে জন্ম গ্ৰহণ কৰি সোঁ সিদিনা ইং ১৯৯৪ চনৰ ২৩ জুলাই তাৰিখে পৰলোক গমন

কৰা ড° গগৈৰ তিনিকুৰি চাৰি বছৰীয়া জীৱনটোত কেবোৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশক প্ৰায় হুকুৰি বোৱধন কৰি বচনা কৰি থৈ যোৱাতো কম কথা নহয়।

অসমৰ পণ্ডিত তথা বুৰঞ্জীবিদ হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী, কনকলাল বৰুৱা, ড° সূৰ্য্যকুমাৰ ভূঞা, বেণুধৰ শৰ্মা আদি বৰেণ্য ব্যক্তি সকলৰ পদাঙ্ক অনুসৰি ড° গগৈয়ে অসমৰ ইবু-সিবুৰ বুৰঞ্জী অসমৰ প্ৰাচীন পুথি পাঠি, বুৰঞ্জী আদি সংগ্ৰহ কৰি অসমৰ বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্বৰ উৰাল চহকী কৰি থৈ গৈছে। তেখেত আজি আমাৰ মাজত নাই। কিন্তু তেখেতে যিবিলাক সাহিত্যৰ সম্পদ আমাক দি থৈ গৈছে, সেয়া বিলাকে তেখেতৰ অমৰহ দান কৰিব। স্মৃতি পাছাতী পৰিহিত থলুৱাৰ পুৰণ ড° গগৈ যেন এক সুন্দৰ ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী আছিল। গগৈৰ কথা বতৰাত আৰু খোজ কাটপত গহীন গভীৰ আছিল। সৰু পোচাক আৰু আচৰণত তেখেত ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ ধাৰক আৰু বাহক আছিল। তেখেতৰ বাৱহাৰ-পাতি আছিল অমাত্যিক আৰু মিঠামুখীয়া। আমি তেখেতক কেহিয়াও পাহৰিব নোৱাৰো।



অসমৰ যুৱ উশুংখলতা আৰু সমাজ

মানুহৰ সমাজ পৰিবৰ্তনত যুৱ সমাজৰ ভূমিকাই আটাইতকৈ বেছি। এটা প্ৰজন্মৰ পৰা আন এটা প্ৰজন্মলৈ সু-সু চিন্তাধাৰাৰ বাৰ্তাবহন কৰিবলৈ হ'লে যুৱ সমাজত এটা মৌলিক আদৰ্শবোধ থকা উচিত। কিন্তু সদাহতে আমাৰ যুৱক যুৱতী সকলৰ নৈতিক অবক্ষয় হৈছে। যুৱ মানসিকতাই এক বিকৃত বিশুংখল ৰূপ লৈছে। যুৱ মানসিকতাই এক বিকৃত বিশুংখল ৰূপ লৈছে। আজিৰ আৰু সমাজৰ প্ৰতি স্তৰতে আতংকৰ সঞ্চাৰ কৰিছে। আজিৰ আৰু এক দশকৰ আগৰ যুৱ মানসিকতাৰ মাজত আকাশ পাতাল পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হৈছে। নিতান্তই ই চিন্তনীয় বিষয়। এই অৱক্ষয় হঠাতে সৃষ্টি হোৱা নাই। ইয়াৰ বীজ আমাৰ সমাজত কেতিয়াবাই অঙ্কুৰিত হৈ সময়ৰ লগে লগে বৃদ্ধি হৈ আহি আছে। উত্তৰ স্বাধীন কালত শৈশৱ পাব কৰা যুৱক এজনৰ মনত যি দেশ প্ৰেম আৰু নৈতিকতাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আছিল, সি সু-সু বাতাবৰণৰ মাজত এক দৃঢ় ৰূপ লৈছিল। কিন্তু দেশৰ আৰ্থ সামাজিক গাঁথনিৰ নিম্নগামীতাই পাছৰ চাম যুৱকৰ মনত সম্পূৰ্ণ এক বিপৰীত প্ৰকৃতিৰ মনঃস্বাতিক অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। আমাৰ যুৱ চামৰ এই অৱক্ষয় আৰু উশুংখলতাই সমাজখনক এক অন্ধকাৰ ভৱিষ্যতৰ ফালে ধাবিত কৰাইছে। অসমী শক্তিৰ উৰাল এই যুৱক সকলক তেওঁলোকৰ শক্তিৰ অপচয় আৰু অপব্যৱহাৰ কৰিবলৈ নিদি এক সুস্থ আৰু নিকা পথ প্ৰদৰ্শনৰ কাৰণে

চিন্তা চৰ্চা কৰাৰ প্ৰয়োজন। আমাৰ যুৱ চামৰ মাজত বিয়পাৰ ভালেমান কাৰণ আছে। পৰিসংখ্যাৰ পৰা প্ৰায় ১৯৮৮ চনৰ উদাহৰণ স্বৰূপে ১৯৮৮ চনৰ ঘটনা ঘটিছে ৩৩০ টা ই মানুহৰ সমাজৰ নতুন সকলৰ প্ৰকৃত শিক্ষা ক'লা বেপাৰীসকলৰ যোগিতা, স্বেচ্ছাচাৰী উশুংখলতাৰ প্ৰধান নিমূল কৰিব নোৱাৰা পোৱাৰ আকাংশই বৰ্তমান যুৱক সমাজৰ উঠাৰ মূল কাৰণ হৈছে। যুৱকসকলক কেই কিছুমান পৰিয়ালত

অসমৰ যুৱ উশৃংখলতাৰ কাৰণ আৰু সমাধানৰ উপায় :

জয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা

স্নাতক ২য় বৰ্ষ

ইংৰাজী বিভাগ

মানুহৰ সমাজ পৰিবৰ্তনত যুৱ সমাজৰ ভূমিকাই আটাইতকৈ বেছি। এটা প্ৰজন্মৰ পৰা আন এটা প্ৰজন্মলৈ সু-সু চিন্তাধাৰাৰ বাৰ্তাবহন কৰিবলৈ হ'লে যুৱ সমাজত এটা মৌলিক আদৰ্শবোধ থকা উচিত। কিন্তু সদ্যহতে আমাৰ যুৱক যুৱতী সকলৰ নৈতিক অবক্ষয় হৈছে। যুৱ মানসিকতাই এক বিকৃত উশৃংখল ৰূপ লৈ সমাজৰ প্ৰতি স্তব্ধ আতংকৰ সঞ্চাৰ কৰিছে। আজিৰ আৰু এক দশকৰ আগৰ যুৱ মানসিকতাৰ মাজত আকাশ পাতাল পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হৈছে। নিতান্তই ই চিন্তনীয় বিষয়। এই অৱক্ষয় হঠাতে সৃষ্টি হোৱা নাই। ইয়াৰ বীজ আমাৰ সমাজত কেতিয়াবাই অঙ্কুৰিত হৈ সময়ৰ লগে লগে বৃদ্ধি হৈ আহি আছে। উত্তৰ স্বাধীন কালত শৈশৱ পাৰ কৰা যুৱক এজনৰ মনত যি দেশ প্ৰেম আৰু নৈতিকতাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আছিল, সি সু-সু বাতাবৰণৰ মাজত এক দৃঢ় ৰূপ লৈছিল। কিন্তু দেশৰ আৰ্থ সামাজিক গাঁথনিৰ নিম্নগামীতাই পাছৰ চাম যুৱকৰ মনত সম্পূৰ্ণ এক বিপৰীত প্ৰকৃতিৰ মনঃস্বাতিক অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। আমাৰ যুৱ চামৰ এই অৱক্ষয় আৰু উশৃংখলতাই সমাজখনক এক অন্ধকাৰ ভৱিষ্যতৰ ফালে ধাবিত কৰাইছে। অসীম শক্তিৰ উৰাল এই যুৱক সকলক তেওঁলোকৰ শক্তিৰ অপচয় আৰু অপব্যৱহাৰ কৰিবলৈ নিদি এক সুস্থ আৰু নিকা পথ প্ৰদৰ্শনৰ কাৰণে

চিন্তা চৰ্চা কৰাৰ প্ৰয়োজন নিতান্তই আৱশ্যক হৈ পৰিছে। আমাৰ যুৱ চামৰ মাজত এই উশৃংখল যুৱ মানসিকতাৰ বীজ বিয়পাৰ ভালেমান কাৰণ আছে। কাৰণ সমূহ তলত আলোচনা কৰা হ'ল।

পৰিসংখ্যাৰ পৰা দেখা গৈছে যে অসমৰ সমাজত যুৱ অপবাধ প্ৰৱণতা ১৯৮৮ চনৰ পৰা এক অনিয়ন্ত্ৰিত হাৰত বৃদ্ধি পাইছে। উদাহৰণ স্বৰূপে ১৯৮৮ চনৰ পৰা ১৯৯৩ চনৰ ভিতৰত ধৰ্মৰণ ঘটনা ঘটিছে ৩২৩ টা, যৌতুক পণজাতিয় ঘটনা ২২ টা। গতিকে ই মানৱ সমাজৰ নগ্নতাৰ পৰিচয় নহয়নে? মুঠতে যুৱক-যুৱতী-সকলৰ প্ৰকৃত শিক্ষাৰ অভাৱ, উপযুক্ত পৰিৱেশৰ অভাৱ, সমাজৰ ক'লা বেপাৰীসকলৰ কুটনৈতিক চক্ৰান্ত, শাসক শ্ৰেণীৰ অমনোযোগিতা, স্বেচ্ছাচাৰিতা, সমাজৰ বৈষম্য আদিৰ প্ৰভাৱেই উশৃংখলতাৰ প্ৰধান কাৰণ। এই সমস্যাসমূহ সক্ৰিয় প্ৰতিবোধেৰে নিৰ্মূল কৰিব নোৱাৰিলে এই অপবাধ প্ৰৱণতা ক্ৰমাৎ আৰু বৃদ্ধি পোৱাৰ আকাংশাই বেছি।

বৰ্তমান যুৱক সকলৰ মাজত উশৃংখল যুৱ মানসিকতা গঢ়ি উঠাৰ মূল কাৰণ হ'ল ঘৰুৱা পৰিৱেশ। ঘৰুৱা পৰিৱেশে আমাৰ যুৱকসকলক কেইবাপ্ৰকাৰেও বিপথগামী কৰিছে। বৰ্তমান কিছুমান পৰিয়ালত আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে আৰ্থিক স্বচ্ছলতাৰ

শিকা পোৱাৰ পাছত যুৱক সকল এক অন্ধকাৰ ভৱিষ্যতৰ
 সন্মুখীন হৈছে। জীৱনৰ স্বপ্ন হতাশাৰ অন্ধকাৰৰ মাজত বিলুপ্ত
 হ'ব বুলি শংকিত হৈছে যুৱসমাজ। এনে পৰিস্থিতিত য'ত আইন
 নাই, মানুহৰ কৰ্ম সংস্থাপনৰ কোনো সুস্থিৰ বাট নাই, য'ত আছে
 কেৱল বাজনৈতিক ভ্ৰষ্টাচাৰ, মাৰাত্মক অস্ত্ৰেৰে জীৱিকা নিৰ্বাহৰ
 পথ মুকলি কৰাৰ প্ৰৱণতা, তাত মানুহৰ বিশেষকৈ যুৱ চামৰ
 সুস্থিৰ অস্ত্ৰা প্ৰকাটো অসম্ভৱ হৈ পৰিছে। যুৱ মানসিকতা
 উশৃংখল হৈ পৰিছে। ইয়াৰ বাবে দায়ি আমাৰ কৰ্মকৰ্তা সকল
 আৰু আমাৰ সমাজ। সেয়েহে ভ্ৰষ্টাচাৰী বাজনীতি নিৰ্মূল
 কৰাৰ অহিমনে এক সুস্থ যুৱ মানসিকতা জন্ম দিবলৈ কৰা প্ৰয়াস
 অবাস্তৱ হ'ব। ইয়াৰ বাবে আমাৰ বিবেকক সঠিক কৰি তুলিব
 লাগিব। আমাৰ যুৱমানসিকতাক উশৃংখল কৰি তোলাত ইন্ধন
 যোগোৱা এই ভ্ৰষ্টাচাৰী বাজনীতিয়ে সৃষ্টি কৰা অপসংস্কৃতি আৰু
 সৰ্বনাশী আৰ্থসামাজিক ব্যৱস্থাক ধ্বংস কৰাৰ বাবে শিশু অথবা
 কিশোৰৰ ঠুংকা মনত শাসন ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি, সমাজৰ প্ৰতি সন্মান
 বোধ জগাই তুলিবলৈ প্ৰত্যেকখন ঘৰতে একো একোজন আদৰ্শ
 পিতৃ-মাতৃ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানত একো একোজন আদৰ্শ শিক্ষকৰ
 আৱশ্যক। দেশৰ কৰ্ণধাৰ সকলো একোজন আদৰ্শ ব্যক্তি
 হোৱা অতীব প্ৰয়োজন। ব্যক্তি কেন্দ্ৰীক চিন্তাচৰ্চাৰ বিপৰীতে

কৰিব লাগিব সমষ্টিমুখী চিন্তা। যুৱ সমাজৰ সু ভৱিষ্যতৰ বাবে
 কৰিব লাগিব উপযুক্ত পৰিকল্পনা।

শেষত আমাৰ সমাজত যুৱক সকলক সু-পথে পৰিচালিত
 কৰিবলৈ হ'লে কেৱল চৰকাৰৰ মুখাপেক্ষী হৈ থাকিলে নহ'ব।
 জনসাধাৰণে একত্ৰিত হ'ব লাগিব। জনসাধাৰণে যদি সুস্থ
 চিন্তা চৰ্চা নকৰে আৰু ইয়াৰ প্ৰতিবোধৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ নকৰে
 তেনেহ'লে আমাৰ যুৱক সকলক, তৰুণ চামক অন্ধকাৰৰ পৰা
 আৰু অন্ধকাৰলৈ ঠেলি দিয়া হ'ব।

বৰ্তমানৰ উশৃংখল যুৱ মানসিকতা এক জটিল চাকনৈয়াত
 আৱদ্ধ হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। যি সকল যুৱক-যুৱতীৰ মান-
 সিকতাত এই ব্যাধিয়ে পোখা মেলিছে তেওঁলোকৰ মানসিকতাৰ
 পৰা এই বীজ গজালি উভালি অনাটো যথেষ্ট কষ্টসাধ্য হ'ব।
 কাৰণ—“It is a made of lie a totel complex of
 altitude, Interest and ambition.” গতিকে এই
 ক্ষেত্ৰত সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ লোকেই আগবাঢ়ি আহিব
 লাগিব। উশৃংখল যুৱ মানসিকতাৰ প্ৰধান আৰু প্ৰকৃত
 কাৰণ সমূহ নিৰ্মূল কৰিব পাবিলেহে আমাৰ ইতিমধ্যে আক্ৰান্ত
 আৰু নবীন চামক এই মাৰাত্মক সংক্ৰামক ব্যাধিৰ পৰা বৰু
 কৰিব পৰা যাব।



সন্ধানত স্বামী-স্ত্রী ছয়ো সম্ভান আক ঘবৰ পৰা আঁতৰি থাকে।
ফলত আৰ্থিক স্বচ্ছলতা আছে সঁচা, কিন্তু মূল সম্পদ ল'ৰা
চোৱালী কেইটাই কোন পথে গৈছে তালৈ মাক দেউতাকৰ
ড্রাক্ৰেপ নাথাকে। অত্যাধিক স্বচ্ছলতাই আক প্রাচুৰ্য্যই মানুহক
বিলাসী কৰি তোলে। যেতিয়া ধন সংগ্ৰহৰ সীমা চেৰাই যায়,
তেতিয়া অতিবিস্তৃত ধন খৰছ কৰিবলৈ নতুন নতুন গুপ্ত পথৰ সন্ধান
কৰা দেখা যায় এই স্বচ্ছল পাবয়ালৰ যুৱক যুৱতী সকলক।
যুৱ চামৰ মাজত নিচায়ুক্ত ড্ৰবাৰ বহল প্রচলন দেখা যায়।
অভিভাৱকে অসং উপায়েৰে সংগ্ৰহ কৰা ধনেৰে মটৰ চাইকেল,
গাড়ী দৌৰাই আলাসেৰে ঘূৰি ফুৰা যুৱকো এই পথত পৰা দেখা
যায়। তেওঁলোকে নিজৰ লগতে আনকো নষ্ট কৰিব খোকে।
কিছুমানে হতাশা গ্ৰস্ত হৈ বাস্তৱৰ পৰা সাময়িক ভাৱে বিচ্ছিন্ন
হৈ থকাৰ চেষ্টাত নিচায়ুক্ত ড্ৰব্য সেৱন কৰে। যিকোনো বস্তু
গঢ় দিবলৈ হ'লে ভেটিটো সুদৃঢ় হ'ব লাগিব। গতিকে সুস্থ
মানসিকতাৰ যুৱক গঢ়িবলৈ হ'লে পিতৃ-মাতৃয়ে সম্ভানৰ শাৰীৰিক
আক মানসিক চৰিত্ৰ সকৰে পৰা অতি সচেতনতাৰে গঢ় দিয়া
উচিত। শিশুৰ চৰিত্ৰ গঢ় লয় ঘৰখনৰ পৰিবেশৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ
কৰি। আজি কালি সম্ভাস্ত পৰিয়ালৰ পিতৃ-মাতৃয়ে

সভাতা সংস্কৃতি ইত্যাদি ভাগ কৰা কাৰণে যুৱ সমাজৰ
বৰ্তমান উশৃংখল মানসিকতাটো গা কৰি উঠিছে। আমাৰ
য়ালঘোৰত ভয়াবহভাৱে সোমাই পৰা বিকৃত কচী, যুৱ
সংস্কৃতিৰ নামত চলোৱা ছুস্কৃতি আদি নিশ্চুল কৰিবলৈ গ্ৰহণ
বৌদ্ধিকভাৱে সংস্কাৰ কৰিবলৈ প্ৰচেষ্টা হাতত ল'ব লাগিব।
দেশৰ নিবনুৱা সমগ্ৰা, অদূৰদৰ্শী শিক্ষা ব্যৱস্থা, উচ্চ
আদিয়ে যুৱ চামক কিংকৰ্তব্যবিমূঢ় কৰি তুলিছে। ফলত
সকলৰ মাজত অপৰাধ প্ৰৱনতাই অকুৰিত হ'বলৈ
পৰিছে। এই অপৰাধ প্ৰৱনতাৰ এটা লক্ষণ হ'ল
যৌন মানসিকতা। এই বিকৃত যৌন মানসিকতাৰ বস্তু
যুৱতী উভয়েই হৈছে। বাজাৰ স্তম্ভস্বাৰ্থ ই তেওঁলোকৰ
আদায় অস্ত্ৰ হিচাপে বাচি লৈছে Sex, Vine, Maroon
Crime, আদিক। ইয়াৰ লগত খাপ খুৱাকৈ গঢ়ি
সাহিত্য আক সাংস্কৃতিক। আঞ্জিৰ সমাজত অশ্লীল
চিনেমা (Blue film)ৰ ব্যাপক বাজৰ। যুৱ সমাজ
চিকাৰ হৈ নিজৰ লগতে সমগ্ৰ



বামানুজান আৰু অংকৰ জগতলৈ তেওঁৰ অৱদান

শ্ৰীমতী শিখাৰাণী গগৈ
দ্বাদশ শ্ৰেণী (কলা)

আমি কুৰি শতিকাৰ শেষাৰ্ধত বিজ্ঞানৰ অস্তিত্বৰ সৃষ্টি
জ্ঞান শিক্ষাৰে শিক্ষিত দীক্ষিত মানৱ-সমাজে বিজ্ঞানৰ অগ্রগতিৰ
পম খেদিলেই প্ৰথমে দেখা পাম — “অংকৰ শাস্ত্ৰৰ বহুল প্ৰয়োগ।
অংকৰ অবিহনে বিজ্ঞান সম্পূৰ্ণ হ'ব নোৱাৰে। অংক, বিজ্ঞানত
প্ৰয়োগ নকৰালৈকে বিজ্ঞান এক প্ৰকাৰৰ অস্থিৰ আছিল।”
অংক শাস্ত্ৰৰ প্ৰয়োগৰ লগে লগে বিজ্ঞানৰ সূত্ৰ তথা পৰীক্ষা-
বোৰ নিৰ্ভৰযোগ্য আৰু সঠিক বুলি বিবেচনা
মনবোৰ বৈজ্ঞানিক

বিকাশশীল মগজু, বহুল হৃদয়, প্ৰবল মনৰ গৰাকী সকলৰ
ভিত্তৰে ভাবতৰ্ঘ গণিত আকাশৰ উজ্বল জ্যোতিষ্ক শ্ৰীনিবাস
বামানুজান আয়েংগাবে আকাশৰ জগতক জ্ঞানৰ আত্মাৰে
জ্যোতিয়ান কৰি তুলিলে।
গণিত শাস্ত্ৰত সাধাৰণ
আয়েংগাবে



বামানুজান আৰু অংকৰ জগতলৈ তেওঁৰ অৱদান

শ্ৰীমতী শিখাৰাণী
ষোল্ল শ্ৰেণী (কলা)

আমি কুৰি শতিকাৰ শেষাৰ্ধত বিজ্ঞানৰ অভিনৱ সৃষ্টি
জ্ঞান শিক্ষাবে শিক্ষিত দীক্ষিত মানৱ-সমাজে বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিৰ
পম খেদিলেই প্ৰথমে দেখা পাম —“অংকৰ শাস্ত্ৰৰ বহল প্ৰয়োগ।
অংকৰ অবিহনে বিজ্ঞান সম্পূৰ্ণ হ'ব নোৱাৰে। অংক, বিজ্ঞানত
প্ৰয়োগ নকৰালৈকে বিজ্ঞান এক প্ৰকাৰৰ অস্থিৰ আছিল।”

অংক শাস্ত্ৰৰ প্ৰয়োগৰ লগে লগে বিজ্ঞানৰ সূত্ৰ তথা পৰীক্ষা-
বোৰ নিৰ্ভৰযোগ্য আৰু সঠিক বুলি বিবেচনা কৰি মানুহৰ
মনবোৰ বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিয়ে পৰিচালিত হৈ অতীতৰ কু সঙ্কাৰ
অন্ধবিশ্বাসক বিসৰ্জন দি বাস্তৱ পৃথিৱী বিজ্ঞানকে নিৰ্ভৰযোগ্য
সমল বুলি স্বীকৃতি দিয়া হয়। সমাজত অবৈজ্ঞানিক কোনোৱেই
হ'ব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি সকলো সজাগ। বিজ্ঞানৰ তুলাচালনীত
তুলুঙা বুলি প্ৰমাণিত হোৱা বিষয়টোক লৈ কোনোৱে আজি
মু'ৰ ঘমোৱা নাই। বিজ্ঞানৰ লগে লগে মানুহৰ চিন্তাধাৰা
পৰিৱৰ্ত্তনৰ ই এক বলিষ্ঠ পদক্ষেপ।

বহুতো মহা মহান বিজ্ঞানীৰ আশ্ৰয় চেষ্টাৰ ফলত আজি
বিজ্ঞানে জ্ঞানৰ উচ্চ শিখৰত উপনীত হ'ব পাৰিছে। এনে

। ২ । চক্ৰাধনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বিকাশশীল মগজু, বহল হৃদয়, প্ৰবল মনৰ গৰাকী
ভিতৰে ভাবতবৰ্ষ গণিত আকাশৰ উজ্বল জ্যোতিষ্ক
বামানুজন আয়েংগাবে আন্ধাৰ জগতক জ্ঞান
জ্যোতিষ্মান কৰি তুলিলে।

গণিত শাস্ত্ৰত সাধাৰণ প্ৰতিভাৰ আকাৰ বৰুণ
আয়েংগাৰ দেৱে তামিলনাড়ু ইৰদ গাওঁৰ এটি ছুখীয়া
১৮০৮ চনৰ এটি শুভদিনত জন্ম গ্ৰহণ কৰে। চিৰ
পিতাক কুসুমাম্মী শ্ৰীনিবাসে এখন কাপোৰ দোকানৰ
পোৱা কেবাগী চাকৰি কৰি আৰ্থিক দিশ পৰিচালনা
ধৰ্মপৰায়না দয়ালু বামনুজনৰ মাকৰ ধৰ্মমূলক
বামানুজনক অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল।

পাচ বছৰ বয়সত কুসুম কানমত থকা স্কুলতে
আৰম্ভ কৰি দোপত দোপে ছুগুন উৎসাহেৰে আগুৱাই
স্কুলত পঢ়ি থাকোতে—

- : আকাশৰ তৰাবোৰ কি ?
- : সিহঁত পৃথিৱীৰ পৰা কিমান দূৰত ?

: সিহতৰ আকাৰ কিমান ডাঙৰ ?

—এনেবোৰ নানা ধৰণৰ প্ৰশ্নৰে শিক্ষকক ব্যতিব্যস্ত কৰি ছুটিছিল। শিক্ষকে বুজাইছিল যে, সমান সংখ্যক সমান প্ৰমাণে হৰণ কৰিলে ভাগফল এক (1) হয়। তেতিয়া বামামু-
জনে উপৰাই প্ৰশ্ন কৰিছিল — 'শূন্যক শূন্যৰে হৰণ কৰিলে
ভাগফল এক হবনে ? বা নহয় কিয় ?' যি প্ৰশ্নৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষক
নালাগে আজি পৃথিৱীখনেই নিমাত।

পিতৃলৈ Mathematical Prodigy নাম পোৱাৰ
বামামুজন আয়েংগাৰে বহুতৰ দৰে সোণৰ ৰূপৰ পাত্ৰত হাত দি
চমু গ্ৰহণ কৰা নাই যদিও লগত আনিছিল এটি অমূল্য সম্পদ;
সেয়া হৈছে তেওঁৰ "মেধা শক্তি"। প্ৰথম মেধাশক্তিৰ ফলত অতি
কম দিনৰ ভিতৰতে এজন পৃথিৱী বিখ্যাত গণিতজ্ঞ হৈ নিজৰ
পাবদৰ্শিতাই পৃথিৱীক চমক খুৱাইছিল। ১৩ (তেওঁ) বছৰ বয়সত
ওচৰৰ স্নাতক বৰ্ষৰ ছাত্ৰ এজনৰ Loney's trigonometry"ৰ
অংকবোৰ কোনো শিক্ষকৰ সহায় নোলোৱাকৈয়ে সমাধান
কৰি দিয়ে। ১৯০৩ চনত মাদ্ৰাজ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰবেশিকা
পৰীক্ষাত প্ৰথম স্থান পাই কুয়কানমৰ Government
Collegiate উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে ভৰ্ত্তি হয়। এই College ৰ
পৰা উচ্চ কৃতকাৰ্য্যতাৰ বাবে "George Shoubridge

এনেদৰে কৃতকাৰ্য্য হয় যদিও "George Shoubridge
Earr A Synopsis of Elementary Result in
Pure and Applied Mathematics পঢ়ি অংকৰ প্ৰতি
অকৃত্ৰিম নিষ্ঠাৰে লাগি অন্য বিষয়ত চকু নোফুৰোৱাত প্ৰাক্-
স্নাতক বছৰতে কেবাবাবো অকৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰে। পাছত
মাদ্ৰাজৰ কলেজৰ পৰা Private Candidate হিচাপে পৰীক্ষা
দি অকৃতকাৰ্য্যতাকেই আকোৱালি লয়।

শেষত ব'লে নোৱাৰা শিক্ষক পৰি নমস্কাৰ কৰি পঢ়া জীৱন
সামৰণি মাৰি আৰ্থিক জাৱন পৰিচালনাৰ বাবে এটি কেবাণী
ঢাকৰিত ভৰ্ত্তি হয়। ১৯০৯ চনত ২ ন) বছৰীয়া কন্যা জ্ঞানকী
দেৱাৰ লগত বিবাহ পাশত আৱদ্ধ হয় যদিও অংকৰ মায়া পাশে
বেজিটকৈ নিকপকপীয়া কৰি বান্ধি পেলালে। কৰ্ম্ম জীৱনৰ
বেজি বাস্তৱতাৰ মাজত অকনো সময় গণিতৰ পৰা আঁতৰি থকা
নাছিল।

তেওঁৰ মনত উদয় হোৱা প্ৰশ্ন তথা সূত্ৰ সকলোবোৰ বহী
এখনত টুকি ৰাখিছিল; যিখনে জীৱনৰ বিৱৰ্ত্তি বেলাত, সময়ৰ
ৰং বেখাত বামামুজনৰ 'নোট বুক' নামেৰে খ্যাতি অৰ্জন কৰিছিল
উক্ত বহীখনে বৰ্ত্তমান সময়ত অংক জগতলৈ অতুলনীয় অৱদান
আগবঢ়াইছে।

ছুখীয়া পৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰা বামামুজনে প্ৰতিভা
বিকাশৰ বিশেষ সুবিধা পোৱা নাছিল। এদিন তেওঁ কৰা
অংকৰ বহীখন লৈ মাদ্ৰাজৰ বিখ্যাত গণিতজ্ঞ বামচন্দ্ৰ বাওৰ
ওচৰ পায়গৈ। বামচন্দ্ৰ বাওৰ ওচৰত অদ্ভুত অংকবোৰে বামামু-
জনক আচৰিত ধৰণে প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। আক ছয়োৰে মাজত
অংকৰ বিষয়ে নানা আলোচনা হয়। অংকৰ প্ৰতি বামামুজনৰ
একাগ্ৰতা আৰু অনুৰাগৰ বিষয়ে জানিব পাৰি বামচন্দ্ৰ বাওৰে
মাদ্ৰাজৰ পোৰ্টটাষ্টৰ সভাপতি ফোল্‌চ্‌ স্পিড্‌লৈ বামামুজনৰ
বিষয়ে সৱিশেষ জনাই এখন চিঠি তেওঁৰ হাততে দি পঠিয়াই
দিলে। স্পিড্‌ তেওঁক হিচাপ বিভাগৰ এটি কেবাণীৰ কাম
দিয়ে। তেতিয়া মাদ্ৰাজৰ তিনিটি কলেজৰ ভূতপূৰ্ব ফেল' আৰু
চিমলাৰ ডাইৰেক্টৰ জেনেবেল অৱ অৱজাৰভেট্‌ ডাঃ জি টি
ৱাকাৰ এম. আৰ. এই য়ে তেওঁৰ অদ্ভুত অংকবোৰ চাই তেওঁক
ভালদৰে বুজি পালে।

মাদ্ৰাজ প্ৰেচিডেন্সি কলেজৰ অধ্যাপক V. P. Scheelyer
আৰু অন্ধ্ৰপ্ৰদেশৰ জিলা কালেক্টৰে কৰা সহায়ত The Jour-
nal of the Indian Mathematical Society ত তেওঁৰ
প্ৰৱন্ধ এটি প্ৰকাশ পায়। উক্ত প্ৰৱন্ধৰ বিষয় বস্তুৰে অংক
জগতলৈ সীমাহীন অৱদান আগবঢ়াইছে। তাৰ পাছৰ সংখ্যাত
গণিতৰ জগতলৈ বামামুজনৰ বহুমূলীয়া অৱদান "Some pro-
perties of Bernoullis numbers"ৰ অসাধাৰণ প্ৰতিভাত
তৰফ মানি ডাঃ জি. টি. ৱাকাৰে মাদ্ৰাজ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ
পঞ্জীয়নলৈ চিঠিৰে প্ৰণাম কৰিলে, যিখন চিঠিৰে তেওঁক খুবেই
সহায় কৰিছিল।

"মাদ্ৰাজৰ পোৰ্টটাষ্টৰ এজন কেবাণীৰ গণিতৰ অসাধাৰণ
জ্ঞান ইমান বেছি যে, কেমব্ৰিজ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপকৰ সমান।
কম বয়সীয়া ব্যক্তিজনক এটি বৃত্তি দি সহায় কৰে যেন।" মিষ্টাৰ
চেচ্‌ আয়াৰৰ উপদেশ মতে কেমব্ৰিজৰ তিনিটি কলেজৰ "ফেল' "

$$(D) (i) 1 + \frac{x}{1-x} + \frac{x^4}{(1-x)(1-x^2)} + \dots + \frac{x^n}{(1-x)(1-x^2) \dots (1-x^n)}$$

$$= \frac{1}{(1-x)(1-x^2)(1-x^4)(1-x^8) \dots}$$

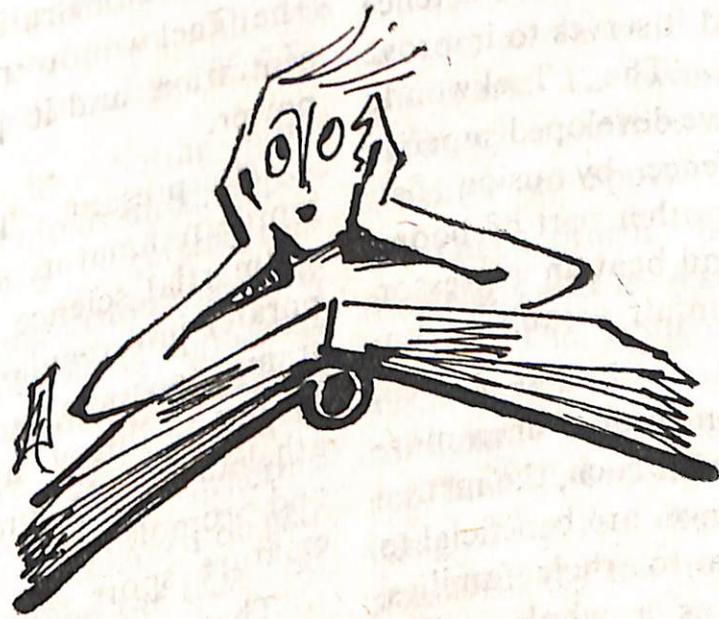
$$(ii) 1 + \frac{x^2}{1-x} + \frac{x^6}{(1-x)(1-x^2)} + \dots + \frac{x^{n(n+1)}}{(1-x^2)(1-x^3)(1-x^n)}$$

$$= \frac{1}{(1-x^2)(1-x^3) \dots (1-x^2)(1-x^3) \dots}$$

অংকৰ জগতলৈ এঠিয়া বামামুজ্জনৰ মহান অৱদান। ওবে জীৱন অক্লান্ত পৰিশ্ৰমৰ ফলত তেওঁৰ শৰীৰত T. B ৰোগে দেখা দিয়ে। ঠংলেও, ভাৰত সকলোতে নানা চিকিৎসা কৰিও আৰোগ্য হব নোৱাৰিলে। Nursing Room ত ব্যক্তিগত বন্ধু হিচাপে তেওঁ বাথিলে অংক শাস্ত্ৰক। প্ৰিয় লগৰায়া হাৰ্ভি ও লিটল্ উদে তেওঁক দেখা কৰিবলৈ এদিন গৈ জৰ্জ কৰি তেওঁক তেওঁলোকৰ গাড়ী নম্বৰ 1729 ৰ তাপংখ্যা সোধাত তেওঁ অসুস্থ শৰাৰে উত্তৰ দিছিল যে, এইটো বৰ আমোদজনক সংখ্যা; যাক দুটা ভিন্ন উপায়ে দুটা ঘনৰ যোগফল হিচাপে প্ৰকাশ কৰিব পাৰি $(1^3 + 12^3)$, $(10^3 + 9^3)$ । এই সংখ্যাটো পাছলৈ, বৰ্তমানে বামামুজ্জনৰ সংখ্যা হিচাপে জিলিকি আছে।

গণিত আকাশৰ উজ্জল জ্যোতিষ্কৰ জ্ঞানৰ পূজাৰী মহান প্ৰতিভাৰ আকৰ স্বৰূপ বিখ্যাত গণিতজ্ঞ শ্ৰীনিবাস বামামুজ্জন আয়েংগাৰ কাৰ্যিক মৃত্যু হ'ল সঁচা; কিন্তু তেওঁৰ অমৰ খ্যাতি আৰু মহান প্ৰতিভা অংকৰ আকাশত মহান অৱদানৰ কাঁকে কাঁকে, "নোট বুক" ৰ পাত্তে পাত্তে চিৰযুগমীয়া হৈ জিলিকি আছে আৰু থাকিব।

১৯২০ চনৰ ২৬ এপ্ৰিলৰ দিনা চেতপুৰ নামৰ ঠাইত তেওঁৰ মৃত্যু হয়। তেওঁ অংকৰ আকাশত উচ্চ স্থানত বিচৰণ কৰি, এচাটি পচোৱাষ শিহৰণৰ দৰে আমাক অনুপ্ৰাণিত তথা উৎসাহিত কৰি থৈ গ'ল।



চাৰ C. H. Hurdyৰ লগত যোগাযোগ কৰি তেওঁ Order of Infinity বিষয়ৰ প্ৰথম পঢ়ি উদ্ভবত ১২০ (এশবিংশ) টা সূত্র পঢ়িয়াই Hurdyক তবধ মনাল। যি ১২০ (এশবিংশ) টা সূত্র, তবধ লগতে বিজ্ঞান জগতলৈ অতুলনীয় অৱদান। সাধাৰণ বেবাণী চাকৰিত উক্তি হোৱা বাম-কুন্তন ১৯১৩ চনৰ ১৭ মাৰ্চত ইউৰোপৰ কেমব্ৰিজ বিশ্ববিদ্যালয়ত উক্তি হয়। তাত তেওঁ লিটল উদ আৰু বেইবাৰনো মহান বিজ্ঞানী (গণিতজ্ঞ)ৰ সম্পৰ্কিত জ্ঞান মন্দিৰ দুখনে বিকাশ ঘটাইছিল। হাৰ্ডিয়ে (Hurdy) কৈছিল—“প্ৰাচ্যৰ এই পণ্ডিতৰ পৰা তেওঁহে মাত্ৰাধিক

শিকিছিল।” ১৯১৪—১৮ চনলৈ তেওঁৰ উদ্ভাৱণৰ পূৰ্ব বি হোৱা সময় চোৱাত তেওঁ কাগজত মৰা আঁক এটাত বৰ্তমান বাবে মহৎ অৱদান হৈ পৰিছে। ১৯১৮ চনত “Fellow Royal Society” উপাধিৰে বিভূষিত হোৱা প্ৰথম ভাৰতীয়া হিচাপে সন্মান অৰ্জন কৰাৰ উপৰিও তিনিটি কলেজৰ পৰা নিৰ্বাচিত হয়।

অংকৰ জগতলৈ আগবঢ়োৱা মহৎ অৱদানৰ কিছু দেখুওৱা হৈছে।

Generalised hypergeometric series:

$$1. F\left(\begin{matrix} a_1 a_2 \dots a_p n \\ B_1 B_2 \dots B_q \end{matrix}\right) = \sum_0^n \frac{1}{|n|} \frac{\sqrt{a_1+n} \sqrt{a_2+n} \dots \sqrt{a_p+n} \sqrt{B_1} \dots \sqrt{B_q}}{\sqrt{B_1+n} \sqrt{B_2+n} \dots \sqrt{B_q+n} \sqrt{a_1} \sqrt{a_2} \dots \sqrt{a_p}} = x$$

Extracts from Ramanujan's note Book

$$1. (A) \quad 3 = \frac{2^2(2^2-1)}{4} \quad 18 = \frac{3^2(3^2-1)}{4} \quad 60 = \frac{4^2(4^2-1)}{4} \\ 150 = \frac{5^2(5^2-1)}{4} \quad 315 = \frac{6^2(6^2-1)}{4}$$

$$(B) \quad 2 = 1 + 1$$

$$5 = 1 + 1, 1 + 2$$

$$15 = 1 + 3, 1 + 3, 2 + 5$$

$$52 = 1 + 4, 1 + 10, 2 + 10, 5 + 5, 15 + 52$$

(C) Ramanujan gave six approximation to the Irration number π .

$$(1) \quad \frac{19}{16} \times \sqrt{7} = 3.14180$$

$$(2) \quad \frac{355}{113} \left(1 - \frac{0003}{3533}\right)$$

$$(3) \quad 4\sqrt{97\frac{1}{2}} - \frac{1}{\pi}$$

$$(4) \quad \frac{7}{3} \left(1 + \frac{\sqrt{3}}{5}\right) = 3.14162$$

$$(5) \quad \frac{9}{80} \left(\frac{7}{7 - \sqrt{2}}\right) = 3.1415927$$

$$(6) \quad \frac{63}{25} \left(\frac{17 - 15\sqrt{5}}{7 + 15\sqrt{3}}\right) = 3.1415926$$

a brief history of taekwondo

Pranjal Gop
T.D.C. 1st Year

Taekwondo, The native Korean martial art derives its name from the Korean root words. The meaning "to kick", kwon meaning "to punch" and do meaning "art". Thus when taken together, Taekwondo means "The art of kicking and punching". Its uniqueness from other martial art is its prominent use of legs of and varied kicking techniques.

About 2000 years ago, the Taekwondo was originated in Korea, but this martial art now turned in to a universal sport. It has been independently developed over the 20th centuries in Korea. The main feature of this sports is free-fighting combat sports using bare hands and feet to repel an opponent. It is a defence against enemy attacks and it serves to improve health, physical fitness. The Taekwondo trained men or women have developed superior techniques for self defence by using fists, elbows, knees, feet or any other part of bodies or a weapon to attack and beat an aggressor. But their codes forbid unfair assault or unnecessary use of force.

Healthy bodies make men or women more active and powerful and with such, the mental and physical self-confidence are beneficial to individual life as well as to their families, neighbours and nation as a whole. The

Taekwondo practice gives an individual a mental attitude of modesty and the virtues of modesty and generosity are fundamental based on self confidence.

There are various instances of a Taekwondo "poomse" (kata) and each are blending, throwing and kicking are Taekwondo "poomse" and these are carried out with hands, feet to the vital spot of the body at which they are aimed. The Palgye I—VIII, Taeguk I—VIII, Koryo, Kungang, Taebaek pyong-won shipjin, Jitae, chunkwon, Hansoo & Ilyeo are most kyoruki (sparring) and kyukpa (breaking) is for demonstration and for test of power. The Taekwondo requires great mental concentration and it produces almost incredible power.

At present, Taekwondo has become a modern amateur sport with tradition on spirit of martial science maintained. It was incorporated into regular curriculum of Taekwondo training schools, and it entered as a major athletic having constitution, rules, regulations and promotion tests to meet the international amateur sport requirements.

There are eight (8) weight classifications of this martial art as under :

Male	Categories	Weight
1.	Fin	Not exceeding 50 kgs.
2.	Fly	Over 50 kgs. not exceeding 54 kgs
3.	Bentam	54—58 kgs.
4.	Feather	58—64 "
5.	Light	64—70 "
6.	Welter	70—76 "
7.	Middle	76—83 "
8.	Heavy	Over 83 "

Femal	Categories	Weight
1.	Fin	Not exceeding 43 kgs.
2.	Fly	Over 43 kgs. not exceeding 47 kgs.
3.	Bentam	47—51 kgs.
4.	Feather	51—55 "
5.	Light	55—60 "
6.	Welter	60—65 "
7.	Middle	65—70 "
8.	Heavy	over 70 kgs.

The competitions are conducted in 3 rounds of 3 minutes each with 60 seconds recess between rounds. Protective gears (Hogoo) developed and licenced by World Taekwondo Federation is meandatoay in all sanctioned contest in accordance with the rules of World Taekwond Fedaration (W.T.F).

The match is decided by scoring point system with superiority principles under supervision of two (2) Juries, One (1) referee, four (4) corner Judges. The competition area shall be covered with wooden and Ethed foam pleats designated by W.T.F and have a flat surface. The area shall measure 12 m x 12 m in metric system and be free any obstructing projections. The area may be installed or plat from less then 20 cm high from the base and ground.

The demarcation of 8m x 8m in the inter part of the competition area shall be indicated

in line 7.5 c.m wide coloured WHITE and be called boundary line called contest area.

The official duration of contest shall be three round of 3 minutes with 1 minutes of rest. The contest in each round shall start with the declaration of "shijak" (start) by referee and shall end with declaration of "KEUMAN" (stop) by referee at the sign of the end of duration from the time keeper.

The international council of sports and physical education admitted World Taekwondo Fedaretion in 1981 General assembly meeting of pen Americal Sports Organisation adopted Taekwondo on 12-8.83 as its official sport in the 10th Pen Americal Games and played in the 10th Pen Americal Games held in Indiana polis, U.S.A. with participation of 26 countries.

The Olympic Council of Asia (O.C.A.) adopted Taekwondo as its officials game in Sept 84 and played in the 10 Asian Games held in Sept 86 in Seoul with participation of 17 countries. In Seoul Olympic Games Taekwondo was adopted as demostration sport in 1988.

Exchange of visits, booklets, international referee seminars instructors under the auspices of World Taekwondo Federation are held in different countries to meet the day to day of Taekwondo sport.

The uniform is neither expensive nor luxurious. It is esigned to fit for free body action. The white colour of uniform signifies the purity and origin and conversance. There are blets i.e black (adult) red/black (childern) red, blue, green, yellow and white, each colour designating the degree of grade proficiency possessed by the one wearing the belt.

A white belt is for the beginner. Blue signifies youth and ambition, red is for

trainers graded 3rd to 1st and black belt (Signifying dignity) is for a Taekwondo expert who holds the fast grade of Dan.

WORLD TAEKWONDO FEDERATION CHAMPIONSHIP.

Place	Date	No of participants	No of country
1st. W.T.F.— korea (seoul)	25—27 Mey 1973	200	20
2nd Seoul	28—31 Aug 1975	256	30
3rd chicago (U.S.A.)	15—17 Sep 1977	720	45
4th stuttgart (F.R. Germany)	26—28 Oct 1977	453	38
5th Guayaquil (Ecuador)	24—27 Feb 1982	456	50
6th Conpen Hagan (denmark)	20—33 Oct 1983	692	64
7th Seoul korea	4—8 Sept 1985	776	63
8th Barcelone (spain)	7—11 Oct 1987	986	62

In India, T.F.E as a juridical National and Apex Taekwondo Organisation, duly recognised by Government of India affiliated with W.T.F./A.T.U./I.O.C. (Indian Olympic

Association) is going ahead to words its objectives, overcoming numerous hurdles and problems. It is committed to promote and propagate I.K.D. as a highly beneficial physical culture, an art of self defence and a recognise sport in all parts of the country under the guidance and directives of Indian Olympic Association and Government of India and its constituent member Association.

In Assam, The All Assam Taekwondo Association was formed in the year 1982, 10 August under the technical directorship of Mr. Y. Khemchand the 3rd Dan Black Belt under the supervision and guidance of T.F.E. At present there are about 16 district Taekwondo Training Schools in Assam where more than one thousand students are practicing regularly which are conducted by Black Belt holders under the supervision and control of All Assam Taekwondo Association. The performance of our students in the National Taekwondo Championship are well encouraging securing 4th and 3rd position in the year 1988 and 1992 respectively.



পানী মেটেকাঃ এবিধ অৱহেলিত উদ্ভিদ

অচ্যুৎ কুমাৰ গগৈ
প্ৰবক্তা, উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

মেটেকাই প্ৰদূষণৰ পৰা পৰিৱেশ মুক্ত কৰেঃ

বিভিন্ন উদ্যোগ, কলকাৰাখানা, চহৰ আদিৰ পৰা ওলোৱা অলাগতিয়াল বাসায়নিক আৰু লেভেৰা ড্ৰবাই নলা নৰ্দমা আৰু জলাশয়ৰ পানী দূষিত কৰে। এই দূষিত পানী জৈৱ বাসায়নিক ভাৱে শোধন কৰাৰ ক্ষমতা পানী মেটেকাৰ আছে। ইয়াৰ চুলি শিপাবোৰে ফিল্টাৰৰ দৰে কাম কৰে। এই মেটেকাই প্ৰদূষিত পানীৰ 40% প্ৰশ্বেদন প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা শোধন হয়। তাৰোপৰি পানী থকা অপকাৰী লৱণ সমূহ মেটেকাই শিপাৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰে। মেটেকা থকা পানী বাসায়নিক ভাৱে কোমল বাবে কাপোৰ ধোৱা কাৰ্য্যৰ বাবে উপযোগী।

কৃষি অৰ্থ নৈতিক দিশত মেটেকাৰ অৰিহণাঃ

মেটেকা সাৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিলে অতি সফল পোৱা যায়। ইয়াত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বাসায়নিক মৌল থাকে। তাৰ ভিতৰত পটাচিয়ামৰ মাত্ৰা অত্যধিক। তছপৰি ইয়াত জিবা-বিলিন নামৰ এবিধ শস্ত বৃদ্ধি কাৰক হৰ্মন থাকে। বৰি শস্তত মেটেকা প্ৰয়োগ কৰিলে মাটিৰ আৰ্দ্ৰতা অটুট থাকে। মেটেকাত থকা বাসায়নিক মৌল বিলাকে শস্ত জীৱিত অৰিহণা যোগায়। কাঠফুলা খেতি ব্যৱসায়িক ভাৱে কৰাত ধান খেৰতকৈ মেটেকা প্ৰয়োগ কৰিলে বেছি সফল পোৱা যায়।

মেটেকাৰ গাত ৭০% পানী থাকে। এই পানী যান্ত্ৰিক ভাৱে মুক্ত কৰিলে এক টন কেঁচা মেটেকাৰ পৰা মাত্ৰ ৫০ কেজিহে শুকান মেটেকা পোৱা যায়। এই শুকান দ্ৰব্য ঘৰচীয়া

চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী ॥ ২৭ ॥

অসমখন বনজ তথা জলজ সম্পদেৰে ভৰপূৰ। অসমৰ জলাশয়ত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ জলজ উদ্ভিদ পোৱা যায়। তাৰ ভিতৰত সকলোৰে চকুত আৱৰ্জনা যেন লগা এবিধ জলজ উদ্ভিদ হ'ল পানী মেটেকা। বৰ্তমান যুগত অল্প উদ্ভিদতকৈ পানী মেটেকাৰ গুৰুত্ব কোনো গুণে কম নহয়।

মেটেকা এবিধ একবীজপত্ৰী জলজ উদ্ভিদ। ইয়াৰ বৈজ্ঞানিক নাম *Echhornia crassipes*। এই উদ্ভিদৰ আদি বাসস্থান আছিল আমেৰিকাৰ আমাজান উপত্যকাত। উনৈশ শতিকাৰ শেষ দশকত মৰগেন নামৰ এজন ইংৰাজ বিষয়াই ইয়াৰ ফুলসহ গছ প্ৰথমতে ভাৰতলৈ আনিছিল। ইয়াৰ প্ৰজনন ক্ষমতা ইমানেই দ্ৰুত যে খুউব কম সময়ৰ ভিতৰতে ই বহুত অঞ্চল আগুৰি ধৰিব পাৰে। ফলত খুউব কম সময়তে ভাৰতৰ জলাশয় পানীমেটেকাৰে পৰিপূৰ্ণ হৈ উঠে। ইয়াৰ বৃদ্ধিৰ পৰিমাণ ইমানেই দ্ৰুত যে ইয়াক সকলোৱে এবিধ মাৰাত্মক অপভূণ বুলি ভাবে। ইয়াৰ প্ৰভাৱত জলপথ বন্ধ হয়, খেতি নষ্ট হয়, জলসিঞ্চনৰ নলা অকমিলা কৰে আৰু ইয়াত আশ্ৰয় লৈ থকা পতঙ্গ বীজাণুৰ দ্বাৰা মানুহ আৰু পশু পক্ষী বোগত আক্ৰান্ত হয়।

এই বিলাক অপকাৰিতাৰ বাবে পানী মেটেকাক কৃষকৰ শত্ৰু বুলি গণ্য কৰা হয় যদিও অপকাৰিতাৰ বিপৰীতে মানৱ সমাজত ইয়াৰ গুণাগুণ তথা উপকাৰিতানো কিমান ভাৱ বিষয়েহে ইয়াত আলোচনা কৰাৰ মানস কৰা হৈছে।

পশু পক্ষীৰ উত্তম খাদ্য। এই খাদ্যত ভিটামিন আৰু খনিজ লৱন যথেষ্ট পৰিমাণে থাকে। নিষ্কাষণ কৰা পানীখিনি পতঙ্গ-নাশী আৰু বীজাণুনাশী ঔষধৰ লগত মিহলাই কৃষিত প্ৰয়োগ কৰিলে খেতি বোগ যুক্ত হোৱা উপৰিও পৰোক্ষভাৱে আৱশ্যকীয় লৱণ যোগান ধৰা হয়।

শিল্প উদ্যোগত মেটেকাৰ প্ৰয়োগ :

বায়ুগেছ উৎপাদনত এই মেটেকা ব্যৱহাৰ কৰা হয়। মেটেকা কিম্বন প্ৰক্ৰিয়াৰে উৎপন্ন কৰা গেছত 70% মিথেন (CH_4) আৰু 30% কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড (CO_2) থাকে। এই গেছ ঘৰুৱা ইন্ধন হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা উপৰিও বসায়ন বিজ্ঞানাগাৰত বুনচেন বাৰ্ণাৰত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড থকা বাবে বিস্ফোৰকৰ দৰে বিপদৰ পৰা বক্ষা পৰে। এই গেছ হাইড্ৰাবাদৰ পৰাষ্কাৰাত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। মেটেকাৰ পৰা

উৎপন্ন হোৱা আঁঠৰ পৰা চাউবৰ্ড, চিলা: বৰ্ড, বেটনকৰ্ড চিমেন্ট বৰ্ড, পানী নিৰোধক বৰ্ড, পেপাৰ বৰ্ড, কাগজ আদি তৈয়াৰ কৰা হয়। তাৰোপৰি এনাইন' এড্ৰিন ঔষধ, গ্ৰাটক' চাইড, গ্ৰাটিন' সক্ৰিয় কাৰ্বন, লৌপিত আৰু বিভিন্ন মৌল নিষ্কাষণ কৰা হয়।

মেটেকাৰ লগত অস্থানিতিক গুণবিলাকৰ বাবে বিশ্বৰ বিভিন্ন ঠাইত এই উদ্ভিদ বিধৰ বিষয়ে গৱেষণা চলি আছে। তাৰে ফলত প্ৰধান সংগঠন হ'ল কমনৱেলথ বিজ্ঞান পৰিষদ আৰু বাষ্ট্ৰ'সংঘ পৰিৱেশ কাৰ্যাসূচী। আমি আশা কৰিছো ভৱিষ্যতে সকলোৰে ব্যৱহাৰ যোগ্য আৰু ন-ন জৰা মেটেকাৰ পৰা পান

মানৱ সমাজত আৰ্হকনা যেন লগা তথা এলাগী বুলি খ্যাত এই উদ্ভিদবিধৰ উপকাৰিতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ইয়াৰ সদ্ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়েই এতিয়া সচেতন হ'ব হ'ল।

**বা
ন
প্ৰা
ৰ্ণা**



ছিলিপ হাতীববুৱা
প্ৰৱক্তা, পদাৰ্থ বিজ্ঞান!

পৰীয়া এই মানুহবোৰৰ স্থায়ী ভেটি বুলিবলৈ নাই। বৰনৈ

বানপানীৰ পলসত সিহঁতৰ জীৱন গঢ় লৈ উঠে। মানুহখিনি কৰ্মকৰ্ম। খেতি পথাৰ নাই যদিও সিহঁত ঘৰত সোমায় নাথাকে, নগৰত ধন ঘটিবলৈ যায়গৈ। চৰকাৰী আশা পালি বহি নাথাকে। কিন্তু! আজি গাওঁখনৰ দূৰৱস্থা দেখি বেয়া লাগিল। চিনাকী মানুহ কাকো লগ নাপালে। অচিনাকী যি ছুই এজন লগ পাইছো তেওঁলোকৰ মুখতো মাত নাই। নাই, সেই আগৰ বলিষ্ঠ মনোবল। নাই কোনো কাম কৰাৰ উদ্যম। জীৱন যুদ্ধত যেন এইবাৰ তেওঁলোক হাবি গৈছে, দেখিলে এনে ভাব হয়। আগলৈ অলপ আগবাঢ়ি গৈ ধমকি ব'লো। দূৰলৈ চাই পঠিয়ালো। কিন্তু! ই কি? কেৱল ধোঁৱা আৰু ধোঁৱা; আৰু আগ নাবাঢ়িলো। পলম নকৰি ঘৰলৈ উভতিলো। মনৰ এল বামত সযত্নে বখা অতীতৰ জীৱন্ত স্মৃতি কেইটামান যাওঁতে, মনতে জুকিয়াই গ'লো

... সেইদিনা আছিল দেওবাৰ। বজাব কৰি আহি আমি ছয়ো বিয়া এখনৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰি আছো, তেনেতে "আবে দোস্ত! ইয়াত দেখোন" এই বুলি কৈ দাঢ়িৰে চুলিয়ে ভোবোকাৰ এটা গজেন্দ চেহেৰাৰ মানুহে মোক সাবত মাৰি ধৰিলে। জেঠ মহীয়া চৌফলীয়া ব'দত, তাৰ গাৰ ঘামৰ ভেকেটা ভেকেট গোন্ধ-টোৱে; ওচৰতে বৈ থকা শ্ৰীমতীৰ নাক কোঁচ খুৱাই নিলে। থতমত খাই মই তাৰ মুখলৈ চালো। "আবে তই" এইবুলি মইও তাৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনালো। কেঁহ বৰণৰ ডালিম গুটিয়া দাঁত ছপৰিয়ে, শ্ৰীমতীয়ে নিজৰ হেঙুলীয়া ওঠ ছুটিৰ এটিক সজোৰে কামোৰ মাৰি ধৰিলে। গাৰপৰা হাত ছখন আঁতৰাই নি এইবাৰ সি অলপ দালমুট আৰু চানাচুৰ মোলৈ আগবঢ়াই দিলে। চানাখিনি হাতত লৈ শ্ৰীমতীলৈ লক্ষ্য কৰিলো, গাখীৰত তেজ মিহলালে হোৱা বঙৰ তেওঁৰ মুখখন ব'দত তিব্বিবাই উঠিল। বুজিলো, তেওঁ আমনি পাইছে।

"চাওঁ বস্তী! অলপ এইফালে আহাচোন" শ্ৰীমতীক ক'লো। "এইয়া বস্তী দেই" নই তাক চিনাকী কৰি দিলো। "সি উত্তেজিত মনেৰে কৈ উঠিল। "আবে, হয়নেকি? তেন্তে হৰিভকতনী। মই তোমাক....."

হেৰি! হ'ব হ'ব, বুইছে শুভ্ৰতাবো এটা..... তাৰ কথা শেষ নহওঁতেই বস্তীয়ে ক'লে। বস্তী... ই! মই ডাঙৰকৈ

চিঞৰি দিলো। "তুমি ক'না উচিত ই মোৰ পূৰ্বনি দিনৰ ইকুৱাল। অবিবাহিত জীৱন জোৱাক তুমি নাথাকোতে ই মোৰ একমাত্ৰ বন্ধু আছিল, সি এতিয়াও আগৰ দৰেই আৰু শ্ৰীমতীক উদ্দেশ্য কৰাৰোৰ কৈ গ'লো।

ইকুৱালে তাৰ বিজ্ঞানোৰে আমাক ঘৰৰ ওচৰত অলপ হকাবধা কৰেও লৈ গ'লিহি বাটৰ আহোতে তাৰ বিয়া পানী নসৰকা কথা... শ্ৰীমতীলোকৰ বিয়াত মই ইয়া নাছিলো নহয়, নহ'লেহেনো আজি চিনাকী হ'বলৈ থাকেনেকি বহুত জঞ্জাল বুজিছো কোনোৰকম বাচি আছে—বাক, ভালে হ'ল বহুত দিনৰ মূৰত যে আজি লগ হ'লো। ই মোৰ সৌভাগ্য।" বস্তীক সি কৈ গ'ল—আমাৰ বন্ধু কালৰ ইটো সিটো কথা। সময়-আমি বিজ্ঞানপৰা নামিলো। সি নাথাকিল। "আজি নোসোমোও অহা দেওবাৰে ভাত খোৱাক আহিম।" যাওঁতে সি কৈ গ'ল।

'তিবোতাৰ মন বুজি পোৱাতো অতান্ত দুৰূহ।' মনত ভাবিলো। ঘৰত সোমাই বস্তীক ক'লো। আম আৰু আপো ছুটা কাটিবা—মই বাথ্ৰুমৰপৰা আহো। বাথ্ৰুমৰপৰা ঘূৰি আহি দাইনিং টেবুলত সজাই থোৱা গাখীৰ আৰু ফলমূলৰ প্লেটৰ সমুখত বহিছোহে, তেনেতে কাষৰ কোঠাত কাৰোৱাৰ উচুপনি শুনিলো। সোমাই গৈ দেখিলো বস্তীয়ে উচুপিৰ লাগিছে। কেইবাবাবো মাতিলো, কিন্তু বস্তীয়ে মাত নিদিলে। মনে মনে গৈ তাইৰ সুকোমল বাহু এটাত লাহেকৈ চিকুতি দিলো। উচাং মাৰি তাই হাতখন কোঁচাই নিলে। ককাঁললৈকে পৰি থকা কিচ্‌কিচিয়া ক'লা চুলিধাৰীত লাহেকৈ হাতখন বুলাই দিলো। তাই জোৰেৰে মোৰ হাতখন আঁতৰাই দিলে। খঙৰ অভিনয়ৰে মই এইবাৰ আঁতৰি গ'লো। বস্তী—সুন্দা মেজত সজাই থোৱা আপেল আৰু গাখীৰখিনি খাবা, মোৰ দেখিয়েই ভোক গুচিল। যাওঁতে ডাঙৰকৈ কৈ গ'লো। চাই দেখিলো—তাই মোলৈকে লক্ষ্য কৰিছে। উলটি গৈ মুখখন পোনাই দিলো আৰু ঘামত অৰ্ধসিক্ত মোৰ বগা কমালখনৰে গাললৈ বৈ অহা তাইৰ অশ্ৰু ছধাৰী লাহেকৈ মোহাৰি দিলো। ফুল ফুলাৰ প্ৰাক্‌মুহূৰ্তৰ অৰ্ধবিকশিত পছমৰ কলিটোৰদৰে তাইৰ চকুহালে এইবাৰ মিচিকিয়াই উঠিল। প্ৰভাতী সুকমৰ

আভাৰে আলোকিত হুবহুবনৰ আগৰ নিয়বৰ কনিকাবোৰৰ
দৰে, তাইৰ চকু পানীপানি তিব্বিবাই উঠিল।

বস্তীক এইবাৰ বুজাবলৈ আৰম্ভ কৰিলো—“আমি তেতিয়া
চতুৰ্ধ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ। এদিন মহাশয়ে বানপানীৰ বিষয়ে এখন
বচনা লিখিবলৈ দিছিল। মাত্ৰ এটা ল'ৰাইহে বচনাখন লিখিব
পাবিলে, সি বচনাখন পাঠ কৰিও শুনালে। সেইদিনাখনিৰে
পৰাই মোৰ হাৰ লগত চিনাকী হ'ল। সিয়েই আছিল, আজি
আমাক বিজ্ঞাত লৈ অহা বন্ধু ইক্বাল। তেতিয়াৰ পৰাই ছয়োটা
একেখন বেঞ্চত বহোঁ, একেলগে ফুৰোঁ, পিছত এনে হ'ল—
এটাই আনটোক এবিধ নোৱাৰা হ'লো। কোনো বছৰ পৰীক্ষাত
সি প্ৰথম হয়, কোনো বছৰ মই। মনত অফুৰন্ত আশা আৰু
মধুৰ কল্পনা। এইদৰে আমি ভৱিষ্যতৰ ফালে আগুৱাই গ'লো।

“কি, তইতি ছুটা ককাই-ভাইনেকি অ' ? একে চালচলন,
একে বঙৰ পোচাক। এদিন বজনী চাবে বাটতে ছয়োটাকে
লগ পাই শুনিলে। “নহয় চাব, আমি একে শ্ৰেণীত পঢ়োহে
মহপাঠা”—আমি ক'লো। অ' ক্লাচফেণ্ড, চাবে ক'লে। আমি
মুৰ ছুপিয়ালো।

এবাৰ স্কুলৰ খেলপথাৰত চাৰ্কাচ এখন চলিছিল। সকলো
ছাত্ৰই মিলি এদিন চাৰ্কাচ চোৱাৰ সিদ্ধান্ত কৰিলো। “চাৰ্কাচখন
চালে তইতে বহুত শিকিব পাৰিব, জানিব পাৰিব।” মহাশয়ে
কৈছিল। চাৰ্কাচৰ বাওনা কেইটাৰ খেল চাবলৈ আমাৰ বৰ
হেঁপাহ। সিহঁতৰ খেলে দৰ্শকক আমোদ দিয়ে, হাঁহিত দৰ্শকৰ
পেটৰ নাড়ী চিঙে। চাৰ্কাচৰ ছোৱালীকেইজনীমানে সিহঁতক
কোলাত লৈ চোপ্ খেলে। মাজতে তিনিখনমান মেজ্ জোৰা
দি ভাব ওপৰত উঠি সিহঁত ছোৱালীকেইজনীৰ সমান ওখ
হৈ পৰে। দৰ্শকে দেখি আমোদ পায়, কেওঁফালে হাত চাপৰি
আৰু হাঁহিব খলকনি উঠে। সিহঁতে কিন্তু নাহাঁহে। হাঁহিবই
বা কিয় ? সেয়াটো সিহঁতৰ জীৱনৰ প্ৰকৃত খেল নহয়। সিহঁতে
ভাৱে—চাৰ্কাচৰ খেলৰ পুতলা হৈ পেটৰ ভাত মোকোলোৱাৰ
যোগ্যভাৱে গৰাকীয়ে সিহঁতক দিছে।

চাৰ্কাচখনে সকলো প্ৰকাৰৰ আনন্দৰ খোৰাক যোগাইছিল।
কিন্তু সকলো পায়ো কিবা এটা নোপোৱা যেন লাগিল।
সকলো ল'ৰাৰ মাজত ইক্বালক নেদেখি মনটো বৰ অকলশৰীয়া

যেন অনুভৱ হ'ল। খেল শেষ নোহওঁতেই মই তাবপৰা ওলাই
আছিলো।

পিছদিনা ইক্বালহঁতৰ ঘৰ পালোগৈ। ঘৰটো বিচাৰি
উলিওৱাত কষ্ট নহ'ল। সক ল'ৰা এটাই আঙুলিয়াই দেখুৱাই
দিলে। সেই যে তামোলৰ চকোৱা দিয়া ইক্বালৰ বেৰখন
দেখিছে, সেইটোৱেই সিহঁতৰ ঘৰ।” ঘৰটোৰ ভিতৰত দপ্-
দপকৈ জলি থকা জুইকুৰাৰ পোহৰ ঘৰৰ বেৰখনে বাহিৰলৈ
নহাকৈ বাধা দি ৰাখিব পৰা নাছিল। জুইৰ কাষত বহি থকা
বুঢ়াজনক বাহিৰৰ পৰাই দেখিলো। পিছত গম পালো, সেইজন
ইক্বালৰ আৰুজান। সেই ক্ষীণ দেহৰ বুকুৰ কামিহাড় লিখিব
পৰা ইক্বালৰ আৰুজানে মোক দেখি কৈছিল “বোপাই—
তুমি ছাগে কালি বেয়াই পাইছা, সি মোক কৈছিল, পিছে
এসাজ খোৱাৰ পাছত যাৰ পিছৰ সাজলৈ চিন্তা—সি কেনেকৈ
ছুটকা খবছ কৰি চাৰ্কাচ চাবগৈহে, তুমিয়েই কোৱাচোন
বোপাই ? তুমি মোৰ পো-লগৰ পো।” কাহি কাহি বুঢ়াই
কোনোবকম কথাকেইটা কৈ গ'ল। বুঢ়াৰ বিষাদভৰা কথা
কেইটাৰ উত্তৰ মই দিব নোৱাৰিলো। শিল পৰা কৰ্পোৰ দৰে
একে ঠাইতে বৈ থাকিলো।

“সঁচাকৈয়ে দৰিদ্ৰতা এক অভিশাপ” ইমানপৰে মোৰ কথা
শুনি-শুনি ক্লাস্ত হৈ পৰা বস্তীয়ে মন্তব্য কৰিলে। এই প্ৰথম
বস্তীৰ মুখৰপৰা মাত ওলাল। মই তাইৰ গালত চুমা এটা
আঁকি দিলো। কথাবোৰ ভাবি আহি থাকোতে দীঘল বাটটো
কেতিয়া চুটি হ'ল, গমকে নাপালো। আহি ঘৰ পালোহি।

নাকে মুখে ভাত ছুটা মান গিলি নগৰলৈ বুলি বাওনা
হ'লো। ঠেলা হেঁচাৰ মাজতে যেনে তেনে বাছখনলৈ উঠি গৈ
খালি চিট্ এটা পাই বহিছোহে মাত্ৰ, কমালখন উলিয়াই মুখৰ
ঘামখিনি মচিবলৈ পোৱাই নাই; তেনেতে ল'ৰা এটাই কৈ
উঠিল—“দিয়ক দাদা আমাৰ নিচিনা নিঃকিন শিশুক ছুই
চাৰি পইচা দিলে আপোনাৰ একো হানি নহয়, দিয়ক দাদা
দিয়ক।” সি মোলৈ হাতখন আগবঢ়াই দিলে। ল'ৰাটোক
আখলি এটা দি মনিবেগটো সামৰিবলৈ নোঁ পাওঁতেই, এখন
আঙুলিবিহীন হাত মোৰ ফালে আগুৱাই আহিল। হাতৰ
আঙুলি কেইটা গুৰিতে কটা, পলম নকৰি; হাতখনৰ

ভাঁজলগা অংশতে সিঁকি এটা গুড়ি দিলো। ইতিমধ্যে তাহখন

ভাঁজলগা অংশতে সিঁকি এটা গুজি দিলো। ইতিমধ্যে বাতখন চলিবলৈ আবস্ত কবিলে। ভাবিলো এইবাৰলৈ বন্ধা, "এবাৰ সাপে খুটিলে লেজুলৈকে ভয়" গতিকে এনে মানুহবোৰ লগ পালে মই পূৰ্বৰ অভিজ্ঞতাৰ কথা সূৰ্বৰি সোনকালে আজৰি হওঁ, পৰাপক্ষত সিহঁতৰ পৰা আঁতৰি থাকিব বিচাৰো। অৱশ্যে দিব্যালোচনৰ কথা বেলেগ, মহানগৰবীখনত তাক নিচিনা নাষ্ট। সকলোৱে তাৰ পৰিচয় লয়, আলাপ কৰে। অন্ধ হ'লেও নগৰখনৰ সকলো বাট পথ তাৰ চিনাকী। সুন্দৰ বাঁহী বজাৰ জানে সি। সেই বাঁহীৰ সুবে তাৰ মনৰ কথা কয়। তাৰ কলিজাৰ পৰা নিগৰি-নিগৰি তলোৱা মনৰ ভাৱবোৰ বাঁহীটোৰ গোল-গোল শুকুঙা বোবেদি সুৰ হৈ ওলাই আহে। বহুদিনৰ পুৰণি ঘটনা এটা মনত ভাঁহি উঠিল সেইদিনা আজৰি পৰত ছাত্ৰাবাসৰ পৰা বন্ধু এজনৰ লগত ষ্টেচন অভিমুখে আহি আছো, বাটতে জীৱনত মনৰ পৰা মচিব নোৱাৰা ঘটনাটোৰ নায়িকা জনীক লগ-পালো। অসংঘত সাজ পোছাক, আউল বাউল চুলি এই বেশভূষাবে তাইক পাগলি যেনেই লাগিছিল। মনৰ কোঁতুহল সামৰিব নোৱাৰি, তাইক মাত এবাৰ দিব খোজোতেই মোৰ লগবজনে হাঁহি দিলে। মই তলকিবই নোৱাৰিলো। তাইৰ মুখৰ পৰা মাৰি পঠিওৱা থু-খিনিৰ চিটিকনি আহি আমাৰ কাপোৰত পৰিলহি। কোলাৰ কেঁচুৱাটো মাটিত থেকেচ্, মাৰি থৈ তাই কাষৰ নৰ্মদালৈ নামি গ'ল। বোকা এসোপা হাতত লৈ তাই তাৰ পৰা উঠি আহোতেই; আমি পিছলৈ দৌৰ মৰিলো। তাই খেদি আহিছিল, পিছত একে ঠাইতে ইফালে সিফালে ঘূৰি-ঘূৰি আমাক অগ্নীল গালি-গালাজ কৰিবলৈ ধৰিলে। তাইৰ বিগত জীৱনৰ ককণ কাহিনী অতি ক্ষোভেৰে চিঞৰি চিঞৰি গালিব মাধ্যমেদি প্ৰকাশ কৰিলে। মুখখন তাইৰ এনেকৈ চলিছিল, যেন-চাইবৰণীয়া গৰম কেটেলি এটাৰ মুখেদি অহৰহ, বাষ্পহে

"মানুহৰ জীৱনলৈ কিছুমান সংকট পূৰ্ণ সময় আছে, তথাপি আমি এই ভাবি সান্তনা লভিব পাৰো যে সংগ্ৰাম যিমানেই কঠিন হ'ব জয়লাভো হ'ব সিমানেই গোঁৱৰময়।"

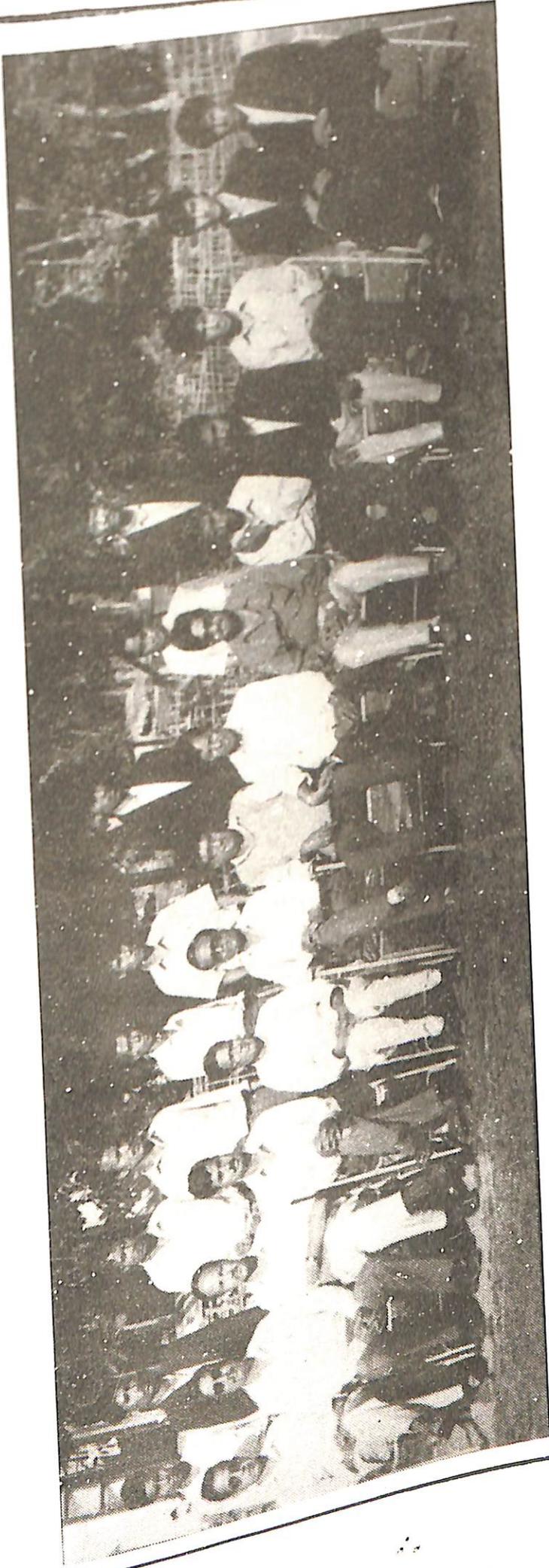
॥ ৩২ ॥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

নিৰ্গত হৈ আছে। কিন্তু! তাইৰ সেইবোৰ কোনে গুনি সময় কেতিয়া পাব হৈ গ'ল তলকিবই নোৱাৰিলে। চিকিৎসালয়ৰ সন্মুখ পালোতি। বিজ্ঞানীসকলক বিয়া চিগাৰেট এটা জ্বলালো। খবৰবতকৈ ফলমূলৰ দোকানৰ বুলি আগ বাঢ়িছোতে, তেনেতে ছুজনমান জনৈক কবি কোৱা শুনিলো "বোচৰা ইক্‌বালটো দেখি! জাহানাবাৰ বিয়া হোৱা এবচবেই হোৱা নাই, নগৰত কাম কৰি গৈ কালি ঘূৰি আহিছিল। জাহানাবালৈ সি এখন বস্তা কিনি আনিছিল। কপালৰ ঘাম মাটিক পেলাই বিয়া কিনি শাবী সি পৰি থকা অৱস্থাতে মোৰ পৰা পৰি উলিয়াই সিহঁতে জুইত দলিয়াই দিলে। "বানপানীত নাহৰি ডাঙৰ হোৱা মানুহখিনিৰ এইবাৰ কঁকাল পৰি সিহঁতৰ মনোবল একেবাৰে ভাগি গ'ল। ভাতৃঘাতী সৰু সিহঁত আজি জৰ্জৰিত মানুহখিনিৰ সঠিক হিচাপ এতিয়া ওলোৱা নাষ্ট। কেওফালে কেৱল আধপোৰা মৃতদেহৰ ধোঁৱা আৰু ধোৱা।"

ইক্‌বাল-ইক্‌বাল বুলি তিনিবাৰ মাতিলো। তিনিবাৰ মুৰত, কোটৰৰ মাজত সোমাই থকা তাৰ চকুহাল কোনোবাকম মেলিলে। ক'ব নোৱাৰাকৈ মোৰ হৃদয়ৰ ছুধাৰি চকুলো বৈ আহিল। নানা ভাৱ মনলৈ হাজাৰ শ্ৰম কৰক লাগিলে, পাহুৱাল ডেকাতো কেতিয়া ক্লান্ত নহয়, খোজৰ তালে তালে তাৰ পেশীবোৰ নাচি উঠে মনত অদম্য উদ্যম। এনেহে চফল ডেকাটোৰ আজি চকু মেলিবলৈকো শক্তিৰ অভাৱ, আজি সি ক্লান্ত। মনটো বেগ লাগিল, ডাক্তৰক আহি লগ কৰিলো। "কি কৰিব, সকলো তেওঁৰেই ইচ্ছা, বাওঁ ভৰিত কেইবাটিও গুলি সোমাইছে। ভবিখন কাটিব লাগিব,.....।" ডাক্তৰে ক'লে। বাহিৰত ওলাই আহিলো পৃথিৱালৈ তেতিয়া অন্ধকাৰ নামি আহিছিল।

ভাবি সান্তনা লভিব পাৰো যে
—টমাছ পেইন—

ছাত্ৰ একতা সভাৰ ১৯৯৩-৯৪ চনৰ কাৰ্য নিৰ্বাহক সমিতি



(বহি বাওঁফালৰ পৰা)

অধ্যাপক ভোলা গগৈ (উপদেষ্টা, সমাজ সেৱা), অধ্যাপক পূৰ্ণানন্দ গগৈ (উপদেষ্টা, ক্ৰীড়া বিভাগ), অধ্যাপক দিলীপ হাতীবৰুৱা (উপদেষ্টা, তৰ্ক ও আলোচনা), অধ্যাপক অচ্যুৎ কুমাৰ গগৈ (উপদেষ্টা, শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ), উপাধ্যক্ষ দশৰথ পাঠক (উপদেষ্টা, ছাত্ৰ একতা সভা), অধ্যক্ষ শিৱপ্ৰসাদ গগৈ (সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা), অধ্যাপক কোমেশ্বৰ দত্ত (শিক্ষক, ডঃ মহাবিদ্যালয়), অধ্যাপক বমেন বৰগোহাঞি (উপদেষ্টা, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা), অধ্যাপক ডিম্বেশ্বৰ গগৈ (উপদেষ্টা, সাহিত্য ও আলোচনী), দিগন্ত কুমাৰ গগৈ (উপ-সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা), হৰেন বৰুৱা (সাধাৰণ সম্পাদক), বাবুল গগৈ (সহঃ সাঃ সম্পাদক), ডেভিদ গগৈ (সঃ সাহিত্য ও আলোচনী), অপূৰ্ব গগৈ (সঃ সমাজ সেৱা বিভাগ) (থিয় হৈ বাওঁফালৰ পৰা)

দীপক দুৱৰা (সঃ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ), বমেন চুতিয়া (সঃ ক্ৰীড়া বিভাগ) বিজয়কৃষ্ণ পেগু (শ্ৰেণী প্ৰতিনিধি), প্ৰশান্ত চুতীয়া (শ্ৰেণী প্ৰতিনিধি), জীৱন জ্যোতি দত্ত বৰা (সঃ তৰ্ক ও আলোচনা বিভাগ), জিতু চম্বা (শ্ৰেণী প্ৰতিনিধি), ভূপেন গগৈ (সম্পাদক ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা), নুৰুলমনি পাঞা (শ্ৰেণী প্ৰতিনিধি), গুণমনি সন্দিকৈ (সঃ সাংস্কৃতিক বিভাগ)

অনুপস্থিত— অধ্যাপিকা বাসন্তী মৰাং (গগৈ) (উপদেষ্টা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা)
অধ্যাপক ইন্দ্ৰপ্ৰসন্ন বুঢ়াগোহাঁই (উপদেষ্টা, সাহিত্য ও আলোচনী, ইংৰাজী বিভাগ) অধ্যাপক চন্দ্ৰ বৰুৱা (উপদেষ্টা সাংস্কৃতিক বিভাগ)

এজনক বন্দন লাগে নত চুতীয়া



হৰ্গোৎসৱৰ দিন চমু চাপি আহিছে। মহাষ্টমী আৰু মহা
নৱমী দিনা স্থানীয় বংঘৰ নাট্য মন্দিৰত ছুনিশাকৈ থিয়েটাৰৰ
আয়োজন কৰা হৈছে। উৎপল কেইবাদিনো বিহাৰ্চেলৈ
অহা নাই। ইফালে অভিনয়ত সি হ'ল নতুন মানুহ। হাতত
ধৰি ধৰি শিকাব বুজাব লগীয়া হৈছে। আনফালে গুৰুপূৰ্ণ
জটিল চৰিত্ৰ এটাকৈ তাৰ ভাগত দিয়া হৈছে। মানুহটোক
অভিনয়ৰ দিশত যথেষ্ট শিকাব লগীয়া হৈছে। অৱশ্যে একান্ত
ৰাধ্য ছাত্ৰৰ দৰে আগ্ৰহেৰে শিকি বুজি লৈ সেই মতেই
অমুশীলন কৰি চৰিত্ৰটো ৰূপায়ন কৰিবলৈ যথেষ্ট কষ্ট কৰিছে।
উৎপলে চৰিত্ৰটো ফুটাই তুলিব পাৰিব বুলি আমি আটায়ে
বিশ্বাস ৰাখিছো। দৰ্শকৰ চিত্ত উদ্ভাৱন কৰি মন জয় কৰিব
পৰাকৈ অৰ্থবহুভাৱে অভিনয় কলা নিখুঁত ভাবে ৰাখি নাটকৰ

কাহিনীভাগ আৰম্ভনিৰ পৰা শেষ পৰিনতিলৈ আঙুৰাই নি
মঞ্চত সার্থকভাৱে দাঙি ধৰিব পৰাতোতেই আছে এজন
পৰিচালকৰ মহত্ব, কৃতিত্ব আৰু গোবৰ। পৰিচালকৰ গুৰু
দায়িত্ব বহন কৰি মুয়ো বিশেষ কষ্ট কৰি খাটিব লগীয়া হৈছে।
উৎপল তিনিদিন একেলেঠাৰীয়ে বিহাৰ্চেলৈ নহাত তাৰ
লগত ওলাব লগীয়া দৃশাসমূহৰ চৰিত্ৰ কেইটাই বিহাৰ্চেল
কৰাত বিশেষ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছে। উৎপলৰ দায়িত্বহীনতাৰ
আচৰণত মই ক্ষুব্ধ হ'লো। তাক উদ্দেশ্য গালি পৰিলো
বহুত সময়। পিছদিনা বাতিপুৰাই ন মান বজাত তাক খবৰ
কৰিবলৈ সিহঁতৰ ঘৰলৈ বুলি চাইকেললৈ ওলাই আহিলো।
আদ বাটতে লগ পালো তাৰ ভায়েকক। উৎপল কিয়
বিহাৰ্চেলৈ অহা নাই তাক সুধিলো। মোৰ কথা শুনি সি

দেখোন বিশ্বয়াবিভূত হ'ল। মোলৈ নিৰ্ৰীক দৃষ্টিৰে এনেকৈ
চাই পঠিয়ালে যেন মই এই গ্ৰন্থৰ প্ৰাণীয়েই নহয়। অথবা
বোবা বুলি জ্ঞানিও তাৰ লগত কথা পাতিবলৈ গৈ মই যেন
তাক পেংলাইহে কৰিছো তেনে এক অভিব্যক্তিলৈ মোৰ ফালে
চাইয়েই আছে। মোৰ অস্বপ্তি লাগিল। তাক টানি সুধিলো—
উৎপল বিহাৰ্চেললৈ কিয় যোৱা নাই? উত্তৰত সি যিমান
কথা ক'লে বুকুত নগা যাঠিৰে শালি পেলোৱা যেন বিষ
অনুভৱ হ'ল। 'ককাইদেউ আপুনি গম নেপালে নেকি?
তাক পুলিচে গক পিটন দিলে নহয়। গোটেইটো কাঁদোৱে
কামোৰা মানুহৰ দৰে ভীমটোকা দি উখহি আছে। এতিয়া
অৱশ্যে জামৰিছে। গাব বিষত সি এতিয়া বিচনাকে এৰিব
পৰা নাই। অৱশ্যে চিকিৎসা কৰাই আছে।' ভায়েকৰ
কথাখিনি শুনি মোৰ মুখৰ মাত মৰিল। উৎপল আমাৰ
নাট্যগোষ্ঠীৰ সদস্য। তাক পুলিচে মাৰিলে অথচ এই কথাটোকে
আমি ইমানদিনে জনা নাই। আমি মানুহবোৰ কেৱল
নিজকলৈয়ে ব্যস্ত আছো। ক্ৰমে ক্ৰমে যেন আমি আত্মকেন্দ্ৰি-
কতাত বিলীন হৈ গৈছো। নিজৰ বাদে আনৰ খবৰ জানিবলৈ
কাবোয়েই সময় নাই। যন্ত্ৰ যুগত মানুহ যেন যন্ত্ৰবৎ হৈ গৈছে।
মানুহ আজি বৰ স্বার্থপৰ হ'ল। মোৰ নিজকে অপৰাধী যেন
লাগিল। সি আকৌ কলে—'আলফা ছালফা বুলি তাক
পুলিচে মৰা নাই। সি বোলে তাচ খেলি আছিল। তাকো
ৰাতি নহয় দিনত। আমাৰ গাৱঁৰ নামঘৰৰ পৰা

সি বিহাৰ্চেললৈ যাব পৰা নাই। বেয়া নেপাৰ ককাইদেউ
ভায়েকৰ মুখত উৎপলৰ এনে অবাঞ্ছিত ছুঁদাৰ কথা শুনি
বেয়া লাগিল। ওচৰলৈ আক নগ'লো। তাৰ পৰাই
উভতিলো। আজি আবেলিলৈহে তাৰ ওচৰলৈ
ঠিক কৰিলো। কিয়নো এতিয়া গৈ উৎপলৰ লগত
সম্পৰ্কে কথা পতা মানে যথেষ্ট সময় লব। ইফালে
অফিচৰ সময় হৈ আহিছে। গতিকে আনবাটৰ পৰাই ঘূৰি
ঘৰ পাঠ দেখিলো বজ্জতৰ ঘৈণীয়েকজনী বাৰাণ্ডাত বহি
মোক দেখিয়েই তাত সকাতে ক'লে—'দুদাইদেউ, মই
পৰা আপোনাক লগ পাবলৈ আহি বৈ আছো।
মোক এটা ডাঙৰ উপকাৰ কৰি দিব লাগে।' ভাবিলো
বিচাৰি আহিছে ছাগে। মাহৰ শেষ, হাতত এটা পইচা
মইহে জানিছো কেনেকৈ চলিছো। ইফালে ওলাইছে, বা
অসম চৰকাৰৰ আৰ বি আইৰ ওচৰত অভাৱ ড্ৰাকট
উন্নয়ন মূলক কোনো কাম কৰা আঁচনি চকুত পৰা নাই।
বেকে এটা পইচাও নিদিয়, চৰকাৰে ট্ৰেজাৰি অফিচলৈ
পেঞ্চনকে আদি কৰি সকলো ধৰণৰ বিল বন্ধ ৰাখিবলৈ
জাৰি কৰিছে। মৰ এতিয়া ক'ত মৰ। ইফালে নিত্য
বস্ত্ৰৰ দাম অভাৱনীয়ভাৱে বৃদ্ধি হৈয়েই আছে। দৰ্মহাৰ
যিকেইটা টকা পাওঁ আগদিনা চাই পিছদিনালৈ উদং।
দোকানীৰ

এবোৰাবলৈ জুৰা খেলুৱৈক গক পিটন দিয়ে, হাজ্জাত ভবাই
 শান্তি দিয়ে, আকৌ সেট পুলিচেট যদি বেবেকত সেই সৰ্বনাশী
 হুৰ্মকে গোপনে কৰি নিজে সৰ্বস্বাস্থ হোৱাব লগতে পৰিয়ালৰ
 জীৱন বিধ্বস্ত কৰে তেনে নৈতিকতা বিহীন আদৰ্শ পুৰি খোৱা
 লোক পুলিচত চাকৰি কৰাৰ অধিকাৰ আছেনে? আইন
 শৃংখলা বন্ধাকাৰীয়ে নিজেই যদি আইন ভাঙে তেনে সমাজ
 জীৱন কেনেকৈ বাচি থাকিব? মদ খাই মাতালামী কৰা লোকক
 পুলিচে এশিকনি দিলে সমাজখনে সমাদৰ কৰে। কিন্তু পুলিচে
 মদখাই মাতালামী কৰিলে কথাটো গ্ৰহণীয় হ'বনে? কথাবোৰ
 ভাবি এইমূহৰ্ত্ত এনে লাগিছে গোটেই দেশখনতে সকলো
 কালে কিবা আউল লাগিছে। সংস্কৃত বিবেকবান সংস্কৃতি
 পৰায়ণ ন্যায় নিষ্ঠাবান দায়িত্ববোধে মানুহৰ অপমৃত্যু ঘটছে।
 প্ৰতিটো বিভাগ স্বার্থস্বেষী ছুৰ্ণীতি পৰায়ণ বিষয়া কৰ্মচাৰী
 ভৰি গৈ নৰকত পৰিণত হৈছে। সৰ্বসাধাৰন মানুহ আজি
 এই বাস্তৱত সাংঘাতিক ভাৱে বিপৰ্য্যস্ত হৈছে। সমাজ জীৱন
 উৰুখাছালৰ দৰে দিনে দিনে উৱলি গৈছে। বজতৰ বৈশ্বীয়কক
 বুজালো—'বুইছ, মুখ আৰু মুখা ছুয়োটা আকাশ পাতাল
 প্ৰভেদৰ দৰেই পাৰ্থক্য আছে। সকলো মানুহেই যদি
 মুখাকেই পিন্ধে তেনেহ'লে ঘৰখন, সমাজখন, দেশখন বন্ধা
 পৰে কেনেকৈ! ছুৰ্ণীতিত পোত যোৱা এই সমাজযন্ত্ৰটো
 ধুই পথালি নিকা কৰি এখন সঁচা সমাজ গঢ়িবলৈ সঁচাকৈয়ে
 আজি এটা বিপ্লৱৰ খুবেই প্ৰয়োজন হৈছে। যিখন সমাজত
 অসং অসুন্দৰ মানুহৰ ঠাই নেথাকে তেনে এখন সমাজ আমি
 গঢ়িব লাগিব। নহ'লে এনেদৰে থাকিবলৈ দিলে সৰ্বসাধাৰন
 মানুহৰ বিলৈ বিপত্তিৰে পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থা হ'ব। তাৰ
 বাবে প্ৰতিজন সং মানুহ গৰ্জিব লাগিব। ছুৰ্ণীতিক সাৰি মচি

পুতিবলৈ ওলাই আহিব লাগিব। তেতিয়াহে সমাজখন সমাজ
 হৈ বন্ধা পৰিবগৈ।' মোৰ এই মূৰ্ত্তত ভাৱ হ'ল মই যিখিনি
 কথা ক'লো হোজা নিবন্ধৰ বজতৰ বৈশ্বীয়কে বুজি পালেনে
 বাক? যিদিনালৈকে সংখ্যা গৰিষ্ঠ এই শ্ৰেণীটোৱে এইবোৰ
 কথা বুজি নেপাব, সকলোফালে আপোনাৰ বিচাৰ বুদ্ধিৰে
 সচেতন নহব, সেইদিনালৈকে এইখন দেশত কোনো বিপ্লৱ সফল
 নহয়। বজতৰ বৈশ্বীয়কক আৰু ক'লো। 'বুইছ নিতাই মাক,
 (সিহঁতৰ লৰা ডাঙৰটোৰ নাম) ঘৰৰ কোনোবাই বেয়া কাম
 কৰিলে তাক ঘৰখনে হুলুকোৱাই পৰিয়ালটোৱে গোপন নকৰি
 যদি মুখ ফুটাই ঘৃণা কৰে সি মনত আঘাট পাই ভাল হ'বলৈ
 যত্ন কৰিবই। ঘৰৰ কোনোবাই নিজৰ সামৰ্থ্যতকৈ বেয়া পথেৰে
 বেছি আৰ্জন কৰা দেখিও আমি যদি প্ৰতিবাদ নকৰি
 আলাসতে জীৱন উপভোগৰ আনন্দত চকু মুদি দিও দেখাক
 দেখি আনেও তাক অনুকৰণ কৰিবই। ঠিক সেইবোৰ
 দুৰ্বতলতাৰ বাবেই আজি আমাৰ সমাজ জীৱন ভ্ৰষ্ট হৈছে।
 গতিকেই প্ৰতিজন সং মানুহে ঘৰত পৰত ছুৰ্ণীতি দেখিলেই
 তাক বোধিবলৈ সঁচা আন্তৰিকতাৰে যুঁজ কৰিব লাগিব। মনত
 ৰাখিব নিতাই মাক, প্ৰতিঘৰ মানুহ লগ লাগিহে সমাজখন
 হৈছে। বজতৰ হুৰ্মৰ কথা অ, চি, ক তই নিজমুখে কৰি।

আকাশলৈ চকু গ'ল—পুৱাৰে পৰা ব'দে জিলমিলাই থকা
 ফৰকাল বতৰটো এইমাত্ৰ গোমা হৈ গৈছে। ঠায়ে ঠায়ে
 ছটাছট ক'লা মেঘে আকাশখন ঢাকি পেলাইছে। গুৰুং
। কোনোবা ফালে মেঘে গাজিছে। হয়তো
 বৰষুণ আহিব আহক। ছুৰ্ণীতিৰ আৰ্জনাৰে মলিয়ন হোৱা মোৰ
 দেশৰ মাটি ধুবলৈ এজাক বৰষুণ লাগে। প্ৰচণ্ড এজাক বৰষুণ।

মহৎ লোকৰ বাণী
 যি সকলে সমাজখন পৰিবৰ্তন কৰিব নিবিচাৰে তেওঁলোকৰ
 সেইটো ভুল নহয়, অপৰাধহে।"
 মাও চেং তুংগ

আজকালি অংকুবে ঘবত বব বেছিকৈ কথা নাপাতে ।
 মাকৰ লগতহে দুই-এষাৰ পাতে । তাকো নিতাস্তই প্ৰয়োজনীয়
 কেইবাৰহে । বি এ পাছ কৰা চাৰি বছৰ হ'ল । এতিয়া বেকাৰ ।
 পাৰ্থায়মানে চেপ্তা কৰিও সি সামান্য সক চাকৰি এটাও যোগাব
 কৰি ল'ব নোৱাৰিলে । সি ঘৰখনত এটা উপাৰ্জনহীন,
 অকৰ্মণ্য । দেউতাকৰ ভাষাৰে অপদার্থ । সেয়ে ঘৰখনত তাৰ
 উপস্থিতি মাকৰ বাহিৰে কাৰো সিমানে প্ৰয়োজনীয় নহয় ।
 মাত্ৰ মাৰেহে তাক, তাৰ ভিতৰখনক বুজি পোৱা যেন তাৰ
 অনুভৱ হয় । ...

ভয়

দ্বিগন্ত কুমাৰ গগৈ



দেউতাক ডিচি অফিচৰ হেডক্লাৰ্ক হিচাপে যোৱা বছৰ
 বিটায়াৰ হৈছে । চাকৰি জাৰনত এজন কেবাণী হিচাপে তাৰ
 দেউতাকে যিমান ঘটিব লাগিছিল তাতকৈ বহুত বেছি ঘটিলে ।

॥ ৩৬ ॥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

দাদাক ব্লক অফিচত ডি আৰ ডি এ এক্সটেনচন অফিচত
 দাদাকৰ চাকৰিও এবছৰ নো হওঁতেই ঘৰলৈ নতুন চিকিটিকি
 গাড়ী আহিল, বঙীন টি ভি আহিল, আৰু বহুত কিবাকি
 আহিল । ইমান সোনকালে এইবোৰ কেনেকৈ আহিল
 কাৰণ বিচাৰি হাবাথুৰি খাব নালাগে । পুৱা গধূলি সিহঁত
 ঘৰলৈ আহি থকা মানুহবোৰে দিয়া ডাঙৰ মাছটো, গাখীৰ
 টেকেলিটো আৰু বোৱেকৰ হাতত চাৰক দিব বুলি দিয়া
 খামটো দেখিয়েই সি বুজি পায় । দেউতাকে তাকো
 চাকৰি ঠিক কৰি দিছিল । কিন্তু সি স্পষ্টকৈ কৈ দিলে
 সেইটো চাকৰি সি নকৰে সি জনিছিল তাৰ বন্ধু অঞ্জন
 চাকৰিটোৰ বাবে আবেদন কৰিছিল । সকলো ফালৰ
 অঞ্জন সেই চাকৰিটোৰ বাবে তাতকৈ অধিক উপযুক্ত !

ভালদৰে বুজিছিল দেউতাকে তাক চাকৰিটো কেনেদৰে ঠিক কৰি দিছিল। সেয়ে সি নকৰিলে। দাদাক বৌৱেকহঁতে কেতিয়াবা ইতিহাস কৰি পতা শুনে “আমাৰ এইজন আদৰ্শ-বান পুৰুষ ওলালৈহি চোৱা।” সি একো নকয়, শুনি থাকে। কিবা কৰিলে ইচ্ছা থাকিলেও নকয়।

মূলীয়া বা কলেজীয়া জীৱনত অংকুৰ খুউৰ বেছি মেধাবী ছাত্ৰ নাছিল। সঁচা কিন্তু কোনো এটা শ্ৰেণীতো সি বৰ লগীয়া হোৱা নাছিল। নিয়মীয়াকৈ গৈ আছিল। সাধাৰণতে মেধাবী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতি শিক্ষকৰ আকৰ্ষণ বেছি হোৱা দেখা যায়। কিন্তু অধিক মেধাবী নোহোৱা স্বত্বেও অংকুৰৰ প্ৰতি শিক্ষক তথা বন্ধু বান্ধবীবোৰ অধিক আকৰ্ষিত হোৱাৰ কাৰণ আছিল অংকুৰৰ অতিশয় নম্ৰতা মাজিত ব্যৱহাৰ আৰু আনৰ ছুখত ছুখী হ'ব পৰা গুণৰ বাবে। তাবোপৰি অংকুৰে সুন্দৰ অভিনয় কৰিছিল, গীত লিখিছিল কবিতা

গীত, কবিতা এইবোৰৰ কথা ভাবিলেই সি জুলিৰ কথা ভাবিবলৈ বাধ্য হৈ পৰে। এই জুলি নামটো সি বহু চেষ্টা কৰিও পাহৰিব পৰা নাই। এই কবিতাৰ মাজেদিয়েই এদিন জুলি তাৰ কাষলৈ আহিছিল। বৰ কাষলৈ আহিছিল। জুলিয়ে তাক লৈ গৈছিল দুবলৈ... বহু দুবলৈ... কিন্তু কবিতাৰ মাজেৰে গোটেই পৃথিৱীখনকে চাব খোজা অংকুৰে এখোজ ছুখোজকৈ তাৰপৰা আঁতৰি যাব খোজা জুলিক পুনৰবাৰ চাব নোৱাৰিলে! কিয়নো সি বেকাৰ। জুলি গুছি গৈছে, তাৰ কাষৰ পৰা। জুলিয়ে সঘনাই কোৱা কথা এষাৰ মনত পৰিল, কৈছিল “তোমাক বাদ দি মই মোৰ কোনো কথাই চিন্তা নকৰো। প্ৰতিটো চিন্তাই তোমাক কাৰত ৰাখিছে কৰো” অথচ সেই জুলিয়ে ছুৰছৰে কি কোনো চিন্তা নকৰাকৈয়ে আছে?...

জলি থকা চিগাৰেটটোৱে হাতত পুৰিলতহে সি বাস্তৱলৈ ফিৰি আহিল। চিগাৰেটটোৰ শেষৰ হোপাটো মাৰি মুঢ়াটো বাহিৰলৈ দলিয়াই দিলে। আবেলিয়েই হ'ল। আজি স্থানীয় সেইজনী সংঘৰ এখন মিটিং আছিল। তাকো মাতিছিল। নাটক কৰিবলৈ লৈছে, তাৰে পাৰ্ট বিতৰণ কৰিবৰ বাবেই আজি মিটিংখন পাতিছে। মিটিং দুই বজাৰ পৰাই দিছিল এতিয়া

চাৰি বাজিল। অৱশ্যে মিটিংলৈ যোৱাৰ তাৰ ইচ্ছা নাই। কাৰণ যিটো উদ্দেশ্যে প্ৰথমে নাটকৰ বিহাৰ্চেল আৰম্ভ কৰিব সেইটো উদ্দেশ্যে পাছলৈ নাথাকে। দুই এদিন যোৱাৰ পাছত লাহে লাহে বিহাৰ্চেল কৰা মানুহৰ সংখ্যা কমি আহে সকলোকে ডাঙৰ পাৰ্টটো কৰিবলৈ লাগে। আচলতে নাটক এখন কৰিব লাগে সেয়া যেন একাধিক কৰ্তব্যবোধহে, নাটক এখনেৰে সমাজখনক যে কিবা এটা দিব লাগে, তেনেকুৱা এক হৃদয়ৰ ভাগিদা কাৰো নাই। সকলো ক্ষেত্ৰতেই ঠিক এনেকুৱাই হৈছে। শিল্প সংস্কৃতিৰ প্ৰতি আন্তৰিক স্পৃহা কাৰো নোহোৱা হৈ গৈছে।

বহুদিনীয়া চক্লেট বঙৰ চোলাটো আৰু কফি বঙৰ পেণ্টটো পিন্ধি সি বাহিৰলৈ ওলাই গ'ল। এই কাপোৰ যোৰ এদিন তাক জুলিয়েই পচন্দ কৰি দিছিল। যিদিনা এই কাপোৰ যোৰ সি প্ৰথম পিন্ধিছিল সেইদিনা জুলিয়ে... নাই থাকক। এইবোৰ কথা সি নাভাবে। চোলা কাপোৰ যোৰ যেনেকৈ পুৰণি হৈ গ'ল এই কথাবোৰো ঠিক তেনেকৈ বহুত পুৰণি হৈ গ'ল। নেভাবে থাকক। মণিকাই দোকানৰ পৰা চিগাৰেট এটা জ্বলাই লৈ সি চিনেমা হালৰ বাস্তাটোৰে খোজ ললে। লাহে লাহে গৈ থাকোতে সি কেতিয়ানো চিনেমা হালৰ ওচৰ পালেগৈ গমকে নাপালে। চিনেমা হালত বৰ ভিৰ হৈছে। কিবা অগ্নীল চিনেমা নিছে। প্ৰাপ্তবয়স্কৰ বাবে। প্ৰাপ্তবয়স্কৰ বাবে বুলি দিছেহে কিন্তু তাত কিশোৰৰ সংখ্যাই বেছি নিয়ম-বোৰ বান্ধিহে দিয়ে। নিয়ম পালোতা কোনো নাই। আনকি নিয়ম বান্ধোতাইও নিয়ম নামানে। এনেকুৱাই। “মেটিনী শ্বো ভাগিছে। চিনেমাখন আৰু অলপ দীঘলীয়া হ'লে” তেনে এক ভাবেই দৰ্শকবোৰ ওলাই আহিছে। চকুত তিনিঘটিয়া আমেজ... অ' সেইজনী দেখোন কমী, তাৰ ভনীয়েক। ডেকা এজনৰ সৈতে হাতত ধৰাধৰিকৈ চিনেমা হালৰ পৰা ওলাই আহিছে। হয়তো কোনোবা বয়স্কৰ। কলেজলৈ বুলি ওলাই আহি অগ্নীল চিনেমা চাইছে। অংকুৰে নেদেখাৰ ভাও ধৰি আঁতৰি আহিল। অৱশ্যে ভনীয়েকে তাক দেখা হ'লেও একো ফিল্ম নকৰিলেহেতেন। কিয়নো ভনীয়েকৰ মতে সি এটা মস্ত আনকালচাৰড তাবোপৰি সি যে উপাৰ্জনহীন... সি অলপ

চকুৰাখনা মহাবিশ্বালয় আলোচনী ॥ ৩৭ ॥

Red

84

Stadi

Shun

Prate

ধৰ খোজেবেই আগবাঢ়িল। ভাবিলে বাজুৰ ওচৰলৈকে যাব। বন্ধু বুলিবলৈ বাজুহে আছে। আচলতে অংকুৰৰ নিচিনা চেন্‌চিটিভ মানুহবোৰৰ বন্ধু সীমিত হ'বই। বাজুৰ কেচুৱাতেই দেউতাক মৰিল। মাকে তাক বৰ কষ্ট কৰি পঢ়ুৱাইছিল। কিন্তু সিও আজিলৈকে কোনো এটা সংস্থাপন লব নোৱাৰিলে। বাজু সকৰে পৰা খুউব মেধাবী ছাত্ৰ আছিল। শ্ৰেণীত কোনো দিনেই দ্বিতীয় হৈ নোপোৱা বাজু আজি বেকাৰ। নিজৰ সৰ্বস্ব ত্যাগ কৰি পঢ়োৱা একমাত্ৰ মাক জনীককো বাজুৱে এমুঠি আহাৰৰ যোগান ধৰিব পৰা নাই।

অংকুৰে বাস্তাটো পাব হওঁতেই খুউব জোৰেৰে তাৰ গাব কাষেদিয়েই এখন ফিয়েট পাব হৈ গ'ল। ফিয়েট খন তাৰেই বন্ধু প্ৰবীৰৰ। লগত সদ্য বিবাহিতা পৰিবাৰ। প্ৰবীৰে কনট্ৰেক কৰে। খুউব কম দিনতেই বহুত কিবাকিৰি কৰিলে। প্ৰবীৰে ঠিকা লোৱা দলংখন এমাহ নৌ হওঁতেই ভাগিল। বহুত মানুহ মৰিল বহুত জখমো হ'ল, দুদিনমান খবৰ কাকতবোৰ উদ্ভণ্ড। খুউব সমালোচনা হৈছিল। কিন্তু সকলো ফুটকাৰ ফেন। ডাঙৰ মানুহৰ কথা। টকাৰ বলত সকলো তল পৰিল। প্ৰবীৰ আকৌ আগৰ দৰেই ঘূৰি ফুৰিছে।

সি বাজুহঁতৰ ঘৰৰ ওচৰ পালেহি। নঙলামুখৰ ওচৰ পাওঁতেই বাজুহঁতৰ ঘৰৰ পৰা পুলিচৰ গাড়ী এখন ওলাই

যোৱা দেখিবলৈ পালে। গাড়ী পাছফালে চাই দেখি হেওঁকাক লগাই বাজুৰ বাক্তি নিঃছে। সি খবৰবকৈ বাজুৰ ঘৰলৈ সোমাই গ'ল। ভিতৰত বাজুৰ মাকে হুৰল শৰীৰে ভুকুৱাই কান্দিছে। মাকেৰ অমুখ কান্দি কান্দি মাকে তেওঁৰ হেনো পাৰ্চ দিনমানৰ পৰা অমুখ, ডাক্তৰে টি বি বুলি কৈছে চিকিৎসাৰ বাবে টকা নাই বাজুৱে হেনো উপ নাপাই কোনোবা হোটেল এখনৰ পৰা টকা চুৰি কৰিছিল ধৰা পৰিল। অংকুৰ মুক হৈ গ'ল। কোনোদিন আদৰ্শৰ বিচলিত নোহোৱা বাজুৱে কেনেকৈ চুৰ কৰিবলৈ আগবাঢ়ি বাজুৰ বিবেকে বাধা নিদিলে? অভাগত কি আদৰ্শৰ কোলা মূল্য নাথাকে নেকি? সি অস্থিৰ হৈ পৰিল। বাজুৰ মাকে কি বুলি শাস্তনা দিব ভাষাকে বিচাৰি নাপালে। সি বাহিৰে ওলাই আহিল। ঘৰলৈকো যাবলৈ তাৰ মন যোৱা নাই। জানো ভাৱ হৈছে ঘৰলৈ গ'লে সি হয়তো বৌয়েক-ভনীয়েকৰ পাতি থকা শুনিব—“আমাৰ আদৰ্শবান মহাপুৰুষজন এতিয়া আহিছে; বাঢ়ি যোৱা ভাত খাবলৈ—” এইবোৰ শুনি হয়তো সিও এদিন কিজানি সিও এদিন চোৰ কৰিব লগা হয় কিজানি কবৰ দিবলগীয়া হয় তাৰ আদৰ্শক... তাৰ ঘৰলৈ যাবলৈ ভয় লাগিল।

মহৎ লোকৰ বাণী
 “ইতাশাক প্ৰশ্নয় নিদিবা, এবাব প্ৰশ্নয় দিলে ই তোমাৰ
 অভ্যাসৰ অংশ হৈ পৰিব।”
 ছিড্‌নিস্মিথ্



মতাপতির মতন
শুভ দাম স্মৃতক-
 তন্ন বস

হৃৎগীয়া অসহায় গাভকজনীক যেন অকলে অকলে নৈব
 পাবত কোনোবা ছবু'ন্তই আক্রমণহে কবিলে। কলেজৰ চৌদিশ
 বজনজনাই গ'ল। এটা প্রলয়ংকাৰী শব্দত। চাৰিওফালে হুৰা
 হুৰা লাগি পবিল। স্মৃণু সমুদ্রৰ বুকুত যেন প্রলয়ংকাৰী
 কোটি কোটি নাগিনীৰ উন্মুক্ত আফালন। প্রতিযোগিতা, গান
 মতাপতির অনুবোধ আদি সকলো যেন এই শব্দৰ আগত তুচ্ছ,
 যান হৈ গ'ল। কলেজৰ বিবাট হলঘৰটোৰ পিছফালে ইমান
 সময়ে গিজনি মাৰি থকা ছুট লৰা কেইটাই যে এনেকুৱা কাণ্ডখন
 কৰিবগৈ, সেইটো কোনেও ভবাই নাছিল। অৱশ্যে আজিৰ
 পৰিবেশটোৱেই কিছু মতলীয়া। মতলীয়া মানে... বাককৈয়ে।
 হলেও এনে অভাৱনীয় পৰিস্থিতিৰ সন্তাৱনাৰ কথা কোনেও

কল্পনা কৰা নাছিল। ... মই ইমান হলস্থলৰ মাজত কেইটামান
 আৰ্তনাদ শুনাৰ বাহিৰে, পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে আধিককৈ জনাৰ
 কোনো সুবিধাই নাপালো”এই ধব ধব... ..পানী...
 পানী.....হস্পিতাললৈ নিব লাগে.....গাড়ী গাড়ী... আদি
 শব্দবোৰহে মাথো ভাঁহি আহিল।

মানুহৰ ধৈৰ্য্যবো এটা সীমা আছে। সীমা আছে চিন্তাৰ।
 কিন্তু আমাৰ অধ্যক্ষ চাৰৰ ধৈৰ্য্য আৰু চিন্তা শক্তিয়ে যেন
 কাহানিবাই সীমা চেবাই গ'ল। এনেয়ে লৰাইঁতৰ উদ্ভাঙলি
 কিৰিলি আদিত তেওঁৰ মগজুৱে কাম নকৰাৰ দৰে হৈ আছিল,
 তেনে পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই ঘটনাটোৱে যেন তেওঁক
 এটা আগ্ৰেয়গিৰিৰ দৰে ফালি চিৰাচিৰ কৰি দিলে। অনুষ্ঠান

আবস্ত হোৱাৰে পৰা তেওঁ লবাইতক আমাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ সকলক মই সভাৰ কাম নিয়াবিকৈ চলাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত নিয়ম শৃংখলাৰ মাৰি চলিবলৈ টানি অনুৰোধ জনালো.....”। কিন্তু নাই; হুলস্থূল কমক চাৰি ছুপ্ত বাঢ়িলহে।

কলেজৰ অধ্যাপক, ছাত্ৰ সভাৰ সম্পাদক সকলে হুলস্থূল টো শাম কটাবলৈ বিভিন্ন ঘোষণা জাৰি কৰিলে। দিবৰে কথা ইয়াৰ লগত কলেজখনৰ মান-সন্মানৰ কথা আছে। আছে স্থানীয় অঞ্চলটোৰ মান-সন্মানৰ প্ৰশ্ন জড়িত হৈ। আজিৰ এই ক্ষুদ্ৰ ঘটনাটোৰ কথাই অসমৰ প্ৰতিখন কলেজৰ বাবে মুখবোচক কাহিনী হৈ পৰিব পাৰে। বাজ্যৰ প্ৰধান প্ৰধান বাতৰি কাকত-বোৰে টৌ টৌ বৌ টৌ গবম গবম বাতৰি পৰিবেশন কৰিব। অমুক কলেজত হৈ থকা সদৌ অসম আন্তঃ মহাবিদ্যালয় সাংস্কৃতিক সমাবোহত এনেকুৱা ঘটনা ঘটে বহুতো লোক গুৰুত্বৰ ভাৱে আহত হৈছে। আহত সকলক স্থানীয় চিকিৎসা-লয়ত ভৰ্ত্তি কৰোৱা হৈছে যদিও —”মানে ঢেৰ কিবা কিবি সকলোৱে স্থানীয় এই কলেজ খনক লৈ চি: চি: কৰিব। তাৰ বাবে দায়ী হব কোন? কলেজৰ অধ্যক্ষ—।

কথাষাৰ ভবাৰ লগে লগেই খঙত আক হয়টো কিছু আবেগত অধ্যক্ষ চুতীয়াৰ মুখমণ্ডল তেতিয়া যেন এটা জলন্ত উদ্ধাপিওলৈ পৰিৱৰ্ত্তিত হৈছিল। ছাত্ৰ সকলৰ এই উচ্ছৃংখলতা, অপকৰ্ম আদিৰ বেদনাত তেওঁৰ মনটো টনটনাই উঠিল। কিন্তু ততাতৈয়াকৈ তেওঁ কিবা এটা সিদ্ধান্ত দি পৰিস্থিতি উত্তপ্ত কৰিব নিবিচাৰিছিলে।... হৃদয় মুখিত কৰি এটা তপত হুমুনিয়াহ তেওঁৰ মুখেদি অজানিতে বৈ আহিল। —মই সভাপতিৰ আসনৰ পৰাই অধ্যক্ষৰ এই অন্যমনস্কতা, তেওঁৰ আত্মসমাহিত ভাৱটো তেওঁৰ অলক্ষিতে লক্ষ্য কৰিলো।...তেওঁ যেন মোক কিবা এবাৰ কবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে—

—বকৱা, কিছু সময়ৰ বাবে কাৰ্যাসূচী বন্ধ ৰখাৰ কথা ঘোষণা কৰক।” তেওঁৰ মনত খুপ খোৱা সমস্ত ক্ষোভ যেন এই কথাষাৰৰ দ্বাৰাই বিক্ষোৰণ হিচাপে প্ৰকাশ কৰিলে।

মইয়ো সেইমতে ঘোষণা কৰি কাৰ্যাসূচী সাময়িক ভাৱে স্থগিত ৰাখিলো।

মই আচলতে আবস্তনিৰে পৰাই সকলো কথা লক্ষ্য কৰি আছিলো যুৱ সমাজৰ বৌদ্ধিক জ্ঞান আৰু প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে

সদৌ অসম ভিত্তিক এই প্ৰতিযোগিতাৰ অনুষ্ঠানটো পতা বৈ অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ইয়াত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ আহিছে। নিজ নিজ দক্ষতা উপাৰি দিবলৈ সকলোৱে আৰি এই অঞ্চলত আৰি গোট খাইছেহি। ৰংচঙীয়া সাজ-পোছাক আৰু উগ্ৰ প্ৰসাধনেৰে প্ৰলেপ সনা মুখাবয়েৰে, সকলোৱে নিজকে এডভেঞ্চাৰ, এচামিজ বুলি জাহিৰ কৰিবলৈ তৎপৰ হৈ আহিছে। এই ক্ষেত্ৰত স্থানীয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সকলৰ অধিক—অধিক মানে—ইটোৱে বোলে মইহে চাব সিজনীয়ে বোলে মইয়ে চাব—পশ্চিমীয়া। সাংস্কৃতিক অধিকৰণ—“আদাক দেখি উঠিল গা, কেতুৰিয়ে বোলে মোক খা—বিৰাট হুলস্থূলটোত বহিবলৈ যে ঠাই নাই—নায়েই কি হবলৈকো ঠাই নাই। গোটেইখন দলদোপ হেন্দোলদোপ—

আতৰৰ পৰা প্ৰতিযোগিতাত অংশ লবলৈ অহা ছোৱালী কেইজনীৰ সৈতে কোনে আগতে চিনাকী হব পাৰে; সিহঁতৰ আগেদি কোনে গা-ঘেলাই পাৰ হৈ যাব পাৰে; তাৰ বাবে আমাৰ দিবাৰ, বাৱলি, দিকু, মনুহতৰ মাজত প্ৰতিযোগিতা চলিছে।—চাৰিওফালে হৈ-হাল্লা, কিৰিলি। তাৰ মাজত ইহতে ছোৱালী কেইজনীৰ আগেদি গৈ কামটো কৰি নাহিলে বা ছোৱালী কেইজনীৰ থিক পাছতে বহি থকা লগৰ লৰাটোক যিকোনো প্ৰকাৰে কথাটো কৈ আহিব নোৱাৰিলে যেন সকলো সৰ্বনাশ হৈ যাব।

ছোৱালী বিলাকো জানো কম। তেজপুৰৰ ফালৰ পৰা অহা কিজনিয়েটো অথনি কেইটামানক নগুৰ-নাগতি কৰি এৰিছে। মই সভাপতিৰ আসনৰ পৰা কাৰ্যাসূচীৰ মাজে মাজে সকলোৰে অলক্ষিতে কথাবোৰ লক্ষ্য কৰি থাকিবলৈ ধৰিলো। “এককিউজ মি দাদা শুনকচোন ...!”

—মোক কৈছা ——অ’ সেইটো চোন আমাৰ অধ্যাপক কাকতিৰ লৰা কৌস্তভ। ছোৱালীকেইজনীৰ আগেদি টিলাৰ ঘিলাই ফুৰোতে তাক তাৰে এজনীয়ে মাত দিলে।

—হয় আপোনাকে কৈছে।’ আগত বহি থকা কেইজনী ফৰকাটিঙৰ ছোৱালী। ভাহাতৰ মাতত সি যেন একো ক’ব নোৱাৰা। হৈ গল। অলপ হাউলি লৈ

‘কিবা ক’বা নেকি? হাউলি থাকিবলৈ যেন তাৰ হাত অপর্যাপ্ত সময়। পাৰিলে ছোৱালী জনীৰ মুখৰ মধু

শুনিলে সি যেন তাৰ কানখন তাৰ মুখত লগাইহে দিব।

“আপোনি বাক ইয়াৰে নেকি? মানে স্থানীয়
‘মোৰ দেউতা এই কলেজৰে শিক্ষক।’

ইকালে পাচ কালৰ পৰা তাৰ লগৰ কেইটাৰ কিবিলি ভাহি
আছিল... কৌস্তভে এইবাৰ গান গাব ঐ ল’ৰাহঁত—আবে
গেৰ নিদিবি বে কৌস্তভ টিংটিং...” নহয় মানে আমাৰ নাম
কেইটা কেই নম্বৰত আছে, যদি অমুগ্ৰহ কৰি চাই দিলে হয়।

সি যেন এতাবেষ্টে শৃংগৰ চূড়ান্ত শিখৰত। উল্লাসত সি প্ৰায়
চিঞাৰ দৰেই কৈ উঠিল। —

—‘আবে হব,—চাই দিম আক।—সেইটো আঃ কিয়
বিকুয়েষ্ট কৰিব লাগে। মোক তোমালোকৰ লগৰ হিচাপেই
ধৰিবা।—পিছে তোমাৰ নামটো—

‘বিনীতা, মানে বিনীতা গোহাঁই আৰু এইয়া দীপাঞ্জলী দত্ত
প্ৰাথমিক পৰিচয় পৰ্ব।

‘ব’বা, মই চাই আহিছো। দেই।’ বুলি কৈ সি দেখুন
মোৰ ফালেই আহিছে।

যিমনে হলেও, ইমান মানুহৰ আগত অকলশৰে ছোৱালী
কেইজনীৰ লগত কথা পাতি সি হয়টো কিছু কঁপিছিল। সেয়েহে
মাটিত বহি থকা দলনিৰ পোনা গালৰ মাজেদি মোৰ কালে বাট
কালি আহোতে তাৰ ভৰি দুটাই সঘনাই গীয়েৰ চেঞ্জ কৰিব
লগা হৈছিল। সেই সুযোগতে সৰু সৰু ল’ৰা-ছোৱালী
হুঁটাৰে তালৈ পেন্দোৱা পেন্দিকৈ চাই পঠিয়ালে। আত্ম-
সন্মানৰ খাতিৰত সি এতিয়া সিহঁতক একো কবও নোৱাৰা হ’ল

...“চাব! সি মোৰ ওচৰত হাজিব হজহি।
“চাব! কৌস্তভৰ আকুল অনুৰোধ
মইয়ো যেন বৰ ব্যস্ত। বৰগীত গাই থকা মাজুলীৰ
ল’ৰাটোৰ কণ্ঠটো অৱশ্যে সিমান বেয়া নহয়। কি নাম আছিল
ল’ৰাটোৰ...

...অ’ পঞ্চানন দেৱ গোস্বামী।
চাব শুনকচোন। কৌস্তভৰ উদাসীন গৰ্জন।
অ, তুমি— কিবা কবা নেকি? কথাষাৰ কৈ মই পুনৰ
সভাপতিৰ কাৰ্য্যত নিমগ্ন হলো। কিন্তু মনে মনে হলে সি মানে
চাব, ফৰকাটিঙৰ বিনীতা বিনীতা গোহাঁই আৰু দীপাঞ্জলী

দত্তৰ নামটো বাক কেই নম্বৰত আছে?

(মই এতিয়া কব নোৱাৰিম দেই! এনেও ঘোষণা কৰিম নহয়,
সাজু হৈ থাকিবলৈ কোৱাগৈ যোৱা...।”

“নহয় মানে চাব, নাম দুটা অলপ আগলৈ দিব পৰা হলে ভাল
আছিল! সি কথাষাৰ এনেদৰে কবলৈ যত্ন কৰিলে যে সংসাৰত
তাতকৈ শাস্ত-শিষ্ট ল’ৰায়েন কোনোৱেই নাই। হব যোৱা...।’
মোৰ কিছু খঙো উঠিছিল।

...এই ল’ৰাবিলাকে বাক নিজকে কি বুলি ভাৱে। অলপ, লাজ
অলপ কুঠা যদি থাকিলহেতন এই ল’ৰাহঁতৰ। সন্মুখত
দেউতাকৰ সমবয়সীয়া বিশিষ্ট লোক সকল বহি আছে আৰু
পিছফালে চিনাকী হোৱাৰ নামত ছোৱালী বিলাকৰ লগত
ইহঁতে নাবকীয় দৃশ্যৰ সৃষ্টি কৰিবলৈকো কুঠাবোধ কৰা নাই।...
আদিম অমুভূতি এটা সকলো মানুহৰে আছে। প্ৰতিজন
ব্যক্তিয়েই নিজস্ব-বৈশিষ্ট্য মণ্ডিত দৈহিক মানসিক কাৰ্য্যকলাপৰ
ক্ষেত্ৰত মিথ্যাপ্ৰিত ভাৱনাক ক্ৰমাগত ভাবে আশ্ৰয় দিয়েই।
আমাৰো হৈছিল। কিন্তু তাৰ মাজতো আমি মংঘমী আছিলো।

শিক্ষকক শ্ৰদ্ধা কৰা ডাঙৰক সন্মান কৰা আদি কামবোৰৰ
পৰা আমি নিজকে এবাই চলিব পৰা নাছিলো। কিন্তু
ইহঁতবোৰৰ কি হৈছে। আগৰ তুলনাত আজিৰ ছাত্ৰই
মুক্তভাৱে কিবা এটা সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় মানসিক
দক্ষতা বাক কিয় হেৰুৱাই পেলাইছে। সাময়িক উত্তেজনাৰ
বাবে ইহঁতে আজি সমাজত উচ্চুংখলতাৰ জোঁৱাৰ বোৱাইছে।
সুৰা, ব্লু ফিল্ম, বিকৃত কচিবোধ আদিৰে পূজা হৈ নিজকে
নিজেইটো ক্ৰমাশ্বয় ধ্বংস কৰিছেই, আনকি মাক দেউতাকৰ
সন্মানকো পদলেহন কৰিবলৈ কুঠাবোধ কৰা নাই। এনেবোৰ
ছাত্ৰৰ পৰা বাক আন্তঃৰাজ্যিক প্ৰতিযোগিতাত জাতীয় কি
ফলাফল আশা কৰিব পাৰে... কথাবোৰ ভাবি ভাবি মোৰ
মূৰটো গৰম হৈ যোৱাৰ দৰে লাগিল। কপালেদি অজানিতে
বিন্দু বিন্দু ঘাম নিৰিঙি আছিল। মনৰ এই বিভাস্তিৰ
জাল ফালি সঠিক উত্তৰটো বিচাৰি মই যেন মানসিক ভাৱে
নিজকে হেৰুৱাই পেলালো।

‘চাব...।’

...কোন? অ’ বিদ্যুৎ।’ কলেজৰ সাধাৰণ সম্পাদক বিদ্যুৎ

খাবঘৰীয়া কেতিয়ানো আহি মোৰ ওচৰত হাজিৰ হ'লতি, মই
নিজেই কব নোৱাৰিলো।

'চাব, কি হল' আপোনাৰ। কাম চলাই নিয়ক আক'। কিবা
চিন্তা কৰি আছে নেকি ?

মোৰ নিজৰে বৰ লাজ লাগি গ'ল ! চে: কিখন যে ভাবি আচে
লবালবিকৈ কাৰ্যাসূচীত চকু ফুৰালো।

...এইবাব আমি মঞ্চলৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছো- বিনীতা গোস্বামী
... সাজু হৈ থাকিব — — দীপাঞ্জলী দত্ত।'

তেনেতে সমুখৰ দৰজাখনেদি কৌস্তভক। সাউতকৈ পাব
হৈ যোৱা দেখিলো। তাৰ মুখত যেন এটা গভীৰ তৃপ্তিৰ
হাঁহি। মই ছোৱালী কেইজনী বহি থকা ঠাইডুবলৈ চালো।
অথনি বহি থকা ঠাই ডোখৰত সিহঁতক নেদেখিলো। তাৰ
সলনি মাটিত বহি থকা সৰু সৰু ল'ৰা কেইটামানে সেই
আসন দখল কৰিবলৈ হেতা ওপৰা লগাই আছে। মোৰ
অজানিতে ছোৱালী কেইজনীয়ে হয়তো কেহানিবাট উঠি গৈ
গান গাবলৈ সাজু হৈ আছেগৈ। — এটা তপত হুমুনিয়াহ
মোৰ শৰীৰৰ পৰা ওলাই বতাহৰ লগত মিলি গ'ল।

—ঐ, কি গান গাবলৈ আহিছে, আবে ইংলিচ গা বে—।
বিবাট হলঘৰটোৰ পিছফালে উত্তাল গৰ্জন। — 'আবে কৌস্তভ,
চাল নিদিবি বে—।' অৱশ্যে নিৰ্দিষ্ট কেইটামান ল'ৰাইহে
চিঞৰ বাখৰ খন কৰি আছে, আৰু সেইকেইটানো কোন তাক
সকলোৱেই জানে। কিন্তু আত্ম সন্মানৰ খাতিৰত সিহঁতক
কোনোৱেই জোকাই লবলৈ সাহস কৰা নাই।

তেনেতে বিবাট শব্দ এটা কৰি গোটেই হলঘৰটো কঁপি
উঠিল। থিক যেন শব্দ নহয়। কেইবাটাও যেন বজ্ৰ ধৰনি।
ভাবিলো মোৰ কান দুখন কাটি গ'ল বুলি। মই বজ্ৰত সময়
কাণেৰে একো বুজুনাৰ দৰে হলো। পাছৰ প্ৰতিযোগীজনৰ
নামটো ঘোষণা কৰিবলৈ লৈও মোৰ হাতৰ পৰা স্পীকাৰটো
সৰি পৰিল। গান গাই থকা ছোৱালী এজনীৰ গানতো
বিচ্যুতি ঘটিল।

—চাৰিওফালে ছুৱা ছুৱা লাগি গ'ল। হলঘৰটোৰ
পিছফালে হয়টো সাংঘাতিক কিবা এটা হৈ গৈছে। কাৰণ
সেইফালৰ পৰা হলহুলীয়া পৰিবেশ এটা ভাঁহি আহিল। কিনো

॥ ৪২ ॥ চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

হৈছে বুলি কাৰোবাক সুমিবলৈকো একো সুবিধা
অৱশ্যে এই শব্দৰ কৰণ পৰিণতি হিচাপে যে কেইজন
ছোৱালী বাকৈয়ে আত্মক পাপ হৈছে, সেই কথা
ভাৰি অহা আৰ্ত্তনাদ কেইটাৰ পৰাই অনুমান কৰিব পাৰি
কোনোই বেগৰ ওপৰত উঠি কিনো হৈছে বুলি
সকলোৱেই হেতা-ওপৰা লগালে। বিশিষ্টা বাক্তি হিচাপে
কিহবাৰ ওপৰত উঠি চাবলৈকো মনতে বেয়া পালো।
কোনোবাই নিজে আহি মোক সবিশেষ নজনায়েহি
ঘটনাৰ আৰ্হি গৰি জনাব মই অন্য উপায় নাপালো।
বাবেই অপেক্ষা কৰি বুলো। — — কথাটোনো কি তাক জানি
মই উদ্‌গীৰ হৈ পৰিলো। এটা এটা মুহূৰ্ত এটা এটা
যেন লাগিল।

— — এটা গাড়ী আন — — ধৰ ধৰ — — এই পানী
— হিম্পাললৈ নিব লাগে —। এনেকুৱা
অস্বাভাবিক চিন্তা উদ্ভ্ৰান্তক শব্দেৰে। গোটেই হলঘৰ
মুখৰিত হৈ পৰিল। কলেজৰ অধ্যাপক, কৰ্মচাৰী ছাত্ৰ
সম্পাদক সকলৰ লৰা-চপৰা ইতিমধ্যে আৰম্ভ হৈ গৈছে
ফুস্তিব নামটো যে চুড়ান্ত কিবা এটা হৈ গৈছে-সেইটো
বাকী নাথাকিল। কাৰণ আনন্দৰ উৎসৱ দেৱালী
যোৱা আজি হুদিনো হোৱা নাই। এইয়াও যে যেই
উৎসৱেৰে কিয়দংশ, তাক বুজি পালো। — — মাহুৰ
একোটা নাশ কৰি দিব পৰা ধৰনৰ শক্তিশালী বোম্বাৰ্ভ
ফট্কা) যে মুকলি বজাৰত বেছিবলৈ চৰকাৰে অনুমতি
পাবে কথাযাৰ ভাবি নিজেই আত্মদণ্ডত ভুগিবলৈ
আৰু তিনি চাৰিটায়দি একেলগে এনেকুৱা জনসমাজৰ
বিক্ষোৰণ কৰোৱা হয় আনন্দৰ নামত) তেনেহলে স্বাভাবিক
তাৰ পৰিণতি কৰণ হবই।

তেনেতে ষ্টেজৰ ওপৰলৈ কলেজৰ ছাত্ৰ একতা
সাধাৰণ সম্পাদক বিচ্যুৎ খাবঘৰীয়াক উঠি অহা দেখিলো।
'সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে আজিৰ সভাৰ কাম নিয়াবিকৈ
নিয়াত সহায় কৰিবলৈ মই বিনম্ৰ ভাৱে অনুৰোধ জনাই
— — আমি ভৱা নাছিলো, আমাৰ স্থানীয় ঠাই ডোখৰ
সন্মানত এনেদৰে কুঠাৰাঘাট কৰিব বুলি। যি কেইজন

বাবে আজিৰ এই কৰণ ঘটনাটো ঘটিবলৈ পালে, সেই
 কেইজন আমি অৱশ্যেই চিনাক্ত কৰিছো আৰু তেওঁলোকৰ
 ওপৰত আমি বিস্তৃত ব্যৱস্থা লম —মই নিশ্চয়কৈ
 জানিছিলো এনেকুৱা সাংঘাতিক কিবা এটা হৈ যাব বুলি।
 আমাৰ মাজৰে বন্ধুত্বলৈ যে এনেদৰে নিজৰ মানসিক ভাবসামা
 হেৰুৱাই পেলাবৰ উপক্ৰম হৈছে; তাক মই সঠিক উপলক্ষি
 কৰিছিলো। কিন্তু বক্তৃত পলম হৈ গ'ল।—অন্যায় আঘাত
 প্ৰাপ্ত সকলৰ বাদেও আজি বৰপেটাৰ শ্ৰীমতী কপাঞ্জলী ডেকা
 আৰু ডুমডুমাৰ ব'জি গগৈৰ শৰীৰত এই ফটকাৰ আঘাতে
 বিশেষ ভাবে ক্ষতি সাধন কৰিছে। তেওঁলোকৰ শৰীৰত
 বহু অংশ ইতিমধ্যে জ্বলি গৈছে।—আমি চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা
 কৰিছো যদিও, তেওঁলোক কিছু পৰিমাণে হয়তো চিৰদিনৰ
 বাবে যুগীয়া হৈ যাব পাৰে।—তাৰ বাবে আমি সমগ্ৰ
 অসম বানীৰ আগত কাইলৈ কি বুলি কৈফিয়ৎ দিম; ভাবি
 পোৱা নাই।—মোৰ সতীৰ্থ সকলে বোমাটো হস্তৰ ভিতৰত
 গুৰুটাই বাহিৰত ফুটুৱাইও ফুৰ্ত্তি কৰিব পাৰিলেহেঁতেন
 —'—বিছং কিছু সময়ৰ বাবে মনে মনে ব'ল। তাক
 বৰ উত্তেজিত আৰু চিন্তান্বিত যেন দেখাইছিল।—আমাৰ
 এই ঠাইডোখৰ এই কলেজখনৰ, মোৰ, প্ৰিন্সিপাল চাবৰ মান
 সন্মানক আমি নিজেই বক্ষা নকৰিলো, আন কোনোবাই কৰি
 দিবহি নেকি? আমি নিজৰ ঠাই ডোখৰক ভাল পাওঁ বুলি
 কলেই নহব নহয়,, তাৰ মান মৰ্যাদা ৰাখিব পাৰিব লাগিব।—
 আজি ইয়াত গোট খোৱা অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ প্ৰতিজন
 প্ৰতিযোগীয়েই নিজ নিজ অঞ্চললৈ মান সন্মান কঢ়িয়াই নিবলৈ
 আহিছে।—কিন্তু আমি কৰিছো কি—আচলতে আমাৰ
 সকলোৰে ধৈৰ্য্যচূৰ্তি ঘটিছে। ইয়াৰ বাবে আমি শিক্ষক
 অভিভাৱকক দোষ দিলে নহব।—মই বেছি কথা নকওঁ

—আমি নিজকে বৌদ্ধিক আৰু মানসিক ভাবে বহু পৰিমাণে
 শুদ্ধাব লগীয়া আছে—শেষত ছবনিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকললৈ
 মোৰ এটি অনুৰোধ —তেওঁলোকে একো চিন্তা কৰিব নালাগে
 এনেকুৱা ঘটনাৰ যাতে পুনৰবৃত্তি নহয়, তাৰ বাবে আমি কলেজ
 কৰ্তৃপক্ষই যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাম। আমাৰ অধ্যক্ষ চাবৰ
 নেতৃত্বত ইতিমধ্যে তদন্ত সমিটি গঠন কৰা হৈছে। কপাঞ্জলী ডেকা
 আৰু ব'জি গগৈৰ আশু আৰোগ্য আমি সকলোৱেই কামনা
 কৰিলো।—আমি আশ্বাস দিছো, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী মানসিক
 ভাবসামা নেহেৰুৱাই আজিৰ সভাৰ কাম পুনৰ নিয়াৰিকৈ
 চলাই নিয়াত সহায় কৰিবলৈ বিনম্ৰ ভাবে অনুৰোধ জনালো—!!

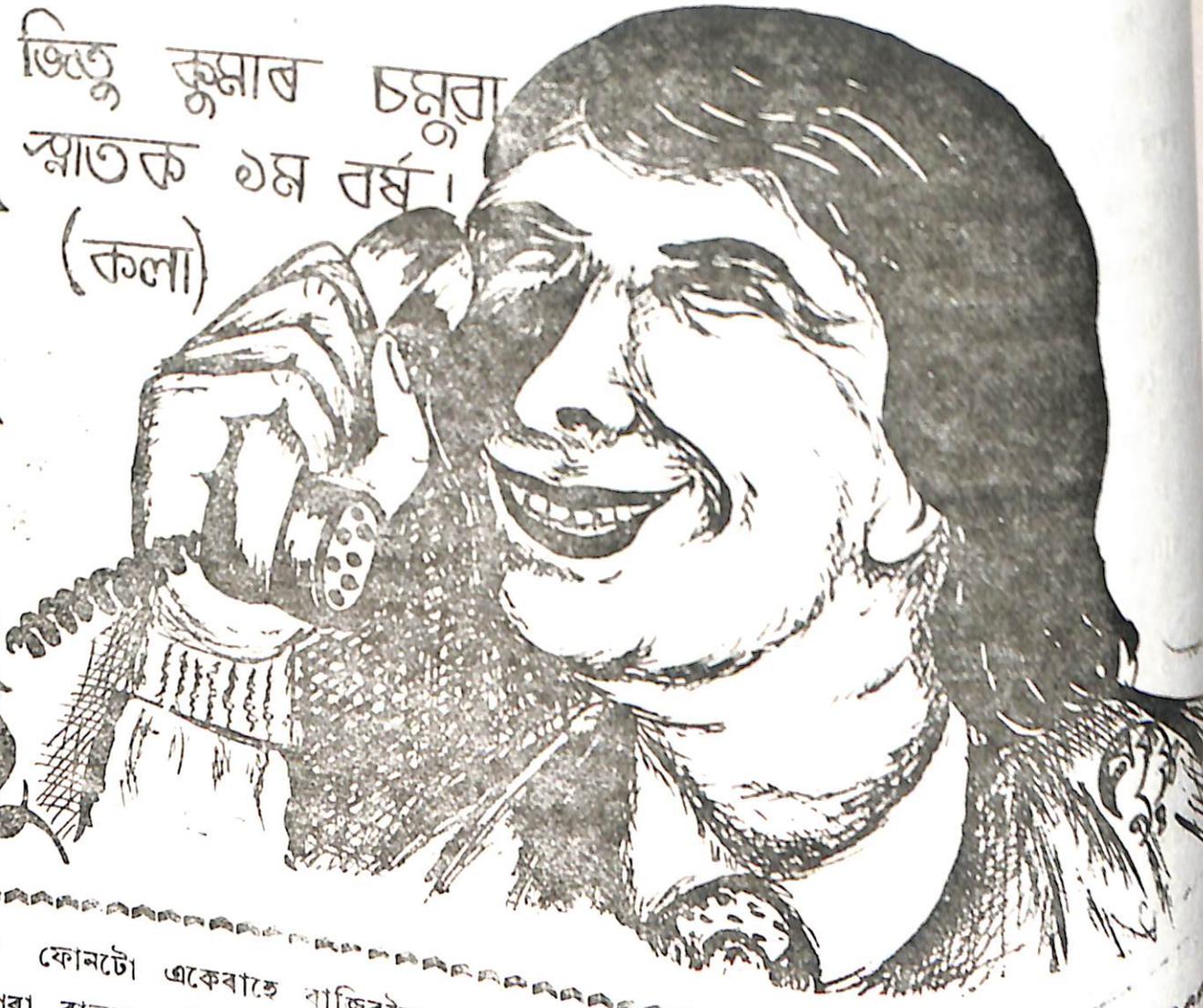
সম্পাদকৰ দীঘলীয়া ভাষণ শুনি মোৰ মূৰটো ঘূৰাই যোৱা
 যেন লাগিল। ছাত্ৰ সকলৰ হাই উকমি আৰু কিবিলিয়ে
 চূড়ান্ত শিখৰত গৈ যে ছুজনী আলহী ছোৱালীৰ দেহা যুগীয়া
 কৰিহে এৰিলে, সেইটো বুজাত মোৰ পলম নহ'ল। ইমান
 দিনে কাকতে পত্ৰই যুৱ উচ্ছুংখলতা আজিৰ বিষয়ে পঢ়িহে
 আছিলো; আজি নিজে প্ৰত্যক্ষ কৰিলো তাৰ পশুত্বতা।
 গোটেই ঠাইখন মোৰ নিজকে নবক পুৰী যেন লাগিল।
 কোনোমতে স্পীকাৰটো উঠাই লৈ—

—আজিৰ সভাৰ পাছত কামখিনি চলাই নিবৰ বাবে
 মোৰ কাষতে থকা সহকৰ্মী শ্ৰীমান কলিতাক অনুৰোধ জনালো
 —'হয়তো কলিতা এনে এটা আকস্মিক প্ৰস্তাৱৰ বাবে সাজু
 নাছিল। কাৰণ তেওঁ যে মোক কিবা এয়াৰ কব খুজিছিল।
 মই কিন্তু সেই সুবিধা নিদিলো। দ্ৰুত গতিৰে হস্তবটোৰ
 পৰা মই ওলাই আহিলো। বাহিৰত তেতিয়াওঁ হুলস্থূল লাগি
 আছিল মই সেইবোৰলৈ কান নিদি আজি দিনটোৰ অমূল্য
 অভিজ্ঞতাৰ বোমা ফাটত লৈ কলেজ চৌহদৰ মূল গেটখনৰ
 ওচৰ পালোহি———!!!

“তুমি নিজে ভাল হোৱাটো মহৎ কথা, কিন্তু আনক ভাল
 হ'বলৈ শিকোৱাটো আৰু মহৎ।”
 মাৰ্ক টোবেইন

অপমত

জিতু কুম্ভাৰ চন্দ্ৰা
স্নাতক ১ম বৰ্ষ।
(কল্যা)



ক্রিং, ক্রি বি বিং...। ফোনটো একেবাহে বাজিবলৈ
ধবাত আনটো কোঠাৰ পৰা বাতুল লবি আহিল আৰু
ফ্ৰেডেলৰ পৰা বিছিত্তাবটো উঠাই লৈ ক'লে—হেল্ল, বাতুল
ফুকন স্পীকিং।

- : হেল্ল বাতুল, মই অনুজ বৰুৱাই কৈছোঁ।
- : অ' অনুজ, কি হ'ল? বাতুলে আগ্ৰহেৰে সুধিলে।
- : তোৰ আজি গধূলিকৈ কিবা প্ৰগেম মানে কববালৈ
যাব তাৰ লগা আছে নেকি?
- : তেনেকৈ যাব লগা প্ৰগেম নাই, কিন্তু কিয় সুধিলি?
বাতুলে পুনৰ ক'লে।

: মানে, আজি গধূলিৰ সাজটো মোৰ ঘৰতে থাকিব
তই চাগে ভাবিছ হঠাৎ কিয় এই আমন্ত্ৰণ। বাক কৈছোঁ
আজি মই লিখা প্ৰথম নাটক খন আকাশ বাণী জি
কেন্দ্ৰ যোগে সন্ধিয়া ৮ বজাৰ পৰা প্ৰচাৰিত
সেইবাবেই এই অনুষ্ঠুপীয়া পাৰ্টি। আমি মাথো তিনিজন
থাকিম তই মই আৰু বমেন। বমেনলৈ ...
: বা: বা তোক তোক কিন্তু বহুত ধন্যবাদ দেই।
উৎফুল্লিত কৰ্তে অনুজৰ কথাৰ মাজতে বাতুলে
উঠিল।
: ধন্যবাদ ইয়াতো দিব পাৰিবি। সময় বৰ কম। এমা

বাজেই। বমেনলৈ ফোন কৰিবলৈ আছেই। তই সাতমান
বজাৰ পোৱাকৈ আহিব। এতিয়া ধলো হাঁ সঁহাৰিলৈ বাট
নাচাই অনুজ বকৱাই ক্ৰেডেলত বিচিভাৰ মুঠোৱাকৈয়ে
বমেনলৈ ফোন কৰিলে।

: হেল্প, বমেন চলিহা স্পীকিং।

: হেল্প, বমেন, মই অনুজ বকৱাই কৈছোঁ।

অনুজে পাটিলৈ যথা সময়ত আহিবৰ বাবে বমেনক
জনালে।

অনুজ, বাতুল আৰু বমেন পুৰনি বন্ধু। অনুজ আৰু
বাতুলে ভাল চাকৰি কৰে, বমেনে নকৰে, মানে চাকৰি বিচাৰি
পোৱা নাই। অনুজ আৰু বাতুল কোনো ইন্টাৰভিউ নিদিয়াকৈ
ভাল চাকৰি পাই গ'ল। টকা আছে; হাত আছে। বমেনে
কিন্তু বহুত ইন্টাৰভিউ দিলে, ভাল স্থানো লাভ কৰিছিল,
পিছে চাকৰি হ'লে টকাৰ অভাৱত ল'ব নোৱাৰিলে।

বমেনে মাক দেউতাক, ভায়েক ভনীয়েকৰ সৈতে নিজৰ
ঘৰতে থাকে। অনুজ আৰু বাতুল চৰকাৰী বাসগৃহত থাকে।
ছয়োটাঠ অকল শৰীয়াকৈ থাকে। অনুজ বকৱাৰ লিখা মেলাত
আগবে পৰা দখল আছে। এতিয়া অকলশৰীয়াকৈ থাকে,
তাতে অফিচৰ দায়িত্ব খুউব কম। সেয়েহে লিখা মেলা কৰাত
মনোনিৱেশ কৰিছে।

অনুজে সিহঁতক মাতিয়েই ফিয়েটখনলৈ প্ৰয়োজনীয়
বজাৰখিনি কৰি আহিলগৈ।

সাত বাজি দুই মিনিট পাৰ হোৱাৰ লগে লগে বাতুল
ফুকনে নিজৰ ফিয়েটখন লৈ অনুজ বকৱাৰ বাসগৃহ পালেহি।
বাতুল ফুকনে আহিয়েই ঐ নাট্যকাৰ, নাট্যকাৰ বুলি বান্ধনি
ঘৰ পালেগৈ। তাৰ পিছত ছয়োটাঠ বিভিন্ন কথা বতৰা পাতি
বন্ধা বঢ়াত লাগি গ'ল। সাত বাজি বিশ মিনিটমান যোৱাত
বমেন চলিহাও হলং হলং খোজেৰে পালেহি, সিও আহি
পোনে পোনে বান্ধনিঘৰ পালেগৈ। অলপ সময় তিনিওটাই
কথা বতৰা পতাৰ পিছত সকলো বান্ধি শেষ হ'ল। তাৰপিছত
তিনিওটাই ডাইনিং টেবুলত খোৱা বস্ত্ৰ সজোৱাত লাগিল।
সকলো সজোৱাৰ পিছত এটা বস্ত্ৰ নথকাত বাতুল ফুকন

আৰু বমেন আচৰিত হ'ল। আগতে যিটো বস্ত্ৰ প্ৰতিটো
পাটিলৈ থাকে।

কি: অনুজ, ড্ৰিংক নকৰ নেকি? বমেনে সুধিলে

: আজি নকৰো দে। অনুজৰ উত্তৰ।

: ধেং তেৰি ড্ৰিংক নকৰিলে পাৰ্টী কি জমিব! এই
সোপা খাই পেটডাল গধুৰ কৰাৰ বাবে কি হ'ব! বাতুলে
ক'লে।

অৱশেষত, বাতুল আৰু বমেনে, বাতুলৰ ফিয়েটখন লৈ
মদৰ দোকানলৈ বুলি বাওনা হ'ল আৰু চাৰিটা 'গল্ড ৰিবন'
লৈ ওলালহি ইতিমধ্যে সাত বাজি পঞ্চলিছ মিনিট পাৰ
হ'ল। তিনিওটাই খোৱাত লাগিল।

আঠ বজাৰ অলপ আগতে অনুজে বেডিঅ'খন অনু কৰি
দিলে, যন্ত্ৰসজীত এসোপা বাজি শেষ হোৱাৰ লগে লগে ঘোষণা
দিলে—'এয়া আকাশবাণী ডিব্ৰুগড় আজিৰ নাট্যাৰ্ছটানৰ
নিবেদন 'অপমৃত্যু', নাট্যকাৰ অনুজ বকৱা। এয়া শুনক
অপমৃত্যু'।

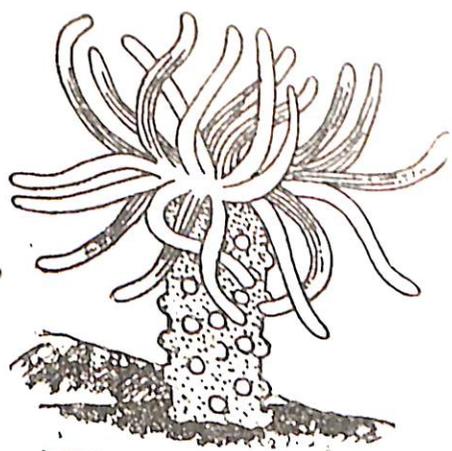
প্ৰথমে এটি ককন যন্ত্ৰ সংগীত বাজি উঠিল আৰু লগে
লগে এগৰাকী তিবোতাৰ কান্দোন। অলপ পিছতে এজন
মাতাল পুৰুষে আহি কৰা অত্যাচাৰ, গালি গালাজ।
সেয়া তিবোতাগৰাকীৰ গিৰিয়েক। তাৰপিছত নাটখনিত
দেখুওৱা হৈছে, প্ৰথমে কেনেকৈ বন্ধু-বান্ধৱৰ সংগত পৰি মদ
খাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। বন্ধু সকলে কেনেকৈ জোৰ কৰি
তাক মদ খুৱাইছিল আৰু শিকাইছিল, কেনেকৈ ঘৰৰ পৰা
বস্ত্ৰ চুৰ কৰি আনি মদ খাবলৈ ধন সংগ্ৰহ কৰিব লাগে
আদি অৱশেষত বন্ধু সকলেই কেনেকৈ এদিন মাতাল
অৱস্থাত এজনি ছোৱালী আনি দিছিল। অকলশৰীয়াকৈ
জীৱন যাপন কৰিবলৈ এৰি দিয়াত তাৰ মুৰত সমস্ত দায়িত্ব
পৰিছিল কিন্তু তাৰ একো কানসাৰ নাছিল। বাতিপুৱাই সি
চহৰলৈ ওলাই যায় ঘৈণীয়েকক আনোতে যি দুই এপদ লাম
লাকটু আনিছিল, সকলো বিলাক এপদ এপদকৈ বিক্ৰি কৰি
মদ খাইছিল। বাখা দিলে চৰ, ভুকু, কিল আছেই।
ঘৈণীয়েকে কি খায় নাখায় তাৰ তালৈ ক্ৰক্ষেপ নাই। দিনৰ

দিনটো সি চহৰৰ আলিয়ে গলিয়ে ঘূৰি ফুৰি মদ খাই জুৱা খেলি কটায় দিয়ে। বাতি ঘৰ সোমায়হি আৰু ঘৈণীয়েকৰ সৈতে লাগি যায় দববা দববি। এইদৰে মদাসক্ত জীৱন যাপন কৰি কৰি তাৰ দেহা একেবাৰে জীৰ্ণ হীৰ্ণ হ'লগৈ দুৰ্বল শৰীৰে এদিন অত্যাধিক মদ্যপান কৰাৰ ফলত চিৰদিনৰ বাবে তাৰ জীৱন বস্তু মুমাই গ'ল। অকলশৰীয়াতকৈ বৈধব্য জীৱন যাপন কৰাতকৈ মৃত্যুৱে শ্ৰেয় বুলি ঘৈণীয়েকেও আত্মহত্যাৰ পথকে বাচি ল'লে ইয়াতেই নাটখনৰ সামৰণি মাৰিছে নাট্যকাৰে। সম্পূৰ্ণ এখন বিয়োগান্ত নাটক।

নাটকৰ শেষবৰ্ণি শুনিবলৈ বাতুল ফুকন আৰু বমেন চলিহাই নাপালেই। মদৰ নিচাত ছয়োটাই ডাইনিং টেবুলতে হাউলি পৰিছিল। মাথো অল্প বকৰাই কোনোমতে ধৈৰ্য্য ধৰি শুনি আছিল। নাটখনি শেষ হোৱাৰ লগে লগে অনুজ্ঞে বেডিঙখন বন্ধ কৰি দিলে। আৰু ছয়োটাকে হেঁচুকি তাৰ বিচনালৈ টানিলে। ছয়োটাই কিন্তু থাকিব নোখোজে। বমেনে কাৰণ দৰ্শালে যে সি নগ'লে তাৰ মাক দেউতাকে চিন্তা কৰিব, গতিকে সি চলং পলংকৈ খোজ পেলালেই তাৰ ঘৰ

বেচি দূৰত নহয়। অলপ পিতৃত বাতুল ফুকনও যাবলৈ গৈ অনুজ্ঞে তাক কোনোপধ্যে যাবলৈ নিদিয়ে, কাৰণ সি পাইছিল যে বাতুলৰ নিচা ইতিমধ্যে অত্যাধিক কিজানিবা কিবা অমতন ঘটে। কিন্তু বাতুলে কোনো নামানিলে। সি নিজৰ গাড়ীক বহি চাৰি পকাই দিলে আৰু অনুজ্ঞৰ পৰা বিদায় লৈ ঘৰৰ অভিমুখে গাড়ী উলিয়াই বি

বাৰ্শিপুরা চাহকাপ হান্ডল লৈ বাৰাণ্ডাৰ আৰামী খনত বহাৰ অলপ পিতৃত ইকাৰটোৱে পেপাৰ খন বি পৰা প্ৰথম পৃষ্ঠাৰ হেডলাইনত চকু দিয়েই অনুজ্ঞৰ চকু লাগিল। লিখা আছিল উচ্চপদস্থ চৰকাৰী বিষয়া শ্ৰী বাতুল ফুকনৰ দুৰ্ঘটনাৰ মৃত্যু। —যোৱাকালি বাতি প্ৰায় বজাত এখন মালবাহী টাকৰ লগত শ্ৰী বাতুল ফুকন ফিয়েটখনে খুন্দা মৰাৰ ফলত তেখেতৰ গাড়ীখন নিৰুপস্থিত হৈছিল। তেখেতৰ গাড়ীখন প্ৰায় সম্পূৰ্ণ ৰূপে বিনষ্ট হয়। তেখেতৰ নিজ ঘৰৰ অভিমুখে গৈ থাকোঁতে উক্ত দুৰ্ঘটনাটো পোষ্টমৰ্টেম ৰিপৰ্টত প্ৰকাশ যে, শ্ৰীফুকনে অত্যাধিক মদ্যপান কৰি গাড়ী চলাইছিল।



মুখা

দেবকুম্ৰ

স্নাতক তৃতীয়
বর্ষ।

(কল্যা)



মাৰ্চ মাহ। এইকেইদিন কলেজত ক্লাচ হোৱা নাই। কাৰণ উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষা চলি আছে। আনফালে কলেজ নাথাকিলে দিগন্তই অলপ দেৰিকৈ গা-ধোৱে বা খোৱা বোৱা কৰে। কিন্তু আজি ক'লেজ নহলেও তাৰ অন্য এটা কাম আছে। অফিচৰ কাম, যাৰ বাবে সি দহমান বজাতেই গা-পা ধুই খাই বৈ আজৰি হৈ ল'লে। মেচ'ত থকা কথা, গতিকে বন্ধা বঢ়া সকলো নিজে কৰিব লাগে। তাৰ মেচ'ৰ পৰা প্ৰায় ডেৰ কিল'মিটাৰ, গতিকে সি চাইকেলখন লৈ যোৱাটো

একো বেয়া নহ'ব বুলি ভাবিলে। সি চাইকেলৰ পেডেল ঘূৰাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। সেই মূহূৰ্ত্তত যদিও তাৰ মনটো ডি. আই. অফিচ পাইছিলগৈ তথাপি সি লাহে-লাহে যোৱা-টোহে সিধাস্ত ল'লে, কাৰণ আনফালে তাৰ তেনে ডাঙৰ অফিচত কাম কৰাৰ অভিজ্ঞতা নাই, গতিকে তাৰ নিয়ম-নীতি অনুযায়ী সি কেনেকৈ প্ৰস্তুত হ'ব লাগিব বাটে বাটে তাকেই ভাবি যাবলৈ ধৰিলে। অৱশ্যে বৰ বেছি চিন্তা কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই কাৰণ, অফিচৰ যিজন প্ৰধান কেবাগী তেওঁৰ লগত তাৰ খুঁউব ভাল সম্বন্ধ। এক প্ৰকাৰে বন্ধুৰ নিচিনা। যদিও

বয়সত তাৰ খুড়াকৰ সমানেই হ'ব। হঠাৎ মানুহজনৰ কথা ভাবি
 দিগন্তৰ ভাল লাগি গ'ল। কি বসাল খুড়ীয়া ধৰণৰ লোকে
 তাতে তেওঁৰ তত্বমূলক কথাবোৰ, তাৰ ঈমান ভাল লাগে।
 কেবাণী চাকৰি কৰিও ঈমান কথা ভাবিব পাৰে তেওঁ। সমাজৰ
 নৈতিকতা জীৱনবোধৰ লগতে সাম্প্ৰতিক কালৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ
 ওপৰত ঈমান ধুনীয়া সমালোচনা দিব পাৰে! সঁচাকৈ তেওঁৰ
 চিন্তাধাৰা আৰু মানৱতাবাদী আদৰ্শৰ প্ৰতি মূৰ দোৱাবই লাগিব।
 লগে লগে সি ভাবিছিল মানুহৰ ব্যক্তিত্ব, শিক্ষা বা অৰ্থহাৰে
 জুখিব নোৱাৰি। ব্যক্তিত্ব, নিজেই এটা স্বতন্ত্ৰ বস্তু, সি কোনো
 চাৰ্টীফিকেট নাইবা প্ৰফেচনৰ বহুতীয়া বস্তু নহয়। তাৰ অসম্ব
 উদাহৰণ ভি. আই. অফিচৰ প্ৰধান কেবাণী শ্ৰীযুত ভদ্ৰ হাজৰিকা
 মানুহজনৰ লগত দিগন্তৰ প্ৰথম চিনাকি হৈছিল, এখন চিত্ৰ
 প্ৰদৰ্শনীত। সিহঁতেই সেই প্ৰদৰ্শনীৰ আয়োজন কৰিছিল,
 নতুন বছৰৰ উপলক্ষে। দিগন্তও ছবি আঁকে, কিন্তু সি নিজকে
 শিল্পী বুলি ক'বলৈ বা সমাজে তাক স্বীকৃতি দিব পৰাকৈ তাৰ
 ছবিবোৰ কিমান সুন্দৰ বা অৰ্থজ্ঞাপক সি নাজানে। কিবা
 এটা সৃষ্টি কাৰ্য্যৰ সঠিক মূল্যায়ন তেতিয়াহে হয় যেতিয়া তাৰ
 যথোচিত আলোচনাও সমালোচনা হয়। কিন্তু দিগন্তহঁতৰ দৰে
 এখন অনুন্নত ঠাইত সিহঁতৰ আবেগ গলি গলি বঙৰ চেকুবা ৰূপে
 দেখা দিয়া সেই ছবিবোৰৰ মূল্যায়ন কোনে কৰিব! আৰু সেই
 সুবিধাই বা মূল্য বৃদ্ধি পোৱাসকলে পাইছে। নাই! চকুৱাখনাত
 আগৰ পৰাই অন্যান্য লেখক সাহিত্যিক আদিৰ লগতে চিত্ৰ
 শিল্পীবো অভাৱ নাই, কিন্তু সেই সাহিত্যিক সকলে বাহিৰত
 যেনেকৈ আত্মপ্ৰকাশ কৰিব পাৰিছে ঠিক তেনেকৈ শিল্পী
 সকলে পৰা নাই, তাৰ মূল কাৰণ হ'ল ইয়াত সেই শিল্প চৰ্চ্চাৰ
 কোনো পৰম্পৰা গঢ়ি উঠা নাই আৰু শিল্পী সকলে উমৈহতীয়া
 প্ৰচেষ্টাবে তাৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰা নাছিল। কিন্তু দিগন্তই
 যেতিয়া স্কুলৰ দেওনা পাব হৈ কলেজলৈ ওলাই আহিছিল
 তেতিয়া সি তাতকৈ জ্ঞানোজ্ঞেষ্ঠ তথা বয়োজ্ঞেষ্ঠ ছত্ৰন বন্ধু
 লগ পাইছিল আৰু তেওঁলোকৰ সতে গভীৰ আন্তৰিকতা গঢ়ি
 উঠিছিল। তেওঁলোক আছিল চিত্ৰ শিল্পৰ একান্ত সাধক।
 এই তিনিজন শিল্পীয়ে লগ-লগি এটা কাম কৰিবলৈ
 আগবাঢ়িল, তেওঁলোকৰ ঠাইখনত এটা শিল্পী সংঘ খুলি শিল্প

॥ ৪৮ ॥ চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

চৰ্চ্চাৰ এটা পৰম্পৰা গঢ় দিয়াৰ কথা ভাবিলে। যেনে
 লক্ষীমপুৰৰ পৰা এখন চিত্ৰকলাৰ শিক্ষক আৰু এটা
 পুলিচে তাৰ আলোচনা সকলক ল'ব লাগিব।
 তিনি বন্ধুৱেও নাম ভাৰি কৰিলে। কিন্তু শিক্ষকজন
 পৰিবেশ নিৰ্দ্ধাৰণ নোৱাৰি আৰু সেনাকালে প্ৰত্যাহ্বান
 বাধা হ'ল। সেইটোৱেই আছিল সিহঁতৰ ঠাইখনৰ পৰি
 দিগন্তই ঈমান হুঁচুৰিয়া গৈ সিহঁতক মানুহজনৰ পৰা
 ল'বলৈ সুবিধা নাপালে, কিন্তু পালে সেই সকলক পৰি
 বিকলাৰে পূৰ্ণ মৰমীয়াল বন্ধুৰ। সিহঁতক লৈয়ে পি
 চৰ্চ্চাটো কীয়াই বন্ধাৰ কথা ভাবিলে আৰু চলিও আৰে
 প্ৰমাণ স্বৰূপে সিহঁতক বন্ধু শিল্পী সকলৰ সৈতে কে
 প্ৰদৰ্শনী পাৰি বাহিৰৰ উচিত সমালোচনা নাপালে
 হোৱা নাই। সেই পাহলা কাহুৱাৰীৰ প্ৰদৰ্শনীৰ
 পৰম্পৰা কীয়াই বন্ধাৰ হেপাহেৰেই পতা হৈছিল।

ডিচেম্বৰ মাহৰ কোনোবা এটা আবেলি দিগন্তৰ
 মুনাল গগৈ গৈ তাৰ মেচৰ উপস্থিত হৈছিল আৰু
 ধৰণৰ দাঘলীয়া পাতনি নেমেলাকৈয়ে কৈ পেলাইছিল—
 : দিগন্ত, কাম এটা কৰো বুলি ভাবিছোঁ, তোমাৰ
 লাগে।

: কি কাম ?
 : নতুন বছৰৰ উপলক্ষে এখন প্ৰদৰ্শনী পাটো
 কি ভাবা ?

সি খুউব উৎসাহেৰে, সন্মতি দিছিল আৰু
 ছবি আঁকাৰ লাগি গৈছিল। কাৰণ প্ৰদৰ্শনীলৈ
 এসপ্তাহ সময় আছিল, তাতে শিশু বন্ধু সকলকো
 লাগিব প্ৰত্যেকৰে ঘৰলৈ গৈ।

এনেদৰেই প্ৰদৰ্শনী পতা হৈছিল। উদ্বোধন
 কোনো ব্যক্তিক সিহঁতে বিশেষভাৱে নিমন্ত্ৰণ কৰা
 সময় আছিল বৰ কম, মাথো সমজুৱা স্থানত এখন
 আঁৰি দিয়া হৈছিল।

দিগন্তহঁতৰ সন্দেহ হৈছিল যে প্ৰদৰ্শনীখন বা
 হয়। কিন্তু সিহঁতৰ সন্দেহ ভাঙি বৰত লগোৱা
 বোৰত ওলামি পৰিছিল বহুতো বিভিন্ন মাধ্যমৰ

লাভ কৰিছিল প্ৰাতোকৈ বুকুত সাহস বা
 প্ৰেৰণাকে উবুদ্ধ একোটা মন।

গগৈ আৰু গোস্বামীহঁতৰ দৰে তাৰ ছবি
 সুন্দৰ আৰু উন্নত যেন নালাগে কিন্তু তথাপি
 দৰ্শকৰ গভীৰ আলোচনা হৈছিল, দৰ্শক
 দিছিল তাৰ প্ৰত্যেকটো ৰূপজিনতে। সে
 কিমান দৰ্শকৰ লগত চিনাকি হৈছিল তা
 সেইখন প্ৰদৰ্শনীৰ ছবিবোৰত তাৰ বিশেষ
 ভাৱধাৰাৰ যি পৰিস্ফুৰণ ঘটিছিল, তাৰ প্ৰভ
 বাককৈয়ে পৰিছিল। সেয়েহে হয়তো দিগন্ত
 মানুহবোৰৰ মাজত সেই ব্যক্তিত্ব সম্পন্ন মানুহ
 হৈছিল, তাৰ সেই আবেগৰ মূলৰ দৃশ্যমান ৰূপ

মানুহজন আহিছিল প্ৰদৰ্শনীৰ শেষৰ
 অফিচৰ পৰা অহা বাবে দেখি হৈছিল। আহি
 ছবিবোৰ চাই গৈছিল আৰু দিগন্তৰ এখন তৈল
 গৈছিল। ছবিখনৰ বিষয়বস্তু আছিল, বিপদসং
 মাজত দুটি পোনাকণৰ সৈতে এগৰাকী হৰ্ভগীয়া
 সময় ছবিখনলৈ চাই তেওঁ দিগন্তক বিচাৰি তাৰ
 হৈছিল আৰু চিত্ৰকলাৰ উদ্দেশ্য, শিল্পীৰ আদৰ্শ
 দিশৰ বহু কথা পাতিলে। মুঠতে প্ৰদৰ্শনী সামৰ
 দিগন্তৰ লগ নেৰিলে আৰু শেষত দৰ্শকৰ মন্তব্য
 ওপৰত খোৱা কলমটো তুলি লৈছিল আবেগৰ
 কঁপাই তোলা এখন হাত আৰু অনুভূতি প্ৰৱন এটি

তেওঁ অতি আন্তৰিকতাৰে লিখি গৈছিল—“শি
 প্ৰতি মোৰ হিয়াভৰা শুভেচ্ছা তথা ওলগ যাছিছোঁ।
 উপভোগ কৰি মই যথেষ্ট মুগ্ধ হৈছোঁ, সেয়েহে মোৰ
 নিগৰি অহা কৈটিমান কথা শিল্পীসকলক উদ্দেশ্য ক
 পেলালো মই ভবা মতে শিল্প, শিল্পৰ বাবে নহৈ শিল্প
 বাবে হ'ব লাগে। কিন্তু বৰ্তমান আমাৰ সংস্কৃতিৰ মাজত
 পুতনাৰ বেশ লৈ মাৰুৰ মৰম যাচিবলৈ আহি সংস্কৃতিক
 কৰা চেষ্টা সততে পৰিলক্ষিত। বিশ শতাংশ পুঞ্জিপা
 সৰ্বহাৰৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা সংস্কৃতিক নি খটুৱাইছে।
 সমাজৰ আশী শতাংশ ষাটি খোৱা মানুহৰ স্বাৰ্থত

লাভ কৰিছিল প্ৰত্যেককে বুকুত সাহস বান্ধি লৈ ফুৰিছিল সৃষ্টিৰ
প্ৰেৰণাকে উবুদ্ধ একোটা মন।

গগৈ আৰু গোস্বামীহঁতৰ দৰে তাৰ ছবিবোৰ অৱশ্যে সিমান
সুন্দৰ আৰু উন্নত যেন নালাগে কিন্তু তথাপি তাৰ ছবিবোৰকলৈ
দৰ্শকৰ গভীৰ আলোচনা হৈছিল, দৰ্শকবোৰে যথেষ্ট গুৰুত্ব
দিছিল তাৰ প্ৰত্যেকটো ৰূপৰিচনতে। সেয়েহে তাৰ সিদিনা
কিমান দৰ্শকৰ লগত চিনাকী হৈছিল তাৰ সীমা নাছিল।
সেইখন প্ৰদৰ্শনীৰ ছবিবোৰত তাৰ বিশেষকৈ মানৱতাবাদী
ভাবধাৰাৰ যি পৰিস্ফুৰণ ঘটিছিল, তাৰ প্ৰভাৱ দৰ্শকৰ মনত
বাককৈয়ে পৰিছিল। সেয়েহে হয়তো দিগন্তই লগপোৱা সেই
মানুহবোৰৰ মাজত সেই ব্যক্তিক সম্পন্ন মানুহজনো আকৰ্ষিত
হৈছিল, তাৰ সেই আবেগৰ ধলৰ দৃশ্যমান ৰূপত।

মানুহজন আহিছিল প্ৰদৰ্শনীৰ শেষৰ ফালে, হয়তো
অফিৰ পৰা অহা বাবে দেৰি হৈছিল। আহিয়ে একালৰ পৰা
ছবিবোৰ চাই গৈছিল আৰু দিগন্তৰ এখন তৈলচিত্ৰৰ ওচৰত বৈ
গৈছিল। ছবিখনৰ বিষয়বস্তু আছিল, বিপদসংকুল পৰিত্ৰেশৰ
মাজত ছটি পোনাকণৰ সৈতে এগবাকী হুৰ্ভগীয়া মাতৃ। অলপ
সময় ছবিখনলৈ চাই তেওঁ দিগন্তক বিচাৰি তাৰ লগত চিনাকী
হৈছিল আৰু চিত্ৰকলাৰ উদ্দেশ্য, শিল্পীৰ আদৰ্শ আদি বিভিন্ন
দিশৰ বহু কথা পাতিলে। মুঠতে প্ৰদৰ্শনী সামৰালৈকে তেওঁ
দিগন্তৰ লগ নেবিলে আৰু শেষত দৰ্শকৰ মন্তব্যৰ বহীখনৰ
ওপৰত খোৱা কলমটো তুলি লৈছিল আবেগৰ শিহৰণেৰে
কঁপাই তোলা এখন হাত আৰু অনুভূতি প্ৰৱন এটি মনেৰে।

তেওঁ অতি আন্তৰিকতাৰে লিখি গৈছিল—“শিল্পী সকলৰ
প্ৰতি মোৰ হিয়াভৰা শুভেচ্ছা তথা ওলগ যাছিছে। প্ৰদৰ্শনীখন
উপভোগ কৰি মই যথেষ্ট মুগ্ধ হৈছো, সেয়েহে মোৰ অন্তৰৰ পৰা
নিগৰি অহা কৈটিমান কথা শিল্পীসকলক উদ্দেশ্য কৰি লিখি
পেলালো মই ভবা মতে শিল্প, শিল্পৰ বাবে নহৈ শিল্প মানুহৰ
বাবে হ'ব লাগে। কিন্তু বৰ্তমান আমাৰ সংস্কৃতিৰ মাজত দুস্কৃতিয়ে
পুতনাব বেষ লৈ মাকৰ মৰম যাচিবলৈ আহি সংস্কৃতিক বিকলাঙ্গ
কৰা চেষ্টা সততে পৰিলক্ষিত। বিশ শতাব্দীৰ পুৰুষপুত্ৰৰ খাটি
সৰ্বহাৰৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা সংস্কৃতিক নি খটুৱাইছে। সেয়ে
সমাজৰ আশী শতাব্দী খাটি খোৱা মানুহৰ স্বাৰ্থত সংস্কৃতি

নহৈ বিশ শতাব্দী পুৰুষপুত্ৰৰ স্বাৰ্থতহে হোৱা পৰিলক্ষিত হয়।
গতিকে মই আশা কৰো আৰু এই চিত্ৰ প্ৰদৰ্শনীত অংশ গ্ৰহণ
কৰা শিল্পী সকলৰ তুলিকাত সৃষ্টি হওঁক আশী শতাব্দী খাটি
খোৱা মানুহৰ কলিকাৰ সৃচনা হওঁক নিপীড়িত নিৰ্যাতিত
গণস্বাৰ্থত সমাজ ৰূপান্তৰৰ বিপ্লৱ, যিয়ে আশী শতাব্দী মনৰ
কথা কব পাৰে। দিগন্ত বৰুৱাৰ ছবিবোৰৰ সেইভাৱ অৱশ্যে
ফুটি উঠিছে। আশা কৰো বাকী সকলৰ চিত্ৰতো……”

মধুৰ স্মৃতিবোৰ মনলৈ সদায় মধুৰ হৈ আহে। দিগন্তৰো
এই মধুৰ স্মৃতিবোৰ লানি পাতি পাতি এনেদৰে উৰি আহিছিল
যে সি কেতিয়া ডি আই. অফিচ পালেগৈ ক'বই নোৱাৰিলে।
সি নম্ৰভাৱে প্ৰধান কেবাৰীৰ কোঠালৈ সোমাই গ'ল। তেতিয়া
চাকৰিকা সম্পূৰ্ণ ব্যস্ত হৈ আছিল। দিগন্ত গৈ কেইবাবাৰো
তেওঁক মাত লগালে, কিন্তু কোনো প্ৰত্যুত্তৰ নাপালে মাথো
তলমূৰ কৰি লিখি আছে আৰু ওচৰতে ছুচনমান গণমান্য ব্যক্তি
হয়তো তেওঁলোকৰ কামতেই ব্যস্ত থাকিব পাৰে। সি ভাবিলে
অলপ আজৰি হওঁক, ইমান ব্যস্ত সময়ত আমনি কৰাটো ভাল
নহ'ব। বহু সময়ৰ মূৰত এবাৰ তেওঁৰ দিগন্তৰ চকুৱে চকুৱে
পৰিল। দিগন্তই নম্ৰভাৱে ক'লে—

- : দাদা কাম এটাত আছিলো।
- : কি কাম?
- : মোৰ দেউতা এইবাৰ অবসৰ হৈছে। ১০ তাৰিখেই
ফাইলটো চেক্ কৰি বিলখন বনাই সোনকালে কামটো—
- : ঘৰ ক'ত তোমাৰ?
- : কেলেই আপুনি মোক চিনি পোৱা নাই নেকি?
- : তোমাক আকৌ মই কেনেকৈ চিনি পাম?
- : সেই যে চিত্ৰ প্ৰদৰ্শনীত লগ পোৱা দিগন্তলৈ মনত
পেলাওকচোন।
- : এ সেইবোৰ বহুদিনৰ কথা, বাক ৰচিদখন দিয়াচোন মই
ফাইলটো বিচাৰি চাওঁ।
- : আপুনি বোলে ৰচিদ দিয়া নাছিল।
- : আৰে কেলেই নিদিয়, দিছিলো ছাগে! বাক হ'ব নালাগে
দেউতাৰ নামটো কি আছিল?
- : যোগানন্দ বৰুৱা।

এইবাব তেওঁ আলমাবিব কাষলৈ গৈ সেইটো খুলি বিভিন্ন
ফাইল লুটিয়াই বগবাই ফান্ ফান্ কবিলে, কিন্তু ফাইল হ'লে
নোলাল।

: ফাইলটো বিচাৰি নাপালে বুজিছা, বেলেগ এদিন
আহিবা।

এইবুলি তেওঁ বাহিবলৈ ওলাই আহিল আক লগে লগে
তাৰ থকা ভদ্ৰলোক দুজনো ওলাই গ'ল। দিগন্ত একে ঠাইতে
থব লাগিল, সি কথাটো একো বুজি নাপালে কাৰণ মানুহজনে
তাৰ কথাটোত অকনো গুৰুত্ব আৰোপ নকৰিলে।

নোপোৱাৰ কাৰণ সি বহু অক্ষিচ'ন চলা চুনীতিৰ কথা শুনি
কাকতে পত্ৰে পঢ়িছে, কি যাক সি নাহি পৰায়ন মানুহতাবা
আদৰ্শৰে উদ্ধৃদ্ধ লোক বুলি ভাবিছিল, কেনে এজন লোকৰ পৰে
এই কাৰ্য্য সম্ভৱ হ'ব পাৰে বুলি সি সপোনৰো ভবা নাছিল।
যি মানুহে আশী শতাংশ খাটি খোৱা মানুহৰ হকে আক নি
শতাংশ পুঁজিপতিৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰৱৰ সূচনা কৰিবলৈ বিচাৰ
শিল্প সদায় মানুহৰ বাবে হ'ব লাগে বুলি চিঞৰিব খোৱা
যিজনে চতুৰ্ত্তিক নাছিল।

ক বি তা

এইবাৰ তেওঁ আলমাৰিৰ কাষলৈ গৈ সেইটো খুলি বিভিন্ন ফাইল লুটিয়াই বগবাই ফান্ ফান্ কৰিলে, কিন্তু ফাইল হ'লে নোলাল।

: ফাইলটো বিচাৰি নাপালে। বুজিছা, বেলেগ এদিন আহিবা।

এইবুলি তেওঁ বাহিৰলৈ ওলাই আহিল আৰু লগে লগে তাত থকা ভদ্ৰলোক ছজনো ওলাই গ'ল। দিগন্ত একে ঠাইতে থৰ লাগিল, সি কথাটো একো বুজি নাপালে কাৰণ মানুহজনে তাৰ কথাটোত অকনো গুৰুত্ব আৰোপ নকৰিলে। তাৰ চিনাকী থাকক বা নাথাকক তেওঁতো কামটো গুৰুত্ব সহকাৰে কৰি দিব পাৰে। হঠাৎ তাৰ দেউতাকলৈ খং উঠি গ'ল, তেওঁনো বচিদ নোপোৱাকৈ কিয় ফাইল জমা দিছিল।

সি লাহে লাহে কৰিব পৰা ওলাই আহিল। সি একো কাম নহ'ব বুলি ভাবি উভতি যোৱাটোকে ঠিবাং কৰি এখোজ ছখোজকৈ আগবাঢ়িল। এনেতে দেখিলে অফিচ ঘৰটোৰ একাষে হাজৰিকাই সেই মানুহ ছজনৰ লগত কথা পাতি আছে। সি মনে মনে অলপ সময় বৈ দিলে, এনেতে দেখিলে এজন মানুহে পকেটৰ পৰা কিবা এটা উলিয়াই আনিছে, দিগন্তই ভালকৈ চাই দেখিলে সেইটো দেখোন মানিবেগু। সি একবকম চকুখাই উঠিল। তথাপি সি নীৰবে ব'ল। এইবাৰ মানুহজনে সম্পূৰ্ণ পাঁচখন চিক্‌চিকীয়া এশ টকাৰ নোট উলিয়াই হাজৰিকাক দিলে তেওঁ অলপ আপত্তিৰ স্তবত ক'লে—

: এ; আপোনাৰ কামটো অলপ গধুবেই আছিল...

: বাক প্ৰথমে আপুনি কৰি দিয়কচোন।

: হ'ব হ'ব আপুনি চিন্তা নকৰিব।

সি আৰু বৈ থাকিব নোৱাৰিলে। গাৰ সৰ্বশক্তিয়ে তাৰ চিঞৰি দিবৰ মন গ'ল, কিন্তু সি তেনে নকৰিলে। সি মনতে কথাবোৰ গুজৰি গুজৰি চাইকেলখনৰ ফালে খোজ ল'লে। সি বুজি উঠিল ফাইল জমা দিওতে বচিদ নিদিয়া আৰু তাক চিনি

নোপোৱাৰ কাৰণ সি বক্ত অফিচত চলা ছনীতিৰ কথা কাকোত পাব পাৰিচ, কি যাক সি নায় পৰায়ন মানব আদৰ্শৰ উজ্জ্বল লোক বুলি ভাবিছিল, তেনে এজন লোক এই কাৰ্য্য সহায় হ'ব পাৰে বুলি সি সপোনতো ভবা না। যি মানুহে আশী শতাংশ খাটি খোৱা মানুহৰ হকে আৰু শতাংশ পুৰ্জিপাৰৰ বিকাজ বিপ্লৱৰ সূচনা কৰিবলৈ শিল্প সদায় মানুহৰ বাবে হ'ব লাগে বুলি চিঞৰি যিজনে ছফ্টলিক নাশি সংস্কৃতি প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ অনেক দিন পাৰে তেনেকুৱা এজন মানুহক আজি সি কি ধৰণে কৰা দেখা পালে সি ভাবিলে, কেন্দ্ৰে আমাৰ তেনেকৈ চলিব লাগিচ নে কি? বাহিৰৰ সভা সমাজত ব্যক্তিৰ জাহিৰ কৰিব কাৰণে নানা আদৰ্শমূলক বক্তব্য ভাষণ কিন্তু ক'লা বজাৰত তেওঁলোকৰ স্বৰূপে? মুখস্ত কৰি বৰ বৰ দীঘল দীঘল বক্তব্য সকলোৱে কি কাৰ্য্যক্ষেত্ৰতহে তাৰ সঠিক পৰিচয় ওলাই পৰে। উকাইতবোৰ, সিহঁত স্বাভাৱিকতে তেনে প্ৰকৃতি, কি হৈ খুটি বেজ হৈ জাৰিব বিচৰা এই চামৰ বিশেষণ? দিন সমাজত সিহঁতে পৰিধান কৰে মানুহক মন্ত মুগ্ধ কৰিব মুখাবোৰ আৰু বাতি আন্ধাৰত ওলাই পৰে সিহঁতৰ সদৃশ সেই কদাকাৰ ৰূপ দিগন্তৰ চিঞৰি চিঞৰি মন গ'ল এই চাম লোকৰ লুপ্ত চৰিত্ৰৰ আৰত থকা মূল খুলি দিবৰ মন গ'ল সিহঁতৰ দিনত আৰি লোৱা সেই বাবে মুখাবোৰ। কিন্তু সি জানো পাৰিব? সমাজত কেইজনে কান পাতি শুনিব? তাৰ লগত যোগ দিবৰ আগবাঢ়ি আহিবই বা কোন?

কথাবোৰ তলমূৰকৈ ভাবি ভাবি সি ইতিমধ্যে চাৰু খনৰ ওচৰ পাইছিলগৈ আৰু এটা গধুৰ মন লৈ চাইকেল লাক্ মাৰি উঠি তাৰ পৰা প্ৰত্যাবৰ্তন কৰিলে। তাৰ অনেক প্ৰতিবাদী চিন্তাই শাবী পাতি আহিল। পৰায়ন সকলৰ মুখা খুলিবই লাগিব।



* ক বি তা

॥ এটি বিষয় বোমাত্তিক সন্ধিয়া ॥

শিবপ্রসাদ গগৈ

কেনেকৈ জানো মনলৈ আহিছিল শিবোনামটো। থিৰিকীৰ
প্ৰেমত মুখ ঠেকেচা খাই উবুৰি হৈ আছিল এটুকুৰা
জোনাক। কাষতে কাতি হৈ শুই আছিল প্লাষ্টিকৰ
ফুলত ভেজা দি মহাকাব্যৰ এটি শ্লোক। তেতিয়া ঠিক
সন্ধিয়াৰ সাজ ভাগো ভাগো। স্পষ্ট মনত আছে বাতিৰ
বৰ্ষা নমাব খোজা জাবনিৰ ডাউকজনীৰ চিঞৰটো
দপদপাই ফুৰিছে। সৰ্বত্ৰ। শৰীৰৰ পৰা কলিজালৈ।
কলিজাৰ পৰা উজাই মেজাজলৈ। এদিন নিষিদ্ধ আছিল
প্ৰণয়। আজি অস্ত্ৰ। এদিন নিষিদ্ধ আছিল শৰীৰ। আজি
শব্দ। অতীতৰ বৃত্তটো ভাঙিব পৰাতেই যেন সমস্ত
অহংকাৰ। বৰ্ষাস্নাত এটা নিপোটল সময়ৰ দেহ ভৰি
যেতিয়া ভোক—ছহাতত তেতিয়া জালনোটৰ দৰে
ছুমুঠি আঢ়ৈ কুৰি বৰ্ষায়ান দৰিদ্ৰ। তাৰ চাৰিত্ৰিক
বৈশিষ্ট্য—গণতন্ত্ৰৰ এটা ফুপদী বেরাজ।



এটি উপকথা

শ্রীকনীন্দ্র কুমার
স্বাক্ষর



সকলোৱে ভাবিছিল বেলি নদীৰ প্ৰেমিক আছিল
বাতি হ'লে সি তাইৰ বুকুৰ শিতানত নিবলে' টোপনি ঘাট
আচলতে তেনে নাছিল
যদিও সি তাইক প্ৰেম নিবেদন কৰিছিল
জোনটোহে তাইৰ প্ৰেমিক আছিল
বাতি গোপনে ছয়ো কথা পাতিছিল
জোনৰ প্ৰতিচ্ছবি হৃদয়ত আঁকি তাই
গভীৰ প্ৰশ্নয় অনুভৱ কৰিছিল
অনাৱগ্ণাৰ বাতি বেলিয়ে তাৰ প্ৰতিদ্বন্দিক হত্যা কৰিছিল
নদীখনে হিয়া ধুনি কান্দিছিল ওবে বাতি
তাইৰ বাউল চুলিত হাত বুলাই মলয়াই শাস্তনা দিছিল
বাতিপুৱা কথাটো শুনি গছবোৰে চকুলো টুকিছিল
এটা বুদ্ধ পাতে জপিয়াই আত্মহত্যা কৰিছিল
মুখে মুখে মুখ বাগৰি কথাটো চৌদিশে বিয়পি পৰিছিল
আকাশে শুনিছিল, হৃদয়খন বেদনাত গধুৰ হৈ পৰিছিল
(আকাশে জানিছিল—বেলি খঙাল যুৱক
তথাপি সি যোৱাৰ বাটত কাষতে পাই তাই প্ৰতি অনুভৱ
হৈ পৰিছিল)
ভবিষ্যতলৰ ছাঁ হেৰুৱা পৰত
ঘটনাটো বাট্ট হোৱাৰ কথা গম পাইছিল বেলিয়ে
নদীখনৰ প্ৰতি প্ৰৱল যুগাত সি আকৌ জ্বলি উঠিছিল
ভয়ত থব্ হৈ গৈছিল নদীখন, উশাহটো জিৰিকৈ কপিছিল

আক এটা কথা গোপনে বাখিছিল নদীয়ে
এন্ধাৰ আক নিঃসঙ্গতাৰ সুযোগত বেলিয়ে তাইক বলাৎকাৰ কৰিছিল
কথাবোৰ অধিক প্ৰকাশ হোৱাৰ ভয়ত বেলিটো নামি আহিছিল
আক ছহাতেৰে নদীৰ ডিঙি চেপি ধৰিছিল
তাইৰ মুখেৰে ওলোৱা তেজৰ চিটিকনি পৰি
তাই মুখমণ্ডল বঙা হৈ পৰিছিল
যেতিয়া নদীখন এডিঙি তেজত কক্বকাইছিল
বেলিটো হাবি ডৰাব সিপাবলৈ পলাই গৈছিল
শেতা পৰি আহিছিল নদীৰ মুখ এটা সময়ত মৃত্যু হৈছিল
চবাইবোৰে কান্দিছিল গছবোৰে বাক্কদ্ধ হৈ মাথো চাই বৈছিল
মৰ্মাহত হৈ আকাশখন নামি আহিছিল আক নদীক সাৱতি কান্দিছিল
হত্যাৰ প্ৰতিবাদত স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে এসক্যা নিস্প্ৰদীপ পালন
কৰা হৈছিল ।

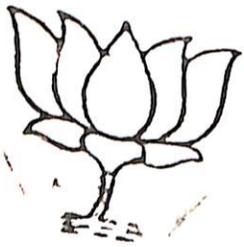
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত কবিতা লিখা প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম
পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত ।



প্ৰত্যাহৰ্তন

ছোৎস্না গঠেগ
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ
অসমীয়া বিভাগ

আজি মোৰ দেশৰ প্ৰতিটো শিশুৱে প্ৰত্যাহৰ্ত কৰে
মোৰ দেশৰ মাটিৰ গন্ধ! সিহঁতে এতিয়া
পখিলা খেদাৰ কথা নাভাবে।
মোৰ দেশৰ সূৰ্য্যম যৌৱনে কেৱল প্ৰেমৰ
শব্দ আঁতৰাই সোণালী স্বপ্ন দেখা নাই।
লাঞ্ছিত নিপিড়িত জনৰ দুখত
মোৰ দেশৰ যৌৱনৰ হৃদয়বোৰ
ব্ৰজতকৈও কঠিন হৈছে।
সিহঁতে শিকিছে, মোৰ দেশৰ প্ৰতিজন মাহুহেই
শিকিছে; বন্দুকৰ ছাত জিৰাবলৈ।
শিকিছে যুঁজাক বিমানৰ ছাত পখিলা
খেদিবলৈ! আৰু
মোৰ কবিতাৰ তেজাল উমেৰে জন্ম হওঁক
একোজন যুঁজাক সৈনিক।



এটি কবিতা

শ্ৰীস্বমিত্ৰ শইকীয়া
দ্বাদশ শ্ৰেণী

যুদ্ধ,

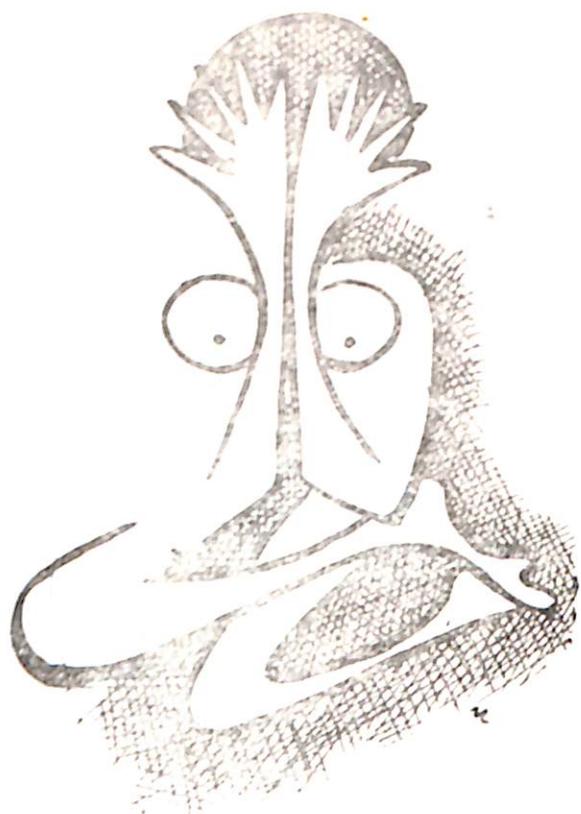
যুদ্ধ মানেই ধ্বংস
ধ্বংস মানেই মৃত্যু।

কিন্তু,

আমি নিবিচাৰো ধ্বংস
আমি বিচাৰো মৃত্তি
আমি নিবিচাৰো মৃত্যু
আমি বিচাৰো সৃষ্টি ॥

বিষয় গান

শ্রীজয়ন্ত গগৈ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বাৰ্ষিক



কবিতা

ভোলানাথ শৰ্মা
প্ৰবক্তা অৰ্থনীতি বিভাগ

মই এক কিন্তুত কিমাকাৰ অশৰীৰি আত্মা
বাট চাই আছো
তেওঁ আহিব বুলি
কিন্তু ক'তা ?
তেওঁ নাই
হয়তো তেওঁ আছে
মানুহজনী হৈ
কোনোবা হাবিত বা পথাৰত !
অপেক্ষা কৰি আছে
তাইব মানুহটোলৈ
তাইক আদৰি ল'ব
প্ৰেয়সী বুলি ।

(১)

তেজত ডুব দি
মোৰ ছহাত,
নিঃসঙ্গতাৰ প্ৰতিটো ক্ষণেই
বুকুত উম দি
শুই থকা সপোন
বুকুত বিষাদ ।

(২)

বুকুত
ফুল হৈ মৰহে বকুল,
জুই হৈ জলে
সপোন ।





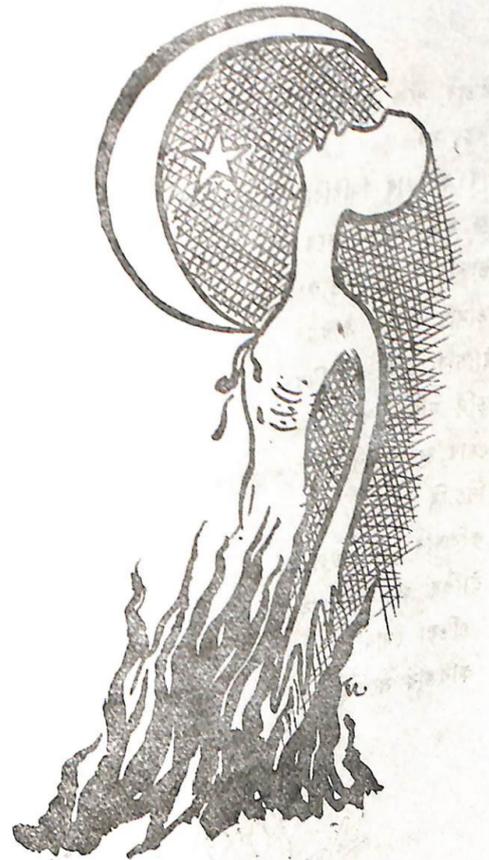
বৌদ্ধদ্বাত হৈ উঠ

জিতু পা
স্নাতক ১ম বর্ষ
অর্থনীতি বিভাগ

আত্মগ্লানি আক ভগ্ন পশায়েবে আগবাড়িছো আমি
 ত্রিঃসা, বিঃস্বয়ঃ কলুষ কালিমাৰে জর্জৰিত
 বন্ধা পুণ্ডিনী
 প্রতিশোধক কামনা কামাক আজিৰ মানুহ
 প্রতিহাসাক বন্দী বৌদ্ধোত্তম প্রেম
 তেজে টলমল ছুতাতে বন্দী
 বাকদৰ অহংকাৰ
 এতিয়া জনগণ হৃদয়ে হৃদয়ে,
 গংগা, কাবেবী, গোদাবৰী লুইতৰ পাৰে পাৰে
 বৈ যাওক মানুহৰ অমল প্রেমৰ গান
 বৌদ্ধদ্বাত হৈ উঠক সূৰ্যৰ আলোকেৰে
 অশাস্ত হৃদয়
 উজলি উঠক শান্তি নৱ জীৱনৰ চোতালে চোতালে
 পোহৰ আহক নতুন দিনৰ প্ৰভাতে প্ৰভাতে ॥



॥ ৫৬ ॥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী



"Jus
I may
Hoppin

নিশা হ'লে
নিঃসঙ্গতাৰ
(প্ৰম-স)

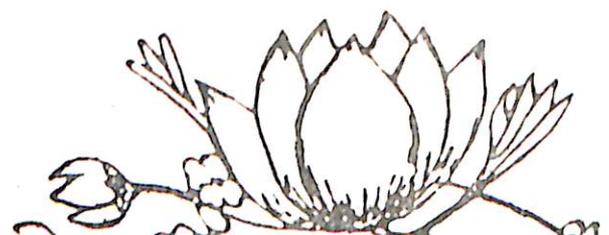
ছুখৰ স'তে
তথাপি কি
সুখৰ স
নিশা হ'লে
মোৰ পৰা
মোৰ যৌৱন



উপলোক

শ্রীমতী জ্যাতি কোঁচ
 প্রাঙ্গণ ২য় বাধিক
 বাঙালী বিজ্ঞান বিভাগ

কবিতাৰ সতে মোৰ
 এতিয়া ঘৰ,
 মোৰ কবিতাৰ নিৰিবিলি
 মুক্ত মনে বিচৰণ কৰে
 সম্ভাৱ্যৰ ত্ৰিবঙ্গ পতাকা।
 তোমাৰ হাতৰ কঁপুটিৰ
 আঁচোৰ তাত নাহানিবা
 তুমি যদি বিশ্বাস কৰা
 মোৰ হৃদয়ৰ গোপন কোঠাত
 বিচাৰি চাবা
 কবিতাৰ ঢৌ খেলোৱা
 হাঁহিব গুণ গুণ শব্দ।
 এতিয়া মোৰ
 কবিতাৰ সতেই ঘৰ ॥



নতুন সূৰ্য্য

কেশ ফুকন
স্নাতক ১ম বাৰ্ষিক (ক'লা)

দুগালত অশ্রু মুকুতাৰ তিব্বিৰণি,
নাই আজি আইৰ ঠাটৰ
অমৃতবৰ্ষী স্বৰ্ণ প্ৰসবিনা হাঁহি।
কেঁচা সোণৰ মুকুতা পিন্ধি
বিস্তৰ্ণ সেউজী শ্যামলীমাই শিৰত
অমিয়া সুৰব বন্ধাৰ তোলা
আইৰ তুলনা নাছিল।
আজিও আছে হাঁহিবিহীন সেই সেউজ
আছে এতিয়াও সেই সুৰধ্বনি
কিন্তু প্ৰাণ নাই।
বেদনা বিধুৰ আইৰ
আজি আছে বেদনা কাতৰ এক
প্ৰাণস্পৰ্শী বিননিৰ কৰুণ লহৰ
যেন মুম্বাই যাব খোজা বস্তি শিখাৰ শেষ কপণি।
আইৰ সেউজীয়া হাঁহিত আজি
ভেজব চকুলো!
বাটে পথে কেঁচা তেজৰ গন্ধ
ৰাজ পথৰ দাঁতিত নাইবা লুইতৰ বুকুত
গলিত মৃত দেহ।
আইৰ বুকুত মাথোন মৃত্যু শীতল সংশয়,

আৰু কল্পিত কণ্ঠত
জীয়াই থকাৰ আকুল আবেদন।
কাটি নিছে মাতৃৰ বুকুৰ ধন,
আৰু নিছে কপালৰ সেন্দূৰ;
দস্যুদলৰ হাঁহিত চিমকনি
নিজৰ মূৰৰ চুলি ছিঙি দিয়া অভিশাপৰ চিঞৰ
নিৰ্বিকাৰ কিন্তু পাষণ্ডহঁত।
লম্পট দেশদ্রোহী
সিহঁতে নিজৰ বুকুৰ স্পন্দনত
শুনিছেনে আইৰ হুংকাৰ?
প্ৰতিশোধৰ দাবানলত জ্বলিছে আই
শৰীৰৰ সৰ্বাঙ্গত এক মূহু কঁপণি
ক্ৰোধ আৰু ঘৃণাত
বজ্ৰকণ্ঠে চিঞৰী উঠিছে হুচিয়াৰ।
অত্যাচাৰী পশুহতঁক সোঁৱৰাই দিছে
অত্যাচাৰীৰ মৃত্যু অনিবাৰ্য্য,
“মোৰ বুকুতেই জন্ম হৈছে নতুন সন্তান
সিহঁতে হাতত তুলি ল'ব অস্ত্ৰ,
নোৱাৰিব সিহঁতক বোধিব
সিহঁতৰ শক্তি অসীম
আদৰি আনিব নতুন দিনৰ
এটি নতুন সূৰ্য্যক।” ★



নিঃসঙ্গতাৰ ভয়াবহতা

শ্ৰীমতী
স্বামী
অৰ্ধশতাব্দী

সময়ৰ মোৰ বাবে পুৰি দীঘল হৈ পৰিছিল
অবাধা মনটোৱে নিঃসঙ্গতাৰ আশ্রয় বিচাৰিছিল।
উদ্ভাসিত বতাহক কঁকশ হৈ উঠিছিল,
ছস্পিক হৈ উঠিছিল শব্দ সোপান
দুসৰতাৰ মাজেৰে সোমাব হৰণ কৰিছিল।
অনুয়া মননক উপলি উমা আবেগবোৰ
ফেনিল হৈ পৰিছিল ...
হিল্লোলত আনৰ চৰ্ম চৰ্ম চৌবোৰ
নামি আহিছিল মোকৈহে বহুপ কৰি
সত্ত্বৰ সিঁহৰ ভাগৰ লাগিছিল
মই নিঃসঙ্গ হৈ পৰিছিলো সাত্ৰলীলভাৱেই
অৱশ্যেই নিঃসঙ্গ হৈ মোক পুলক জগাইছিল,
কিন্তু কনা নাছিলো নিঃসঙ্গতাৰ সুযোগত
মোৰ বুকুৰ উমত কল্কনাই থকা হাঁহিটো
মোৰ যাত্ৰাপথৰ প্ৰথম কেঁকুৰীতে হেৰাই যাব ॥
অৱশেষত সেয়ে হৈছিল
মই আগবাঢ়িছিলো প্ৰতিক্ৰমাৰ ফলশ্ৰুতি বিচাৰি
মনত দম্ হোৱা বিয়াক্ত বতাহজাকক মই
বিবেকৰ দ্বাৰা ছমুকিয়াইছিলো
কিজানিবা বিফোৰিত হয়, তাৰ ভয়ত।
কাহানিটো হেৰাই গৈছিল মোৰ আনন্দৰ
তাৰ ঠাইত নামি আহিছিল ছুখৰ নিজৰ।

তেতিয়াই নিঃসঙ্গতা
নিঃসঙ্গতাই মোক উ
বন্ধু সৰে ভাবিছিল
কিন্তু আচলতে তেনে
মই ভাবুক হৈ পৰি
মনক শাস্তনা দিবৰ নি
যিটো মোৰ ভুল ধাৰ
নিবৰতাৰ সুযোগত
মই বিবেকৰ দ্বাৰা
নিঃসঙ্গতাৰ সুযোগত
মুহূৰ্ত্ত নিৰ্দেশ জাৰি
সঙ্গীবিহীন মনে তাক
সেয়েহে এদিন,
মোৰ নিঃসঙ্গ মনে
সকলোৰে অজানি
আৰু,
অহলুপ্তি ঘটাইছিল
নিঃসঙ্গ মনৰ ...



তেতিয়াই নিঃসঙ্গতা মোৰ নিবিড় সঙ্গী হৈ পৰিছিল
 নিঃসঙ্গতাই মোক উপশমৰ বাট দেখুৱাইছিল।
 বন্ধু সৰে ভাবিছিল মই নিজক হেৰুৱালো বুলি
 কিন্তু আচলতে তেনে নাছিল
 মই ভাবুক হৈ পৰিছিলো,
 মনক শাস্তনা দিবৰ নিমিত্তেহে মই নিৰবতাৰ আশ্ৰয় লৈছিলো ;
 যিটো মোৰ ভুল ধাৰণা আছিল।
 নিৰবতাৰ সুযোগত বিবেকে মোক লুপ্তন কৰিছিল
 মই বিবেকৰ দ্বাৰা দংশিত হৈছিলো সাৱলীলভাৱেই
 নিঃসঙ্গতাৰ সুযোগত বিবেকে এদিন মোক
 মৃত্যুৰ নিৰ্দেশ জাৰি কৰিছিল, আৰু
 সঙ্গীবিহীন মনে তাক অকাতৰে মানি লৈছিল।
 সেয়েহে এদিন,
 মোৰ নিঃসঙ্গ মনে বিবেকৰ নিৰ্দেশত
 সকলোৰে অজানিতে আত্মহত্যা কৰিছিল।
 আৰু,
 অৱলুপ্তি ঘটাইছিল এটি ভয়াবহ
 নিঃসঙ্গ মনৰ !



নত আকাৰ নাম

চিন্তন বৰবৰুৱা



নিগনি নিগনি নৰকী নিগনি
 নিলি নিলগলৈ চাউল ;
 নমো নাৰায়ণী নমো নৰ-নাৰী
 নামত নধৰিবা 'ফাউল'।
 নলনিত নোসোমায় নাৱে নাৰ্জীতৰা
 নলনিত নোসোমায় নাও ;
 নিটৈ ছুমলীয়া নাৰ্জিবাৰ নাচনী
 নিমেষ নেপেলাই চাওঁ।
 'নাথ্যবটেন' নাথাবা নৰকত নাথাবা
 নাকত নলগাবা ছাই ;
 নামাতি ছুবুলি নাথাবা নাচনী
 নগৰৰ নেতাকে পাই।
 ছুতিকৈ নগা-ঘা নহ'ল নয়নতৰা
 নমৰি নামাজি ব'লো ;
 নগাওঁ নামতি নলবাৰী নেওচি
 নিয়োগ নোপোৱা হ'লো।
 'নোট' নাইকীয়া নিৰ্ত্তৌ নিঠকৰা
 নাথাই নেলেপীয়া হ'লো ;
 নেতাও নহ'লো নাপিতো নহ'লো
 নিবন্ধুৱা নামকে পালো।
 নকল নবিছো নহ'লো নাছকী
 নৰ্বোৱে 'নন্‌চেল' বোলে ;
 'নোট' নেঘাটিলে নেতাক নভজিলে
 'ন' 'নেহী' নহৰ বোলে।

নকল নকৰিলো নাম্‌জলা নহ'লো
 নহ'লো নেতাৰে নাতি ;
 নিশাৰ নেওঠনি নীৰৱে নিজৰে
 ছুপুৱায় নাৰকী-বাতি।
 ন-বোৱে নামাতে নিমখো নাথাচে
 নামাতে নিজৰে ভাই ;
 নিপোটল নহ'লে ছুনীয়াই ছুপুছে'
 নিজৰে নিদাকণ আই।
 নগা-বাটে নামিলে নগাকৈ নাগিনী
 নাকত নেদেখিলো ঘাম ;
 নাহিলে নাহিবা নেওচা নিদিবা
 নাপাই নিবামুহি খাম।
 ন-পামৰ নামনিত নেঘেৰী নেকেৰা
 নিৰালা নিলাজী বন ;
 নাচনীক নেদেখা নহ'ল নদিনেই
 নিৰাব নোৱাৰো মন।
 নই নিক
 নামতি নহয় নাৰ্জিবা
 নামদাং নহয় নিজৰা
 নগৰত 'নৌকৰী' নচিবত নাইকীয়া
 নগদ নহেজাব নাই। ★

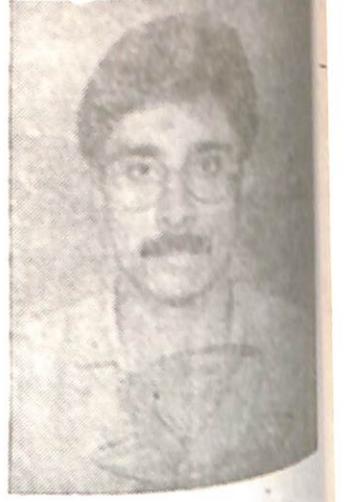


অঘৰী

ঈশ্বৰ প্ৰসন্ন বুঢ়াগোহাঞিঃ
প্ৰসঙ্গা, ইংৰাজী বিভাগ

সৰল গছ বোৰৰ তলতে কটালো
এটা জটিল বাতি।
ডাৱৰ বোৰে জোনটোক
ক'বালৈ ফুচুলাই লৈ গৈছিল।
বননিৰ ওপৰেদি ভাঁহি গৈছিল
এটা কৰুণ বিননি
তোমাৰ চকুৰ ওপৰত
ছটোপাল নিয়'ৰ
আৰু গুঁঠ এটা পখিলা আছিল
চেৰ্টা বতাহ জাকৰ মাজত
তোমাৰ বুকুৰ উম ;
প্ৰেমৰ কিযে অৱয়বহীন অমুভূতি,
আৱৰনহীন অহংকাৰ !
মোৰ সকলো মনত আছে,
আছেনে বাক তোমাৰ ?
সৰল গছবোৰৰ তলত
এটা জটিল বাতি।





উগ-সভা গতিৰ প্ৰতিবেদন

১৯৯৩-৯৪ বৰ্ষৰ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি পদত আমাক নিৰ্বাচিত কৰি যি দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিলে তাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ওচৰত আমি কৃতজ্ঞ।

আমাৰ ওপৰত ন্যস্ত দায়িত্বভাৱ গ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ হকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অনুকূলে কৰিবলগাখিনি বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত কিমান সফল হব পাৰিলো আৰু কিমান বিফল হলো তাৰ হিচাপ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেই কৰিব। সকলো ক্ষেত্ৰতে সফল হব নোৱাৰিলো যদিও এই কথা দৃঢ়তাৰে কব পাৰো যে, আমাৰ কালৰ পৰা চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাছিলো।

আমাৰ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়খন নানা ধৰণৰ সমস্যাবে জৰ্জৰিত যদিও শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় মুখ্যতম সা-সুবিধাখিনি নিশ্চয় আছে। উল্লেখনীয় যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাদাণৰো এটা নিজস্ব মানদণ্ড আছে। মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীসমূহ নিয়মীয়াকৈ নহয় বুলি আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে কেৱল শিক্ষাগুৰু সকলকেই দায়ী কৰিলে নহব। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰো শিক্ষা-গ্ৰহণৰ প্ৰতি অনীহাৰ কথা নুই কৰিলে নহব। শিক্ষা গ্ৰহণকে মুখ্য কৰ্তব্য বুলি ধৰিলে আমি একান্ত আগ্ৰহেৰে আগবাঢ়িলে শিক্ষাগুৰু সকলে নিশ্চয়কৈ আমাক প্ৰতিটো পদক্ষেপতে সহায় কৰিব।

আমাৰ কাৰ্যকালত শিক্ষাগুৰুসকলৰ ওচৰত, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওচৰত যদি কিবা ভুল কৰিছিলো তাৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছো। আমাৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সকলোৰে ওচৰত আমি কৃতজ্ঞ।

শেষত ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি আমাৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

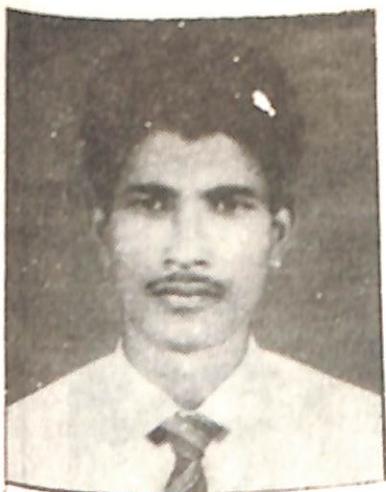
জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰীদিগন্ত কুমাৰ গগৈ

উপ-সভাপতি

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

— প্রতিভা সন্ধান —



জয়ন্তী মাধব বৰুৱা
বছৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য
প্ৰতিযোগী



মিনাক্ষী গগৈ
শ্ৰেষ্ঠা তৰ্কিক



নকুলমণি পাংগং
বছৰ শ্ৰেষ্ঠা কণ্ঠশিল্পী



মানসজ্যোতি নেওগ
বছৰ শ্ৰেষ্ঠ লৌহমানৱ



হেম বৰুৱা
বছৰ শ্ৰেষ্ঠ পাঞ্জা প্ৰতিযোগী আৰু
শক্তিমান পুৰুষ



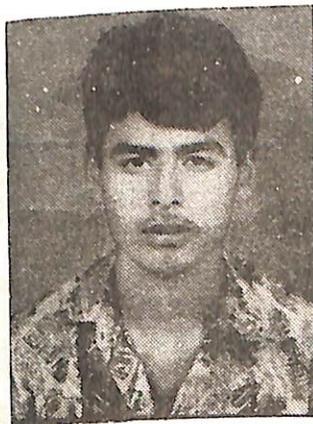
দীপক দুৱৰা
মিঃ চকুৰাখানা কলেজ



শ্ৰমতী টুটুমণি গগৈ
বছৰ শ্ৰেষ্ঠা পাঞ্জা ও
ভাৰ উত্তোলন আৰু
শক্তি উত্তোলন প্ৰতিযোগী



মাজনী দুৱৰা
বছৰ শ্ৰেষ্ঠা
দৌৰ ৰাণী



মহেন্দ্ৰ দুৱৰা
বছৰ শ্ৰেষ্ঠ
খেলুৱৈ



বিপিন ৰাজখোৱা
বছৰ শ্ৰেষ্ঠ দৌৰবীৰ



শ্রীযুত ডিনেশ্বর গগৈ
উপদেষ্টা



শ্রীযুত ইশ্বরপ্রসন্ন বুঢ়াগোহাঁই
উপদেষ্টা



শ্রীযুত দিলীপ হাটীবন্দ
শিক্ষক সদস্য



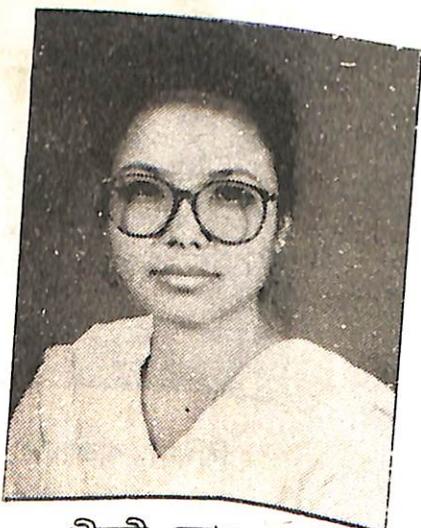
শ্রীতোলন বুঢ়াগোহাঁই
সদস্য



শ্রীডেভিদ গগৈ
সম্পাদক



শ্রীৰাজা দত্ত
সদস্য



শ্রীমতী জ্যোৎস্না গগৈ
সদস্য



শ্রীমদুল কোঁৱৰ
সদস্য



শ্রীমতী ইলা বৰা
সদস্য

॥ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥



আবস্থাপিতৈ মোক ১৯২৩-২৪ বৰ্ষৰ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি অনুষ্ঠানটিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু জনসাধাৰণক সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিয়াৰ হেতুকে ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰি বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিছো।

সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পাছত ১৪/১২/২৩ তাৰিখে আমি ছাত্ৰ একতা সভাই কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰোঁ। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মহাবিদ্যালয়ৰ জলন্ত সমস্যা কিছুমান সমাধান কৰিবলৈ দৃঢ়সংকল্প মনত লৈ তলত উল্লেখিত সমস্যাসমূহৰ সমাধান কৰা হয়।

দাবী চন্দ :— ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যকৰী সভাৰ সিদ্ধান্ত ক্ৰমে বৃদ্ধি, নদীৰ গঢ়া খহনীয়া, মাটিৰ চাৰিসীমা, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৱেশ দ্বাৰ, পুথিভঁৰাল, ৩ প্ৰহ্লাদ গোহাঁই অতিথিশালা আদি বিভিন্ন অভাৱ অভিযোগ সমূহ পূৰণ কৰিবৰ হেতু, ছাত্ৰ একতা সভাই গ্ৰহণ কৰা প্ৰস্তাৱ সমূহ অসম চৰকাৰৰ বিভাগীয় মন্ত্ৰী তথা কতৃপক্ষলৈ প্ৰেৰণ কৰা হ'ল আৰু তাৰ ফলস্বৰূপে তলত দিয়া বিষয় সমূহৰ কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লোৱা হ'ল।

কাৰ্য্যক্ৰমনিৰূপণ :— কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত তলত দিয়া কামসমূহ আমাৰ কাৰ্য্যকালত সমাধান কৰা হয়।

- ১। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই ছাত্ৰ একতা সভাৰ সিদ্ধান্ত মৰ্মে ১৮/১/২৪ তাৰিখে গুৱাহাটীলৈ গৈ চৰকাৰে বন্ধ কৰি ৰখা ১৯২২-২৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৃত্তিৰ টকা উলিয়াই অনা হয়।
- ২। ১৯২৪ তাৰিখে ১৯২১-২২ চনৰ প্ৰচাৰ কৰিব নোৱাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰখনি উলিয়াই আনি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত বিতৰণ কৰা হয়।
- ৩। ১২/৪/২৪ তাৰিখে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সিদ্ধান্ত মৰ্মে ঢকুৱাখনা বাজুৰ চক্ৰ বিখয়াৰ লগত সহযোগ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ নামত আবন্তন থকা ৪৫ বিঘা মাটিৰ নমুনা স্থিৰ কৰা হয়।

৪। ১৯৭৯ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ আধিকাৰী হৈ পতা প্ৰৱেশ ছাবৰ কাম হাৰু লোৱা হয় আৰু তাৰ কাম ইতিমধ্যে শেষ কৰা হয়।

৫। আমাৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়লৈ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুদান আৰু আন আন পুৰিভাৱীলৰ কাৰণে ২,৫০,০০০.০০ (দুই লাখ পঞ্চাচ হাজাৰ) টকা শ্ৰেণী কোঠা বুদ্ধিৰ বাবে ১,৫০,০০০.০০ (এক লাখ পঞ্চাচ হাজাৰ টকা আৰু মহকুমাৰ মহকুমাধিপতিৰ সহযোগত খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াৰ কাৰ্যালয়ৰ পৰা হেৰাট যাব খোজা ৭০,০০০.০০ (সত্তৰ হাজাৰ টকা ফিৰাট অনা হয়।

৬। স্থানীয় বিধায়ক শ্ৰীযুত ভবত চন্দ্ৰ নবত দেৱৰ সহযোগত ১৯৭৯-৮০ চনৰ জুলাইৰ বোজগাৰ শিতানৰ পৰা ছাত্ৰ বাসৰ পকী শৌচাগাৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে ৫০,০০০.০০ (পঞ্চাচ হাজাৰ) টকা আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ চাৰি বেৰাৰ বাবে জুলাইৰ বোজগাৰ শিতানৰ পৰা ১,০০,০০০.০০ (এক লাখ) টকা অনুদান অনুমোদন কৰি থোৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত পৰৱৰ্তী ছাত্ৰ-একতা সভাত কাৰ্যকৰী বাৱস্থা ল'বৰ বাবে অনুৰোধ থাকিল।

৭। আমাৰ কাৰ্যকালৰ আতাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ স্মৃতি হৈছে, মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিষ্কাৰক উপাধ্যক্ষ ৩/প্ৰহ্লাদ গোহাঁই সোৱণী প্ৰেক্ষাগৃহটোৰ আধাৰ শিলা অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দ্বাৰা স্থাপন কৰাটো। এই ক্ষেত্ৰত পৰৱৰ্তী ছাত্ৰ একতা সভাত কাৰ্যকৰী বাৱস্থা হাৰু ল'বৰ বাবে অনুৰোধ থাকিল।

বছৰৰ অনুষ্ঠান সমূহ :— কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ শিক্ষা বছৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি বিগত বছৰবোৰত পাতি যোৱাৰ দৰে এই বছৰো মহাবিদ্যালয় সপাত পাৰ্শ্বলৈ আয়োজন কৰা হয়। ইং ৪, ৫, ৬, ৭ আৰু ৮ জানুৱাৰী '৭৪ ৰ এই দিন কেইটাক উল্লেখ মালত্ৰেৰে অষ্ট বিশিষ্টম্ মহাবিদ্যালয় সপাহৰ উদ্‌যাপন কৰা হয়। ছাত্ৰ একতা সভাৰ সকলো বিভাগকে নিজা নিজা বিষয় লৈ প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ কৰে। শেষৰ দিনা মুকলি অধিবেশন আৰু বঁটা বিতৰণী সভাত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষই সভাপতিত্ব কৰে। বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে উক্তৰ লক্ষ্মীমপুৰ সোৱণশিৰি সেৱা আশ্ৰমৰ অধ্যক্ষ ড° সচিনানন্দ মেধি, মুখা অতিথি হিচাপে বিহপুৰীয়া মহাবিদ্যালয় অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপিকা শ্ৰীযুক্তা চন্দ্ৰিকা দত্ত কোঁৱৰ আৰু নৰ্থ বেংক মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক শ্ৰীযুত সত্য গগৈ দেৱ উপস্থিত আছিল। ভাষণ প্ৰসঙ্গত কেইকৈ সকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক অধ্যয়ন মূখী হ'বলৈ আহ্বান জনায় আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰী ও শিক্ষা গুৰুত্ব মাজৰ সম্পৰ্ক কেনেধৰণৰ হ'ব লাগে, তাক মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক অৱগত কৰায়। বাৰ্ষিক অধিবেশনৰ সামৰণীৰ দিনা সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰ আয়োজন কৰা হয়।

সৰস্বতী পূজা :— প্ৰতি বছৰে পালন কৰি অহাৰ দৰে 'সৰস্বতী পূজা' নাম প্ৰসঙ্গ আদিৰে দিনটো জোৰা কাৰ্য্যসূচীৰে পালন কৰা হয়। কাৰ্য্যসূচীত মহাবিদ্যালয়ৰ বিপুল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি লেখত ল'বলগীয়া।

শংকৰ উৎসৱ :—মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাই পালন কৰি অহা মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰ দেৱৰ তিথি দিনটো জোৰা কাৰ্য্যসূচীৰে আনুষ্ঠানিক ভাৱে উদ্‌যাপন কৰা হয়। নাম প্ৰসঙ্গ, বৰগীত আদিৰ লগতে অসমীয়া জাতি গঠনত মহাপুৰুষ শংকৰ দেৱৰ অৱদান শীৰ্ষক আলোচনা অনুষ্ঠিত হয়।

॥ ৬৬ ॥ চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

নৱাগত আদৰ্শ সভা :—আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ অহা নৱাগত ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক আদৰ্শ সভাৰ সন্তোষ জনাবলৈ ১৭ আগষ্ট ২৪ তাৰিখে আদৰ্শ সভাৰ অস্থানৰ আয়োজন কৰা হয়। পুৱা পতাকা উত্তোলন, খহীদ তৰ্পণ আৰু ২ বজাৰ পৰা ৩-পূৰ্বৰ ছাত্ৰ সকলৰ সংমিশ্ৰণত প্ৰীতি ভনীবল হোৱাৰ পাছতেই ১১ বজাৰ পৰা আদৰ্শ সভা অস্থিত হয়। সভা উদ্বোধন কৰে শ্ৰীযুত মানিক চন্দ্ৰ চমুৱা দেৱে। বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে ধেমাজি জিলা সাহিত্য সভাৰ সভাপতি শ্ৰীযুত চুচেন ভিত্তকৱাল কোঁৱৰ দেৱে তেওঁৰ ভাষণ আগবঢ়ায়। চকুৱাখনা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ বিষয় শিক্ষক ড^o চন্দ্ৰধৰ চমুৱা দেৱে নিৰ্দিষ্ট বক্তাৰ ভাষণ দিয়ে। নৱাগত সকলক আদৰ্শ সভাৰ এই আনন্দমুখৰ পৰিৱেশত বাতিলৈ সাংস্কৃতিক অস্থানৰ আয়োজন কৰা হয় এই অস্থানলৈ অনাতাঁৰ শিল্পী আমন্ত্ৰণ কৰি অনা হৈছিল।

সদৌ শেষত আমাৰ কাৰ্যকালত প্ৰতি মুহূৰ্ততে দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শিৱ প্ৰসাদ গগৈ, উপাধ্যক্ষ ও উপদেষ্টা শ্ৰীযুত দশৰথ পাঠক ছাৰৰ লগতে সমূহ শিক্ষা গুৰুলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো আৰু ইমানতে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

“জয়তু চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা”

জয় আই অসম

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীহৰেণ বৰুৱা

॥ जहकारो जाधारण सम्पादकब प्रतिवेदन ॥



पातनिते टकुराखना महाविद्यालयब १९२७-२८ वर्षब छात्र एकता सभाब सहकारी साधारण सम्पादक हिचापे यि सकल शुभाकाङ्क्षी छात्र-छात्रीये मोक निर्वाचित कबि महाविद्यालयब विभिन्न दिशत अकणमान सेवा कबार बावे सुविधा दिले ताब बावे तेहेत सकलब उचवत अस्तु:कवणेबे कुतञ्जता जनहिछे ।

टकुराखनाब निचिना एटा पिछपवा अफलब भितवत आमार महाविद्यालयखन कला आक विज्ञान विषयत एखन आगशाबीब महाविद्यालय । तथापिओ एहि शिक्षानुष्ठानटोब अन्तार अभियोगवोब स्थापन कालबे पवाइ अस्तु पवा नाइ । एहि समस्यासमूह मोब एवछबीया कार्याकालत; यदिओ सह: साधारण सम्पादक हिचापे अनुभव कवा नाछिले, तथापि केतियावा केतियावा साधारण सम्पादकब अनुपस्थितित तेहेत गधुब दायित्व बहन कबार लगते विभिन्न समस्या समूह प्रत्यक्ष कबिछिले । समूह समस्याब आक समाधानब पथ ओलाब बुलि आशा बाथिले ।

कार्याभाव :- १९२७ चनब १ डिसेम्बर ताबिखे आमाक माननीय अध्याक महोदये कार्याभाव दि दायित्व अर्पण कबे । सेहि दिन धरि महाविद्यालयब प्रतिटो दिशते सम्पर्क बखाइ आगवाटि गैछिले ।

महाविद्यालय सप्ताह :- सम्पादक पदब दायित्व बहन कबियेइ "महाविद्यालय सप्ताहटि पातिवब कारणे सिद्धान्त ग्रहण कबे । छात्र-छात्रीसकलब पबम आकाङ्क्षित उंसर "महाविद्यालय सप्ताहटि" १९२८ चनब ८ जानुवारीलेके ५ दिनीया कार्यासूचीबे अनुस्थित कवा हय । यि सकल बन्नु/बाक्करीबे सप्ताहत विभिन्न कला सांस्कृतिक अनुष्ठानत श्रेष्ठता लाभ कबि महाविद्यालयखनिले गोबर कटियाइ आनिछे तेहेलोकले मोब फालब पवा सुभेच्छा ज्ञापन कबिले ।

॥ ७८ ॥ टकुराखना महाविद्यालय आलोचनी

সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



সময়েই চেতনালব্ধ অনুভূতিৰ
প্ৰকৰণ,
ছাত্ৰ সমাজেই সৃষ্টিকামী বীজৰ
অংকুৰণ;
সাধনাৰ সিতসৰ্দ্ধ নিতে-নব
জাগৰণ।

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই সেই সকলৰ প্ৰতি অশ্ৰু অঞ্জলী যাঁচিছো, যি সকলে এই মহান
অনুষ্ঠানটোত শিক্ষা আহৰণ কৰিবলৈ আহি অকাল মৃত্যুক সাৱতি ল'বলগীয়া হ'ল। লগতে তেওঁলোকৰ
শোক সমুদ্ৰ পৰিয়াল কেইটালৈ এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিলো।
বহু আশা লৈয়ে ভৱিষ্যত। যিদৰে মই বা আমি এটা উচ্চ মন লৈ নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ মানসিকতাবে
এই মহাবিদ্যালয়ত ভৰ্তি হৈছিলো, ঠিক সেইদৰে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী বিভাগটোৰ উন্নতিৰ হেতু মই
নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰিছিলো। এইয়া মোৰ সৌভাগ্য যে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সৰে মোক জয়যুক্ত
কৰি এই দিশত মোক সেৱা কৰিবলৈ যি সুবিধা দিলে, তাৰ বাবে মই সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী; তথা
ককাইদেউ বাইদেউৰ ওচৰত চিব কৃতজ্ঞ।

দিনৰ পাহাৰ; বাতিৰ জুই; তাক নেদেখি থাকিবা শুই। ছবৰ পৰ্বতটো দেখিবলৈ অতি মনোমোহা।
ওচৰৰ পৰাহে তাৰ খলা বমাবোৰ চকুত পৰে, বগাবলৈতো আৰু ছুকহ। সেইবুলি জানো পৰ্বতত মানুহ
বগোৱা নাই! মইও কাৰ্য্যভাৱ লৈছিলো; সকলো কাম মিয়াৰিকৈ কৰি যাম বুলি; কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত মই
বাধাগ্ৰস্ত হ'বলগীয়া হ'ল বিশেষকৈ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰকাশনৰ ক্ষেত্ৰত। মই এই কথা অতি ছুখেৰে কবলগীয়াত
পৰিছো যে যিখন মহাবিদ্যালয়ত ১৮০০ শৰ পৰা ১৯০০ শ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা আহৰণ কৰে। সেইখন
মহাবিদ্যালয়ৰ 'প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা' লৈ লেখা পঠোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা তেনেই নগন্য। তথাপি যিসকল আগ্ৰহী
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে লেখা দিছিল তেওঁলোকক মাৰ্বোগত কৰিয়েই মই যিমান সম্ভৱ সিমান সুন্দৰ ভাৱে প্ৰাচীৰ
পত্ৰিকাৰ সংখ্যা সমূহ প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছিলো। এই দিশত বেটুপাত তথা আৰ্ট ক্ষেত্ৰে সহায় কৰা
দেৱকৃষ্ণলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভকামনা থাকিল। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য যে শেষলৈ 'প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা'
লৈ লেখা দিয়াৰ পৰিমাণ ক্ৰমাত বৃদ্ধি পাই আহে আৰু প্ৰতিবেদন লিখা পৰলৈকে মোৰ ওচৰত কেৱল

প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাৰ বাবে দিয়া লেখাট অস্তুত তিনিটামান সংখ্যাৰ জোখাৰে গোট খাইছে। ই নিতান্তই সুখৰ বিষয়।

বাক যিয়েই নহওক অল্প বছৰৰ দৰে এইবছৰো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অতি উলহ মালহেৰে ৪, ৫, ৬, ৭ আৰু ৮ জামুৱাবীত পালন কৰা হয়। এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহ আছিল স্ব-বচিত গল্প, কবিতা, বস বচনা আৰু বাচি দিয়া বিষয়ৰ ওপৰত প্ৰবন্ধ লেখা প্ৰতিযোগিতা। ইয়াৰ উপৰিও অসমীয়া, হিন্দী আৰু ঠংবাজী কবিতা আবৃত্তিৰ লগতে নতুনকৈ বাংলা কবিতা আবৃত্তিও অস্তুৰুক্ত কৰা হয়। বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য প্ৰতিযোগী হিচাপে বিবেচিত হয় শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা। এই আপাহতে তেওঁৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো।

এখন মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী সৰ্বতো প্ৰকাৰে সুন্দৰ কৰিবৰ বাবে যিমান অৰ্থ (আলোচনীৰ বাবদ লোৱা মাচুল প্ৰয়োজন আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত সি তেনেই নগন্য। গতিকে আলোচনী সমূহ সম্পাদকসকলে মনে ভবামতে অৰ্থ অভাৱত সৰ্ব সুন্দৰ কৰিব নোৱাৰেগৈ। অৱশ্যে সুখৰ বিষয় যে আলোচনী বিভাগৰ মাচুল মোৰ কাৰ্য্যকালতে প্ৰয়োজনীয় পৰিমাণে বঢ়াই দিয়া হ'ল। আশা কৰো ভৱিষ্যতৰ সম্পাদক সকলে আলোচনী সমূহ অতি মনোমোহাকৈ প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব।

এইখিনিতে মোক সকলো সময়তে দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈ তত্বাৱধায়ক ছাৰ শ্ৰীভিষ্ণুৰ গগৈ আৰু শ্ৰীযুত ঈশ্বৰ প্ৰসন্ন বুঢ়াগোহাই ছাৰলৈ মোৰ ফালৰ পৰা সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাঁচিলো। এই সুযোগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষা গুৰুলৈ মোৰ প্ৰণিপাত নিবেদিলো।

সকলো সময়তে মোৰ লগত ছাঁ দৰে লাগি সহায় কৰা সুখত সুখী আৰু দুখত দুখী হোৱা বন্ধু তোলন বুঢ়াগোহাঁইক মই কেনেকৈ পাহৰিম? তাৰ ওচৰত মই ঋণী হৈ ব'লো। ইয়াৰ উপৰিও বন্ধুবৰ দ্বিৱন, ৰাজা সুবিত্ৰ, জিতেন, বিশ্ব, যতীন, ভদ্ৰ, দ্বিপেন আদি বান্ধৱী জ্যোৎস্না, হ'লা আৰু কল্পনা ভটি কনী; প্ৰজ্ঞা, কমী, সীমা, প্ৰাৰিতা, প্ৰাগ জ্যোতিষমিতা, নিপা অনুহঁতক মই কেতিয়াও নাপাহৰো। সকলোলৈ মোৰ অনুপাত অনুসৰি মৰম, শ্ৰদ্ধা ও আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা থাকিল।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত বৈ যোৱা অজানিত ভুল ভ্ৰান্তি সমূহ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ ওচৰত মোৰ ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা থাকিল। লগতে যি সকলে মোৰ প্ৰত্যেকটো কাৰ্য্যত নিঃস্বার্থ ভাৱে সহায় কৰি গ'ল তেওঁলোকৰ ওচৰত মই পুনৰবাৰ কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰিছো।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ আশু উন্নতি কামনা কৰিলো। আলোচনী যাতে ক্ৰমোন্নত হৈ গৈ থাকে তাৰ বাবে শত সহস্ৰ শুভ কামনা থাকিল।

জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ছাত্ৰ ঐক্য জিন্দাবাদ

শ্ৰদ্ধাৰে

ডেভিদ গগৈ

ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী ॥ ৭১ ॥

॥ সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥



জয়জয়ন্তে চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় অধ্যাপকবৃন্দৰ সন্মতিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ ওচৰত শ্ৰদ্ধা ও আনুষ্ঠানিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মোৰ বিভাগৰ
উপদেষ্টা শ্ৰীযুত চন্দ্ৰ বৰুৱা চাবলৈ শ্ৰদ্ধা জনাই বিভাগীয় প্ৰতিবেদন আৰম্ভ কৰিছো।

১৯৯৩-৯৪ চনৰ চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মই সাংস্কৃতিক শাখাৰ
সম্পাদক হিচাপে প্ৰাৰ্থী হৈ আগবঢ়াই যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা এই পদক মই নিৰ্বাচিত হ'লো
সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আনুষ্ঠানিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

মোৰ কাৰ্যকালত ইংৰাজী ৭।১১।৯৬ তাৰিখে অনুষ্ঠিত হোৱা ডিব্ৰুগড় আনুঃমহাবিদ্যালয় সংগীত
প্ৰতিযোগিতাত পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা গীতক শ্ৰীমতী স্কুল মনি পাণ্ডাৰ প্ৰথম স্থান আৰু লোকগীত
প্ৰতিযোগিতাত শ্ৰীচলুৰ্মনি শতকীয়াই তৃতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ কঢ়িয়াই অনা
সুনামে আমাক যথেষ্ট আনন্দ আৰু প্ৰেৰণা দিয়ে।

ইংৰাজী ৭।৬।৯৪ তাৰিখৰ পৰা ৮।৬।৯৪ তাৰিখলৈকে অনুষ্ঠিত হোৱা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ
সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাপ্ৰতি মোৰ মাননীয় শিক্ষাগ্ৰন্থ সকল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ দিগ্ৰ পৰামৰ্শ,
সহায় সহযোগিতা দ্বাৰা বহু কষ্টৰ বিনিময়ত সাৰ্থক ৰূপ দিলো। মাননীয়
নিৰ্বাচনত নমাৰ প্ৰধান কাৰণ। মই বিশ্বাস কৰোঁ যে
বিচাৰি পালেও সমাজত কাম কৰা

বৰ্তমান সমাজত হিন্দী বোলছবিৰ অলৌকিক ঘটনা আৰু নানা অশ্লীল প্ৰেমাচাৰ অধাৰণত বেছি আকৃষ্ট ল'ৰা ছোৱালীবোৰে নিজৰ জাতীয় আনসকলো সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক কাৰ্যাসূচী অৰ্থহীন বুলি ইতিকিং কৰিছে। এইবোৰ সাংস্কৃতিক জীৱনৰ কাৰণে কেবল দুখজনকেই নহয়, ঘৃণণীয়ও। "গীতম, বাদ্যম, নৃত্যমঃ" এয়ম সংগীতৰ মূৰ্ছাতে—অৰ্থাৎ গীত, বাদ্য, নৃত্য এই তিনিওটাৰ সমন্বয়ত সংগীতৰ সৃষ্টি হৈছে। ইয়াত আহত আৰু অনাহত বুলি দুবিধ শ্ৰুতি আছে। তাৰ অনাহত বিষয়ে প্ৰাচীন ঋষি মুনি সকলৰ সাধনাৰ বিষয় আছিল। কিন্তু আহত বাগৰ যোগেদি অসমত শংকৰদেৱ মাধৱ দেৱৰ শাস্ত্ৰীয় বাগৰ বৰগীতৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বৰ্তমান খগেন মহন্ত, বীৰেন্দ্ৰ নাথ দত্ত আৰু লোকগীতৰ বামেশ্বৰ পাঠক আদিক আমাৰ চকুত পৰে। এইবুলি পাৰ্থিব ভোগৰ সন্ধানত আহত স্বৰৰ শ্ৰৱণ, বন্দু মুখী হোৱাতো বাদেই, বৰ্তমান সমাজত সংগীতৰ বিশালতাৰ পৰিবৰ্তে স্বার্থপৰতা আৰু নীচ অন্তৰ্ভূতীশীল কিছুমান সংবেদক সৃষ্টি হৈছে। মোৰ নিচিনা সাংস্কৃতিক সম্পাদকে মহাবিদ্যা-লয়ৰ বছৰৰ সাংবিধানিক নিয়মাৱলী আৰু শিক্ষক ছাত্ৰৰ নিৰ্দেশাৱলী সূচাকৰূপে পালন কৰা বাহিৰে আন কোনো ভাল উপহাৰ দিয়াৰ শক্তি নাই। মোৰ পাছৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক সম্পাদিকা সকলে সাংস্কৃতিক বিভাগৰ অভাৱ সমূহ দূৰ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব বুলি আশা ৰাখিলো। লগতে ভৱিষ্যতে মহাবিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ অহা তথা বৰ্তমানে পঢ়ি থকা ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ সকলো দিশত উন্নতি কামনা কৰিলো।

মোৰ কাৰ্যকালত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ ওচৰত মই ঋণী। সেই সকল ক্ৰমে ৰুণ, লক্ষী, মেঘ, বিছাং, দিপেন, প্ৰশান্ত, ভূপেন, প্ৰণৱ, শৈলেন আৰু মোহন। ছাত্ৰ একতা সভাৰ সকলো সদস্য/সদস্যালৈ প্ৰতিবেদনৰ যোগেদি শ্ৰদ্ধা অৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মোৰ পত্ৰটো কামতে সং পৰামৰ্শ, সং বুদ্ধি দি সহায় কৰা শিক্ষাগুৰু অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিব প্ৰসাদ গগৈ, উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দশৰথ পাঠক, শ্ৰীযুত ভোলানাথ গগৈ, শ্ৰীযুত অমিয় সন্দিকৈ শ্ৰীযুত জিতাবাম কলিতা, শ্ৰীযুত দিলীপ হাতী বৰুৱা আৰু নিৰ্বাচনত সহায় কৰা যোগানন্দ, হিতেন, ৰূপজ্যোতি, নন্দিতা, নিক আদিলৈ প্ৰতিবেদনৰ যোগেদি শ্ৰদ্ধা নিবেদিলো।

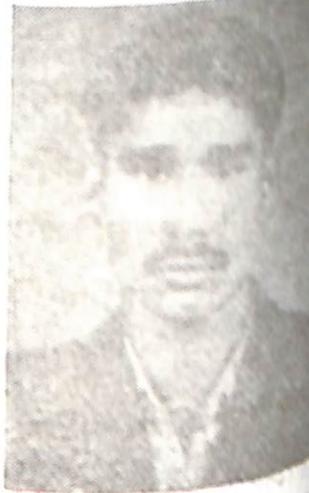
সদৌ শেষত চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ চিৰ পূজ্য শিক্ষাগুৰু বন্ধু বান্ধৱী সকলৰ ওচৰত কৰা অজানিত ভুল ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা জনালো। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল ভৱিষ্যতী কামনা কৰি সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ চমু প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

“জয়তু চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়”

শ্ৰদ্ধাৰে

শ্ৰীশুগমনি সন্দিকৈ

ক্রীড়া শাখাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



প্ৰতিবেদনৰ আবস্থাপিত্তে চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সন্মিলিতকৈ মোৰ প্ৰকাৰ
নিবেদিলো। ১৯৯৩-৯৪ বৰ্ষৰ ক্ৰীড়া শাখাৰ সম্পাদক হিচাপে কৰ্মযুক্ত কৰি ক্ৰীড়া শাখাৰ লগত
হোৱাৰ সুবিধা দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱক
জ্ঞাপন কৰিলো।
কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই সিদ্ধান্ত

ক্রীড়া শাখাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



প্ৰতিবেদনৰ আবস্থাপিতৈ চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ও শিক্ষকসকলে মোৰ আভাঙ্গনী নিবেদিলে। ১৯৯৩-৯৪ বৰ্ষৰ ক্ৰীড়া শাখাৰ সম্পাদক হিচাপে জয়যুক্ত কৰি ক্ৰীড়া কৰ্মস্বৰ লগত ঘনিষ্ঠ হোৱাৰ সুবিধা দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱসকলে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা ও অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলে।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই কিছুমান প্ৰাথমিক সমস্যাৰ সম্মুখীন হৈছিলো যদিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ আগ্ৰহ আৰু সহায়-সহযোগিতাৰ বাবে কামবিলাক সুচাৰুৰূপে কৰি যাব পাৰিছিলো বুলিয়েই মোৰ ধাৰণা। এইখিনিতে মোৰ কাৰ্য্যকালত বৈ যোৱা জ্ঞাত আৰু অজ্ঞাত ভুল সমূহৰ বাবে প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে ক্ষমা বিচাৰিলো।

মোৰ কাৰ্য্যকালত :- প্ৰতি বছৰৰ দৰে এইবাৰো পালন কৰা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ শুভ উদ্বোধন কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ-প্ৰবক্তা শ্ৰীযুত চন্দ্ৰ বৰুৱা দেৱে। প্ৰতিযোগিতা আৰু প্ৰতিযোগী সকলক উদ্দেশ্যি দুই এঘাৰ আমন্ত্ৰণ কৰি অনা শ্ৰীযুত কিৰণ বৰগোহাঁইদেৱে প্ৰতিযোগিতা আৰু প্ৰতিযোগী সকলক উদ্দেশ্যি দুই এঘাৰ কোৱাৰ পাচতে প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ কৰা হয়। এই বাৰৰ প্ৰতিযোগিতাত প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা বিগত বছৰতকৈ বহুত বেছি হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ পাৰ্ছদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি ল'ৰা বিভাগত মহেন্দ্ৰ ছুৱৰাই আৰু ছোৱালী বিভাগত মাজনী ছুৱৰাই শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ সন্মান অৰ্জন কৰে। লগতে শ্ৰেষ্ঠ দৌৰবাৰ বিবেচিত কৰা হয় বিপিন ৰাজখোৱাক। এইখিনিতে উল্লেখ কৰা সমীচিন হ'ব যে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ চলি থকা অৱস্থাতে আন্তঃ মহাবিদ্যালয় এথলেটিকচ্ প্ৰতিযোগিতা চলা বাবে প্ৰতিযোগীসকলে গৈ তাত অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলে। তাৰ বাবে খেদ্ বৈ গল।

॥ ৭৪ ॥ চকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ পাচতে আমাৰ মহাবিদ্যালয় জলীল প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে আঞ্চলিক পৰ্যায়ত চূড়ান্ত খেলত লক্ষীমপুৰ মহাবিদ্যালয়ক পৰাস্ত কৰি আঞ্চলিক পৰ্যায়ত বিজয়ী হয় যদিও ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ খেলপথাৰত চাবুৱা মহাবিদ্যালয় দলৰ লগত পৰাজয় বৰণ কৰিব লগা হয়।

১৯৯৩-৯৪ বৰ্ষৰ আমাৰ মহাবিদ্যালয় ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে যোগদান কৰি কেইবাবাৰো খেলত বিজয়ী হৈ শেষত আঞ্চলিক পৰ্যায়ত চূড়ান্ত খেলত গোগামুখ মহাবিদ্যালয়ৰ লগত পৰাজয় বৰণ কৰে। ফলত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰলৈ যোৱাৰ আশা ইমানতে ইতি পেলাব লগা হয়।

বৰ্তমান সময়ত বিশ্ব ক্ৰীয়াৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়া দেখা যায়। কিন্তু অসম তথা ভাৰতৰ ক্ৰীয়া জগতৰ অৱস্থা দুখ লগা। খেলত পাবদৰ্শিতা দেখুৱাবলৈ যথেষ্ট অধাৰসায় আৰু অনুশীলনৰ প্ৰয়োজন আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে এই দিশটোৰ প্ৰতি মনোনিবেশ কৰিব বুলি আশা বাখিলো। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত আতাইতকৈ দৰকাৰী বস্তুটো হ'ল অৰ্থ। অৰ্থ অবিহনে অধাৰসায় আৰু গঠনমূলক অনুশীলন কৰিবলৈ গ'লে অসংখ্য বাধাৰ সন্মুখীন হ'ব লগীয়া হয়। মহাবিদ্যালয়খনৰ ক্ৰীয়া বিভাগৰ পূৰ্জি দুৰ্বলতা হেতুকে সকলো বিলাক আমন্ত্ৰিত প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ অপাৰগ হও, গতিকে এইখিনিতে কৰ্তৃপক্ষক বিভাগীয় পূৰ্জি আশানুৰূপ ভাৱে সবল কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো তেতিয়াহে প্ৰতিযোগীসকলে আশা কৰা মতে সকলোবিলাক প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :- মোৰ কাৰ্য্য কালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুত পূৰ্ণানন্দ গগৈ ছাৰলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শিৱ প্ৰসাদ গগৈ, উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দশৰথ পাঠক, প্ৰবক্তা শ্ৰীযুত চন্দ্ৰ বৰুৱা, ঈশ্বৰ প্ৰসন্ন বুঢ়াগোঁহাঞি, দেবেশ্বৰ পেগু, ডিম্বেশ্বৰ চুতিয়া আদি ছাৰ সকলে মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদিতো।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে অতিকৈ মৰমৰ ছাত্ৰ বন্ধু নীলমনি, প্ৰসেন, গকুল, নিতা, নবান, ঘনকান্ত, পংকজ, ভদ্ৰ, কিৰণ, অভিজিত, সুবেশ, লীলা, দ্বিপেন, হিতেন, শ্ৰীশান্ত, উষ্মকধৰ, ক্ষীৰোদ, কুশল, প্ৰবোধ, ভূপেন, অনিল, তৰুণ, মহেন্দ্ৰ, বিনোদ; ছাত্ৰী বান্ধৱী, অঞ্জু, মঞ্জু, স্বৰজু, আইমনি, নিজৰা, ভাগ্য, লীলিমাই, মুছলা, প্ৰতিভা বাণু, পূণ্য মিনাক্ষী কণু, দীপা, মাজনী আদিলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাই প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

ছাত্ৰ ঐক্য জিন্দাবাদ
“জয়তু ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়”
শ্ৰদ্ধাৰে
বমেন চুতিয়া

সমাজ সেৱা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



প্ৰতিবেদনৰ প্ৰথম আঁকটিতে সমূহ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীক মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলো। যি সকলে মোক এইকণ সেৱা মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কৰিবলৈ স্বেযোগ দিলে তেওঁলোকৰ ওচৰত মোৰ সন্তোষ প্ৰণাম থাকিল।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সময় উকলি যোৱাৰ খবৰ পাওঁছো যেতিয়া নতুনক কাৰ্যভাৰ দিবলৈ হেন্দোলনি উঠিল। আৰু সময় পালো এবাৰ নিজকে উত্তৰিত চোৱাৰ।

মোৰ কাৰ্যকালত কোনো নতুন কাম কৰিবলৈ সুবিধা নাপালো। মূলতঃ শিৰিটা কামেৰেই মোৰ কাৰ্যকাল সামৰিব লগীয়া হ'ল। অন্তৰ্ভুক্তবৰ দৰে হোৱা এই বছৰৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ আৰু নবাগত আদৰ্শবৰ উল্লেখ-মালহেৰে পাতিলো। এই কাৰ্য্যভাৰ মই Not me but you হৈ কৰি গৈছিলো। ৪, ৫, ৬, ৭ আৰু ৮ জানুৱাৰীত হৈ যোৱা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰু নবাগত আদৰ্শবৰ মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ চাফাই, ভোষণ নিৰ্মাণ, শ্বহীদ বেদী নবীকৰণ আদিকে ধৰি বিভাগীয় সকলোবিলাক কাম কৰি গৈছিলো। লগতে অগ্ৰ বিষয় বৰীয়া সকলকো সহায় সহযোগ আগবঢ়াই ছাত্ৰ একতা সভাৰ একাৰ চিনাকী দিছিলো।

উল্লেখযোগ্য যে মোৰ কাৰ্যকালতে মই ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত "ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনা (N.S.S.)" ৰূপালী জয়ন্তী উৎসৱত প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিলো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মুঠ ছগৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে চাৰিদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে কৰা এই N. S. S. মহোৎসৱত যোগদান কৰিছিলো। কাৰ্য্যসূচীত অন্তৰ্ভুক্ত আছিল ডিব্ৰুগড় চহৰ চাফাই, বৰপথাৰ এল, পি স্কুল নিৰ্মাণ, Indoor Stadium ৰ Campus চাফাই আদি। তাৰোপৰি শ্ৰীযুত বিমল গগৈ ছাৰে AIDS আৰু National Intrigation ৰ দুটা বৰ সুন্দৰ class কৰি দিয়ে। এইখিনিতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক শ্ৰীযুত কোষেশ্বৰ দত্ত ছাৰলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। এই মহৎ উপকাৰৰ কাৰণে।

॥ ৭৬ ॥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

ক্ষোভ, বৈ গ'ল :- মে
অৰ্থৰ অত্যাৱত মনে ভৱা বহুতো

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :- স
গঠন মূলক নহ প্ৰেবণাবে উৎসাহি
মহোদয়ৰ ওচৰত তথা শিক্ষা গু
ছিবন, দিপু, তোজন, ভদ্ৰ, মূহল,
বাহুৱী হ'ল, জ্যোৎস্না, পাকল,
বাসৰ সকলোৰে সহায় সহযোগে
কৰি প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

ক্ষোভ বৈ গল :- মোৰ কাৰ্য্য কালত শ্ৰেষ্ঠ সমাজ সেৱক-সেৱিকা বাচিব নোৱাৰিলো। উপযুক্ত অৰ্থৰ অভাৱত মনে ভৱা বহুতো কাম তল পৰি ব'ল। গতিকেই ছুখী ছুখী মনোভাব নাৰ্তাবল।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :- সদৌ শেষত কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ নকৰি নোৱাৰিলো যি সকলে মোৰ কাৰ্য্যকালত গঠন মূলক নৱ প্ৰেৰণাবে উৎসাহিত কৰি তুলিছিল। ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি মহোদয় আৰু উপদেষ্টা মহোদয়ৰ ওচৰত তথা শিক্ষা গুৰু আৰু বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ ওচৰত মোৰ কৃতজ্ঞতা জনালো। বন্ধু সুবিত্ৰ, দিবন, দিপু, তোলন, ভদ্ৰ, মৃহুল, অমৃত, দিলীপ, দিপেন, বিশ্ব ভাইটি, সুমিত্ৰ, বাবুল, মইনা, পূৰ্ণানন্দ, মহানন্দ, বান্ধৱী হ'ল জ্যোৎস্না, পাকল, পৰিণীতা; কল্পনা, শিখা বাই, বিউটিবা আদিৰ লগতে L. N. B. ছাত্ৰ বাসৰ সকলোৰে সহায় সহযোগ সদায় মনত থাকিব। শেষত মহাবিদ্যালয় উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

ৱাচনিক দিবালগাত জাত কিত

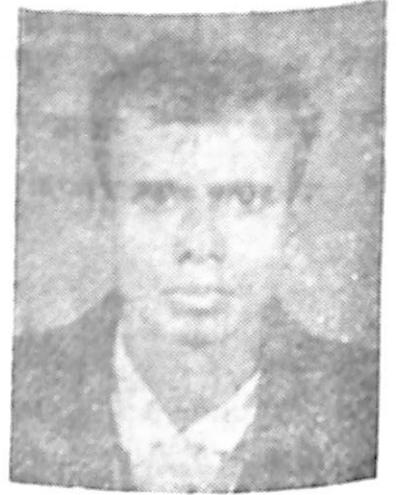
ৱাচনিক চক্ৰমাণ্ডৰ ৱা

“জয়তু চক্ৰমাণ্ড মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা”

শ্ৰদ্ধাৰে

অপূৰ্ব গগৈ

তৰ্ক আৰু আলোচনা শাখা
 ॥ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥



প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যি সকল মহান পুৰুষে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ গৈ নিজে
 জীৱন হাৰি হাৰি বিসৰ্জন দিলে সেই মহাপুৰুষ সকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছো, লগতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ
 অধ্যক্ষ মহোদয় তথা সমূহ অধ্যাপক অধ্যাপিকা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধৱীলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাচিলো।

মোৰ কাৰ্যকালতো আশা আৰু নিৰাশাৰ দোমোজাতেই সম্পূৰ্ণ কৰিলো। প্ৰতিশ্ৰুতি যিনি পূৰ্ণ
 ৰূপত প্ৰতিফলিত কৰিব নোৱাৰা বাবে মোক ক্ষমা কৰিব। প্ৰতিজন মানুহে জীৱনত সকলো কাম নিয়াৰিকৈ
 কৰিব নোৱাৰাটো একো অস্বাভাৱিক নহয়। মানুহৰ আশা অভিলাসৰ বিপৰীতে কাৰ্যক্ষমতা সদায়েই দুৰ্বল।

সম্পাদকৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই ৩০ ডিচেম্বৰ (১৯৯৩) ত নৰ্থবেংক মহাবিদ্যালয়ৰ অবিভক্ত
 লক্ষীমপুৰ জিলা আন্তঃ মহাবিদ্যালয় তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা অংশ গ্ৰহণ কৰো। এই প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহা-
 বিদ্যালয়ৰ শ্ৰী মনোজ ফুকনে শ্ৰেষ্ঠ তৰ্কিকৰ সন্মান মহাবিদ্যালয় খনিলে কঢ়িয়াই আনে। ইয়াৰ বাহিৰে
 অন্য মহাবিদ্যালয়লৈ আমন্ত্ৰণ পোৱা স্বত্বেও আৰ্থিক কাৰণত প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ যাব
 নোৱাৰিলো।

কাৰ্যকাল গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিনৰ পাছতেই আমাৰ কাৰ্যনিৰ্বাহক সিদ্ধান্ত অনুসৰি বছেৰেকীয়া
 মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ দিন ধাৰ্য কৰা হয় আৰু নিৰ্দিষ্ট দিনত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উদ্‌যাপন কৰা হয়। এই
 মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত তৰ্ক আৰু আলোচনা শাখাৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহ আছিল তৰ্ক, আকস্মিক বক্তৃতা
 আৰু কুইজ। এই বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ তৰ্কিকৰ সন্মান শ্ৰীমতী মিনাকী গগৈয়ে লাভ কৰে। উক্ত মহাবিদ্যালয়
 সপ্তাহত বিভাগীয় দায়িত্ব পালনত অসুবিধা পাইছিলো যদিও কেইগৰাকীমান শিক্ষাগুৰু তথা ছাত্ৰ বন্ধু
 তৎপৰতা অসুবিধা সমূহ দূৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো।

॥ ৭৮ ॥ চকুৰাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



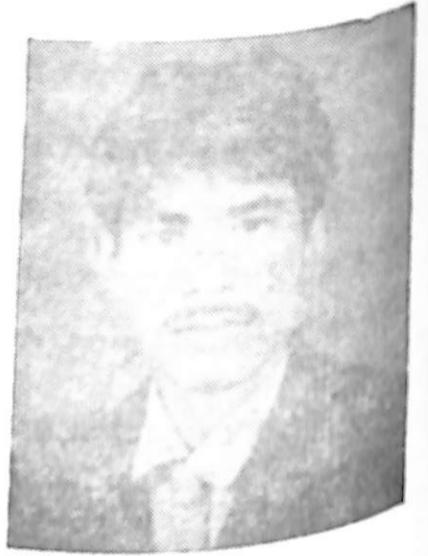
প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মহাবিদ্যালয় খনিৰ পূজা শিক্ষাগুৰু আৰু ১৯৯৩-৯৪ বৰ্ষৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোক শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদক ৰূপে বিপুল ভোটত জয়যুক্ত কৰাত মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ বন্ধু-বান্ধৱক মোৰে তৰফৰ পৰা আন্তৰিক অভিনন্দনও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

“দেহা থাকিলেহে বেহা” এই কথাখোৰৰ সত্যতা কোনেও ভুলি কৰিব নোৱাৰে। গতিকে শৰীৰ সুস্থ আৰু সবল কৰি ৰাখিবলৈ হলে আমি প্ৰথমে নিজৰ শৰীৰটোৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখা উচিত। মানুহৰ শৰীৰটো এটা চলি থকা ইঞ্জিনৰ দৰে, এটা চলি থকা ইঞ্জিন যেতিয়া কিবা কাৰণত নষ্ট হৈ যায় তেতিয়া সেই ইঞ্জিনটোৰ কাৰ্য্যক্ৰম গুণটো নষ্ট হৈ যায়। তেনেকৈ মানুহৰ শৰীৰটো নষ্ট হৈ গলে আৰু একোৱেই নাথাকিব। সেয়েহে এটা সুস্থ শৰীৰে মানুহক কাৰ্য্যক্ৰম কৰি তোলে, কৰ্ম প্ৰেৰণা যোগায়।

স্বাস্থ্যটো পৰম সম্পদ” সকলো মানুহেই প্ৰকাশ্য ভাৱে নহলেও গোপনে গোপনে এটা সৌন্দৰ্য্যশীল, সুস্থ সবল শৰীৰ পাবলৈ আশা কৰে, আমি যদি সেই আশা পূৰণ কৰিব বিচাৰো তেন্তে সকলোৰে শৰীৰ চৰ্চা যোগাসন, ব্যায়াম শিক্ষা আদি দিশ কেইটাৰ ওপৰত প্ৰথম গুৰুত্ব দিয়া প্ৰয়োজন বুলি মই ভাবো। সু-স্বাস্থ্যই কৰ্ম প্ৰেৰণাৰ মূল উৎস। গতিকে আমি নিজৰ শৰীৰটোৰ যত্ন লোৱা উচিত।

কাৰ্য্যভাৱৰ পাছতেই আহি পৰা কলেজ সপ্তাহত মই সীমিত পূজিব বাবে প্ৰয়োজনতকৈ কম সামগ্ৰীৰ সহায়ত প্ৰতিযোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত কৰাওঁ। যিকি নহওঁক সীমিত হলেও এইবাবৰ প্ৰতিযোগিতাৰ বিভিন্ন শিতানৰ খেল সমূহ যে ভাবিব নোৱাৰা পৰণে উন্নত হৈছিল সেইটো পূৰ্বৰ অভিলেখ ভঙ্গ কৰাৰ পৰা অমুমান কৰিব পাৰি। তাৰোপৰি এইবাবৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগত এটি নতুন খেলৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয় সেয়া হ'ল Strangta lifting. এই বিভাগত বিভিন্ন শিতানৰ খেল সমূহ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেলুৱৈ সকলে জিনা-

ছাত্র-জিৰণী কোঠা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন



এদিন বহু আশা প্ৰত্যাশাবে ছাত্র জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক-দায়িত্ব ভাৰ ল'বলৈ পোৱাত নিজকে ধন্য মানিছিলো। যি সকল ছাত্র বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক মহাবিদ্যালয়ৰ হকে অকণমান সেৱা কৰিবলৈ আগবঢ়াই দিয়াৰ লগতে মোৰ বিভিন্ন কৰ্মসূচী সমূহ শু শৃংখল ভাৱে চলাই যোৱাত উৎসাহ উদ্দীপনা যোগালে সেই সকললৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন তথা কৃতজ্ঞতা নিবেদিত।

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত 'বিশেষকৈ মহাবিদ্যালয় সমূহত) ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ ব্যক্তিগত বিকাশত জিৰণী কোঠাটিৰ এক মহৎ ভূমিকা আছে বুলি ক'ব পৰা যায়। কাৰণ জিৰণী তথা সাময়িক মানসিক পৰিশ্ৰম ত্যাগ কৰিব পৰা খেলা খুলাইছে মনক উদমশীল কৰি তোলে।

ক্ৰমশ্চক্ৰ থমকি বোৱাৰ অৱকাশ যিদৰে বোৱতী নদীৰ নাথাকে, সেইদৰে বছৰৰ দিনবোৰো কালৈকো বৈ নাথাকে। চাওঁতে চাওঁতে বছৰটো পাৰ হ'ল, লগতে মোৰ কাৰ্যকালবো অমৃত পৰিল। মই মোৰ সীমিত জ্ঞানেৰে কিমানখিনি মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কৰিলো সেইটো আপোনালোকৰ বিচাৰ্য। অৱশ্যে মই চেপ্টাৰ ক্ৰান্তি কৰা নাছিলো। মহাবিদ্যালয় তথা জিৰণী কোঠাৰ উন্নতিৰ হকে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ লগতে মাননীয় উপদেষ্টা মহোদয় শ্ৰীযুত বমেন বুঢ়াগোঁহাঞি দেৱৰ পৰা বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শ লৈ মই কাম কৰি গৈছিলো। এইখিনিতে এটা কথা মই অপ্রিয় হ'লেও ক'ব লাগিব যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জিৰণী কোঠাটো নিচেই সৰু। সেয়েহে মূৰ্ত্তিময় কেইজনমানৰ বাহিৰে প্ৰায়বোৰ ছাত্রই ইয়াৰ সংস্পৰ্শলৈ নাহেই। কিন্তু ছুখৰ বিষয় যে মনত অদম্য স্পৃহা থকা স্বত্বেও মোৰ কাৰ্যকালত এনে বহুতো সমস্যা পূঁজিব অভাৱত সম্পূৰ্ণ হৈ মুঠিল। এই নিতানত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পূঁজি তেনেই

ছাত্ৰী জিৱণী কোঠাৰ জন্মাদিকাৰ প্ৰতিবেদন



প্ৰতিবেদনৰ আবস্থাপিত্তে যি সকলৰ প্ৰেৰণা ও সহযোগিতাত উদ্ভূত হৈ মই সম্পাদিকাৰ পদত জয়যুক্ত হৈছিলো সেট সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে এই এবছৰীয়া কাৰ্য্যভাৰ চলাই নিয়াত আৰু বিভিন্ন সমস্যাসমূহ সমাধানত যি সকল শিক্ষাত্মক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক দিহা পৰামৰ্শ তথা সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে সেট সকল শিক্ষাত্মক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু বান্ধৱীক শ্ৰদ্ধা ও শ্ৰিয়াভবা ওলগ যাচিলো।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰা পাছতে মই মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ হকে বিভাগীয় বিমানখিনি সম্বৰ কৰি যাবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। মোৰ ওপৰত শ্বাস্ত কৰা দায়িত্ব সমূহ পালন কৰাত মই কোনোদিনেই হেমাৰি কৰা নাছিলো যদিও মই কিনান খিনি কৰিব পাৰিব পাৰিলো, সেটো মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বিচাৰ্য্য। এটা কথা অপ্ৰিয় হ'লেও সত্য যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত এটা আচুতীয়া ছাত্ৰী জিৱণী কোঠা নাই। সেই হেতুকে ছাত্ৰী সকলে নানান অসুবিধাৰ সন্মুখিন হোৱাৰ উপৰিও অৱাবতে সময় নষ্ট কৰিব লগা হয়। ইয়াৰ মূল কাৰণ হ'ল ছাত্ৰী জিৱণী কোঠাৰ দুৰ্বল পূঁজি। তাৰোপৰি প্ৰাক্তন সম্পাদিকাৰ পৰা তেনেই কম সামগ্ৰী পাইছিলো আৰু পোৱাখিনিও আছিল ব্যৱহাৰৰ অমুপযোগী। সেইবাবে সকলো গিনি খেলাৰ সংখ্যক সামগ্ৰী পুনৰ কিনিব লগীয়া হৈছিল। এই অসুবিধাবোৰ দুৰ কৰিবৰ বাবে মই মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত বিনম্ৰ অনুৰোধ জনাইছিলো। কিন্তু বৰ্তমানলৈকে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষই ছাত্ৰী জিৱণী কোঠাৰ সন্দৰ্ভত কোনো ব্যৱস্থা হাতত লোৱা নাই, যদিও অৱশ্যেই কিছু আশ্বাস বাণী পাওঁ।

মোৰ কাৰ্য্যকালতে অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীযুত হিতেশ্বৰ শইকীয়া দেৱে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত পদাৰ্পণ কৰি মহাবিদ্যালয় খনিৰ বিভিন্ন বিভাগলৈ অনুদান আগবঢ়োৱাৰ লগতে ছাত্ৰী জিৱণী কোঠাৰ

১৯৯৩-৯৪ চনৰ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভাগীয়
প্রতিযোগিতাৰ ফলাফল :-

॥ সাহিত্য প্রতিযোগিতাৰ ফলাফল ॥

- ১। প্রবন্ধ বচনা প্রতিযোগিতা :
প্রবন্ধৰ বিষয়—অসমত যুৱ উৎসাহিতাৰ কাৰণ আৰু
সমাধানৰ উপায়
১ম স্থান—জয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
২য় „ — শ্ৰীমতী পলী বুঢ়াগোঁহাঞি
৩য় „ — শ্ৰীশিখাবাণী গগৈ
২। গল্প প্রতিযোগিতা (স্ব-বচিত চুটি গল্প)
১ম স্থান—শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
২য় „ — শ্ৰীমতী ইন্দ্ৰাণী বৰুৱা
৩য় { শ্ৰীমোহন লাগাচু
 { শ্ৰীবলোবাম টাইড
৩। কবিতা লিখা প্রতিযোগিতা
১ম শ্ৰীফনীন্দ্র কুমাৰ গগৈ
২য় শ্ৰীজিতু কুমাৰ চমুৱা
৩য় শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
৪। বহু বচনা প্রতিযোগিতা
১ম শ্ৰীজিতু কুমাৰ চমুৱা
২য় শ্ৰীশিখাবাণী গগৈ
৩য় শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
৫। কবিতা আবৃত্তি (অসমীয়া)
১ম শ্ৰীহেমেন বুঢ়াগোঁহাঞি
 { শ্ৰীমতী মীনাক্ষী গগৈ
২য় { শ্ৰীমতী অপৰূপা বৰুৱা

॥ ৮৬ ॥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

- ৩য় শ্ৰীমোহন লাগাচু
৬। কবিতা আবৃত্তি (ইংৰাজী)
১ম শ্ৰীমতী মনালিচা গগৈ
২য় শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
৩য় { শ্ৰীমতী বাণী বৰুৱা
 { শ্ৰীমতী অপৰূপা „
৭। হিন্দী কবিতা আবৃত্তি
১ম শ্ৰীমতী ইন্দ্ৰাণী বৰুৱা
২য় „ বাজু বাণী
৩য় „ মানসী গগৈ
৮। কবিতা আবৃত্তি (বাংলা)
১ম শ্ৰীমতী জ্যোৎস্না দে
২য় „ মানসী গগৈ
৩য় শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য প্রতিযোগি
শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা

ক্রীয়া বিভাগৰ প্রতিযোগিতাৰ ফলাফল

- ১। ১০০ মিটাৰ দৌৰ (ল'ৰা)
প্রথম—শ্ৰীঅদিত মানিকীয়াল
দ্বিতীয়— „ মহেন্দ্ৰ ছৰৰা
তৃতীয়— „ মৃদুল বৰুৱা

১০০ মিটার দৌৰ (ছোৱালীৰ)

১ম স্থান { শ্ৰীমতী কণী গগৈ
— { শ্ৰীকপালী গগৈ

২য় „— „ দীপা কোঁৱৰ

৩য় „— „ মাজনী ছুৰবা

২ ১০০ মিটার দৌৰ (ল'ৰা)

১ম স্থান— শ্ৰীভূপেন শইকীয়া

২য় „— „ জিতেন বৰুৱা

৩য় „— „ ফিৰোজ পেগু

২০০ মিটার দৌৰ (ছোৱালীৰ)

১ম স্থান— শ্ৰীমতী মাজনী ছুৰবা

২য় „— „ দীপা কোঁৱৰ

৩য় „— „ কণী গগৈ

৩। ৪০০ মিটার দৌৰ (ল'ৰা)

১ম স্থান— অদিত মানিকীয়া

২য় „— „ মহেন্দ্ৰ ছুৰবা

৩য় „— বিপিন বাজখোৱা

৪০০ মিটার দৌৰ (ছোৱালী)

১ম স্থান শ্ৰীমতী মাজনী ছুৰবা

২য় „ বৰ্ণালী বৰপাত্ৰগোঁহাই

তৃতীয় বিবেচিত নহ'ল।

৪। ৮০০ মিটার দৌৰ (ল'ৰা)

১ম স্থান— শ্ৰীবিপিন বাজখোৱা

২য় „ „ বিজয় চেতিয়া

৩য় „ „ মহেন্দ্ৰ ছুৰবা

৮০০ মিটার দৌৰ (ছোৱালী)

১ম শ্ৰীমতী মাজনী ছুৰবা

২য় „ মন্দিৰা কোঁৱৰ

৩য় „ বিদ্যা বৰগোঁহাই

৫। ১৬০০ মিটার দৌৰ (ল'ৰা)

১ম স্থান শ্ৰীবিপিন বাজখোৱা

২য় „ „ কুশল বৰুৱা

৩য় „ „ ভূপেন শইকীয়া

৪র্থ „ „ মহেন্দ্ৰ ছুৰবা

৫ম „ „ হৰিপ্ৰসাদ চুতিয়া

৬ষ্ঠ „ „ অদিত মানিকীয়া

৬। ওখ জাপ (ল'ৰা)

১ম শ্ৰীদম্ববোধৰ শইকীয়া

২য় „ মহেন্দ্ৰ ছুৰবা

৩য় „ মনোজ ফুকন

ওখ জাপ (ছোৱালী)

১ম শ্ৰীমতী দীপা কোঁৱৰ

২য় „ মায়া পেগু

৩য় „ মন্দিৰা কোঁৱৰ

৭। দীঘল জাপ (ল'ৰা)

১ম শ্ৰীবিজয় চেতিয়া

২য় „ ভূপেন শইকীয়া

৩য় „ যতুল বৰুৱা

৭। দীঘল জাপ (ছোৱালী)

১ম শ্ৰীমতী মন্দিৰা কোঁৱৰ

২য় „ মালবিকা „

{ „ দীপা „
৩য় { „ মাজনী ছুৰবা

৮। পোল ভল্ট (ল'ৰা)

১ম শ্ৰীমহেন্দ্ৰ ছুৰবা

দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় বিবেচিত নহ'ল।

৯। ডিচ্কাচ্ দলিওৱা (ল'ৰা)

১ম শ্ৰীমনোজ সোনোৱাল

দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় বিবেচিত নহ'ল।

৯। ডিচ্কাচ্ দলিওৱা (ছোৱালী)

১ম শ্ৰীমতী মালবিকা কোঁৱৰ

২য় „ শ্ৰীতি গগৈ।

তৃতীয় বিবেচিত নহ'ল।

- ১০৭ খট্ ফুট দলিওরা (ল'বা)
- ১ম শ্রীভূপেন শইকীয়া
- ২য় " মনোজ সোনোৱাল
- ৩য় " লক্ষীনাথ পেগু
- খট্ ফুট দলিওরা (ছোৱালী)
- ১ম শ্রীমতী টুটমনি গগৈ
- ২য় " মন্দিৰা কোঁৱৰ
- ৩য় " লক্ষ্মীদেৱী দত্ত
- ১১১ জেভেলিন দলিওৱা (ল'বা)
- ১ম শ্রীমহেন্দ্ৰ ছুৱৰা
- ২য় " বিজয় চেতিয়া
- ৩য় " মনোজ সোনোৱাল
- জেভেলিন দলিওৱা (ছোৱালী)
- ১য় শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ১২১ মাৰাথান দৌৰ
- ১ম স্থান শ্রীবিপিন বাজখোৱা
- ২য় " শ্রীমুকুল দত্ত
- ৩য় " শ্রীফিবোজ পেগু
- বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ
- ক) শ্রীমহেন্দ্ৰ ছুৱৰা
- " শ্ৰেষ্ঠ দৌৰবীৰ (ল'বা)
- খ) শ্রীবিপিন বাজখোৱা
- " শ্ৰেষ্ঠ দৌৰ বীৰ (ছোৱালী)
- গ) শ্রীমতী মাজনী ছুৱৰা
- বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ ভলিবল দল
- উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১য় বাৰ্ষিক কলা)

সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল :-

- ১) একক অভিনয় প্ৰতিযোগিতা
- ১য় শ্রীপবিত্ৰ সোনোৱাল
- ২য় " বিভা দত্ত
- ৩য় " সুবিত্ৰ শইকীয়া

৥ ৮৮ ৥ ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

- ১) কৌতুক অভিনয়
- ১ম শ্রীযোগেশ্বৰ বৰুৱা
- ২য় মাৰু শইকীয়া
- ৩য় { শ্রীমতীপ বৰগোহাঁই
শ্রীমতী গগৈ
- ২) শ্ৰেষ্ঠ প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় { শ্রীমন্দিৰা কোঁৱৰ
শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৪) শ্ৰেষ্ঠ প্ৰতিযোগিতা
- শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৫) লোকগীত প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৬) বনগাত প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৭) জ্ঞানমিতম
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৮) বিজ্ঞান প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৯) শ্ৰেষ্ঠ প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ

- ১০৮ আধুনিক গীত
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ১১) বাতা সংগীত প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় { শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ১২) পাৰ্বতী প্ৰসাদ সংগীত প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ১৩) তোল বাদন প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় " " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় " " শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ১৪) বিজ্ঞান প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় { শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় { শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ১৫) জ্যোতি সংগীত প্ৰতিযোগিতা
- ১ম শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ২য় শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- ৩য় শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- নাটক প্ৰতিযোগিতা
- শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা :-
শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ
- শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰী :-
শ্রীমতী মালিকা কোঁৱৰ

১০। আধুনিক গীত

১ম শ্রীমতী মুকল মনি পাঞাং

২য় „ পাকল „ „

৩য় „ ইন্দিবা কোঁরব

১১। বাভা সংগীত প্রতিযোগিতা

১ম শ্রীমতী মুকল মনি পাঞাং

২য় „ পাকল „ „

৩য় { শ্রীদীপক দাস
শ্রীভাস্কর গগৈ

১২। পার্বতী প্রসাদ সংগীত প্রতিযোগিতা

১ম শ্রীমতী দিতি মনি গগৈ

২য় „ „ মুকল „ পাঞাং

৩য় „ „ ইন্দিবা কোঁরব

১৩। ঢোল বাদন প্রতিযোগিতা

১ম শ্রীযতীন দাস

২য় „ জয়ন্ত গগৈ

৩য় „ নিলোৎপল দেৱ গোস্বামী

১৪। বিহু নৃত্য প্রতিযোগিতা

১ম শ্রীমতী মুছলা বকরা

২য় { শ্রীপবিত্র সোনোৱাল
শ্রীমতী কপালী দেৱী

৩য় { শ্রীমতী কম্বু কামান
শ্রীমতী প্রীতি গগৈ

১৫। জ্যোতি সংগীত প্রতিযোগিতা

১ম শ্রীমতী পাকল মনি পাঞাং

২য় শ্রীদীপক দাস

৩য় শ্রীমতী ইন্দিবা কোঁরব

নাটক প্রতিযোগিতা

শ্রেষ্ঠ অভিনেতা :—

শ্রীহেমেন বুঢ়াগোহাঁঞি

শ্রেষ্ঠ অভিনেত্রী :—

শ্রীমতী বিজা দত্ত

বছৰৰ শ্রেষ্ঠ গায়ক :—

শ্রীদীপক দাস

বছৰৰ শ্রেষ্ঠ গায়িকা :—

শ্রীমতী মুকল মনি পাঞাং

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা প্রতিযোগিতাৰ ফলাফল

১। কেবম প্রতিযোগিতা (একক)

১ম শ্রীবঞ্জিত বকরা

২য় „ তৰুণ গগৈ

২। কেবম (দ্বৈত)

১ম { শ্রীপ্রশান্ত চুতিয়া
শ্রীসঞ্জীৱ বকরা

২য় { শ্রীজ্যোতি কোঁরব
শ্রীমহেন্দ্ৰ কোঁরব

৩। ডবা প্রতিযোগিতা

১ম শ্রীপ্রবীণ পাতিৰ

২য় „ স্বতন্ত্ৰ মিশ্ৰ

৪। টেবুল টেনিচ্ (একক)

১ম শ্রীডেভিদ গগৈ

২য় „ নিৰ্মল গগৈ

৫। টেবুল টেনিচ্ (দ্বৈত)

১ম { শ্রীডেভিদ গগৈ
শ্রীনিৰ্মল গগৈ

৬। বাৰ্চ আপ { শ্রীবঞ্জিত বকরা
শ্রীমুছল কোঁরব

৭। বেডমিণ্টন (একক)

১ম শ্রীৰাজা ধিবাজ গগৈ

বাৰ্ণাচ আপ : শ্রীখগেশ্বৰ চেতিয়া

৮। বেডমিণ্টন (দ্বৈত)

১ম { শ্রীঅভিনাশ ভবালী
শ্রীদীপবৰ্জন সন্দিকৈ

গুৰু শাখা : (ক)

১ম শ্ৰীহেম বৰুৱা

২য় „ মনোজ সোনোৱাল

৩য় „ নৱজ্যোতি কোঁৱৰ

গুৰু শাখা : (খ) ৮০ কি.গ্ৰা.ৰ ওপৰ (Above 80 k. g.)

১ম শ্ৰীপবিত্ৰ টাইড

২য় } বিবেচিত নহ'ল।
৩য় }

শক্তি উত্তোলন (ছোৱালী)

লঘু শাখা :

১ম শ্ৰীমতী মালবিকা কোঁৱৰ

২য় „ দীপা „

৩য় „ লক্ষ্মীবা দত্ত

গুৰু শাখা :

১ম শ্ৰীমতি তুতুমণি গগৈ

২য় „ অম্বিকা কামান।

৩য় বিবেচিত নহ'ল

৩। (Strength lifting)

লঘু শাখা : (ল'ৰা)

১ম শ্ৰীদীপক ছুৱৰা

২য় „ মুনিষ্ম দত্ত

গুৰু শাখা : (ক)

১ম শ্ৰীহেম বৰুৱা

২য় „ নৱজ্যোতি কোঁৱৰ

৩য় বিবেচিত নহ'ল

গুৰু শাখা : (খ) Above 80 k. g

১ম : শ্ৰীপবিত্ৰ টাইড

২য় বিবেচিত নহ'ল

৩য় বিবেচিত নহ'ল

৪। পাঞ্জা (Arm wrestling) ল'ৰা :

(ক) শাখা :

১ম শ্ৰী দীপক ছুৱৰা

২য় „ যতীন দাস

৩য় „ দিপু চাংমাই

(খ) শাখা :

১ম শ্ৰীহেমে বৰুৱা

২য় „ কৃষ্ণ কুমাৰ খনিকৰ

৩য় „ বিদ্যাৎ কুমাৰ চুতিয়া

(গ) শাখা :

১ম শ্ৰীচিত্ৰ শইকীয়া

২য় „ সত্য বৰুৱা

৩য় „ জিতেন কোঁৱৰ

পাঞ্জা ছোৱালী

(ক) শাখা :

১ম শ্ৰীমতী দীপা কোঁৱৰ

২য় শ্ৰীমতী মাজনী ছুৱৰা

৩য় শ্ৰীমতী ফুলি চাংমাই

(খ) শাখা :

১ম শ্ৰীমতী লক্ষ্মীবা দত্ত

২য় „ জুলি গগৈ

৩য় „ দিত্তি মণি „

গ (শাখা) :

১ম শ্ৰীমতী টুটু মণি গগৈ

২য় „ অম্বিকা কামান

৩য় „ পৰশমণি কোঁৱৰ

৫। যোগাসন (ল'ৰা) :

১ম শ্ৰীজয়ন্ত দত্ত

২য় „ নৱজ্যোতি কোঁৱৰ

৩য় { শ্ৰীমহেন্দ্ৰ ছুৱৰা
শ্ৰীযতীন দাস

৬। দেহ শ্ৰী প্ৰতিযোগিতা (Body Building)

১ম শ্ৰীদীপক ছুৱৰা

২য় „ মানস জ্যোতি নেওগ

৩য় „ নৱজ্যোতি কোঁৱৰ

১৯৯৩-৯৪ চনৰ প্ৰতিযোগিতা সকল :
 মি. চকুৰাখনা কলেজ (Mr. D. K. C. Super Man of
 D. K. C. 1993-94)
 শ্ৰীদীপক ছবৰা
 বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ লৌহ মানৱ (Iron man of D.K.C. '93-94)
 শ্ৰীমানস জ্যোতি নেওগ
 বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ শক্তিমান পুৰুষ আৰু শ্ৰেষ্ঠ পাঞ্জা প্ৰতিযোগি
 (Strong man and best Armwrestlar)
 শ্ৰীহেম বৰুৱা
 বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ পাঞ্জা প্ৰতিযোগি (ছোৱালী)
 শ্ৰীমতী টুটু মণি গগৈ

তৰ্ক আৰু আলোচনা শাখাৰ
 প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল

(ক) তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা
 বিষয় : সদনৰ মতে, বৰ্তমান অসমৰ গোষ্ঠী আন্দোলনে অসমীয়া
 জাতি সম্ভা বিনষ্ট কৰা নাই।
 ১ম শ্ৰীমতী মিনাক্ষী গগৈ।
 ২য় শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা।

- ১য় { শ্ৰীমানোজ কুমাৰ
 শ্ৰীমতী মনোজলা গগৈ
- (খ) আকৃষ্টিত বক্তৃতা :
 ১ম শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
 ২য় শ্ৰীকান্ত মাধৱ বৰুৱা
- ২য় { শ্ৰীমানোজ কুমাৰ
 শ্ৰীমতী মনোজলা গগৈ
- (গ) কুঠৰ প্ৰতিযোগিতা
 ১ম শ্ৰেষ্ঠ দল :
 ১। শ্ৰীজয়ন্ত মাধৱ বৰুৱা
 ২। শ্ৰীযোগেশ বৰুৱা
 ৩। শ্ৰীচন্দ্ৰ কুমাৰ বৰুৱা
 ৪। শ্ৰীকিত্ত কুমাৰ চমুৱা
- ২য় শ্ৰেষ্ঠ দল :
 ১। শ্ৰীচন্দ্ৰ কুমাৰ পেগু
 ২। শ্ৰীমতী কিবলু বড়া
 ৩। শ্ৰীমানসী গগৈ
 ৪। শ্ৰীমুতলা বৰুৱা

সংখ্যা : বাণীপ্রকাশ মুদ্রণী, ৫ উদ্যোগ পথ, বামুণীমদাম গুরাহাটী-২১, ফোন ৫৫০০৫৩/৫৫১৩২৫

